ISSN 0351-6407

Božično-novoletna priloga

izbirati ? nič lažjega
COMTRON RAČUNALNIKI
M.Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

CREDITANSTALT
Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

Stečaj je najslabša rešitev *stran 3*

vegova 13, m. sobota, tel:32 735, ŽE 7 LET TRADICIJE!
MINICOM
SIEMENS NIXDORF CERTIFIED PARTNER
RAČUNALNIKI SIEMENS NIXDORF ŽE OD 163.900 SIT!

VESTNIK

Murska Sobota, 18. december 1997, leto XLIX, št. 51, cena 190 SIT

Tedaj in pet let pozneje

Čas pred božičem je bil pred petimi leti na Razkrižju in v okoliških krajih dokaj napet *stran 8*

VREME

Ob koncu tedna v petek in soboto bo oblačno s padavinami, v nižinah kot dež, v nedeljo prehodno izboljšanje.

18. december, čet., Roman
19. december, pet., Urban
20. december, sob., Evgen
21. december, ned., Peter
22. december, pon., Demetrij
23. december, tor., Viktorija
24. december, sre., Adam, Eva

O božiču zeleno, o veliki noči zasneženo.

Lunine mene: 21. decembra bo sonce vzšlo ob 7. uri in 41 minut, zašlo pa ob 16. uri in 20 minut, dan je dolg 8 ur in 39 minut. V nedeljo, 21. decembra, bo na nebu zadnji krajec lune, prav na ta dan bo sonce stopilo v znamenje kozoroga, ob 21. uri in 7 minut pa se začne zima.

Na svidenje v naslednji bitki

Peterle padel v jamo, ki jo je kopal za Pahorja

Po padcu resolucije je samoumevno padel tudi t. i. lustracijski zakon – Kje je bil ob glasovanju Lojze Peterle? – Brata Podobnik – Cirkusa še ni konec *stran 3*

Fotografija: Jure Zaunecker

Športno uredništvo Vestnika je razglasilo v torek v Osnovni šoli v Beltincih najboljše športnice, športnike in športne kolektive Pomurja za leto 1997. Na fotografiji od leve: Ludvik Filo, direktor NK Mura (najboljši športni kolektiv), Marko Slavič (najboljši športnik) in Marika Kardinar (najboljša športnica).

Sindikalisti v Radenski nasprotujejo stečaju

»V R&S-u je veliko dobrega programa in sposobnega kadra«

Sindikalisti opozarjajo na neuresničene naloge iz sanacijskega program in zagovarjajo drugačno rešitev začasne prevelike zaposlenosti *stran 4*

Nadzorni odbor ni ugotovil nepravilnosti – Je ravnateljica OŠ Bistrica prekoračila svoja pooblastila? *stran 6*

Vse poti vodijo v Potrošnik

Mesec DECEMBER je mesec ugodnih nakupov in plačil v Veletrgovini Potrošnik

- posojila na 12, 6 in 3 mesece,
- plačilo na 8 obrokov s čeki brez obresti,
- 5 % popusta ob nakupu tekstila, gradbenega materiala, tehničnih izdelkov in pohištva v vrednosti nad 30.000,00 SIT ob plačilu z gotovino,
- brezplačni prevozi kupljenega blaga na dom ne glede na oddaljenost,
- strokovna montaža pohištva.

Samo v DECEMBRU vsi AKUSTIČNI in VIDEOAPARATI ter BELA TEHNIKA
- možnost plačila s čeki na 10 obrokov brez obresti.

Globalno je še lokalno

Danes se pogosto postavlja v ospredje tema o globalizaciji. Nemalokrat boste slišali najbolj zakotnega podjetnika, ki se bo zaklinjal na to, da zanj ni več lokalne skupnosti ali trga, ampak je eden od členov globalne vasi. Toda ob razlagi pojma globalizacije se lomijo strokovna mnenja. V svoji razpravi o globalizaciji akademik dr. Mlinar postavlja vprašanje, kako lahko govorimo o globalizaciji, ko pa raziskave po vsem svetu kažejo, da je za ljudi danes primarna navezanost na njihovo lokalno (in manj nacionalno) skupnost, medtem ko se z nadnacionalnimi enotami in s svetom kot celoto komajda sploh kdo identificira. Gibljivost ljudi še vedno poteka predvsem znotraj lokalno- nacionalnega okvira, pretok blaga pa znotraj nadnacionalnih regij. Gibanje prebivalstva je celo med državami EZ z odprtimi mejami relativno zelo omejeno. Tako lahko v omenjenem Mlinarjevem besedilu v tabeli o identifikacijskih kriterijih vidimo, da v skorajda vseh evropskih državah prevladuje lokalni identifikacijski dejavnik, ki se giblje nekje med 55 in 70 odstotoki, nacionalni med 30 in 50 in kozmopolitski med 4 in največ 14 odstotki. Podatek ni nepomemben in ga ne glede na sedanji čas ni mogoče označevati kot »trendovskega«, kajti če se ozremo na njega na izkustveni ravni povprečnega Slovenca, bi bil odstotek lokalne identifikacije morda celo višji. Če ostanem pri omenjenem izhodišču, je potrebno omeniti še nekaj, namreč ta lokalni naboj dobiva vedno večjo težo tudi zunaj lokalnih okolij. Ob organizaciji »ekonomskih migrantov« zdomcev v tujini v društva, ki morda presegajo lokalne okvire, se vse pogosteje srečujemo z »organizirano« obliko delovanja »migrantov« znotraj nacionalnega prostora. Že nekaj časa so organizirani Prleki, v letošnjem letu pa so šli po tej poti tudi Prekmurci, ki so se organizirali v društvo. Na neki način bi temu lahko rekli nadaljevanje tradicije, saj sta bila in sta še danes zelo močna dva regionalna študentska kluba. Kako močan je ta identifikacijski naboj na obeh straneh, dokazujejo že nekatere družabne prireditve, vsakoletno srečanje Prlekov in letos kar dve dobro obiskani srečanji Prekmurcev v Slonu in Kora baru in v ta sklop, vendar na nekoliko drugačni (umetniški) ravni, sodi tudi koncert Vlada Kreslina. Četudi v Kreslinovem primeru morda ne gre za vzpostavitev neposredne identitete z obiskom na koncertu, pa se ta kaže posredno. In samo bežen pogled na te scene, če se nismo pripravljeni spustiti nižje ali v neposrednejši stik, nam pokaže, s kakšnim potencialom kljub vsemu lokalna skupnost ali skupnosti na obeh bregovih Mure razpolagajo in samo po sebi se odpira vprašanje, koliko ga izkoriščajo. Ne gre za vztrajanje pri vračanju v »silicijevo dolino«, ampak gre za vprašanje izkoristka tega identifikacijskega in s tem tudi intelektualnega naboja za premik kolesja v naravnih danostih med najbogatejšimi, hkrati pa v najbolj zaostali regiji.

J. VOTEK

O železnici na madžarskem veleposlaništvu

»Železniška povezava je političnega in gospodarskega pomena«

Veleposlaništvo R Madžarske je na tiskovni konferenci predstavilo razvoj madžarskega železniškega omrežja - Eden od načrtov je tudi železniška povezava med Slovenijo in Madžarsko

Veleposlaništvo Republike Madžarske je v sredo, 10. decembra, sklicalo novinarsko konferenco, na kateri sta sodelovala direktor v Ministrstvu za promet, vodno gospodarstvo in zveze Lajos Horváth ter namestnik generalnega direktorja Madžarske državne železnice (MÁV) József Pál. Glede na geografski položaj in prizadevanja v evropski integraciji posveča Madžarska vedno več pozornosti razvoju prometne povezave. Pred kratkim so izdelali srednjeročni razvojni program državnih železnic, skupaj s Slovenijo pa so sprejeli tudi program o zgraditvi neposredne železniške povezave med državama do leta 2000. V začetku prihodnjega leta naj bi bili izdelani še zadnji kriteriji za javni razpis; januarja se bo še zadnjič sestala tehnična podkomisija.

G. Horváth je poudaril, da je razvoj madžarskega železniškega omrežja predvsem odvisen od tujih posojil, saj od Evropske banke za razvoj pričakujejo 100 mio ecujev za »rehabilitacijo« omrežja, od EBRD-ja pa 40 mio ecujev za posodobitev opreme. Objavljen je že razpis, vključijo pa se lahko tudi tuji špediterji.

19,7 kilometra nove proge od Zalalövője do meje s Slovenijo bo stalo 20 milijard forintov. O načrtovani povezavi je govoril g. Pál z MÁV-a, ki je poudaril, da ta trenutek ustrezajo določenim rokom v terminskem planu. Omenil je zgodovino načrtovanja železniške povezave med Slovenijo in Madžarsko, prvo varianto izbrane povezave prek Martinja do Monoštra, ki da je na njihovi strani propadla zaradi težav z naravovarstveniki, zato so se morali odločiti za novo traso, ki poteka prek neugodnega in zahtevnega terena. Največji delež stroškov bo odpadel na zemeljska dela in gradnjo objektov, okrog 7 milijard forintov. Med temi bo prav gotovo izstopal največji viadukt na Madžarskem, dolg 1,4 kilometra; sledi predor v dolžini 300 metrov in nato še en daljši viadukt. Skupno bo na progi okrog 50 objektov. Najprej bo na vrsti gradnja prometnega vozlišča v Zalalövőju, prav tako pa bodo morali zgraditi in utrditi vse proge, ki se bodo navezovale na novo železniško progo, kar bo stalo 36 milijonov forintov, 75 milijonov bo stala ureditev vodnih virov, okrog 200 milijonov forintov pa bodo morali nameniti arheološkim izkopavanjem in naravovarstvenim zahtevam.

Sogovorniki so poudarili, da je neumestno postavljati vprašanje, ali je gradnja železniške proge med Slovenijo in Madžarsko politično ali gospodarsko dejanje. Je tudi politično, kajti nujno je, da sta dve glavni mesti dveh sosednjih držav povezani z elektrificirano železniško progo, po kateri bo 44 vlakov vozilo 160 oziroma v začetku 120 kilometrov na uro. Seveda bo v začetku proga vsaj osem let še enotirna in neelektrificirana, ko se bo tovorni promet dovolj povečal, pa bodo začeli z drugo in tretjo fazo gradnje, torej jo bodo elektrificirali in zgradili še drugi tir.

Proga naj bi bila zgrajena do leta 2000. Madžari imajo v ta namen v prihodnjem državnem proračunu obljubljenih 400 milijonov forintov, dva viadukta in predor naj bi gradili s sredstvi programa Phare, preostalo pa s tujimi posojili.

Drugi razlog za gradnjo proge je ekonomski interes - tako špediterjev iz Slovenije, Madžarske in celotne Evrope kakor tudi Luke Koper in madžarskih podjetij. Po investicijske n programu naj bi v začetku po progi prepeljali dva milijona ton tovora, in to ne le med Jugom in Vzhodom, ampak tudi med Jugom in Severom (z madžarskega zornega kota, op. a.); z leti naj bi se količina tovora povečala na skoraj 4 milijone ton. Tretji razlog je ta, da bosta obe državi z gradnjo te proge omogočili hitrejši razvoj zanemarjenih obmejnih pokrajin oziroma, kakor je poudarila pomurska poslanka v Državnem zboru R Slovenije Marija Požonec (skupaj s Cirilom Puckom sta se udeležila predstavitve), je to pravzaprav dolg držav do teh razvojno zaostalih in demografsko ogroženih pokrajin. Madžari so bili presenečeni nad velikim navdušenjem ljudi na terenu; ko so od 700 lastnikov odkupovali zemljišča (probleme so imeli le s sedmimi lastniki), so bili vsi veseli načrtovanja in gradnje železniške proge, saj se z nostalgijo spominjajo nekdanje železniške proge, ki je bila resnično edina povezava z zunanjim svetom, predvsem pozimi.

Madžarski predstavnik prometnega ministrstva pa je še prepričan, da gospodarstvo v povezavi s to progo ne potrebuje državnega varstva ali spodbud, saj je prepričan, da se bo gospodarstvo kar samo razvijalo prav zaradi proge. To lahko potrdijo obmejni župani tako na slovenski kot madžarski strani. Madžari so kot dokaz navedli podatek, da so že prejeli vloge za odprtje 17 rudnikov na relaciji od Zalalövője do meje s Slovenijo - s tem so mislili na gramoznice in kamnolome. 12 pa jih že obratuje.

Seveda bosta obe državi morali tudi vnaprej zelo dobro sodelovati in speljati načrtovano, predvsem pa po končani gradnji sprejeti ustrezne ukrepe (prepovedi ali vspodbude) za preusmeritev tovora s cest na železnico.

BERNARDA B. PEČEK

SKUPAJ PROTI
KRI MI NALU
080-1200
POKLIČITE ! OSTALI BOSTE ANONIMNI

Širitev Evropske zveze

Slovenija in EZ

Odločitev na vrhu EZ v Luksemburgu – Drnovšek in EMU – Zgodovinski trenutek in prerekanja o evru

Ko je evropska komisija julija predlagala začetek pogajanj s šestimi državami, ni pozabila poudariti, da nobena od enajstih držav, ki so podpisale predpristopno izjavo, ni pripravljena na polnopravno članstvo v EZ. Do t. i. decembrskega vrha, ki so se ga v Luksembourgu udeležili voditelji petnajsterice, je bilo znano tudi stališče evropskega parlamenta, ki je izglasoval postopek, po katerem naj bi se začela pogajanja z enajsterico, toda med temi naj se bi začela intezivnejša pogajanja s šesterico ekonomsko razvitejših kandidatk. S slednjimi pogajanja naj ne bi potekala v paketu, temveč individualno. Med šesterico je tudi Slovenija.

Paketno sprejemanje držav, čeprav z rahlo prednostjo šesterice, je med drugim posledica deljenega mnenja v EZ o številu držav, ki naj bi jih sprejeli. Glavno vlogo je zopet odigral kapital in s tem povezane koristi, ki jih vidijo posamezne države. Tako so si Grčija, Španija, Portugalska, Danska, Švedska in Velika Britanija prizadevale za začetek pogajanj z vsemi enajstimi kandidatkami – hkraten sprejem enajsterice bi povzročil na eni strani upočasnitev pogajanj s tem pa tudi reform v EZ. Revnejše države EZ bi tako še naprej dobivale večjo finančno pomoč za svoje nerazvite regije, hkrati pa bi s to odločitvijo dobile več možnosti tudi baltske države.

April 1998

Proces pridruževanja naj bi petnajsterica odprla tridesetega marca prihodnje leto, ko se bodo sešli zunanji ministri in voditelji diplomacij pridruženih držav. Takrat naj bi se začelo obdobje dvostranskih medvladnih konferenc za Ciper, Poljsko, Češko, Madžarsko, Estonijo in Slovenijo. Prilagajanje bo potekalo pod okriljem pristopnih partnerstev, prilagojenih za vsako državo posebej. Ta bodo zajela prednostne naloge prilagajanja posamezne zakonodaje evropski, kar bo zveza financirala tudi s pomočjo programa Phare, del sredstev pa bodo namenili tudi za gradnjo inštitucij, ki jih bo terjala spremenjena zakonodaja. Kandidatke bodo po letu 2000 najprej deležne pomoči za potrebno prilagajanje kmetijstva, vzpostavljen pa bo tudi strukturni fond, ki bo namenjen za pomoč manj razvitim regijam v povezavi.

Iz usklajevalne analize med zakonodajo EZ in zakonodajo posamezne pridružene članice pa naj ne bi ušle niti Romunija, Slovaška, Latvija, Litva in Bolgarija. Proces analize bo trajal najmanj eno leto.

Evropska konferenca

V prihodnje naj bi v obliki foruma za razpravo o temah skupnega interesa, ki bi povezoval petnajsterico, kandidatke za članstvo in Turčijo (slednji so ponudili okrepitev carinske unije z Anakaro, dokler ne bo zagotovila spoštovanja človekovih pravic in zaščite manjšin, stabilnih odnosov z Grčijo in rešitev ciprskega vprašanja, se EZ z njo ne bo pogajala o pridruženem članstvu), delovala t. i. Evropska konferenca. Cilj naj bi bil sodelovanje na področju zunanje in varnostne politike, pravosodja, notranjih zadev pa tudi gospodarsko in regionalno sodelovanje.

Drnovšek

Drnovšek je v Luksemburgu poudaril, da bo Slovenija ob polnopravnem članstvu hkrati pripravljena sprejeti načela EMU-ja (evropske monetarne unije) in da Slovenija že izpolnjuje nekatere kriterije za ekonomsko in monetarno unijo, zapisane v Maastrichtski pogodbi. Slovenija naj bi bila po Drnovškovih ocenah pripravljena na vstop v EZ leta 2002. Manj optimistični so bili predstavniki evropske komisije, ki so poudarjali predvsem potrebo po prilagoditvi nacionalne zakonodaje evropski. V Bruslju predstavniki EZ niso omenjali možnega datuma vključitve posamezne države. Jasno pa je, da to ne bo odvisno samo od pripravljenosti posamezne kandidatke, temveč tudi od pripravljenosti in reforme EZ. Tako naj bi prve države iz enajsterice postale polnopravne članice EZ šele v drugi polovici naslednjega desetletja.

TABELA

Kandidatka	Rast BDP	BDP na prebivalca	Inflacija	Brezposelnost
Slovenija	3,1%	9471$	8,8%	7,3%
Poljska	6%	3505%	19,9$	13,4%
Češka	4,4 %	5045$	8,9%	3,3%
Madžarska	0,5%	4295$	23,6%	10,5%
Estonija	4%	2973$	23,2%	2%
Ciper	2 %	11660$	3%	3,4%

Zgodovinski trenutek in resnica o evru

Seveda so ob odločitvi v Luksemburgu nekateri vodilni iz petnajsterice, med njimi tudi Kohl, spregovorili o zgodovinskem trenutku pa o mirnem združevanju Evrope po drugi svetovni vojni itd.

Pa vendar se je ta zgodovinski dogodek začel s prerekanjem med petnajsterico, kdo in na kakšen način naj sodeluje v prihodnjem evrosvetu. Po dogovoru ga bo sestavljalo enajst držav, ki bodo s prvim januarjem leta 1999 uvedle evro. Četverica (Velika Britanija, Grčija, Švedska in Danska) je enajsterico evrodržav obsodila, da skuša oblikovati »ekskluziven klub«, ta pa je obsodbe zanikala in ves čas ponavljala pravico, da se ima na neformalni ravni pravico srečevati kadarkoli in s komerkoli.

Nemška zvezna vlada namerava uvesti nove bankovce in kovance evra kar čez noč, podobno kot je to izvedla ob nemško–nemški denarni uniji leta 1990. Tako naj bi v torek, prvega januarja, leta 2002 nemška marka izgubila svojo zakonsko podlago kot plačilno sredstvo in v nekaj dneh naj bi na bančnih okencih Nemci zamenjali še preostanke nemških mark. Tako naj Nemci v nasprotju z drugimi članicami EZ ne bi imeli nekajmesečnega prehoda. Hkrati pa načrtujejo poseben zakon, po katerem bi bile banke še najmanj šest mesecev obvezane sprejemati marke in jih zamenjati za evro. Toda bančni inštituti se bodo sami odločili, ali bodo za zamenjavo denarne enote in sprememb bančnih kontov od svojih strank zahtevali tudi plačilo te obvezne spremembe. Tudi trgovine naj ne bi bile obvezane za pisanje cen v markah in evru. V nasprotju z Nemčijo naj bi bilo dvojno pisanje cen obvezno v Avstriji. S tem se hoče Dunaj izogniti goljufijam pri menjavi in samovoljnemu zvišanju cen v začetni fazi uvajanja evra.

V spor je poseglo luksemburško predsedstvo, ki je v nekaj urah oblikovalo nov kompromisni predlog, očitno sprejemljiv za obe strani. Tako je petnajsterica na koncu sprejela odločitev, da se ima enajsterica pravico sama sestajati in reševati specifična vprašanja, ki jih bo prinesla skupna denarna valuta, da pa bodo o bistvenih ekonomskih vprašanjih odločali vsi skupaj.

Iz Zagreba piše

Cesarjev Ivek

»Ko želim pregnati slabe misli, razmišljam in govorim slovensko,« se mi je pred kakimi desetimi leti potožil zagrebški slovenist, pozneje soustanovitelj demokrščanske stranke, minister brez listnice v večstrankarski vladi premiera dr. Franja Gregurića (1991/92) in predsedniški kandidat na volitvah avgusta 1992 prof. dr. Ivan Cesar. Toda slabo leto po prvih predsedniških volitvah je zahrbtna bolezen strla prvega slovenskega ambasadorja kulture, ki so se mu prišli poklonit domala vsi vidni hrvaški politiki razen predsednika dr. Franja Tudmana. Res pa je tudi, da se plemenitemu Hrvatu, ki ima ob drugem tudi največ zaslug, da so naši rojaki na Hrvaškem v Zagrebu, Karlovcu, na Reki in pozneje v Splitu v okviru kulturno-prosvetnih društev v svinčenih časih negovali slovensko kulturo in jezik, naša država ni primerno oddolžila. Morda se mu bo sedaj, kajti Cesarjev Ivek, kot smo ga klicali prijatelji, je pravzaprav edini povzročitelj sedanjih razprav, ki so (ne)pričakovano zavozlale že tako preveč zapletene hrvaško-slovenske odnose. Delno pa je prejšnji petek - ko sta premiera dr. Janez Drnovšek in Zlatko Mateša v banskih dvorih podpisala sporazume o svobodni trgovini med državama (brez ratifikacije v parlamentih obeh držav bo začel veljati z novim letom in bo »liberaliziral« 80 odstotkov trgovine), o vzajemni zaščiti in spodbujanju naložb ter o kombiniranem mednarodnem prevozu - naš Ivek dobil nekakšno zadoščenje. Ozračje v banskih in predsedniških dvorih (ob sprejemu pri dr. Tudmanu) je bilo namreč podobno tistemu ob osamosvojitvenih dneh, ko sta hrvaški in slovenski predsednik tako rekoč noč in dan drugovala, slovenski in hrvaški ministri, zlasti Janez Janša in Igor Bavčar z generalom Marignom Špegljem in Josipom Boljkovcem (policija), pa so imeli pogostejše vsakodnevne stike kot s svojimi sodelavci.

Toda vse se je obrnilo na glavo, ko sta Mateša in dr. Drnovšek spila slavnostni »pjenušac«, sabor pa je iz hrvaške ustave izločil kot priznani manjšini Slovence in Bošnjake.

V ozadju je lahko tudi za slovenske razmere (»puckizem«) nenavadna politična trgovina, ki si jo v značilnem slogu pogosto privošči vladajoča Hrvatska demokratska zajednica. V predlogu ustavnih sprememb, ki so jih v petek sprejeli s pomočjo kupljenega glasu srbskega poslanca dr. Milorada Pupovca (njegova socialistična stranka ASH Silvija Degena ga je že izključila), je predsednik dr. Franjo Tudman predlagal črtanje vseh manjšin v ustavi, sprejeti 22. decembra 1990. Temu se je upralo vseh sedem predstavnikov manjšin v parlamentu, predsednik saborskega odbora za pravice manjšin in etničnih skupin Miroslav Kiš (Madžar), ki je sicer zelo naklonjen hadezejevski politiki, pa je kot kompromis predlagal, da Slovence in Bošnjake (Muslimane) črtajo iz ustave in v njo »pripelljejo« nemško in avstrijsko manjšino. Tako se je tudi zgodilo in hadezejevska oblast si je po hudih odmevih na ta dogodek v saboru med hrvaškimi Slovenci in v slovenski politiki - prav danes naj bi slovenska vlada na zahtevo podpredsednika Marjana Podobnika proučila odnose s Hrvaško - po pilatovsko umila roke.

Toda vrnimo se k pokojnemu Cesarjevemu Iveku, ki je utemeljeno za svoj največji politični uspeh na prvo mesto uvrščal ustavno opredelitev hrvaških Slovencev kot manjšine. »Dajem roko v ogenj, da bom politično konkurenco uspel prepričati, da ste Slovenci avtohtona manjšina na Hrvaškem,« mi je ob koncu novembra 1990, ko so se priprave na sprejem t. i. božične ustave bližale h koncu, govoril prof. dr. Ivan Cesar. Tedaj, ko je uspel - bilo pa je slab teden pred oblikovanjem dokončnega ustavnega besedila -, me je poklical po telefonu in me povabil, da proslaviva »slovensko zmago«. Kaj pa, če se boš zaradi tega uspeha obračal v grobu, mi je bolj za šalo kot zares šlo po telefonu? In tako se je žal pred šesto obletnico sprejema hrvaške ustave tudi zgodilo. Od petka Slovenci nismo več priznana, avtohtona manjšina na Hrvaškem, to pa ima lahko za odnose še hujše posledice, kot so prepiri okoli nerešenih vprašanj - določitev državne meje in premoženjske zadeve.

PETER POTOČNIK

VESTNIK
Izdaja: Podjetje za informiranje Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper Rodež, Bernarda Balažic-Peček, Amna Potočnik, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zauneker (fotografa), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za III. trimesečje 1997 je 2.350,00 SIT, za naročnike v tujini 150 DEM letno, izvod v kolportaži pa 190,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-
Elektronska pošta: vestnik@siunet.si, **WWW stran**: http://www.p-inf.si

Zadnja novica

Umrla najstarejša Pomurka

Končalo se je življenje Antonije Knez, rojene 18. aprila 1896. leta v Kocjanu pri Kapeli, ki pa je nazadnje živela v Gornji Radgoni.

Čeprav so jo hoteli sorodniki pokopati v ožjem družinskem krogu, se je poslednjega slovesa udeležilo veliko ljudi. Mašo zadušnico je v cerkvi sv. Magdalene na Kapeli daroval župnik Anton Hribernik. Ker je Antonija več kot 40 let pela v kapelskem cerkvenem zboru, so se ji sedanji pevci oddolžili s pesmijo od odprtem grobu. L. Kr.

Kakšen bo razplet dogajanj v Kmetijski zadrugi Panonka

Stečaj je najslabša rešitev za zadružnike

V upravljalskih strukturah ne najdejo skupnega jezika, upnikom pa zmanjkuje potrpljenja

Težko je verjeti, da bo kdor koli kdaj odgovarjal za vse tisto, kar se je v Panonki dogajalo in je zdaj pripeljalo k njenemu tako klavrnemu koncu. Tudi če bo ta zadružni sistem preživel, sedanjim najodgovornejšim zadružnikom in vodilnim delavcem zadruge ne bo mogoče oprostiti napak, ki jih nikoli več ne bo mogoče popraviti. Nekako se bo še dalo opravičiti prodajo tistega nepremičnega zadružnega premoženja, ki se je še do nedavnega imenovalo zadružna blagovna hiša, nikakor pa jim ne bo mogoče oprostiti prodaje zadružnih deležev v predelovalni industriji. Res da jim je bilo slednje podarjeno in zato tega premoženja niso znali prav ceniti, se jim bo pa to prej ali slej maščevalo, saj s tem izgubljajo tako rekoč vsak vpliv v tej industriji.

Dogodki v Panonki se še naprej razpletajo ali zapletajo za tesno zaprtimi vrati. V teh dneh se je iztekel rok, do katerega je dolžnik (beri Panonka) lahko vložil ugovor zoper predlog za uvedbo stečajnega postopka, ki ga je sodišču predlagala Pomurska banka. Čeprav ta ni največji upnik Kmetijske zadruge Panonka, ji je verjetno zmanjkalo potrpljenja, saj v upravljalskih zadružnih strukturah niso pokazali niti malo prave volje za spoštovanje dogovorov in reševanje nekaterih vprašanj.

Ali bo do stečaja tudi prišlo, bo znano že kaj kmalu, čeprav poznavalci razmer pravijo, da bi bila to ena najslabših rešitev. Premoženje zadruge je namreč precej večje od njenih obveznosti in bi ga bilo zato nespametno poceni zapraviti. Bo zadnji pogovor med predstavniki zadruge, upniki in kmetijskim ministrom Cirilom Smrkoljem, do katerega je prišlo na pobudo poslanca Geze Džubana, prispeval k skorajšnjemu izhodu iz nastalega položaja? Zaradi težav z likvidnostjo v zadrugi ne morejo poravnavati tekočih obveznosti, za poravnavo določenih obveznosti pa v nekaterih novoustanovljenih zadrugah niti ne kažejo zanimanja.

Da bi se izboljšal likvidnostni položaj, bi bilo potrebno zagotoviti nekaj več kot 60 milijonov tolarjev, ki jih je Panonka izgubila v Mesni industriji Pomurka. Za to naj bi pod ugodnimi pogoji poskrbeli v kmetijskem ministrstvu, problematičnih pa je tudi dobrih 160 milijonov tolarjev obveznosti, ki jih Panonki dolgujejo kmetje. Te dolgove bo potrebno spremeniti v posojila in dolžniki naj bi s posojilodajalcem sklenili kreditni odnos. Sliši se, da so med največjimi dolžniki prav nekateri kmetje iz vodilnih upravljalskih struktur, in če to drži, potem je tudi iz tega mogoče ugotoviti, zakaj v zadrugi ni prave pripravljenosti za reševanje nekaterih vprašanj.

LUDVIK KOVAČ

Na svidenje v naslednji bitki

Peterle padel v jamo, ki jo je kopal za Pahorja

Po padcu resolucije je samoumevno padel tudi t. i. lustracijski zakon – Kje je bil ob glasovanju Lojze Peterle? – Brata Podobnik – Cirkusa še ni konec

Padli

Poslanci so prejšnjo sredo po petdnevnem maratonu sklenili razpravo o Janševi in Peterletovi resoluciji o »protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima«. Glasovali so o sklepu matičnega odbora, »naj se resolucija zavrne«. Ta predlog je podprlo 44 od 86 poslancev. Proti so glasovali vsi poslanci SLS (19), 15 poslancev SDS in sedem poslancev SKD. Kje je bil med glasovanjem Lojze Peterle, kje Juri Malovrh (SKD) in kje Franc Jazbec (SDS)?

Resda so imeli poslanci SLS možnost »prešteti« vse glasove in so lahko mirno glasovali za lustracijsko resolucijo, toda kako si je lahko preostala trojica privoščila, da ni glasovala? Mar se Peterle ne vede skrajno nedosledno? Pa ravno on je manjkal, ki je Borutu Pahorju med parlamentarno razpravo mahal s seznamom, ko se ta v palači Sveta Evrope ni podpisoval, kljub temu pa je na sejah menda bil navzoč. Saj veste: kdor drugemu jamo koplje ...

Seveda sta k izidu glasovanja dodala svoje tudi Jože Lenič (LDS) in tako imenovani neodvisi poslanec Ciril Pucko, ki sta se ob glasovanju vzdržala.

Intermeco

Za intermeco sta Peterle in Janša postregla tudi s protestiranjem, ker nacionalna RTS po treh dneh ni več prenašala parlamentarnega spektakla in prispevala k srajšanju izredne seje, v kateri so poslanci zavrnili tudi predlog lustracijskega zakona (57 proti 22), ki je med drugim predvideval tudi lustracijska sodišča, objavo sodb, urejanje arhivov itd. Glavni ugovori zoper uvedbo lustracijskega zakona so bili: da je v nasprotju z ustavo in da krši temeljne človekove pravice.

Brata Podobnik

Je SLS glasovala za resolucijo zato, da zadosti Zagožnovi struji znotraj stranke? Teza morda vzdži, saj je Janez Podobnik (z izgovorom dolžnosti potovanja po tujini) vodenje lustracijskih sej prepuščal podpredsednikom parlamenta (razen na dan glasovanja). No, tudi Marjan Podobnik, ki se vedno rad pojavi s svojimi izjavami, ni in ni zinil nobene na temo lustracije. Namesto da bi pokomentiral aktualna dogajanja (imel je priložnost ob sindikalističnem prihodu pred vladno palačo pa ob svežnju vladnih varčevalnih ukrepih pa o proračunu za leto 1998), je gonil in gonil svojo o kurikularnem svetu in o Gabrovem prekoračenju pooblastil, ko ga je svet ponovno potrdil brez predhodnega blagoslova vladne koalicije, sklicujoč se na »strokovnost« sveta. Zahtevam za ministrov odstop so sledile grožnje po odhodu iz vladne koalicije. Pogovori naj bi se v vladni koaliciji vrteli v začaranem krogu. Marjan Podobnik se je nato začel ohlajati, odločitev o odhodu stranke pa naložil celotni stranki. A propos strokovnost kurikularnega sveta. Strokovnost resda ni vprašljiva, jasno pa je, da ta svet ni apolitičen – takšno je bilo njegovo imenovanje pred dvema letoma, svoje barve pa imajo tudi posamezni člani sveta. Ko Gaber (ki je minister – čista politična funkcija) trdi, da mora biti svet samo strokoven, to ne zveni pristno. Seveda je Podobnik ob vsem kričanju in emocionalni prizadetosti glede kurikularnega sveta pozornost javnosti spretno odvračal: na eni strani tako od lustracije kot na drugi od početja vlade (proračuna, varčevalnih ukrepov ...). Pa menda tega ja ni počel v dogovoru z Drnovškom – ali pač?

Cirkusa še ni konec

Kakorkoli že, spektakla in obračunavanja s preteklostjo očitno še ne bo tako kmalu konec. Janša in Peterle sta že obljubila novo pisarijo in jo menda že vložila v parlamentarno proceduro. Tokrat gre za deklaracijo, ki povzema vsebino zavrnjene resolucije. Prav tako naj poslanci posameznih strank ne bi nasprotovali skupnemu pisanju dokumenta o pretekli zgodovini. Iz vrst SLS so že prišli glasovi o morebitnem eselesovskem pisanju resolucije. Na parlamentarno obravnavo čaka tudi predlog resolucije; ki ga je predlagalo Združenje ob lipi sprave. Toda če je dvojici Janša–Peterle ob lustraciji uspelo mahati z neuspehom v Natu, tudi ker nismo doživeli lustracije, odločitve EZ, da začne prihodnjega marca tudi pogajanja s Slovenijo, v ta namen vsekakor ne bosta mogla izrabiti.

A. POTOČNIK

Na štartnem položaju?

Prejšnji teden se je torej dogajal in tudi zgodil Luksemburg - Potrditev ministrskega sveta, da se sprejme Slovenijo v prvo skupino držav, s katerimi bo Evropska komisija začela pogajanja o polnopravnem članstvu, je nedvomno politični uspeh slovenske vlade

V primerjavi z neuspešno vključitvijo v zahodno vojaško zvezo NATO in še vedno neuresničenimi prizadevanji za članstvo med gospodarsko razvitimi (OECD), je potekalo lobiranje za članstvo v skupini, s katero se bo Evropska zveza začela pogajati že v začetku prihodnjega leta, veliko uspešneje. Tako so strokovnjaki Zavoda za makroekonomske analize in razvoj najprej v Bruslju in ne v Ljubljani predstavili strategijo pridružitvenega pogajanja slovenskega gospodarstva evropskim razmeram pa tudi drugače je bila - v nasprotju z medijskim odmevom okrog lobiranja za članstvo v NATU in OECEDE-ju - tokratna vladna strategija »slovenske poti v Evropo« relativno nevznemirjujoča. Je mogoče to recept za uspeh pri podobnih političnih aktivnostih tudi v prihodnosti?

Dejstvo je, da bo pot do polnopravnega članstva v Evropski zvezi še dolga. Kot že tolikokrat poudarjano, za Evropo slovensko članstvo že danes ne predstavlja nobenega problema. Seveda pa obratno ni tako. Tudi slovenska politika bi nas v Evropo lahko pripeljala že čez slabe štiri leta, kot to sedaj napoveduje. In marsikateri politik se sprašuje, ali se ravno njemu nasmiha usoda zgodovinske osebe, ki bo prav gotovo prišla v šolske učbenike in napisala knjigo z naslovom »Uspešna pot v Evropo«, ki se bo potem uspešno prodajala v deželah članicah »drugega kroga«. Seveda je v politiki tudi nemogoče velikokrat mogoče.

V ekonomiji je nekoliko drugače. Tam morajo biti izpolnjeni vsaj nekateri osnovni pogoji, ki se potem kažejo tudi v realnem svetu konkurenčnosti, plač in družbenega standarda. Čeprav je tudi res, da niso bili ekonomski razlogi tisti, ki so bili krivi za dvome recimo danskih volilk in volilcev na neuspešnem referendumu o sprejetju Maastrichtskega sporazuma, marveč politični, in sicer: demokratični manko »nedemokratičnih« ustanov Evropske zveze.

Na znanstvenem srečanju slovenskih ekonomistk in ekonomistov na temo skupnega evropskega denarja prejšnji petek v Mariboru, je guverner Banke Slovenije omenil kar nekaj pomislekov okrog načina »slovenske poti v Evropo«. Nikakor mu ni bilo všeč, da strategija pridruževanja ni bila predstavljena najprej domači javnosti in zato je iz tega (pravilno?) sklepal, da marsikaj iz te strategije tej isti javnosti mogoče ne bi bilo všeč. Konkretno gre za neskladje med prizadevanjem Banke Slovenije za zmanjšanje letne stopnje inflacije in potemtakem tudi obrestne mere in sprostitvijo cen v gospodarstvu, recimo energetiki. Mogoče iz istega razloga se tudi njegov kolega iz Sveta BS, profesor Ivan Ribnikar, nekako ni mogel znebiti nelagodnega občutka, da bi prezgodnje - politično željeno - članstvo slovenskega tolarja v evropski denarni in gospodarski zvezi lahko povzročilo zaenkrat še neraziskane posledice, saj je bilo narejenih premalo strokovnih raziskav.

Glede na neskladja znotraj sedanje vlade je skepticizem upravičen. Seveda pa ne smemo pozabiti, da se bo o članstvu v Evropski zvezi odločalo na referendumu; ali bo le-ta izpeljan že leta 2002 ali šele 2008, pa ne sme ostati zgolj politično vprašanje. Pridružitvena pogajanja z Evropsko komisijo so izvrstna priložnost za sanacijo slovenskega gospodarstva. In četudi bo prišlo do določenih »šokov« v posameznih sektorjih - nam bo dolgoročno vseeno bolje ...

ANDREJ HORVAT

Pevski zbor cerkve sv. Nikolaja iz Murske Sobote (na posnetku) praznuje letos 60-letnico. V soboto, 13. decembra, popoldne je bila v soboški katoliški cerkvi slavnostna koncertna maša, med katero sta pela adventne in božične pesmi cerkveni pevski zbor iz Murske Sobote in komorni zbor mestne župnijske cerkve iz avstrijske Radgone. Mašo je vodil škof Jožef Smej, somaševali pa so domači in avstrijski duhovniki. Poseben program je bil tudi v dvorani župnijskega doma, kjer so svoja dela pod naslovom Likovne izpovedi božičnega časa razstavili ustvarjalci iz Pomurja in Avstrije. – Š. S., foto: J. Z.

VESTNIK

Pomurski tisk

Z državno podporo

Ministrstvo za gospodarske zadeve je maja letos razpisalo ugodna posojila za sanacijo podjetij, ki poslujejo v težavah. Pomurski tisk se je nanj prijavil kar trikrat. In ker podjetje v dveh mesecih, kakor je običajno, ni dobilo ne pozitivnega ne negativnega odgovora, so iskali neposredni stik z odgovornimi na pristojnem ministrstvu. Čeprav niti po velikosti niti po resnosti težav ni tisto podjetje, ki bi imelo prednost pri reševanju težav z državno pomočjo, so julija s prijavo vendarle uspeli. Tako so konec oktobra od ministrstva dobili sklep in podpisano pogodbo o pridobitvi sredstev. Denarja kajpak še ne, saj je potrebno čakati na čas, ko se nateče dovolj denarja za koriščenje, jim je pa poslovna banka na podlagi sklenjene pogodbe odobrila premostitveno posojilo.

»V našem primeru je to 15 milijonov tolarjev sanacijskega posojila za dobo deset let, « je povedal direktor Pomurskega tiska Slavko Osterc.

Poleg tega je ministrstvo objavilo razpis za sofinanciranje obrestnih mer za posojila, ki jih imajo podjetja pri bankah do višine sedmih odstotnih točk. Prijavo s svojim izračunom je v Ljubljano poslal tudi Pomurski tisk in konec novembra dobil izplačanih 1 milijonov 800 tisoč tolarjev nepovratnih sredstev.

»Toda glede na prijave in sredstva, s katerimi so razpolagali, so pokrivali le 20 odstotkov upravičenih sredstev,« je povedal sogovornik. Zato ta razpis ali možnost pridobitve sredstev iz tega naslova še ostaja, tako da bo podjetje prijavilo izračun še za zadnje trimesečje.

In kaj pridobljeno ugodno državno posojilo pomeni za poslovanje podjetja?

»Pri reševanju težav in sanaciji podjetja je vsak denar dobrodošel. V tem smislu so sredstva potrebna, vendar za končno rešitev stanja ne zadostujejo. Podjetje je pred časom zašlo v likvidnostne težave, ki jih rešujemo še danes. Mi pričakujemo sodelovanje države še v prihodnjem letu, da bomo lahko dokončno odpravili likvidnostne težave in rešili dlje časa trajajočo blokado podjetja, ki je sicer zaradi manjšega zneska,« je povedal sobesednik.

Podjetje je vlogo za pridobitev ugodnega državnega posojila utemeljevalo tudi z veliko obveznostjo, ki jo ima do dunajskega Bruderchena. Ali kot je maja letos izjavil takrat novoimenovani direktor Pomurskega tiska Slavko Osterc: »Kot obveznost smo prikazali prav to obveznost do stroja in pričakujemo lahko lahko posojilo v vrednosti petdeset odstotkov obveznosti.«

Tokrat pa ugotavlja: »Z denarjem, ki smo ga dobili, dolgoročnih obveznosti ni mogoče reševati. Še vedno pa delamo na tem programu, da bomo pretekli problem nabave osnovnega sredstva v prihodnjem letu ob soglasju nasprotne stranke tudi trajno rešili.«

MH

115 let Zdravilišča Radenci

Zdravilišče za zdrave

Mineralna in termalna voda, zdravilno blato in klima naj bi pomagala k sproščanju in ohranjanju zdravja mladih poslovnežev in družin

V soboto, 13. decembra, so v hotelih Zdravilišča Radenci proslavili 115-letnico zdraviliške dejavnosti. Z odkritjem minerlane vode in njenih zdravstvenih učinkov je v tesno povezano ime Karel Henn; ta je že kot študent 1833. leta izvedel za naravne izvire mineralne vode, ki so jih domačini imenovali »bubla«, nato pa že kot dr. Henn 1869. leta s slatino napolnil prve steklenice, ki so bile namenjene za prodajo na trgu. Uradni začetek zdraviliške dejavnosti pa je bil leto 1882, ko so odprli kopališče z 11 kopalnimi kabinami in 12 sobami. 1896. leta dobijo uradni naziv Zdravilišče Slatina Radenci, sloves o zdravilnosti slatine pa je postajal čedalje večji. Strokovne temelje je dal zdravilišču naslednik dr. Josef Hoenn, po štiriletnem zaprtju pa je 1920. leta prelomnico pomenil prihod dr. Anteja Šarića, ki se je poročil s Hoennovo hčerko. Obdobje med prvo in drugo svetovno vojno je bilo vsekakor zlato obdobje zdravilišča, zgradila se je večina stavb, ki stojijo še danes (nekatere so sicer že porušene), 1937. leta pa nova kavarna.

Kaj je ostalo od starega zdravilišča? Vrelec, obdan z lično konstrukcijo v obliki paviljona. Stare stavbe, od katerih je samo Terapija spet v funkciji zdraviliške stavbe, vse druge stavbe z ženskimi imeni pa so še danes namenjene administraciji. Danes so gostom namenjeni prostori v sedemdesetih letih zgrajenega hotela Radin in nekaj mlajšega hotela Miral. Zdraviliški dom, prva sodobnejša zgradba iz šestdesetih let v obliki klasične blokovske stavbe, čaka na obnovo. Čeprav je bilo po drugi svetovni vojni narejeno veliko škode in je skoraj popolnoma izginil nekdanji »zdraviliški duh«, ko so se morali prilagajali zahtevam socialističnega režima in postali nekakšno sindikalno zdravilišče, so čez dobri dve desetletji le uspeli povzdigniti sloves zdravilišča. Velika ovira je bilo ločeno poslovanje slatinske in zdraviliške dejavnosti, zato je bila nadvse pomembna njuna združitev leta 1960. Po tem je bil nenehen razvoj, nekoliko težav je bilo v osemdesetih letih, nato pa pomeni pomembno razvojno spodbudo spet odkritje termo-mineralne vode. Zadnjih nekaj let dosegajo le vzpone, pomembne pridobitve so novi bazenski kompleks Terme Radenci, obnovljeni prostori za savnanje, masaže in balneologijo, certifikat ISO 9001 ter kadrovska okrepitev z novo »uvoženo« direktorico Barbaro Gunčar.

Vrelec v središču zdraviliškega naselja je najpogostejša kulisa za spominsko fotografiranje gostov. Pred leti so mu vrnili staro podobo.

Če je bilo v preteklosti v Radencih središče za zdravljenje in rehabilitacijo srčnih in ledvičnih bolnikov, je njihov razpon zdraviliške in zdravstvene zmogljivosti danes precej večji (vseeno naj bi do konca leta dobili nov 24-urni EKG). Poleg naravnega dejavnika mineralne vode imajo gostje možnost uporabiti v zdravstvene ali sproščujoče in rekreacijske namene tudi termalno vodo, zdravilno blato in zdravilno klimo. Za vse štiri naravne dejavnike imajo opravljene tudi raziskave.Toda v prihodnje jih bodo tržili na drugačen način, ne več zgolj kot zdravstveno-bolnišnično ponudbo.Cilj direktorice Gunčarjeve je, tržiti zdravilišče **za zdrave ljudi in družine med počitnicami ter izboljšati animacijsko dejavnost.** Dejstvo, da se lahko precej več denarja zbere z dobro zunajpenzionsko ponudbo kot zgolj s posteljami in hrano, je pri nas še premalo upoštevano.

BERNARDA B. PEČEK

FOTO: JURE ZAUNEKER

Ob 115-letnici Zdravilišča Radenci so v soboto, 13. decembra, pripravili pester kulturni program ter podelili priznanja in nagrade sodelavcem. Priznanje za kakovostno delo v letu 1997 so prejeli:

Irena Smodiš, Alojz Haložan, Mimica Kovačič, Ksenja Potočnik, Dana Žnidarič, Marija Šraka Sadl, dr. Franc Antolič in Marta Kos.

Podjetje Gomboc, gradbeni inženiring Beltinci

Konkurenca pred domačim pragom

V nobeni dejavnosti si ne gledajo tako močno pod prste, kako si bo kdo polnil lastno skledo, kot pomurska gradbena podjetja. Zoževanje ali zapiranje trga jih je privedlo do tega, da so si postali neusmiljeni konkurenti na razpisih za pridobivanje izvajalcev gradbenih del, pogosto pa tudi v (neformalnem) besednem kvalificiranju nasprotnika. V pomurskem gradbeništvu -konkurenca pred domačim pragom? Zato: kdo ima prednost in kdo ne, kdo je zaščiten in kdo zato izgublja, kdo je monopolist in kdo ne?

Na nekatera vprašanja je odgovarjal Jože Gomboc, lastnik in direktor podjetja Gomboc, gradbeni inženiring Beltinci.

- Ravno danes sem slišala izjavo, da postajate na našem območju monopolist. Kakšna je vaša interpretacija te izjave in ali je mogoče glede na letošnjo uspešnost vašega podjetja sklepati o izboljšanju razmer v gradbeništvu?

Interpretacija o monopolu je zame presenetljiva in seveda popolnoma netočna. Na gradbenem trgu nikoli ni bilo vsaj ne izrazitih monopolnih izvajalcev, tudi tedaj ne, ko so na nekaterih drugih področjih cene oblikovali popolnoma odgovorno. Vedno je bila konkurenca, ki je danes še izrazitejša. Mogoče smo nekoč lahko govorili o delnem regijskem monopolu nekaterih nekdanjih podjetij in danes tu in tam lahko govorimo o zaščiti lokalnih izvajalcev s strani lokalnih skupnosti v bojazni pred izgubo delovnih mest. In če danes govorimo o delni zaščiti takšnih podjetij, potem je naše podjetje tisto, ki je zaradi zaščite nekaterih prikrajšano. V letošnjem letu smo bili na velikih projektih zaradi takšne zaščite dvakrat hudo oškodovani. Vendar pa zadeve ne gre posploševati kadar kdo govori o monopolu v našem primeru - ali ne pozna pomena te besede ali pa ne pozna razmer na gradbenem trgu.

Dela danes pridobivamo po eni strani na javnih razpisih, ki se v celoti ali delno financirajo iz proračunskih sredstev. Tu so pravila za oddajo in pridobitev del opredeljena z zakonom in se jih ne sme kršiti, čeprav tudi tu včasih pride do oškodovanja ponudnika zaradi nepoznavanja zakonodaje in različnih interpretacij posameznih določil zakona, po drugi strani pa z neposredno oddajo del podjetij ali posameznikov. Ti dela oddajo po svoji presoji najugodnejšemu ponudniku, in ker jih financirajo z lastnimi sredstvi, nimajo razlogov, da podpirajo kakršenkoli monopol.

Res pa je, da smo s svojo navzočnostjo na trgu in razpoložljivimi zmogljivostmi na trgu zavzeli določen položaj in si pridobili zaupanje investitorjev. Ali je to monopol?

O uspešnosti pa tole: letošnje leto za naše podjetje ni nič bolj uspešno kot lansko ali prejšnja leta. Res je sicer, da se podjetje razvija, da napravimo vsako leto korak naprej, kar je verjetno v normalnih razmerah za sorazmerno mlado podjetje pričakovati. Tako so letošnji rezultati glede na velikost podjetja, število zaposlenih in obseg poslovanja pričakovani oziroma bi morali biti v urejenih razmerah ugodnejši.

- Ali lahko razmere v vašem podjetju posplošite na vso slovensko gradbeništvo? Ali kam bi postavili, uvrstili vaše podjetje v slovenskih gradbenih razmerah?

Slovenska gradbena operativa je že dolga leta v krizi. Na to so vplivale slabe gospodarske razmere v prejšnji državi, ko so bile vse naložbe v osemdesetih letih zelo omejene, dodatni udarec gradbeništvu pa sta zadali hiperinflacija in nazadnje izguba jugoslovanskega trga. Tako se je slovensko gradbeništvo v novi državi znašlo s prevelikimi kapacitetami in finančnimi dubiozami. Tudi danes gospodarstvo, razen nekaj svetlih izjem, praktično ne investira. Večje investicije so praviloma s področja proračunskih investicij. Tu pa je zaenkrat dosti več dela za podjetja, ki se ukvarjajo z nizkogradnjo. To je državni program gradnje avtocest, posodobitve obstoječih cest in drugih infrastrukturnih objektov pa tudi novonastale občine se lotevajo najprej posodobitve cest ter gradnje vodovodnih in kanalizacijskih omrežij. Najmanj povpraševanja na tržišču pa je s področja visokogradenj, s katerimi se ukvarja tudi naše podjetje.

Izredno velik problem v gradbeništvu pa je zaradi splošne nelikvidnosti v državi, to seveda velja tudi za naročnike gradbenih del. Mnogi naročniki takšno stanje izkoriščajo in naročajo izvedbo del brez finančnega pokritja, saj se zavedajo, da je potrpežljivih upnikov do plačila dolga včasih celo predolga.

Kam torej lahko v teh razmerah postavimo naše podjetje? Glede na to, da smo začeli poslovati pred sedmimi leti, smo se seveda lažje prilagodili razmeram in imeli temu primerno manjše težave. Velike težave pa tudi nam povzroča plačilni nered v državi. Glede na razmere smo z doseženim vendarle zadovoljni, prepričani vase in optimistično razpoloženi.

- Nekateri v državi opozarjajo na stopnjevanje težav slovenskih gradbincev tudi zaradi izgube detašmanov v zahodni Evropi. Kako vidite ta problem?

Gotovo je vsako delovno mesto v gradbeništvu, posebno, če je izvozno naravnano, dragoceno. Vendar po mojem občutku že v času sprejemanja zadnjih zaposlitvenih restrikcij na zahodu slovenska gradbena operativa tam ni zaposlovala pomembnejšega deleža svojih zmogljivosti. Zakonodaja teh držav je že pred sprejetjem teh zadnjih ukrepov strogo omejevala zaposlovanje delavcev iz držav nečlanic evropske skupnosti.

- V novembru je bila konferenca o stanovanjski gradnji v Sloveniji z ugotovitvijo, da je gradnja stanovanj že nekaj let v krizi. Tudi vaše podjetje se ukvarja z gradnjo stanovanj.

Stanovanjska gradnja je nekoč predstavljala pomemben delež pri zaposlovanju gradbenih zmogljivosti. V zadnjih letih je ta dejavnost popolnoma zamrla, saj gospodarstvo v stanovanjski fond ne investira več, nacionalni program gradnje stanovanj, po katerem naj bi v Sloveniji zgradili letno nekaj tisoč stanovanj, pa je zaenkrat samo program na papirju. V bližnji prihodnosti ne pričakujem pomembnejšega premika na tem področju, razen možnosti, da občine prek svojih stanovanjskih skladov angažirajo sredstva Stanovanjskega sklada Republike Slovenije. Naše podjetje je letos v Murski Soboti nad Agrotehniko zgradilo štiri nova stanovanja, od katerih je eno še naprodaj.

- V Pomurju, kot mi je znano, imamo veliko, preveliko ponudbo poslovnih prostorov. Ali je tovrstna gradnja za gradbince toliko zanimivo področje?

Res se je v Murski Soboti v zadnjem letu pojavila večja ponudba poslovnih prostorov za neznanega kupca, torej gradnja za trg. V preteklosti tega nismo bili vajeni. Moja ocena je, da je ponudbo treba prilagoditi povpraševanju, dolgoročno pa poslovnih prostorov pa tudi proizvodnih in stanovanjskih nikoli ni dovolj, saj bi sicer razvoj zastal. Za vsakega investitorja, ki gradi za trg, je to področje zanimivo, če lahko na trgu doseže primerno ceno in poslovni prostor v primernem času tudi proda. Torej je potrebna pravilna ocena razmer.

- Prav gradbeništvo je dejavnost, kjer je po ugotovitvah inšpektorjev zaposlovanje delavcev na črno zanimivo. Kaj rečete k temu?

Res je, da žal, tako kot v mnogih drugih dejavnostih, nekateri delodajalci s področja gradbeništva zaposlujejo delavce na črno, to pomeni, da ti delavci niso zavarovani. Delodajalci za njih ne plačujejo nobenih prispevkov, prav tako nimajo nobenih stroškov z bolniškimi in letnimi dopusti, regresi, zdravniškimi pregledi in vsem drugim. Ker se izognejo tem stroškom, lahko na trgu ponudijo bistveno nižjo ceno storitve. S tem pa mi, ki ne poslujemo tako, izgubimo predvsem dosti manjših, vendar kljub temu zanimivih del. Država pa ne pokaže nobene volje, da bi takšno početje preganjala in preprečevala. Zato se mi, ki državi plačujemo vse dajatve za vse zaposlene in jo na ta način servisiramo, sprašujemo, kako dolgo bo še država proti tistim, ki so ji lojalni, ali do kdaj bo podpirala nelojalno konkurenco. Gradbinci pa čutimo podoben problem in odnos še na področju izvajanja zakona o graditvi objektov. Ta, kot kaže, velja v naši državi samo za nekatere.

MAJDA HORVAT

Vladna delegacija Unsko-sanskega kantona na obisku pri pomurskih gospodarstvenikih

Bosanci bi več kot le trgovali

Zanimajo jih predvsem vlaganja slovenskih podjetij v Bosni in Hercegovini in skupen nastop na tujih trgih

Po koncu vojne v Bosni in Hercegovini se možnosti sodelovanja med Slovenijo in to državo ponovno povečujejo. Blagovna menjava med državama se krepi že od leta 1995, ko je znašal slovenski izvoz v Bosno in Hercegovino 118,9 milijona dolarjev, medtem ko je uvoz dosegel le vrednost 8 milijonov dolarjev. V lanskem letu se je ta menjava podvojila, saj so slovenska podjetja v to državo izvozila za 263 milijonov dolarjev blaga, uvozila so ga za 15,2 milijona dolarjev, v letošnjih prvih devetih mesecih pa je izvoz na bosanskohercegovsko tržišče dosegel vrednost 208,5 milijona dolarjev in uvoz 20,5 milijona dolarjev. Pomurski izvoz na to tržišče predstavlja v skupnem slovenskem izvozu petodstotni delež, saj so pomurska podjetja lani tja izvozila za 13,5 milijona dolarjev blaga (uvozila so ga le za 168 tisoč dolarjev), v letošnjih devetih mesecih je pomurski izvoz dosegel 11,4 milijona dolarjev, uvoz pa 170 tisoč dolarjev. Bosna in Hercegovina predstavlja tako za pomurska podjetja pomembno tržišče, saj je četrta največja uvoznica izdelkov pomurskih podjetij.

Z Unsko-sanskim kantonom na skrajnem zahodnem delu Bosne in Hercegovine, ki vključuje območje osmih občin z nekaj več kot 300 tisoč prebivalci, že nekaj časa uspešno sodeluje podjetje ELGO iz Vidonec, in to je bilo tudi pobudnik srečanja med vladno delegacijo omenjenega kantona in predstavniki nekaterih pomurskih podjetij, ki so ga v začetku tedna pripravili na območni gospodarski zbornici v Murski Soboti. Po besedah Esada Brkovića, predsednika vlade Unsko-sanskega kantona, so s tem obiskom želeli spoznati predvsem naše izkušnje pri razvoju podjetništva, saj je med strateškimi cilji, ki so jih sprejeli po končanju vojne v Bosni in Hercegovini, predvsem razvijanje drobnega podjetništva. Pred vojno je na tem območju delovalo več velikih podjetij, ki so bili tudi pomembni izvozniki svojih izdelkov, večina proizvodnih zmogljivosti pa je bila med vojno uničena ali pa so zdaj neizkoriščene. Vzroki za to so predvsem v pomanjkanju obratnega kapitala in tudi tržišč, zato so med strateške razvojne cilje zapisali tudi pritegnitev tujega kapitala na svoje območje. Zakon o tujih vlaganjih, ki so ga sprejeli v Bosni in Hercegovini, je zelo liberalen, saj takšna vlaganja omogoča, prav tako pa tuji vlagatelji lahko brez kakršnih koli težav ustanavljajo tudi svoja podjetja. V Sansko-unskem kantonu namenjajo posebno skrb predvsem primarni kmetijski proizvodnji in z njo povezani predelavi, bolj kot za trgovanje in blagovno menjavo pa se zavzemajo za skupna vlaganja in skupen nastop na tujih tržiščih.

Tudi iz pogovorov med pomurskimi gospodarstveniki in vladno delegacijo je bilo mogoče razbrati, da bosanska stran ni zainteresirana zgolj za trgovinsko menjavo, pač pa želijo, da bi slovenska in tudi pomurska podjetja del svojega kapitala prenesla na njihovo območje. Prve korake na tem področju je po vojni že naredil Živinorejsko-veterinarski zavod za Pomurje, ki je lani tja že prodal nekaj plemenskih telic, za bosanske partnerje pa je zanimiva predvsem pomoč, ki jo je ta zavod pripravljen ponuditi s kmetijskosvetovalno in selekcijsko službo. Tudi pri sodelovanju s Pomurskimi mlekarnami bosanske partnerje bolj zanimajo sovlaganja v njihovo mlečnopredelovalno industrijo in manj golo trgovanje. Podobno pa velja tudi za Pomgrad, Varis, Arcont, Pomex in še nekatera pomurska podjetja, ki zdaj v Bosni in Hercegovini v glavnem iščejo le tržišče za prodajo svojih izdelkov. Za bosanske partnerje je bila zato toliko zanimivejša ponudba slovenske naftne družbe Petrol, ki namerava investirati v prodajo na drobno na bosanskem območju v prihodnjem letu okoli 15 milijonov nemških mark, prek svoje prodajne mreže pa je pripravljen plasirati tudi izdelke bosanskih proizvajalcev.

L. K.

Sindikalisti v Radenski nasprotujejo stečaju

»V R&S-u je veliko dobrega programa in sposobnega kadra«

V družbi TPO - Tovarni polnilne opreme (ki se je preimenovala v Radenska Steinle in nato v Radenska Sistemi) oziroma točneje R & S je bilo še 1986. leta zaposlenih 340 delavcev. Veliko jih je odšlo prostovoljno, veliko sposobnih kadrov je šlo v druga podjetja ali so začeli s samostojno dejavnostjo. Danes so to v glavnem uspešni podjetniki. Ali je to osnovni »greh«, da je šlo z družbo TPO vse bolj navzdol - ker so pač odšli najboljši, od vodilnih pa so ostali samo tisti, ki so pisali sanacijske programe brez uresničevanja zastavljenih nalog?

V družbi R&S so razmere težke že nekaj let; zadnjega pol leta je bilo izmenično na »čakanju, prisilnem ali kolektivnem dopustu« od 40 do 50 ljudi. Tačas je zaposlenih za nedoločen čas še 155 ljudi. Kljub težavam so redno dobivali osebne dohodke, tudi regres. Zadnji sanacijski program je bil sprejet aprila 1996. leta; v njem so natančno določeni ukrepi, naloge pa tudi odgovorni za njegovo uresničitev. Najprej bi moralo svojo nalogo opraviti vodstvo družbe R&S, na svoje obveznosti iz sanacijskega programa pa je pozabila tudi uprava poslovnega sistema Radenske - skrbeti bi morala za poglobljen nadzor nad uresničevanjem programa. Ni namreč prav, da bodo sedaj največje breme oziroma največje posledice neuresničevanja sanacijskih programov morali nositi zaposleni. Tako menijo sindikalisti.

»Naše stališče je še vedno, da se družba lahko uspešno sanira z odgovornim postopkom brez stečaja. Potrebno je opredeliti obseg dejavnosti in zares potrebno število zaposlenih. Tu se razhajamo, kajti naše mnenje je, da bi imeli za vsaj 120 ljudi dovolj dela, seveda če se razrešijo znane slabosti v družbi in se opredelijo: jasen program, tržno področje in organizacija dela. Presežek zaposlenih, okrog 30, naj bi rešili (vsaj nekaj) s prerazporeditvijo znotraj družb poslovnega sistema Radenske. Mi smo že iskali možnost zaposlitve vsaj za deset ljudi pri drugih delodajalcih, prav tako smo upravi predlagali, da bi lahko določeno število delavcev prevzelo nekatera področja dela, ki so jih morebiti že do sedaj opravljali v družbi, sedaj pa bi jih kot s. p.-ji, s tem da bi jim zagotavljali vsaj 40 ali 50 odstotkov dela. Obstaja pa tudi interes, da bi si nekateri z določeno denarno pomočjo sami uredili svoj status in zaposlitev. Ena od variant je tudi, da bi uvedli »začasne presežke« za dobo 6 mesecev, kajti škoda je kar odpustiti delavce, jih izgubiti, kajti tukaj je veliko znanja, to je zelo dobro usposobljeni kader,« nam je pojasnil Stane Kondrad, sindikalni zaupnik Poslovnega sistema Radenske, kajti zanima jih prihodnost slehernega delavca.

Tudi Milan Vajs, predsednik sindikata Radenska Sistemi, je prepričan, da bi uprava morala natančno vedeti in jim tudi povedati, kaj namerava ukreniti; delavci sprejemajo notranjo sanacijo, nikakor pa ne stečaja, »to, da si je uprava zamislila, da bo lahko z 80 ljudmi peljala vso zadevo naprej, to ne gre, ker je to prezahteven program za samo 80 ljudi.«

BERNARDA B. PEČEK

Slabe izkušnje z novo kategorizacijo cest

Vzdrževanje cest je tudi zagotavljanje varnosti

Slovenska cestna podjetja opozarjajo na nepravilnosti, ki se dogajajo po junijskem sprejetju Zakona o javnih cestah

Na osnovi Zakona o javnih cestah (Uradni list RS št. 29/97) je izšla kot prvi podzakonski predpis Uredba o merilih za kategorizacijo javnih cest, po kateri so ceste razvrščene - na kratko - na državne in občinske. Državne ceste so avtoceste, hitre ceste, glavne ceste 1. in glavne ceste 2. reda (prejšnje magistralne) ter regionalne ceste prvega, drugega in tretjega reda. Razmejitev med razvrščenimi cestami (magistralne, regionalne in lokalne) in javnimi potmi je bila pomembna tudi zato, ker so bile prve osnovna sredstva podjetij, ki so te ceste vzdrževala, medtem ko so z javnimi potmi gospodarile krajevne skupnosti.

Javne ceste so torej razvrščene glede na svoj gospodarski in družbeni pomen, torej glede na območje, kateremu so namenjene, in glede na pomen, ki ga imajo za promet. Cestna podjetja pa opozarjajo na druge težave, ki se pojavljajo z novim zakonom o cestah in zakonom o javnih naročilih. Na »cestah« je prometna varnost vse slabša, kajti pojavljajo se razni konkurenčni izvajalci, ki si na razpisih z nižjimi cenami priborijo dela (obnove, vzdrževanja), ne zagotavljajo pa varnosti in kakovosti opravljenega dela. Na ta problem je na minulem srečanju cestarjev opozorila tudi direktorica Cestnega podjetja Maribor. Zanimalo jo je, kdaj bodo sprejeti tudi drugi nujni podzakonski akti, na primer o načinu javnega vzdrževanja in dolgoročni pogodbi. Prav zaradi te napovedane dolgoročne pogodbe o javnem vzdrževanju je država tudi večinski solastnik v cestnih podjetjih (njen solastniški delež je čez 30 odstotkov, čeprav ji po zakonu pripada največ 15- odstotni delež), toda dokler ne vedo, koliko dela jim bo država v prihodnje priskrbela (dodelila, odobrila, prepustila), ne morejo normalno poslovati. Bojijo se, da bodo imela cestna podjetja zaradi konkurence zasebnikov in drugih podjetij naenkrat preveč kadrov, ki so jih dolgo leta sama vzgajala za ta dela.

Državni sekretar na Ministrstvu za promet in zveze Žarko Pregelj je o tem povedal : *»Zakon o javnih cestah predvideva dokaj široko obliko načinov vzdrževanja cest, lahko prek javnega podjetja, prek koncesijskih odnosov ali javnih obratov, lahko pa tudi tako, da ima država v določenih podjetjih lastninske deleže. Slednje je z lastninskim preoblikovanjem cestnih podjetij postalo dejstvo, to pa je potrebno še politično uskladiti, kajti to je neke vrste gospodarska politika, ne tista politika zaradi politike, ampak gospodarska politika.Zdaj gre to v medresorsko usklajevanje. Vprašanje je namreč, ali bomo šli v čisti koncesijski odnos, ki bo vedno visel nekje v zraku, in kako obravnavati cestna podjetja, v katerih ima država večinski delež.«*

Direktor Direkcije R Slovenije za ceste Anton Šajna pa je o vzdrževanju cest povedal: *»Temelj vsega je osnovno in redno vzdrževanje cest, v povezavi s tem pa zagotavljanje prometne varnosti in prevoznosti cest. Država si bo morala zagotoviti take izvajalce, ki bodo kakovostno in stalno vzdrževali ceste. Spoštovati je potrebno tudi zakon o javnih naročilih, odločili smo se za tržno gospodarstvo. Direkcija za ceste sedanjim cestnim podjetjem zaupa, bo pa potrebno v prihodnje zagotoviti sistem javnih naročil, spremljati stanje na cestah in zagotoviti stalno vzdrževanje in razvoj.«*

Kdor ne bo dobro opravljal svojega dela, ne bo dobil dela in ne denarja.

BERNARDA B. PEČEK

Marsikatere pomembne lokalne povezave so iz takšnih in drugačnih razlogov »izvisele«, ne le da so ostale neasfaltirane, ampak jih niti ne vzdržujejo tako, da bi bila zagotovljena prometna varnost, kot tole v občini Moravske Toplice. Posnetek je nastal po prvem snegu.

Mizarstvo Ljutomer

Izglasovana dokapitalizacija

Večinski lastnik bo postal S Hram

Na skupščini Mizarstva Ljutomer je bil izglasovan sklep o dokapitalizaciji podjetja v vrednosti 60 milijonov tolarjev. Sklep so podprli vsi trije največji delničarji v podjetju oziroma vsi navzoči na skupščini, ki so zastopali 58 odstotkov kapitala družbe. Takšna odločitev pomeni torej začetek sanacije razmer v podjetju.

Uprava podjetja bo tako v naslednjih dneh pripravila objavo s pozivom delničarjem o možnem nakupu novoizdanih delnic. Gre za 60 tisoč navadnih delnic po tisoč tolarjev, podjetje pa naj bi sredstva dobilo po speljanem postopku ali predvidoma januarja. Sicer pa se že ve, da bo Mizarstvo v tem znesku dokapitalizirala družba za upravljanje S Hram, ki bo na ta način in z odkupom desetih odstotkov delnic od zaposlenih postala večinski ali 51-odstotni lastnik družbe.

Vizija podjetja je priti na hrvaški in bosanski trg, v Sloveniji pa ohraniti in povečati tržni delež s programom otroških sob.

»Teh šetdeset milijonov sicer ni denar, ki bi nas v tem trenutku v celoti rešil, zato si bomo kot podjetje, ki je brez bančnih hipotek, poskušali pridobiti manjše posojilo ter izpeljati postopek dezinvestiranja. Kupca iščemo za proizvodne prostore na dvorišču,« je izjavil direktor družbe Franc Korpič. Slednji se bo še ta teden s prihodnjim novim večinskim lastnikom družbe pogovarjal tudi o možnosti za pridobitev sredstev za sprotno delo, torej za poravnavo obveznosti do najpomembnejših dobaviteljev ter za plače zaposlenim. Delavcem dolgujejo plačo za oktober ter regres. Sedaj, ko je sklep o dokapitalizaciji izglasovan, bo direktorju tudi lažja pot do bančnih posojil, saj so jim kar vse banke odrekle finančno podporo zaradi težav pri poslovanju. Zato je ostal neizpeljan, po besedah direktorja, tudi aprila sprejet sanacijski program za podjetje. Kriza v poslovanju podjetja pa se je najbolj zaostrila v septembu, ko so morali avstrijskemu partnerju poravnati 80 tisoč mark dolga. Tega so po posredovanju avstrijske ambasade izplačali septembra, kar je pripeljalo do neizplanih plač zaposlenim in potem do ustavitve dela.

Delničarji Mizarstva na zadnji skupščini niso sprejeli poslovnega poročila za lansko leto, to pa tudi ni bilo sprejeto za leto pred tem. Za nadaljnje delo novega direktorja, ki je vodenje podjetja prevzel februarja, pa je pomemben sklep, da se izgube iz preteklosti lahko, vsaj papirno, poravnajo z rezervacijami.

MAJDA HORVAT

Skupščina Nafte v Ljubljani

Ponovno vprašanje notranje reorganizacije

Državni sekretar za energetiko in predsednik skupščine Nafte Lendava Alojz Kovše je ponedeljkovo sejo skupščine sklical v Ljubljani. Na njej so, na predlog Petrola, za predsednika nadzornega sveta družbe imenovali Dagmarja Šusterja.

Imenovanje predsednika nadzornega sveta je bilo po odhodu dr. Andra Ocvirka pričakovano, skorajda nenapovedana pa je bila druga obravnavana tema, in sicer naročilo upravi Nafte, da pripravi predlog za notranjo reorganizacijo. Ta naj bi bila izpeljana tako, da bi bile preostale dejavnosti v Nafti učinkovitejše ter predvsem zanimive za sovlaganja. In prav ta sklep skupščine je tisti, pri katerem se je vredno ustaviti.

Vemo namreč, da je pred dobrim letom ali natanko četrtega novembra 1996 skupščina Nafte že razpravljala o vprašanju notranje reorganizacije, takrat na predlog nadzornega sveta. Ta je predlagal reorganizacijo enovitega podjetja v holding Nafta Lendava s štirimi odvisnimi družbami Rafinerija, Petrokemija, Invalidsko podjetje ter Proizvodnja in storitve. Družbo proizvodnja in storitve naj bi sestavljali profitni centri Strojegradnja, Raziskave in pridobivanje nafte in plina, Energetika in Strokovne službe. Predlog je nadzorni svet utemeljil z naslednjimi cilji: izboljšanje poslovanja, razbremenitev stroškov rafinerijske proizvodnje, zaščita petrokemijske proizvodnje, lažja pridobitev potencialnih tujih vlagateljev, večja konkurenčnost na trgu, ohranitev delovnih mest in zagotovitev socialne varnosti. Skupščina takrat o tem ni sprejela dokončne odločitve, zato je to vprašanje pristalo v enem od spodnjih predalov.

Vprašanje reorganizacije v Nafti smo letos spomladi ponudili v komentar predsedniku uprave Petrola Francu Premku. Ta je govoril o iskanju tujega partnerja za posodobitev petrokemije in za dejavnost raziskovanja nafte in plina, storitve strojegradnje pa naj bi ponudili na trgu. »To ne pomeni, da Petrol dviga roke od preostalih dejavnosti, ampak bomo vseskozi zraven. ... Mi vidimo veliko možnost za nadalnji razvoj rafinerije, pa tudi v Nafti se morajo zavedati, da so določena obdobja, ko bo potrebno reči, kaj se bo v prihodnosti razvijalo in kaj ne,« je izjavil Franc Premk.

Kako si torej pojasniti tokratno obuditev predloga o pripravi reorganizacije znotraj Nafte? Najprej moremo ugotoviti, da lastnika nista samo za to, da se iz predala potegne predlog izpred enega leta, ampak želita imeti novega s svežo vsebino, ki bo pomembno odprl možnost za sovlaganja v dejavnosti profitnih enot Petrokemije, Raziskave in pridobivanje nafte in plina ter Strojegradnje. Te enote namreč poslujejo uspešno. (Raz)delitev znotraj Nafte je lastnikoma potrebna, da se bosta mogla v prihodnje brez kopren pogovarjati zgolj o sanaciji rafinerije. Ob tem pa je pomembno tudi to, da se reorganizacija Nafte ne bo mogla izpeljati, ne da bi bilo pred tem rešeno vprašanje delitve premoženja. In prav zato si dovoljujemo postaviti vprašanje: ali ni morda notranja reorganizacija tisti ključ, s pomočjo katerega bo mogoče tudi sanacijo rafinerije pomakniti z mrtve točke? Včasih se pač obnese tudi to, da leva roka seže v desni žep. Pa tudi če se bo zgodil najbolj črni scenarij za rafinerijo, se z njo vendarle ne bodo potopile še druge dejavnosti Nafte.

MAJDA HORVAT

V Združenju podjetnikov Pomurja opozarjajo

Nelikvidnost pesti malo gospodarstvo

Blokirane žiroračune ima že tretjina delujočih majhnih pomurskih podjetij, višina blokad pa je letos že dosegla mesečno povprečje 3 milijarde tolarjev

Če je za pomursko malo gospodarstvo še pred nedavnim veljalo, da je vlečni konj gospodarskega razvoja, v zadnjem času to ne drži več. Analize gospodarjenja v Pomurju namreč kažejo, da malo gospodarstvo prispeva vedno manjši delež k bruto domačemu proizvodu, njegov največji problem pa so likvidnostne težave. V Združenju podjetnikov Pomurja so na to problematiko že večkrat opozorili in se tudi obvezali, da o njej razpravljajo vsaj dvakrat letno in skušajo pomagati pri njenem razreševanju.

Že konec lanskega leta so pripravili analizo stanja podjetništva v Pomurju in v njej dali poseben poudarek prav problemom likvidnosti. Kljub prizadevanjem za sanacijo nastalih razmer se le-te ne izboljšujejo, število podjetij z blokiranim žiroračunom pa se povečuje. Tako je bilo v lanskem letu v Pomurju blokiranih povprečno 256 podjetij mesečno, od teh jih je odpadlo na majhna podjetja 220, medtem ko se je od januarja do oktobra letos povprečno število vseh podjetij z blokiranimi žiroračuni povečalo na 300 mesečno, med malimi podjetji pa jih je bilo blokiranih 269. V analizi so zajeta podjetja, ki so imela več kot pet dni blokiran žiroračun, od začetka letošnjega leta do konca oktobra se je njihovo število povečalo za 13, v primerjavi z letom 1996 pa je bilo število malih podjetij z blokiranim žiro računom večje za 59.

Primerjava z vsemi gospodarskimi družbami, ki so imele blokiran žiroračun, kaže, da je pretežni del plačilne nesposobnosti skoncentriran v malih podjetjih, podatki pa kažejo, da ima blokiran žiroračun skoraj tretjina vseh delujočih malih podjetij. Problem likvidnosti je največji v predelovalnih dejavnostih ter v trgovini in gostinstvu, to pa je še toliko huje, saj v teh treh dejavnostih deluje kar 60 odstotkov vseh pomurskih malih podjetij. Še bolj kot število podjetij pa se je povečal skupni znesek na blokiranih žiroračunih. Od januarja do oktobra letos se je ta povečal za 1,1 milijarde tolarjev, letos so bili žiroračuni malih podjetij povprečno blokirani za 2,97 milijarde tolarjev, to pa je za 55 odstotkov več, kot je znašala povprečna blokada v lanskem letu.

Problem plačilne sposobnosti se še naprej zaostruje, še večjo rast podjetij z blokiranim žiro računom pa je pričakovati, ko bodo ustrezne državne ustanove začele z doslednejšim izterjevanjem zapadlih obveznosti. V Združenju podjetnikov Pomurja zato zahtevajo sporejetje ustreznih ukrepov, ki bodo zmanjšali plačilno nesposobnost. Poleg finančne nedicipline je po njihovem eden od vzrokov za nelikvidnost tudi visoka cena kapitala. Likvidnostnih težav pa ne čutijo le mala podjetja pač pa tudi samostojni podjetniki, zato bo potrebno probleme reševati skupaj z obrtno zbornico. V sodelovanju z njo bodo pripravili temeljito analizo vzrokov, na skupnem sestanku, na katerega bodo povabili predstavnike ustreznih ministrstev, poslance in župane, pa bodo zahtevali, da se čim prej sprejmejo ustrezni ukrepi, ki bodo prispevali k razreševanju teh težav.

LUDVIK KOVAČ

Iz moravske občine

Cesta in vrtec pomembni pridobitvi

Čeprav gre le za 4,2 kilometra dolg odsek, je cesta med Motvarjevci in Bukovnico izrednega pomena. Za prebivalce obeh krajev je to velika pridobitev, saj je ta prometnica najbližja povezava z občinskim središčem.

Zanimiva pa je tudi za turiste tamkajšnjega zdravilišča, ki tod hodijo peš ali kolesarijo. Vrednost naložbe, katere izvajalec je bilo podjetje Pomgrad Nizkogradnje iz Murske Sobote, je okrog 32 milijonov tolarjev. Večino denarja je zagotovila moravskotopliška občina, delež države pa je 10 milijonov SIT.

Pred kratkim pa so v Bogojini predali namenu obnovljen otroški vrtec, vreden približno 2 milijona tolarjev. Celoten znesek je zagotovila občina Moravske Toplice. Pridobili so novo kuhinjo in večje prostore za dnevno bivanje malčkov. Nova zunanja podoba in notranja urejenost sta postali vabljivejši za vse obiskovalce otroškega vrtca v Bogojini.

M. JERŠE

V Odrancih pijejo zaenkrat dobro vodo, inšpekcija pa vseeno terja od njih, da sprejmejo predpise o zaščiti vodnih virov

Svoje občine ne dajo

Razen števila prebivalcev izpolnjujejo vse kriterije

Občina Odranci se je znašla skupaj s še tremi manjšimi občinami v Sloveniji (Kobilje, Osilnica in Žavrč) v gradivu slovenskega parlamenta, in sicer je navedeno, da je v primeru teh občin potrebno preveriti, ali izpolnjujejo kriterije za samostojno delovanje. Zaradi tega jih je Ministrstvo Republike Slovenije za lokalno samoupravo zaprosilo za posredovanje podatkov in njihovega stališča.

Čeprav so jim poslanci, s katerimi so govorili o tej temi, zatrjevali, da se jim ni potrebno bati za nadaljnji obstoj samostojne občine, jih je ta zadeva vseeno nekoliko vznemirila in zaskrbela. Kaj pa če le ni kaj v ozadju? Župan Ivan Markoja je skupaj z občinsko upravo nemudoma zbral potrebne podatke in dodal še stališča ter vse skupaj poslal v Ljubljano. O tem pa je seznanil na petkovi seji še člane občinskega sveta, ki so njegova stališča soglasno podprli.

Vsekakor vztrajajo pri ohranitvi samostojne občine, saj je bila to tudi referendumska odločitev krajanov. Po Zakonu o lokalni samoupravi izpolnjejo vse kriterije, razen da število prebivalcev ni najmanj 5.000, ampak le 1.862. Vendar je kar 51 občin, ki imajo manjše število prebivalcev kot 5.000, ne le omenjene štiri. V Odrancih pa imajo sicer osemletno šolo, otroški vrtec, knjižnico, pošto, banko, občinske upravne prostore in poročno dvorano ter dokaj dobro urejeno preskrbo prebivalstva in komunalno opremljenost (celo kanalizacijo in čistilno napravo), glede osnovne zdravstvene oskrbe pa so sklenili pogodbo o koriščenju zdravstvene ambulante v Črenšovcih.

Čeprav analize vode iz njihovega vodovodnega zajetja kažejo, da pijejo dokaj dobro vodo (le vsebnost nitratov se bliža mejni vrednosti), jim je inšpekcijska služba naročila, da morajo sprejeti predpise (odlok) o zaščiti vodnih virov na območju občine Odranci (do marca prihodnje leto). Osnutek odloka so že pripravili in ga obravnavali v občinskem svetu, a so se odločili, da sprejem preložijo, dokler ne dobijo strokovnih podlag. Najbolj so jih je zaskrbela določila, da bo v ožjem varstvenem pasu prepovedana uporaba vseh sredstev za zaščito in varstvo rastlin ter za zatiranje živalskih škodljivcev pa tudi vskakršno gnojenje z naravnimi (gnoj, gnojevka) in umetnimi gnojili. Ugotovljeno je, da je v ta pas zajetih 22 parcel. Kako bo z odškodninami, so se med drugim spraševali.

JOŽE GRAJ

V Puconcih imajo nov grb, zastavo in praznik

Trinajsti oktober kot simbol enakopravnosti!

Na 28. seji puconskega občinskega sveta so svetniki soglasno potrdili idejni osnutek grba in zastave občine, ki ju je izdelala ustrezna komisija - V predpisanem roku 30 dni so po objavi javnega natečaja 30. oktobra v Vestniku prejeli tri ponudbe - Po temeljitem pregledu prispelega gradiva se je komisija odločila za idejni osnutek pod šifro ADES 1

Le-ta predstavlja grb puconske občine s simbolno obliko ščita, kakor je to pri večini grbov slovenskih občin. Grb obrobija beli okvir s črnimi konturami. Grb je razdeljen po horizontali na zeleno in rumeno polje, ki ju razdeljuje bela valovita pasica s črnimi konturami. Vertikalno je sredinsko postavljen žitni klas, nato pa so še obrisi gričev, sonce in jabolko. Vsi simboli so obrobljeni s črno konturo, barve pa so oranžna, rdeča, bela, črna in zelena.

Vodilni slogan idejne rešitve »Kjer si Ravensko in Goričko podajata roko«

Simbolično videnje grba predstavlja Ravensko v zgornjem rumenem polju z žitnim klasom, ki ponazarja širino in bogastvo rodovitnih polj. Bela pasica s črnimi konturami razmejuje rumeno polje od spodnjega zelenega in je stičišče dveh pokrajin. Spodnja ploskev je zelena in ponazarja hribovit gorički svet z vinogradi, sadovnjaki in gozdovi. Oranžna barva v žitnem klasu in nepravilnem polkrogu pod njim pa simbolizira sonce in toplino pokrajine. Rdeče jabolko v spodnjem delu grba poudarja močno razvito sadjarstvo s stoletno tradicijo. Obenem je jabolko simbol prijateljstva med vsemi ljudmi dobre volje. Simbolično videnje zastave pa zajema barvne vrednosti iz grba - rumeno in zeleno polovico zastave z osjo prečka grb, ki se spreminja glede na vertikalni ali horizontalni drog.

Izpostavljen tolerančni patent

Dosti več razprave pa je bilo glede sprejema sklepa o prazniku puconske občine. Predsednik komisije Ernest Nemec je povedal, da so se nagibali k temu, da je za občinski praznik najprimernejši mesec oktober, ko polja, sadovnjaki in vinogradi najbolj bogato obrodijo. Kot datum so predlagali 20. oktober. Povezali so ga z več pomembnimi dogodki, kot sta praznik reformacije in objava tolerančnega patenta o verski strpnosti kot dokumenta, kjer enakopravno delujejo vse verske skupnosti, torej strpnost med verniki rimskokatoliške cerkve in protestanti, ki tvorijo življ puconske občine.

Poleg tega je v oktobru rojstni dan najstarejše in največje evangeličanske cerkvene občine v Sloveniji. Kot so pripomnili člani omenjene komisije, se ravno tako ne smejo sramovati tistega, za kar so se borili kot narod v zgodovini za samostojnost, pri čemer je tudi boj na Vaneči eden takih bojev Slovencev proti madžarskim oblastem. Prav o slednjem se je razvila dokaj polemična razprava, pri čemer so nekateri svetniki izrazili bojazen, da se bo vsa zadeva preveč spolitizirala.

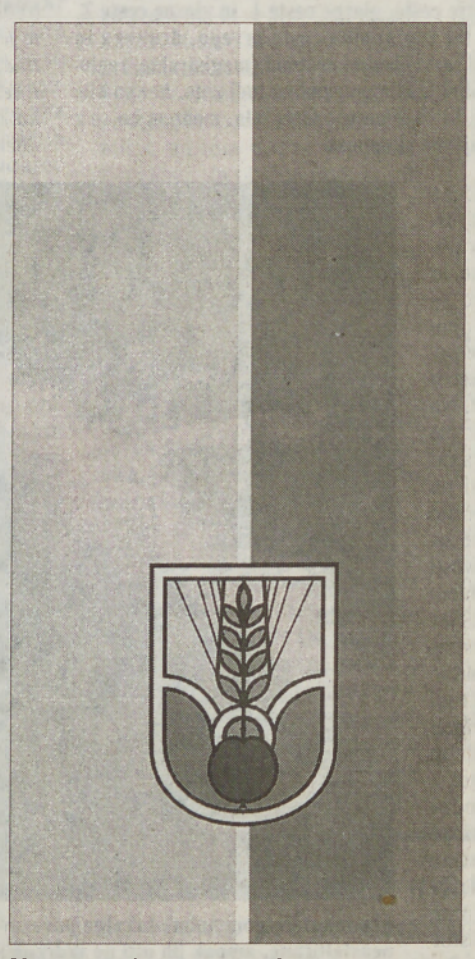

Nova puconska zastava z grbom

Večina razpravljalcev pa je menila, da v nobenem primeru niso sporne zasluge Štefana Küzmiča, ki je med drugim prevedel Katekizem in s tem pripomogel, da je prekmurščina priznana kot eden od 200 evropskih jezikov. Štefan Küzmič, ki se je rodil v puconski občini, pa je imel tudi pomembno kulturno poslanstvo, saj nas je pred približno 300 leti rešil pred propadom, ker je v mnogočem prispeval k ohranitvi domače slovenske besede, so poudarili razpravljalci. Kot duhovnik v madžarskem okolju je Štefan Küzmič uvedel prekmurščino kot rešilno bilko za ohranitev slovenstva.

Ob tehtanju raznih vidikov verskega značaja in novejših dogodkov iz druge svetovne vojne, ko je bila dokončno odpravljena madžarska oblast, so se svetniki ogreli za 13. oktober, povezan s Küzmičem in občinskim praznikom. Na ta dan je bil namreč izdan tolerančni patent, ki si prizadeva za sožitje med ljudmi ne glede na vero, in takrat so evangeličani v bistvu prvič postali enakopravni s katoličani. S tem so puconski svetniki izbrali 13. oktober za svoj občinski praznik, ki simbolizira enakopravnost med ljudmi.

MILAN JERŠE

Svetniki v Črenšovcih sklenili delo v tem letu in ga tudi finančno zaokrožili

V skupini naj ...

Nadzorni odbor ni ugotovil nepravilnosti – Je ravnateljica OŠ Bistrica prekoračila svoja pooblastila?

Bilo je načrtovano, da bodo letos znašali prihodki proračuna Občine Črenšovci nekaj manj kot 257,4 milijona tolarjev. V rebalansu proračuna, ki so ga obravnavali in potrjevali na zadnji letošnji seji, pa se je pokazalo, da bo znesek višji za okrog 15 milijonov tolarjev, in to brez sredstev, ki jih bodo morebiti dobili še te dni iz javnih razpisov nekaterih ministrstev.

Prihodki so bili bistveno večji, kot so načrtovali, iz davka na promet nepremičnin, odškodnin za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč, najemnin za poslovne prostore, denarnih kazni, komunalne takse, iz davka na dediščine in darila itd.

Preden pa so se podrobneje seznanili z letošnjimi rezultati finančnega poslovanja občine, so svetniki obravnavali poročilo nadzornega odbora, ki ni ugotovil nobenih nepravilnosti. Vse je bilo torej po njihovem spoznanju v skladu s predpisi.

Župan Anton Törnar pa je v svoji obrazložitvi med drugim dejal, da je črenšovska občina letos dosegla 87,5-odstotno povprečno porabo na prebivalca v Sloveniji, tako da spada med tiste občine, ki imajo najnižjo porabo. Občina Kobilje je na primer dosegla 204,7-odstotno povprečno porabo na prebivalca. Kljub vsemu so uspeli povečati delež za naložbe za okrog 12 odstotkov, tako da so (bodo) znašali investicijski odhodki 105,7 odstotka. Največ so namenili za gradnjo kanalizacijskega omrežja v KS Črenšovci (42,6 milijona SIT), za dokončanje zdravstvene ambulante in stanovanja v Črenšovcih (17,5 milijona SIT), posodobitev ceste v KS Velika Polana (14,5 milijona SIT) itd.

V rebalans so med drugim vključili tudi milijon tolarjev kot brezobrestno posojilo OŠ Bistrica na Srednji Bistrici, saj jim je zmanjkalo denarja za pokritje računa (okrog 3 milijone tolarjev) za računalniško učilnico. Slišali smo mnenje, da se je to zgodilo zato, ker je ravnateljica Terezija Zamuda prekoračila svoja pooblastila.

Občinska uprava je bila glede porabe sredstev za plače, prispevke in druge osebne prejemke še kar varčna, saj je »potrošila« za 9 odstotkov manj denarja, kot je bilo načrtovano v proračunu. To je vsekakor hvalevredno ravnavanje. Tega pa ne bi mogli reči za materialne in druge stroške, saj so planirani znesek prekoročili za 47 odstotkov.

V črenšovski občini (pa še marsikje drugje) po doslej veljavnih predpisih niso bili dovoljeni nobeni gradbeni posegi na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj gradbenega okoliša.

Praksa je pokazala, da bi v nekaterih primerih vseeno kazalo »popustiti«. Tako je občinski svet na zadnji letošnji seji sprejel odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Lendava za območje črenšovske občine. Vanj so med drugim dodali odstavek, v katerem je zapisano, da je »poseg na najboljša in druga kmetijska zemljišča mogoč, če gre za gradnjo kmetijskih objektov in objektov, ki dopolnjujejo kmetijsko dejavnost, kot so: silosi, rastlinjaki, plastenjaki, čebelnjaki, strojne lope, deponije za sladkorno peso, ograje, obore za živali in objekti za drobnico, pod pogojem, da za te objekte ni potrebna posebna infrastrukturna oprema«.

Poleg omenjenega posojila so dodatno zagotovili tudi 2 milijona tolarjev za program CRPOV za Dolnjo Bistrico in prav toliko pričakujejo tudi iz Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in pomorstvo Republike Slovenije.

JOŽE GRAJ

Lokalna samouprava na pohodu

Na Cankovi želijo lastno občino

KS Cankova je z vasmi Cankova, Skakovci, Korovci, Gerlinci, Gornji Črnci, Krašči, Domajinci in Topolovci združena v občino Cankova - Tišina. Sem sodita še dve krajevni skupnosti, in sicer tišinska in gederovska. Po drugi strani pa krajevni skupnosti Tišina in Gederovci, ki sta v ravninskem delu občine, zagotavljata dvotretjinsko večino, kar cankovskemu območju povzroča določene težave, ko gre za glasovanje o nekaterih pomembnih zadevah.

Omenjeni dve KS (tišinska in gederovska) sta tudi zgodovinsko povezani že od nekdaj. To se v novejšem času med drugim kaže tudi v tem, da je sedež krajevnega urada na Tišini, kjer opravljajo vse potrebno tudi za območje KS Gederovci. Ločuje pa jih tudi število svetnikov. Ker ima vsaka od treh KS po šest svetnikov v občinskem svetu Cankova - Tišina, jih ob glasovanju vedno premagajo svetniki z nižinskega dela, ki imajo skupno 12 glasov, cankovski pa sami le 6.

Res pa je, da za zdaj nimajo kakih večjih težav pri investicijah. V tem času je bilo veliko nerejenega, predvsem pri kanalizaciji in drugih projektih. Toda zapleti so se pojavili glede določitve sedeža občine in uprave. Znane pa so tudi zahteve Cankovčanov po lastni občini. »Kljub težavam pri sprejemanju statuta v občinskem svetu smo se pač sprijaznili z dvotretjinsko večino nasprotne strani, ki je dosegla, da je občinska uprava na Tišini. In to kljub temu, da je država dala občini ime Cankova - Tišina. S tem smo se nekako sprijaznili, čeprav smo menili, da bi moral biti občinski servis pri nas. Žal smo po treh letih delovanja lokalne samouprave prišli do spoznanja, da se z dvotretjinsko večino lahko spremeni ime občine v Tišina - Cankova in se v celoti prenese sedež občine na Tišino. Zato smo se na eni od izrednih sej sveta KS Cankova odločali, da sprožimo postopek in vložimo vlogo za samostojno občino Cankova. Na občinskem svetu Cankova - Tišina so sprejeli to našo vlogo. Tako sta na vladno službo za reformo lokalne samourave poslani dve vlogi, zato je vprašanje, kaj se bo zgodilo«, nam je povedal svetnik občine Cankova - Tišina Štefan Flisar, ki je sicer doma v Korovcih, vodi pa tudi KS Cankova.

Kljub vsem tem zapletom so uspeli zagotoviti, da so obnovili občinsko stavbo na Cankovi, predvsem za potrebe tamkajšnjega krajevnega urada, kjer so pridobili poročno in sejno dvorano ter ustrezne prostore za potrebe krajevnega urada, krajevne skupnosti in občine. V elaboratu je zapisano, da imajo vse možnosti za ustanovitev lastne občine, razen števila prebivalcev. Kaj se bo izcimilo iz vse zadeve, je v tem trenutku težko reči, toda upati je, da bodo uspeli najti takšno rešitev, ki bo v prid prebivalstvu na tem območju. Zanje je navsezadnje tudi urejena lokalna samouprava, o kateri imajo ljudje zaradi določenih nedorečenih zadev različna mnenja.

MILAN JERŠE

Stanje majhnih večionoma podružničnih osnovnih šol v Sloveniji

So koristne in uspešne

V pomurski regiji (kot je obstajala svojčas) je ostalo še 17 podružničnih šol - V Domanjševcih šola s 3 učenci

Nekoč so delovale osnovne šole v skoraj vsakem malo večjem kraju. Samo v Prekmurju jih je bilo skoraj 100. Večina med njimi jih je nekaj časa obstajala še po 2. svetovni vojni, šestdeseta in sedemdeseta leta pa so prinesla tako imenovano centralizacijo osnovnošolskega izobraževanja in združevanje manjših z večjimi in obenem ukinjanje malih šol. Govorilo se je, da je tako potrebno, in sicer zaradi racionalizacije šolske mreže, s čimer naj bi bisteno zmanjšali stroške za delovanje šol. Večje, centralne osemletke pa so bile predstavljene kot edine, ki zagotavljajo učencem kakovosten pouk. Praksa je pokazala, da so na ta način sicer zmanjšali določene stroške za delovanje osnovnih šol, toda po drugi strani so se bistveno povečali izdatki za prevoze otrok v oddaljene vasi in mesta; z izgubo šole pa je vsako naselje izgubilo pomembno javno ustanovo, ki je bila pomembno izobraževalno, kulturno, razvojno ... gibalo kraja. Na srečo se je ta proces vendarle ustavil.

Pred kratkim so nas na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo sezanili z analizo stanja še ohranjenih malih šol v Sloveniji ter s kratko primerjavo, kako je to urejeno v tujini. Ugotovili so, da so slovenski normativi za oblikovanje kombiniranih oddelkov ugodni in da jih ni potrebno spreminjati. Potrebno in koristno pa bi bilo sodelovanje tretjega učitelja na dva kombinirana oddelka, tako kot je to v Avstriji, na Škotskem in še ponekod. Medtem ko so v tujini male šole z enim ali dvema učiteljema večinoma samostojne javne ustanove, pri nas ni tako skoraj v nobenem primeru, ampak gre za »podružnični« odnos z večjo, matično šolo v okolici. Pri tem so nastali določeni problemi zaradi ustanovitve novih občin, kajti občinske meje niso povsod usklajene s šolskim okolišem. Kljub vsemu pa ne kaže, da bi se glede statusnega položaja - (ne) samostojnosti - zgledovali po tujini, ampak je potrebno predvsem poskrbeti za ustrezno prostorsko in materialno opremljenost podružničnih šol ter dati večjo avtonomijo njihovim vodjem.

FANI NOLIMAL, soavtorica študije o majhnih osnovnih šolah: »Pouk na majhnih šolah s kombiniranimi oddelki se izvaja večinoma dovolj kakovostno, učenci pa so enako uspešni ali pa celo bolj kot drugi.«

Učni načrti, ki jih uporabljajo učitelji kombiniranih oddelkov, so v osnovi povsod enaki, razlike pa so v pristopu glede na različne programske in starostne skupine učencev, znotraj tega pa tudi individualiziran pristop do posameznikov glede na njihovo predznanje in sposobnosti. Kar se tiče interesnih dejavnosti na podružničnih šolah, smo v prednosti domala pred vsemi državami, še zlasti pred Avstrijo.

Na malih šolah izvajajo pretežno dejavnosti, ki so povezane z literanim in glasbenim ustvarjanjem otrok, ponekod imajo tudi naravoslovne krožke in računalništvo, dodatni pouk ali krožek tujega jezika idr. Pri tem pa je veliko odvisno od zagotavljanja ustreznih mentorjev in tudi finančnih virov.

Učitelji, ki delajo na malih šolah, pa pogrešajo predvsem sodoben priročnik, v katerem bi našli strokovna navodila za delo v kombiniranih oddelkih. Kljub vsemu pa je analiza pokazala, da se pri nas izvaja obvezni program vzgojno-izobraževalnih dejavnosti na malih šolah dovolj kakovostno, zato so po mnenju učiteljev, vodij šol in predstavnikov raznih državnih ustanov učenci teh šol enako ali še celo bolj uspešni pri nadaljevanju šolanja kot drugi. Več pozornosti pa bi morali namenjati ob njihovem »prestopanju« v centralno osnovno šolo, saj se pojavljajo pri tem socializacijske težave, ki so izrazitejše tam, kjer je sodelovanje med centralno in podružnično šolo šibko - ne organizirajo skupnih ekskurzij, naravoslovnih, kulturnih in športnih dnevov, šole v naravi idr.

Na območju nekdanje Občine Gornja Radgona deluje podružnična šola v Spodnji Ščavnici, na območju prejšnje skupne ljutomerske občine je takšna šola na Cvenu, v nekdanji lendavski občini delujejo podružnične šole v Gaberju, Dolini, Petišovcih in Čentibi, na območju prejšnje Občine Murska Sobota pa so podružnične šole v Bodoncih, Dolencih, Dokležovju, Melincih, Gederovcih, Pertoči, Ropoči, Mačkovcih, Markovcih, Tešanovcih, Krogu, na Hodošu in v Domanjševcih, ki je med vsemi najmanjša, saj jo obiskujejo samo trije učenci (kombiniran oddelek 1. in 2. razreda).

JOŽE GRAJ

Od parlamenta do parlamenta

TI in JAZ, JAZ in TI,
midva sva prijatelja.
TI in JAZ, JAZ in TI
se razumeva.

Mesec november bi na OŠ Franceta Prešerna v Črenšovcih lahko poimenovali tudi parlamentarni mesec ali mesec dobrih in prijaznih odnosov, mesec pogovorov, tudi mesec dobrote in mesec odprtih vrat.

Začelo se je v oktobru, v tednu otroka, s čudovito sredo, ki je razburkala vse mlade in malo manj mlade. S sprejemom prvošolcev v šolsko skupnost učencev so se začele tudi razprave v oddelčnih skupnostih, in sicer o medvrstniških odnosih. Vsaka oddelčna skupnost je opazovala, se pogovarjala, analizirala, sklepala in predlagala rešitve za izboljšanje medvrstniških odnosov. Po anonimni anketi, ki so jo učenci reševali, so v vsakem razredu našli »žulj«, ki ga je potrebno »pozdraviti«. Ene žuli grdo govorjenje, drugim nagajajo starejši, tretji se ne držijo dogovorjenih pravil ... Kako pa naprej? Idelati je potrebno načrt, ki bo vseboval posnetek stanja, kraj in čas dogajanja, vzroke in seveda možne rešitve ter nosilce naloge in preverjanje uspešnosti.

Učenci so se pripravljali, se dogovarjali, risali plakate, pisali prispevke, slikali ... Svoje ugotovitve in predloge so predstavili na šolskem parlamentu. Zbrali so se vsi učenci s svojimi razredniki in gosti. Učenci so se dobro pripravili. Spregovorili so o pozitivnih in negativnih spoznanjih svojega obnašanja med vrstniki. Bili so kritični tudi do organiziranosti šole kot celote. Svoje misli so sklenili v ugotovitve, da je na šoli več besednega nasilja v obliki norčevanja, zafrkavanja, dajanja vzdevkov, da prihaja do izzivalnega vedenja zaradi nestrpnosti, živčnosti, preobremenjenosti, učne neuspešnosti ... Nestrpnosti so izpostavljeni predvsem romski učenci ali učno neuspešni učenci. Večkrat se kršijo pravila šolskega reda, zlasti v rekreativnih odmorih - v garderobi in kolesarnici.

Učenci so ob iznašanju slabosti in nepravilnosti predlagali tudi rešitve - več razgovorov, več razrednih ur, nenasilne kazni, medsebojno pomoč in opravičilo namesto maščevanja. Predlagali so skrito kamero, poudarili so vlogo dežurnega učenca. Poudarili so svetle točke, na katerih bodo gradili medsebojne odnose: poiščimo se, držimo skupaj, bodimo v službi osrečevanja, darovanja, imejmo praznik. Omenili so zgledno prijateljstvo učencev 8. in 1. razreda, ki je posledica prostovoljnega dela. Svoja spoznanja so predstavili tudi na medobčinskem otroškem parlamentu, ki se ga je udeležilo devet šol Upravne enote Lendava. S svojimi poročili so se predstavili učenci OŠ V. Polana, DOŠ Lendava I, OŠ Bistrica, OŠ Odranci, OŠ Turnišče in OŠ Črenšovci. Učenci OŠ Kobilje, DOŠ Dobrovnik in OŠ Genterovci so bili navzoči le kot opazovalci. Vseh in vsakega posebej smo bili zelo veseli, saj se je tako tudi v našem okolju pokazalo, da nas je veliko prijateljev mladine, ki nam ni vseeno, kaj se z našo mladino dogaja tako v šoli kot tudi zunaj nje. Če so le volja, znanje in podpora družbene okolokalne skupnosti, se da z združenimi močmi marsikaj narediti. Učenci vseh šol so si bili edini, da se moramo vsi skupaj bolj potruditi za to, da bi nam bilo v tej skupnosti lepše in da je najbolj prav to, da smo se sploh srečali in se o tem, za otroka vsekakor pomembnem vprašanju, sploh začeli pogovarjati.

Zanimive so bile ugotovitve v delavnicah, v katerih so pod vodstvom mentorjev (Anice Petek, Nataše Litrop, Marije Žižek in Marije Horvat) delali tako učenci kot mentorji otroškega parlamenta. Ugotovili smo, da se moramo čim več pogovarjati, se poslušati, skupno oblikovati pravila, promovirati pozitivno vedenje, poudarili smo pomen razrednika in odnosov v zbornici, restitucije pri reševanju problemov, želimo si še več dela v delavnicah, več socialnih iger, učiti se moramo uspešnega učenja, v razreševanje problemov je potrebno vključevati starše in učence, uvajanje prostovoljnega dela, dobrih in prijaznih odnosov, več samozaščitniškega vedenja med učenci, poznavanje bontona, učenje vedenja in seveda spreminjanja samega sebe ... in še bi lahko naštevala.

Tako učenci kot mentorji so bili v delavnicah zelo ustvarjalni. Ugotavljamo namreč, da se učenci šele v manjših skupinah sprostijo, na dan pride njihova ustvarjalnost, komunikativnost, ki je danes tako zelo pomembna za uveljavljanje, zagovarjanje svojega mnenja, izboritev svojih pravic in urejanje dolžnosti; vse to namreč mlade v življenju še čaka. Tudi na nacionalnem parlamentu, ki je bil 1. decembra v državnem zboru v Ljubljani, so mladi prišli do podobnih ugotovitev.

Mladi danes želijo biti opaženi, želijo sodelovati pri načrtovanju življenja in dela, želijo biti ustvarjalni. Po eni strani jim to pravico ponujamo, po drugi strani pa jih družba s svojo neperspektivnostjo prepušča toku dogajanja. Mladi se tega še preveč dobro zavedajo, zato bodo na naslednjem OP razpravljali o vplivu medijev na otroka, mladostnika.

Do naslednjega otroškega parlamenta imamo torej vsi kaj postoriti. Na OŠ Franceta Prešerna v Črenšovcih smo se tega lotili kar hitro. Odprli smo šolska vrata vsem staršem ter jim pokazali kako ustvarjalni znamo biti pri pouku z računalnikom, v mladinskih delavnicah, pri delu dveh učiteljev, nivojskem delu, delu z učenci s posebnimi potrebami, raziskovalnem delu ... in drugih pestrih oblikah in metodah dela. Načrtov, idej in ustvarjalnosti torej ne manjka, vsak pa v tem mozaiku mora najti svoje mesto za to, da bo s svojim delom prispeval k boljšim odnosom in počutju tudi v prostoru, ki mu pravimo ŠOLA.

MARIJA HORVAT

V zadnjem času se ubadajo s problemom financiranja

Društvo gluhih in naglušnih deluje že 42 let

Organizacija gluhih in naglušnih v pokrajini ob reki Muri je bila ustanovljena že leta 1956 in deluje že 42 let. V zadnjih letih vključuje čedalje več tudi naglušnih ljudi, ki živijo v 18 novih občinah v deželi ob Muri, sedež društva pa je v M. Soboti.

Njihov poglavitni cilj je predvsem združevanje, posebej pa si prizadevajo, da gluhe in naglušne osebe zaradi svoje težke invalidnosti ne bi ostale na robu družbe, zato zahtevajo ustrezno šolanje in usposabljanje za delo po sodobnih metodah. Gluhim oziroma osebam, ki zaradi oteženega sporazumevanja uporabljajo znakovni jezik, je potrebno zagotoviti pravico do informacij v njim prilagojenih tehnikah. Društvo pa ponuja naglušnim osebam razne tehnične pripomočke po najnižjih možnih cenah, nasvete za uporabo in brezplačen servis v prostorih društva.

Politika pri nas pa ni naklonjena gluhim in naglušnim ljudem, kajti nimajo posebnih ugodnosti v vsakdanjem življenju. Društvo se trudi, da bi vsaj nekaj tega, kar je v Evropi že sprejeto, uspeli uresničiti tudi pri nas. Sicer pa se njihova dejavnost financira iz različnih virov. Del denarja za delovanje društva še pridobiva iz občinskih blagajn, in sicer glede na število gluhih in naglušnih članov. Tudi v prihodnjem letu pričakujejo pomoč 18 občin v pokrajini ob Muri, zato so se z apelom za sofinanciranje svoje organizacije obrnili na občine z željo, da bi jim občinski svetniki s srcem prisluhnili.

JOŽE ŽERDIN

V Pomurju bomo dobili v novem šolskem letu še četrto gimnazijo

Enake osnove dijakom za nadaljnji študij

Dva oddelka strokovne gimnazije bodo razpisali na Srednji ekonomski, trgovski in upravno-administrativni šoli M. Sobota

Do odločitve, kam po osnovni šoli, ni več daleč. Mnogi povezujejo ta pomemben korak na poti izobraževanja s tem, ali jim bo končana srednja šola omogočila tudi nadaljnji študij, in to v karseda različnih programih. Njihove poklicne želje namreč še niso dokončno oblikovane. Univerzalen ključ, s katerim je mogočer odpreti vrata tako rekoč vseh univerz ali visokih strokovnih šol pri nas, pa se imenuje (mišljeno v prispodobi) matura.

Dosedanja praksa je pokazala, da so bili glede mature dijaki tehniških in strokovnih šol v neenakopravnem položaju z dijaki gimnazij. Le-te so namreč zasnovane tako, da omogočajo pripravo iz vseh predmetov, ki se pojavljajo na maturi, medtem ko je bila možnost izbire dijakov strokovnih in tehniških šol omejena praviloma samo na dva predmeta. Zato se je kmalu po uvedbi mature pred tremi leti pojavila tudi ideja o uvedbi strokovnih gimnazij, s katerimi bi omogočili dijakom pridobitev enakih osnov za nadaljnji študij. Na ta način bi lahko tudi povečali zanimanje med mladimi za vpis v tehniške fakultete, ki se je v zadnjem času bistveno zmanjšal. Ker pa nova zakonodajo določa, da se matura izvaja le na gimnazijah, je uvedba strokovnih gimnazij nujna tudi iz tega razloga.

Zakonska osnova o uvedbi tovrstnih gimnazij je podana v Zakonu o gimnazijah, ki je bil sprejet v začetku lanskega leta. Predmetnik sestavljajo obvezni predmeti, ki so enotni za vse programe, strokovni predmeti kot specifičen del (so osnova za nadaljnji študij oz. »podpirajo« strokovne maturitetne predmete) in nerazporejene ure, ki bodo omogočale dodatne priprave na maturo iz splošno izobraževalnih predmetov skupnega dela mature (slovenski jezik, tuji jezik in matematika) pa tudi priprave na maturo iz predmetov, ki si jih bo izbral dijak. Poleg tega je dana še možnost, da posamezni tipi strokovnih šol ali posamezna šola uvajajo specifične izbirne predmete. Jasno pa je, da bo v tehniško naravnanih gimnazijah večji poudarek na naravoslovnih, v ekonomskih in umetniških gimnazijah pa na družboslovnih in umetniških predmetih.

Povprašali smo, kako bo (naj bi bilo) z uvajanjem strokovnih gimnazij v pomurski regiji. Zaenkrat je dogovorjeno, da bo gimnazijski program razpisala Srednja ekonomska, trgovska in upravno-administrativna šola M. Sobota, in to dva oddelka novincev. Pri tem gre v bistvu za nadgradnjo dosedanjega načina dela v dveh oddelkih programa ekonomski tehnik (C-smer), v katerem so se dijaki lahko prav tako odločili po 2. letniku, da bodo ob koncu opravljali maturo. Zdaj bosta dva maturitetna razreda določena že ob razpisu. Tako bodo tudi priprave na maturo trajale vsa leta šolanja.

Poudariti je treba, da se bo izobraževanje v strokovni gimnaziji končalo le z maturo, maturanti pa si tako (še) ne bodo pridobili poklica, temveč le maturitetno spričevalo, s katerim bodo lahko kandidirali za vpis v univerzitetne programe. Za pridobitev poklica (kdor ne bo želel nadaljevati študija) pa bo potrebno obiskovati dodatni poklicni tečaj po končani srednji šoli.

JOŽE GRAJ

Čas pred božičem je bil pred petimi leti na Razkrižju in v okoliških krajih dokaj napet

Tedaj in pet let pozneje

Po petdsetih letih prizadevanj tukajšnjih ljudi, da bi vendarle tudi oni imeli v svoji župniji slovensko bogoslužje, je začelo mnogim potrpljenje popuščati

»Dve leti sem bil »gostujoči« kaplan, 6. novembra 1994 pa sem uradno prevzel župnijo. V ta namen je bilo izdanih kar sedem dekretov - o tem, da prejšnji gospod Slavićek ni več tu župnik, da ta županija spada pod administraturo mariborske škofije, da gospod Logožar iz Štrigove ni več župnik treh vasi pri nas (Kopriva, Šprinc in Globoka), da spadamo pod ljutomersko dekanijo, da nisem več kaplan v Ljutomeru, da naj se razpusti dotedanji župnijski svet in se izvedejo volitve za nov svet ter da moram uradno pred dekanom sprejeti župnijo in izpovedati vero. Vse dekrete sem oznanil (prebral) tudi v cerkvi, da so bili ljudje seznanjeni.«

Čeprav je postala Slovenija samostojna država, je ostalo njihovo območje še naprej v sklopu zagrebške nadškofije, tedanji župnik Stjepan Slavićek, ki so ga nazivali tudi »velečastni«, pa nikakor ni želel uslišati njihovih prošnej, da bi uvedel slovensko bogoslužje. Zato so 23. avgusta cerkev zaprli in zapečatili, odprli pa so jo šele po štirih mesecih, na zadnjo adventno nedeljo, ko jim je bilo zagotovljeno, da bodo vendarle dobili slovenskega duhovnika. To se je tudi zgodilo pa še marsikaj drugega. Delček vsega smo skušali razgrniti v pogovoru z Marijanom Rolo, ki je bil najprej »gostujoči« kaplan, po odhodu hrvaškega duhovnika pa prvi (in sedanji) slovenski župnik na Razkrižju.

- Koliko ste prej vedeli o Razkrižju?

»O Razkrižju sem vedel prej bolj malo. Moja rojstna župnija je Sv. Barbara v Slovenskih goricah. Prvič pa sem se srečal z Razkrižani, ko sem bil še na šolanju (na univerzi) v Mariboru. Ob nedeljah (pri eni maši) in ob ponedeljkih zvečer sem običajno igral na orgle v mariborski stolnici. Nekege dne mi je duhovnik Marjan Potočnik, ki je bil vodja cerkvenega zbora, omenil, da bodo prišli nastopat pevci iz Razkrižja in me vprašal, ali bi jih lahko spremljal. Nekoliko sem se izmikal, češ da ne vem, kaj bodo peli, a sem vseeno pristal. Pevci so prišli, ogromno jih je bilo. Mislil sem si, da pač prihajajo iz kakšne zelo velike župnije. Dal sem intonacijo, oni so začeli peti, jaz pa sem dalje le poslušal. Nisem jih uspel spremljati. To je bilo leta 1988 ali leto pozneje. Drugič pa sem se srečal s to župnijo leta 1990, ko sva s pokojnim župnikom Duhom šla naokrog, da mi je predstavil ljutomersko župnijo. Nazadnje sva se pripeljala na Moto. Tamkaj mi je pokazal proti cerkvi na Razkrižju in rekel: »Tam pa je tista župnija, kjer je nesoglasje glede bogoslužja.« Naprej se nisva peljala, ampak sva se čez čas obrnila in se vrnila v Ljutomer. Tega se še dobro spomnim.«

- Kako ste postali razkriški kaplan?

»Mislim, da sem bil izbran za kaplana predvsem na željo g. Slavićka. Na srečanju mariborskega škofa Franca Krambergerja in zagrebškega kardinala Franja Kuharića v Zagrebu je bilo dogovorjeno, da bo hodil en slovenski duhovnik maševat na Razkrižje. Župnik Slavićek je izbral mene. Prej se nisva nikoli pogovarjala, srečala sva se le enkrat na občini.

Sprejel sem to poslanstvo. Bilo je četrto adventno nedeljo leta 1992. Spominjam se, da je nekaj dni prej prišel v Ljutomer mariborski škof dr. Franc Kramberger. Pogovor je bil v župnišču. Jaz sem prav tedaj prišel iz Stročje vasi, kjer sem imel verouk. Videl sem, da je škofov avto zunaj. Notri so sedeli škof, ljutomerski župnik Veleberi, sestra Vida Žabot in škofov tajnik. Pozdravil sem jih in se nameraval posloviti. Škof pa mi je dejal, naj ostanem, in čez čas mi je sporočil, da je prišlo do dogovora z zagrebškim škofom, da bi jaz hodil na Razkrižje opravljat bogoslužje v slovenskem jeziku. Nisem dolgo premišljeval, ampak sem odgovoril: »Če je taka Božja volja, potem pa pojdem!« Še prej sem dobil dekreta mariborskega in zagrebškega škofa.«

- Vaše cerkveno poslanstvo na Razkrižju se je torej začelo ob božiču. Kako se spominjate prihoda med tukajšnje ljudi?

»Četrto adventno nedeljo, to je zadnjo nedeljo pred božičem, sem torej prišel na Razkrižje. Najprej je bila spoved od treh do petih. Prišlo je veliko ljudi. To sem občudoval. Ljudje so posedli okrog po klopeh in videti je bilo, kot da bi oblikovali rožni venec. Zvečer sem imel še mašo in tako se je začelo. Potem je prišla božična nedelja. Najprej je bila božična prireditev, ki jo je pripravila sestra Vida. Bil sem seveda zraven. Otroci so bili oblečeni v posebne kapice in oblačila, recitirali so, peli, molili ... Potem pa sem imel jaz prvo slovensko mašo. Vse je bilo izredno lepo, doživeto. Slišal sem tudi nekaj pesmi, ki jih prej nisem poznal.«

- In božič danes?

»Lahko rečemo, da je to eden od največjih krščanskih cerkvenih praznikov. Naši ljudje se v adventnem času vsak po svoje pripravljajo na ta praznik. Imamo zornice, zvečer je maša ... Blagoslovili smo božično-novoletno drevo, ki so ga postavili v križišču na Razkrižju, po domačijah pripravljajo jaslice, po božiču pa me povabijo, da jih obiščem in blagoslovim hiše. To traja deset do 14 dni. Vidim lahko izredno lepe jaslice, ki so večinoma izdelane ročno iz lesa. Vidiš, da so se dolgo pripravljali, prinesli so mah, smrekove vejice in drugo. 24. decembra, na božični zvečer, pa se bomo najprej zbrali pri Ivanovem izviru, kjer je turistično društvo prav tako naredilo jaslice. Najprej jih bomo blagoslovili, potem pa šli s svečami v procesiji v cerkev. Med potjo bomo peli. Okrog pol osmih bodo v cerkvi nastopili otroci in mladina, ob osmih pa bo sveta maša. To je tukaj zares lepa tradicija.«

- Kako pa ste postali tukajšnji župnik in kako je na to reagiral g. Slavićek?

»Tri leta sem hodil opravljat izpite v Kančevce. Ko sem končal zadnjo preizkušnjo in sem prišel domov v Ljutomer, mi je župnik Veleberi rekel: »Vidiš, kako je to zanimivo. Ti si danes končal izpite za župnika, zdaj pa je ravno urejeno glede Razkrižja in lahko greš tja za župnika.« Rekel, sem mu, naj se ne šali, kajti tega skoraj nisem mogel verjeti. Od navdušenja sem bil vznemirjen. Potem sva še enkrat prisluhnila telefonski tajnici in slišal sem škofovo sporočilo, da je res tako. Ko sem prišel na Razkrižje, je bilo nepopisno veselje. Šel sem po vasi. Ljudje še niso verjeli, da je res. Potem sem se napotil k župniku Slavićku. Povedal sem mu, da je dogovorjeno, da spada sedaj Razkrižje pod mariborsko škofijo. Odgovoril mi je: »Jaz sem svoje opravil. Lahko grem.« Prav gotovo je že vedel za odločitev. Zanj je bilo to vsekakor boleče. Drugi dan sem poklical škofa v Maribor in ga vprašal, kdo bo zdaj župnik na Razkrižju. Odgovoril mi je, da bom to zvedel, ko bom prišel k njemu v Maribor. In res sem se odpeljal tja, škof pa mi je dejal, da lahko prevzamem župnijo, če to želim, vendar to ne pomeni, da bi moral ostati na Razkrižju do smrti, ampak naj se oglasim po enem letu, če želim ostati še naprej. Od takrat so minila tri leta, jaz pa sem še vedno tu.«

- Pred vašim prihodom je bilo stanje cerkve in župnišča precej slabo. Kako je zdaj po petih letih?

»Župnišče smo začeli obnavljati že kmalu po mojem prihodu leta 1994. Stavba je bila zares v dokaj slabem stanju. Od nje so ostale v glavnem samo zunanje stene in streha. Obnovili smo tudi električno in vodovodno inštalacijo, uredili centralno kurjavo, zamenjali vrata, okna ... Ljudje so bili navdušeni, da so končno dobili slovenskega župnika, in lotili smo se temeljite obnove. Bilo je veliko izdatkov, a smo uspeli v enem letu vse poplačati. Uredili smo tudi veroučno učilnico. Potem pa smo se lotili obnavljanja cerkve. Najprej smo znotraj odstranili vlažne omete, potem smo zunaj naredili drenažo za odtok vode, zamenjali smo električno inštalacijo, naredili nov omet, zbetonirali prezbiterij, položili marmor, namestili štiri barvna okna in postorili še nekatera druga dela. Tudi tu so ljudje zelo zagnano priskočili na pomoč z delom in finančnimi sredstvi. Leta 1995 nam je odobrila finančno pomoč tudi Občina Ljutomer v višini 600.000 tolarjev. Tudi za letos nam je župan obljubil pomoč, a nismo dobili še nič. Mislim, da bi bili upravičeni do teh sredstev, saj obnavljamo tudi kulturni spomenik.«

- Kako je z obiskovanjem cerkvenih obredov v vaši cerkvi s hrvaške strani? To je bila tu namreč dolgoletna tradicija. So morda tudi kakšne zahteve, da bi uvedli mašo v hrvaškem jeziku?

»Preden je bila razkriška župnija priključena pod administraturo škofije v Mariboru, so spadala sem tudi nekatera območja na Hrvaškem. Po razmejitvi so jih priključili k župniji v Štrigovi, kjer je seveda bogoslužje v hrvaškem jeziku. Tako ni nihče prikrajšan, kar se tiče maternega jezika. No, nekateri pa še vedno raje hodijo k verskim obredom na Razkrižje, ker jim je sem bližje in jim je bližja tudi slovenščina. Prav tako obiskuje slovenski verouk 10 do 12 šolarjev z druge strani meje. To so sicer tudi učenci OŠ Razkrižje.

Kar se tiče morebitnih teženj, da bi imeli na Razkrižju tudi hrvaško mašo, zanje nisem slišal in mislim, da tega tudi nimajo pravice zahtevati, ker živijo pač v drugi državi in so člani druge, to je štrigovske župnije.«

- Ste imeli in ali imate kakšne stike z zagrebško škofijo ali morda s prejšnjim župnikom Slavičkom? Kako ste se pravzaprav poslovili od njega?

»Edini stik z zagrebško škofijo od leta 1992, ko sem bil izbran za slovensko bogoslužje v razkriški župniji, sem imel pozimi leta 1993. Takrat sva se namreč s Konradom Žižkom iz Šafarskega, ki je študiral bogoslovje v Zagrebu, samoinicitivno dogovorila, da poleg mariborskega škofa Karmbergerja obiščeva tudi kardinala Kuharića. Nekega dne sva se res podala v Zagreb. Moram reči, da so me lepo sprejeli, s kardinalom sva se pogovarjala dve uri, potem me je povabil še na kosilo. Med drugim me je vprašal, zakaj ni prišel tudi župnik Slavićek, češ da bi se lahko marsikaj pomenili in skupaj rešili probleme. Imel je seveda prav. Rekel je tudi, da njim problemi na Razkrižju niso bili in niso potrebni. Sicer pa sva se o vsem lepo pogovarjala. Medtem je nastala nova škofija v Varaždinu, tako da bi po novi razdelitvi spadali tja, ampak do mene ni prišlo nobeno sporočilo. Mislim torej, da je stanje zaenkrat status quo.«

MARIJAN ROLA

Župnik Slavićek je odšel v začetku novembra leta 1994. Prvo nedeljo v novembru je bilo v cerkvi slovo. Vprašal sem, ali lahko somašujem, pa mi je odgovoril, da rajši ne, češ da je prišel sem skromno, tiho in tako želi tudi oditi. Tako potem nisem somaševal, ampak sem le sedel v prvi klopi. Med poslovilno mašo so se mu domačini zahvalili. Slovo je bilo dostojno. To je bilo pri jutranji hrvaški maši. Od takrat se ni vrnil niti enkrat in tudi kako drugače se ni oglasil. Znano pa mi je, da je sedaj župnik v eni od zagrebških župnij Botinec. Sicer pa je po eni strani prav, da če duhovnik odide iz župnije, da se dostojno poslovi in se posveti delu v novi župniji.«

- In kaj je gospod Slavićek napisal v župnijsko kroniko?

»Svoje delo v razkriški župniji je opisal na nekaj straneh. Dogodkov okrog prizadevanj za slovensko bogoslužje ni posebej omenil, opisal pa je svoj odhod in med drugim navedel, da je bil zadnja leta najslavnejša medijska osebnost v Sloveniji. Sicer pa je zaželel božji blagoslov vsem v župniji in še posebej tistim, ki jih je krstil, poročil, spovedoval in pokojnim, prav tako tudi svojim naslednikom v dušnem pastirstvu. Obtožil ni nikogar.«

- Tudi na našem območju si nekateri prizadevajo, da bi prišlo do ustanovitve samostojne škofije s sedžem v M. Soboti. Ali so vam znana ta prizadevanja in kakšno je vaše mnenje o tem?

»Jaz seveda za to nism odgovoren, poklican. Slišal sem, da se o tem govori. Ne vem pa, da bi bili na to temo tudi kakšni uradni pogovori. Mislim, da je ustanovitev nove škofije zelo dolg proces, da so potrebna leta in leta dozorevanja. Če naj bi prišlo do ustanovitve nove škofije na območju sedanjih treh dekanij, to je ljutomerske, soboške in lendavske, potem bi bila to majhna škofija. No, to odločitevi bi jaz prepustil višjim cerkvenim krogom ozirma materi Cerkvi. To je strokovno vprašanje. Vso zadevo je potrebno vsetransko proučiti. V Cerkvi pravimo: Božji mlini res meljejo počasi, ampak enkrat le pride do konca. Če bo prišlo v Sloveniji do ustanavljanja več škofij, potem bo po vsej verjetnosti tudi v Murski Soboti.«

- Ali ste spremljali tudi zadeve okrog lustracije pri nas oziroma kako gledate vi na to?

»Na kratko bi rekel pač to, da če je kdo karkoli kriv, bi moral za to odgovarjati, ne glede na to, komu je pripadal.«

- Kaj pa Kristusov nauk o odpuščanju?

»Ja, kakor odpušča Bog, tako odpušča tudi Cerkev. Ampak če je bil kdo v tem, se mi zdi, da je vprašanje, ali bo lahko vnaprej vodil ali delal na pomebnem mestu, ne da bi bil podvržen prejšnji ideji, načinu dela, vplivu ...«

JOŽE GRAJ

Stopinje 1998

Bogastvo duhovnega življenja

Pomursko pastoralno območje je svoje bralce spet razveselilo z zbornikom Stopinje

Uvodničar Franc Puncer je potožil, da »prav nič razveseljivo ni, da so (Stopinje, op. p.) na desni strani naše skupne reke v primerjavi z ono stranjo tako malo razširjene. Pa so skoraj vsi dušni pastirji po župnijah vzdolž Mure prekmurski rojaki. Od njih je predvsem odvisno, koliko izvodov pride v domove njihovih župljanov. Korajža velja. Če bo več bralcev, bo ščasoma tudi več piscev za naše Stopinje.«

Stopinje izhajajo od 1972. leta. Sodelavci (v glavnem duhovniki) so se medtem postarali in treba je novih piscev, zvemo še iz uvodnika. Zdi pa se, da tudi teh ne manjka, o čemer se prepriča človek, ko prebira tretjo tretjino letošnjih Stopinj (od 170. do 250. strani). Gre za poročila, objavljena po abecednem redu in pod skupnim naslovom Važnejši dogodki župnij pomurskega pastoralnega področja. Napisali so jih duhovniki, ki še zdaleč niso le starčki. Na primer: na prvem mestu je župnija Apače, kjer deluje mlad dušni pastir.

V letošnjih Stopinjah je torej veliko opisov in fotografij iz naših župnij, kar je vsekakor odsev bogatega duhovnega življenja in skrbi ljudi za sakralne objekte. V prvem delu Stopinj pa je koledarski del. Posameznemu mesecu sta posvečeni dve strani: na levih so koledarji za posamezne mesece, na desnih pa so fotografije manj znanih zvonikov, *pesmi zvonov*, spominski dnevi, svetopisemske misli in v verzih izražene značilnosti posameznih mesecev.

Prvi sestavek, ki je za koledarskim delom, so misli škofa dr. Franca Krambergerja, izrečene sicer tudi na evropskem ekumenskem zborovanju v Gradcu, in zadevajo spravo. Drugi pisec, škof Jožef Smej, pa se sprašuje: Bomo kristjani v tretjem tisočletju še zmeraj ločeni? Tudi ta sestavek je bil prebran na ekumenskem zborovanju v Gradcu. »Prizadevajmo si, da bi bolje spoznali Kristusa in njegov nauk. Katoličani se bomo poglobili v nauk svoje vere, evangeličani in drugi protestanti pa v nauk, ki jim ga podajajo njihovi katekizmi. V vseh teh katekizmih je poudarjeno tisto, kar nas druži: Sveto pismo, predvsem resnica o troedinem Bogu, krst, dekalog, posebej največja zapoved: ljubezen do Boga in najbližnjega. V tem prizadevanju poudarjajmo svetle točke!«

V okviru duhovnih priprav na jubilejno leto 2000 je katoliška Cerkev prihodnje 1998. leto posvetila Svetemu duhu. Na to temo je v Stopinjah razmišljanje Jožefa Smeja. V uvodu je zapisal: »Samo oči srca nam je treba odpreti, pa bomo videli delovanje Svetega Duha tudi v tem našem času.«

Viko Novak, ki sodeluje pri Stopinjah od vsega začetka izhajanja, pa bralcem pojasnjuje, kakšna je pravzaprav resnica o priključitvi Prekmurja k Jugoslaviji. Podobno kot v časopisju, zlasti Vestniku, razkriva vsebino knjige Od Murske krajine do Trianona, ki jo je sestavil Madžar Tobor Zsiga. Pisec naj bi dokazal »krivično mejo med Slovenijo in Madžarsko«, čemur pa Vilko Novak oporeka in dokazuje, kako je bilo dejansko.

Predpostavljam, da bo marsikdo posegel po letošnjih Stopinjah (dobijo se tudi v knjigarnah), zato bom v nadaljevanju naniz[illegible] le nekaj naslov, ki utegnejo vzbuditi bralčevo pozornost: Stanko Vraz in Prekmurje, Slovenstvo Ivana Slepca, Plečnikova cerkev v Bogojini, Pesem goričkega zvona, Kapele in druga verska znamenja v župniji Beltinci, Postoj in se ozri, Zvoniki, Srebrni jubilej tečajev priprave na zakon, Nova cerkev v Gaberju, Jože Innocent Hren ... V Stopinjah je tudi nekaj krajših literarnih prispevkov in spominskih zapisov. Zbornik opozarja še na knjige »naših ljudi o nas«, bogata je Fotokronika iz življenja slovenska katoliške Cerkve in še kaj drugega kaže prebrati.

Š. SOBOČAN

Letni koncert soboškega Big Banda z pevko Matejo Horvat

Vsako leto boljši

Prejšnji četrtek se je v dvorani soboškega gradu občinstvu z letnim koncertom ponovno predstavil Big Band Murska Sobota s pevko Matejo Horvat ter pod vodstvom ustanovitelj in dirigenta Ernesta Lukača. Big band se je predastvil z novim programom, s katerim so dokazali, da je bi to eden boljših koncertov Big Banda v zadnjih letih, in to ne samo po izvajalski plati, ampak tudi po izbranem repertuarju, ki ga je tokrat sestavljalo nekaj novih in prav poživljajočih skladb.

Med njimi je vsekakor izstopala skladba Moondance, skladatelja Vana Morrisona, ki z svojo, ne tako jazzovsko osnovo, predstavlja kar precejšnjo drugačnost v repertuarju Big Banda. Skladbo je zapel Matjaž Horvat, pri ostalih vokalnih skladbah pa je pela Mateja Horvat. Poleg standardnih skladb, ki jih orkester izvaja že nekaj časa: In The Mood, New York, New York, Detline Newport in druge, so v repertua uvrstili tudi nekaj zahtevnejših skladb, s katerimi orkester dokazuje, da se lahko odločajo tudi za bolj resne skladbe zlate dobe big bandov. Pohvalno je, da orkester ni pozabil na slovensko glasbo, saj so v nastop vključili tudi tri skladbe slovenskih avtorjev, in sicer Vozi me vlak v daljave, Mlade oči in Ta vražji telefon. Vsekakor koncert, ki je osvežil soboško zaspano praznično vzdušje.

Omeniti pa je potrebno tudi to, da so se glasbeniki predstavili tudi v novi podobi, saj so vsi dobili nove obleke ter stojala za note, katera so zamenjala stara še izpred šestindvajset let, ko je soboški pesni orkester nastal.

Člani orkestra bi vsekakor potrebovali nekaj več rutine pri svojem igranju, morda pa bi k temu pripomogli tudi številnejši nastopi. Prav gotovo se publika njihovih koncertov ne bi branila!

Tekst in foto: ANRR

Dr. Janez Bleiweis in njegov čas

Oče naroda

Priklonil se mu je tudi njegov nasprotnik Fran Levstik

Pokrajinski muzej Murska Sobota ne počiva na lovorikah. Potem ko je njihove prostore letos obogatila stalna razstava, so se le tri mesece zatem lotili še enega, sicer nekaj manjšega, a zato še vedno zahtevnega projekta: predstavitve časa in dela slovenskega publicista, politika in časnikarja dr. Janeza Bleiweisa. V veliko pomoč jim je bil tokrat Gorenjski muzej iz Kranja, kjer je originalna, po obsegu večja razstava o dr. Bleiweisu tudi postavljena, del te pa lahko sedaj občudujejo tudi obiskovalci v Prekmurju. »Želeli smo pokazati, da je Murska Sobota lahko tudi mesto v pravem pomenu besede, kjer lahko ljudje izbirajo, katero razstavo si bodo ogledali, in mislim, da je naša ustanova k temu prispevala levji delež,« je na otvoritvi povedala ravnateljica Pokrajinskega muzeja Irena Šavel.

Razstava o dr. Janezu Bleiweisu je postavljena v treh sobanah in šele po njenem ogledu postane človeku jasno, kako velik prispevek k ohranitvi slovenskega jezika in k ideji o samostojni Soveniji je dal Bleiweis, čeprav so ga v času komunističnega sistema strokovne knjige in mediji označevali za avstrijanca. Rodil se je leta 1807 (po nekaterih podatkih leto kasneje), večini pa je verjetno najbolj znan kot urednik Kmetijskih in rokodelskih novic, ki jih je kot tajnik Kmetijske družbe osnoval 1843. leta. Zato ga lahko upravičeno štejemo za začetnika slovenskega časnikarstva, Novice pa so bile po svojem krstu dolgo edini slovenski list. Bleiweis je bil proti fevdalnemu sistemu, zato je bil v ustavni dobi zaradi vpliva med kmečkim prebivalstvom osrednja osebnost slovenske politike. Od leta 1861 do leta 1880 je bil poslanec kranjskega deželnega zbora in predsednik Slovenske matice. Zavzemal se je za program avtonomnih historičnih dežel in za uvedbo slovenščine v šole in urade. Zaradi spoštovanja, ki ga je užival med svojimi sodobniki, se ga je oprijel vzdevek »oče slovenskega naroda«. Umrl je leta 1881.

Vse to in še mnogo več je na ogled na kakovostni, pregledni in računalniško podprti razstavi, kjer lahko obiskovalca preseneti več stvari. Ena med njimi je tudi dejstvo, da je bil Bleiweis doktor medicine in eden prvih slovenskih veterinarjev, zato so med razstavljenimi predmeti tudi veterinarska orodja in pripomočki pa tudi porodniške klešče in druga oprema, saj se je Bleiweis na Medicinski fakulteti Univerze na Dunaju specializiral v porodništvu in leta 1833 dobil naziv magister porodništva. Po drugi strani pa je bil nosilec številnih diplom in odlikovanja *vitez cesarskega reda svetega apostolskega kneza Vladimira četrte stopnje*, ki mu ga je oktobra 1862. podelil ruski car Aleksander II. za znanstveno delovanje. Kako spoštovan je bil Bleiweis med svojimi sodobniki, kaže tudi pismo Frana Levstika iz leta 1867, kjer avtor Popotovanja iz Litije do Čateža priznava Bleiweisu velike zasluge za vse, kar je storil za Slovenijo in slovenski jezik, čeprav se ni strinjal z vsemi Bleiweisovimi idejami.

Razstava *Dr. Janez Bleiweis in njegov čas* bo v soboškem Pokrajinskem muzeju na ogled do konca februarja.

TOMO KOLEŠ

Razstava akvarelov Laszla Nemesa v soboški Galeriji

Kultura - ključ do človeškega srca

Iz Transilvanije v Prekodonavje

»Kultura je ključ do človeškega srca,« je bila poglavitna izrečena misel slikarja Laszla Nemesa na otvoritvi njegove razstave akvarelov v murskosoboški galeriji. Človek že ve, kaj govori, saj je v svojem devetinštiridesetletnem življenju menjal kar precej bivanjskih kultur. Rodil se je leta 1948 v romunskem Cluju - po madžarsko *Kolozsvaru* -, kjer živi madžarska manjšina. Najrevnejši del Romunije je že zaradi svoje odrinjenosti mnogo prispeval k pregovorni skromnosti transilvanskega človeka. »Zakaj potujete v tretjem razredu?« so nekoč vprašali znanega Transilvančana. »Ker četrtega razreda ni,« je odgovoril. Tudi slikar Laszlo Nemes je iz takega kova in tak je bil tudi njegov profesor Gabor Miklossy na Visoki šoli za likovno umetnost Ion Andrescu v Cluju. Nato se je Nemes preselil v Tigru Mures (Marosvasarhely), kjer je zelo hitro dosegel spoštovanje in pohvale likovnih kolegov, sedaj pa že več kot pet let živi v Zalaegerszegu na Madžarskem.

Od leta 1980 je član Zveze slikarjev - umetnikov Romunije in Zveze madžarskih umetnikov - ustvarjalcev, čeprav se mora v svojem novem okolju še vedno boriti proti predsodkom, ki ga spremljajo zato, ker je prišel od nekod drugod.

Samostojno je razstavljal že v Györu, Sombotelu, Lentiju in Keszthelyu ter v Stuttgartu in Bad Mündnu, skupinsko pa v New Yorku, Brasovu, Bukarešti, Celovcu, Vidmu, Budimpešti, Bekescsabi, Böblingenu, Ljubljani in Rogaški Slatini. V Mursko Soboto ga je pot pripeljala prek Lendave. Sto obiskovalcem v soboški galeriji je svoje akvarele predstavil tudi na nenavaden način, z diapozitivi, ob katerih se ljudje prosto pogovarjajo, kramljajo, spijejo pijačo in kaj prigriznejo. »Vodi, ki je bistvo življenja in ena od najpomembnejših snovi sveta, ki nas obdaja, se pridružuje pigment in ta svojevrstna zmes snovi spremeni naš svet v barvitega in raznolikega,« je zapisal v spremnem katalogu. »Morda z nobeno od slikarskih tehnik nismo sposobni ustvariti tako veličastnega prizora kot prav z akvarelom. Če je slikarstvo lirika, potem je akvarel v slikarstvu čista poezija.«

Razstava akvarelov akademskega slikarja Laszla Nemesa *Skrivnostni svet Lendavskih goric* je na ogled do četrtega januarja.

TOMO KOLEŠ

Laszlo Nemes: *Nostalgija III*

VESTNIK

Likovna dela dveh Göntérjev

V razstavnem prostoru Zavarovalnice Triglav so v petek odprli razstavo likovnih del očeta in sina, Endreja in Endreja Gönterja mlajšega. Ob uvodnih besedah Franca Obala, ki je spregovoril o obeh avtorjih, sta se predstavila tudi solo pevec Metod Žunec, katerega je na klavir spremljal Ernest Lukač. Razstavo si lahko ogledate do 15. januarja.

Endre Gönter starejši je diplomiral na oddelku za likovno umetnost pri prof. Maksu Kavčiču in Lajčiju Pandurju na Pedagoški akademiji v Mariboru. Razstavljal je na številnih skupinskih in samostojnih razstavah doma in v tujini, za svoje delo pa je prejel kar nekaj nagrad. Endre mlajši pa je študent Visoke šole za risanje in slikanje v Ljubljnai, sodeloval pa je na šolskih in skupnih razstavah. Ta razstava slik pa pomeni njuno prvo skupno predstavitev širši javnosti.

Med drugim je Franc Obal zapisal, da vrh vsebinske in formalne združitve likovne izraznosti Gönterja starejšega predstavljajo njegove slike z motiviko ptic - štorklje - kot nosilke slikarjeve vizije nostalgičnosti po domačem gnezdu in tragične vezanosti na panonski prostor ... Za Gönterja mlajšega pa med drugim pravi, da je v njegovih slikah opazna težnja za premišljeno in racionalno zastavljeno kompozicijo barvnih ploskev, površin, lis ter da se skozi večplastnost asociativnega prostora luščijo komajda občutene figuralne oblik, predmeti, stvari in celo pokrajine.

ANRR

Iz slovstvene preteklosti med Rabo in Dravo

PANONSKI PORTRETI

FRANCI JUST 26

JOŽEF BAŠA-MIROSLAV

Biografija Jožefa Baše-Miroslava ni obsežna, saj ga je v 22. letu starosti doletela Kettejeva, Murnova, Kosovelova usoda. Primerjava ni naključna in tudi ne dana na hitro, kajti v razvoju prekmurskega slovstva pripada Miroslavu posebno mesto, podobno kot to velja za imenovane v razvoju slovenske književnosti. S svojo poezijo, v kateri je izpovedal predvsem tisti del svoje biti, ki ga je vezal na rod, domovino, tudi poezijo, je presegel ritmično-stilni izraz dotedanjih verzifikacij. Svojo izpoved je suvereno in izjemno melodično vpel v trohejsko, jambsko in redkeje amfibraško valovanje ter prekmurščino usposobil za zahtevnejše pesniške naloge.

Jožef Baša-Miroslav

Rodil se je v Beltincih 28. aprila 1894. Takrat je bil njegov oče že dolgo poverjenik Mohorjeve družbe in je pri vzgoji otrok dajal poseben poudarek izobrazbi in kulturni ter narodnostni vzgoji. Zato Jožef ni bil deležen le "domače šole", ampak je - kot 19 let pred njim brat Ivan - bil poslan najprej v osnovno šolo, nato pa je formalno šolanje nadaljeval na gimnaziji v Köszegu. Po končanem srednješolskem izobraževanju je 15-leten odšel študirat teologijo na sombotelsko bogoslovje. Že kot gimnazijec je svoja doživljanja in spoznanja izpovedoval v verzih, v počitnicah zbiral ljudsko slovstveno blago in prevajal. Njegovo leposlovno delo se je stopnjevalo in zorelo v treh študijskih letih, ko je v prekmurskih publikacijah tistega časa (Marijin list, Kalendar srca Jezušovoga, Novine) objavljal leposlovna in neleposlovna besedila. Vendar je, preden je mogel leposlovno dozoreti, bolezen prekinila njegovo literarno in življenjsko pot ter slovenski književnosti - glede na izkazan ustvarjalni naboj - odvzela literata, ki bi v njej zapustil opaznejšo sled. Tako pa je uredništvo Marijinega lista moralo na začetku leta 1916 zapisati tudi besede: *"Januara 26-toga po polnoči ob pol edni je vtrgnola smrt niti ednomi mladomi junaki v sombotelskom semeništči na rokaj njegovoga brata, plebanoša bogojanskega i sestre, nüne križarke, prednice kermedinske bolnišnice. Te junak je bio Bašša Jožef, tretjeletni bogoslovec, ki je pod imenom 'Miroslav' z vsov navdušenostjov svojega mladoga srca pisao v Marijin List mnogo lepoga. /.../ Za poldrügo leto bi služo svojo prvo mešo, bi bio slovenskomi ljüdstvi, štero je zaistino vroče ljübo, pomočnik i voj v vnogom oglědi. Vüpanje naše je potrto v njem, ne pa v Bogi. On se odselo, jočemo za njim, a vüpamo se, da ga dobra mati nebeska k sebi v nebo vzeme, kde bo jo proso, da nam pošlje mesto sebe pomočnika za čast Božo.*

Pokojni je hodo v bolnišnico ranjencom dvorit; prehlado se je, zvužgala so se njemi plüča i prsna mrena; k tema močninma betegoma je prihajala še srčna slabost i je močnoga junaka v grob vrgla.

V semeništči je sprevodo pokojnoga Pinter Jožef, njegov dühoven oča, na pokopališči sombotelskom pa Dr. Tauber Aleksander, ravnatel semeništča v navzočnosti bogoslovcev, profesorov, večih dühovnikov, ranjenih vojakov, vseh dühovnikov i redovnikov mesta sombotelskoga, pajdašov pokojnoga zvün roda, Dr. Horvat Leona zdravnika, gospin Rdečoga križa, vnogoga naroda. Drvo so vojaki sprevodili do kolodvora, odket je spravljeno v Beltince, kde je poleg oče pokojni zakopani."

(Nadaljevanje prihodnjič)

V občini Beltinci izbrali naj... domačijo za leto '97

Naj... domačija '97 je v Ižakovcih

Prva tovrstna akcija je pokazala, da občani v občini Beltinci skrbijo za svoje domačije - Prihodnje leto bodo podobno akcijo še razširili

Na nedeljski slovesnosti so v Ižakovcih sklenili akcijo izbiranja naj... domačije za leto '97 v občini Beltinci. Občinska tričlanska komisija, ki jo je vodila Anica Bugar, si je ogledala domačije v občini, predvsem jim je bil pri izboru kriterij splošna urejenost stavb, dvorišča, vrtov, okensko in balkonsko cvetje ter žive in lesene ograje.

Letošnja akcija je bila prva tovrstna za izbor domačij glede na urejenost kraja ter gostoljubnost. Najvišje občinsko priznanje za urejenost domačij je bilo letos dodeljeno domačiji Gregorec-Rajh iz Ižakovec 43, predvsem za lepo urejenost in skladnost z okoljem domačega vrta, dvorišča, rož in ograje. Priznanje jim je podelil župan občine Jože Kavaš. Slovesnost je potekala pod okriljem turističnega društva Bujraš Ižakovci, saj se je v imenu društva zahvalil za urejenost domačije Mirko Poredoš. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanje za najbolj urejeno domačijo v krajevni skupnosti Beltinci. Tudi to priznanje je družini Zadravec iz Cvetnega naselja 2 v Beltincih podelil župan Jože Kavaš. Ob koncu slovesnosti je spregovoril predsednik Pomurske turistične zveze Štefan Dravec, ki je poudaril pomen tovrstnega ocenjevanja domačij, vasi, šol, ki jih vodi PTZ v okviru vsakoletne akcije Moja dežela lepa, čista in urejena, ter pohvalil delo občinske komisije in vseh sedmih turističnih društev v beltinski občini s poudarkom, da bodo tudi v prihodnje znali ceniti bivalno okolje ter da bi v prihodnje znali umno in gospodarno izkoristiti naravne danosti, kjer bo na prvem mestu razvoj turizma kot panoge, ki bo prinašala še večji razcvet.

JOŽE ŽERDIN

ZLATOPOROČENCA GROSMAN IZ GORNJE RADGONE - 27. novembra 1947. leta sta se poročila Ivanka, rojena 1924. leta na Janževem Vrhu, in Mirko Grosman, rojstno leto 1921, iz Lastomerec. Prav je, da sta z zlato poroko zaznamovala 50-letnico skupnega zakonskega življenja. Po civilnem obredu na matičnem uradu sta bila še cerkveni obred in maša, ki jo je daroval monsignor Franc Puncer. Grosmanova sta se zahvalila za srečen zakon, v katerem sta se jima rodili dve hčeri: Angela in Marica, imata pa tudi štiri vnuke in tri pravnuke. Ivanka je bila vse življenje gospodinja in varuhinja otrok, ki so ji jih zaupali sorodniki, sosedje ali Center za socialno delo. Eden od teh - Jože Kerndl - jima je bil celo kot lastni sin. Mirko je bil nekoč zidarski

vajenec, sicer pa je vse življenje delal v gradbeništvu. Invalidski upokojenec je od 1980. leta. Svojčas je bil tudi nepogrešljiv harmonikar in dolga leta pevec v oktetu. Oba sta tudi cerkvena pevca, zato jima je mariborski škof podelil zahvalo in priznanje za dolgoletno zvestobo in nesebično sodelovanje v domači župniji. - Fotografija: O. Bakal

Obisk pri vas doma

Prihajajo črno-bele krave?

Nekdanji Kovačev mlin je propadel, na kmetiji pa namolzejo čedalje več mleka.

V Vogričevcih so me poučili, da voda, ki neizrabljena odteka skozi razbiti jez, ne priteka po naravni strugi, ampak po kanalu. Tega so izkopali ljudje v prejšnjem stoletju od gornjega dela Bukovnice in vodo speljali do Kovačevega mlina. Voda se je zlivala v »zajemalke« mlinskega kolesa ter poganjala »valcl« (valjčni mlinski stroj) in »kamen"za mletje žita in koruze. Še več: ob mlinu je bila tudi žaga, prav tako na vodni pogon.

Marsikomu, vsekakor pa starejšim ljudem, se večkrat stoži po starih časi, ko niso živeli s tako hitrim tempom kot danes. Franc Stanjko iz Vogričevec sicer sodi med mlajšo generacijo, vendar se velikokrat spomni očetovega mlina in žage. Ne obsoja ga, ker je oboje prodal Markoviču iz Bodislavec, ki si je na mestu, kjer je bil mlin, zgradil stanovanjsko hišo. Izkazalo se je namreč, da mlinski kanal ni bil zapisan v zemljiško knjigo kot last in posest mlinarja oziroma žagarja, ampak je zemljišče, po katerem

Franc Stajnko iz Vogričevec pred starim stanovanjsko-gospodarskim poslopjem. Na drugi strani (ki pa ni na posnetku) je nova hiša, pred njo pa je stal mercedes.

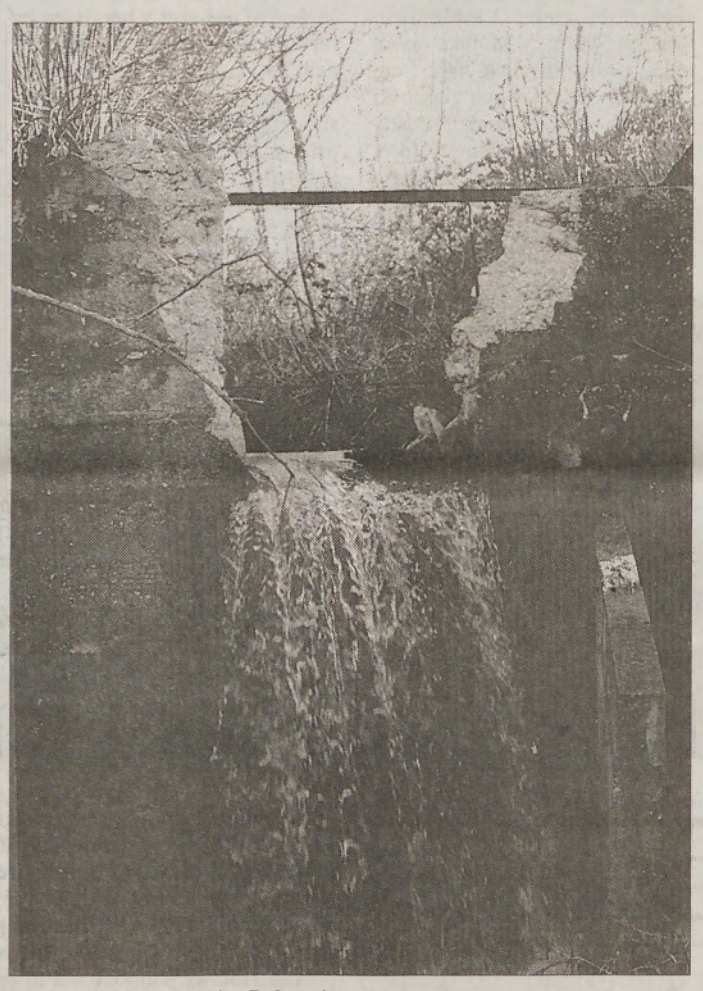

Mlina na kanalu potoka Bukovnice ni več, voda pa, kot vidite, kar prosto teče, ne da bi poganjala mlinsko kolo, turbino ali vsaj otroški mlinček.

je speljan, formalno v lasti sosedov, zlasti Heričevih. Pa vendarle mu ni vseeno, da voda teče prosto, ne da bi jo kdo izrabil.

V družini Franca Stajnka (domače ime za kmetijo je Kovačevi) se ukvarjajo s kmetijstvom. Imajo 15 hektarjev lastne zemlje, od tega pet hektarjev, ki so jih kupili letos od zadruge in zanje odšteli lepo vsoto denarja. V najemu pa imajo še tri hektarje zemlje. Največ površin namenjajo pridelovanju koruze, ki so je letos posejali na sedmih hektarjih; pšenico pridelujejo na petih, sladkorno peso pa na štirih hektarjih. V bližini domačije so štirje hektarji zemljišč, preostale površine pa so bolj ali manj oddaljene, zlasti tiste, ki so jih kupili. V domači okolici zemlje pač ni naprodaj, v Vogričevcih in okoliških krajih jo namreč cenijo in vzorno obdelujejo. Kar zadeva mehanizacijo, je Stajnkovim ne primanjkuje, saj imajo tri traktorje, kombajn za žito in koruzo, cisterno za gnojevko oziroma gnojnico in tako naprej.

Stanjkova kmetija je usmerjena v mlekarstvo. Ob mojem obisku so imeli v hlevu 25 krav molznic, pripravljali pa so prostor še za pet. Že doslej so dnevno oddali v zbiralnico okrog 300 litrov mleka, v prihodnje pa ga bodo še več. Franc je razkril, da bo skušal »vhleviti« pasmo, ki ni značilna za Prlekijo in Prekmurje. Verjetno bo kupil gorenjske črno-bele mlekarice, tako imenovane »frizike«, ki menda dajo več mleka (a manj mesa) kot sedanja pasma. Seveda bodo tudi te molzli strojno. Pred kratkim so dali napeljati »mlekovod«: mleko odteka neposredno od vimena v domačo zbiralnico mleka. Naložba je stala štiri milijone tolarjev.

In zakaj tej domačiji pravijo Kovačevi (in ne morda Mlinarjevi, ker so pač nekoč imeli mlin). Sogovornik je povedal, da je imel dedek Janez kovaško delavnico, ki pa je zgorela (in z njo vred tudi del stanovanjsko-gospodarskega poslopja). Pozneje je niso več obnovili, poimenovanje domačije torej Kovačevi, pa je ostalo.

Kaj pa mlin na kanalu, speljanem od Bukovnice? Dvomim, da ga bo kdo »oživil«. Že veliko bi naredil kdo, ki bi ob jezu postavil vsaj »otroško« vodno kolo - mlinček.

Besedilo in foto: Š. SOBOČAN

PUCONCI - Dana je pobuda, da bi na območju občine ustanovili melioracijske skupnosti, ki bi v prihodnje bolj skrbele za vzdrževanje melioracijskih sistemov. V tej zvezi bodo na kmetijsko ministrstvo naslovili program del. M. J.

V Turnišču in okolici je več dobrih muzikantov. Okrog dvajset se jih je odločilo, da bodo nastopali tudi pri skupni pihalni godbi, ki so jo ustanovili pred tremi leti. Imeli so že več javnih nastopov in povsod so navdušili. (Foto: J. G.)

Dobri Miklavž je obiskal pridne otroke pri Gradu na Goričkem in jih bogato obdaril. Pri nakupu daril sta mu pomagali graška krajevna skupnost in občina. V praznovanje se je vključilo tudi društvo za šport in kulturni razvoj *Gračka pomlad*, saj je uprizorilo igrico Dobrinček. - Fotografija: C. Juhnov

MURSKA SOBOTA - V križišču Lendavske in Gregorčičeve ulice so delavci Pomgrada Nizkogradenj asfaltirali pločnike in kolesarsko stezo ter uredili vse potrebno za postavitev semaforjev. Kdaj bodo začeli le-ti delovati, je težko reči, ker je to v pristojnosti Direkcije za ceste RS. Vrednost gradbenih del ocenjujejo na dobrih 3,4 milijona tolarjev. M. J.

MURSKA SOBOTA - V Razlagovi ulici nastaja nov stanovanjski kompleks. Prav zdaj namreč gradijo stanovanjski blok z 42 neprofitnimi stanovanji. Investicija, ki naj bi bila končana do poletja prihodnje leto, je vredna okrog 280 milijonov tolarjev. V ta namen bo soboški občinski stanovanjski sklad do marca 1998 objavil javni razpis za najemnike stanovanj. M. J.

Človek in njegova usoda

Sodba v imenu božjem

Marija na 20-hektarskem posestvu

Komur je sreča črno preprogo stkala, je ne obeli, četudi bi jo pral z vodo iz nebeškega izvira, pravi pregovor.

Ena večjih kmetij v Vogričevcih (kraj v ljutomerski občini) je Heričeva, saj obsega deset hektarjev obdelovalnih površin in prav toliko gozda. Če pa bi se zgodil »čudež« in bi država vrnila nacionalizirane površine, potem bi bilo obdelovalnih zemljišč pet hektarjev več. Ampak čudeža ne bo, kajti zemljišča so prešla z leti v last in posest fizičnih oseb, zato ostaja le upanje, da nadomestilo (delnice odškodninskega sklada) ne bo ostalo ničvreden papir. Pa še vprašanje je, ali bo v tolikšnem znesku, kot so ga ugotovili na upravni enoti v Ljutomeru (več deset tisoč mark), kajti na odločbo se je »zavezanec« (odškodninski sklad R Slovenije) pritožil.

57-letna Marija Heric je edini človek, ki živi na tej kmetiji. In kaj lahko eden postori? Malo. In posledice? Kmetija kaže »rebra«. Vsaj tak vtis si ustvari človek, ki se zapelje mimo domačije.

»Zelo nesrečna ženska sem,« mi je začela pripovedovati. Bil sem vesel, ker se je »odprla«, izpovedala ... neznancu, ko pa mi je nekdo v vasi namignil, da me ne bo pustila v hišo, kaj šele, da bi se pogovarjala.

Morda je postala zaupljiva zato, ker je bil na obisku 65-letni bratranec, eden redkih svojcev, ki jo razumejo, bodirijo. Kmalu po mojem prihodu pa je odšel, ker se je domača krava pripravljala na telitev in je bila potrebna njegova pomoč. Potem se je Marija razgovorila:

»Poročila sem se pozno - 1972. leta, stara 32 let. Dve leti poznje, 1974., sem se ločila. Leta 1984 mi je umrla mati Frančiška, 1986. leta je umrl oče Karel, 1987. leta pa je zadela kap mojega bivšega moža Franca. V drugo se nisem poročila, saj sem bila že zaradi prvega zelo razočarana. Bil je deset let starejši od mene, star 42 let. Izhajal je iz križevske župnije. Svojčas je bil več let na delu v tujini. Nekega dne v 1972. letu se je oglasil pri nas pod pretvezo, da kupuje les, dejansko pa si je iskal družico. Potem je spet odšel v Nemčijo in mi je pisal pisma. Ko se je vrnil, sva se kar na hitro civilno poročila, nato pa še cerkveno. Seveda se človek poroči tudi - ali pa predvsem - zaradi potomstva. Sama sem šla na preglede, da mi ne bi pozneje očital, da sem nesposobna za materinstvo. On pa ni hotel iti, pač pa je trdil, da je z njim vse v redu ...«

Ko bi imela Marija Heric iz Vogričevec srečo v zakonu, zdaj najbrž ne bi živela sama na sicer velikem posestvu, katerega domačija »kaže rebra« - propada, ker pač sama ne zmore vzdrževati poslopij, dvorišča ...

Pa ni bilo! Marija se je za nekaj minut umaknila v sosednjo sobo in začela nekaj iskati. Čez čas mi je pokazala črnobelo fotografijo s poroke in prinesla odločbo civilnega sodišča o ločitvi in odločbo cerkvenega sodišča, ki je ugotovilo (sodba v imenu božjem), da je bila cerkvena poroka neveljavna. Kar priznal bom, da sem z veliko radovednostjo prebiral deset tipkanih strani, na katerih so zapisane izpovedi Marije in prič ter sklepi cerkvenih sodnikov škofije Maribor. Ti so del besedila zapisali v latinščini, ki je seveda ne razumem, sem pa le dojel, za kaj je šlo. Mož ni mogel oziroma je »opravil«, še preden ga je dal na pravo mesto. Bolezen? Psihično stanje? Izgovarjal se je tudi na utrujenost ...

Marija v pogovoru sploh ni bila sramežljiva:

»Želela sem si naraščaj. Nisem se poročila zato, da bi živela z možem ‚kot brat in sestra'. Izogibal se me je. Celo takoj po gostiji je odšel nazaj domov v Lukavce, ne pa k meni v posteljo ... Včasih ga ni bilo več dni, kajti namesto da bi bil pri meni, na našem gruntu, kjer je bila potrebna moška delovna sila, saj je bil oče že zelo star, je še naprej ostajal doma in tam delal.«

Marija Heric iz Vogričevec v življenju torej ni imela sreče. Najprej zakonski (in spolni) brodolom, potem smrt matere, očeta in nazadnje še bivšega moža. Pošalila se je, pa naj se sliši še tako groteskno: »Poročena in vdova po ločenem možu!« Ko bi bil zakon uspel (razumevanje pri delu in v postelji, potomci ...), tedaj (zdaj) Heričeva domačija ne bi propadala, ampak bi bila morda ena najupešnejših v Vogričevcih, kajti na desetih hektarjih rodovitne zemlje se da živeti. Če pa je zraven še deset hektarjev gozda, ki tudi nekaj navrže, potem pa še lažje »dihaš«. Usoda: Mariji je sreča črno preprogo stkala, zato je ni mogoče obeliti, četudi bi jo prala z vodo iz nebeškega izvira. Sama si zdaj ne more kaj veliko pomagati. Boji se, da ji bo celo šlo za nohte - na slabše.

»Zemljo prodaj,« ji tu in tam kdo svetuje. Zaveda se, da je to »najlažje«, ampak kaj potem, ko ne bi bilo več kaj prodajati. »Ne, ničesar ne bom prodala!« je bila odločna tudi v pogovoru. »Še naprej bom skrbela za obdelovanje!« Je pa res, da je vprašanje, ali se to splača, saj mora plačati ne le gnojila in škropiva, ampak tudi strojne storitve, tudi oranje, saj nima ne goveje živine ne traktorja. Na njivah prideluje koruzo, pšenico in oves. Še dobro, da ima desethektarski gozd in nekaj dohodkov iz njega, da potem z denarjem ali lesom povrne usluge.

»Skušala bom gojiti ‚presečnice',« mi je razkrila. Torej plemenske svinje. Za zdaj pita osem svinj in redi dve kozi. Mleka ji ne manjka. Včasih tu in tam kaj »dreta« (šiva) na starem singerju.

Besedilo in foto: Š. SOBOČAN

GORNJI PETROVCI - Tudi v občini Gornji Petrovci izhaja glasilo, ki ga v nakladi 850 izvodov tiskajo v soboški Solidarnosti. V njem objavljajo vrsto aktualnih informacij o dogajanju na njihovem območju, zanimivih za prebivalstvo. Tako naj bi bilo tudi v prihodnje.

GORICA - Na zboru občanov so se zavzeli za ustanovitev kmetijske zadruge, ki bi pokrivala celotno območje puconske občine. Menijo, da bi taka zadruga lahko uspešno poslovala v prid kmetovalcev. M. J.

ZLATOPOROČENCA PAJEK IZ ZBIGOVEC - Marija se je rodila 1922. leta na Policah, Jakob leta 1926 v Hercegovščaku, živita pa na svojem domu v Zbigovcih. Poročila sta se pred 50 leti, zato sta pred kratkim praznovala zlato poroko. Po civilnem obredu na upravni enoti v Gornji Radgoni jima je župan Miha Vodenik izročil zlatoporočno listino in Trstenjakovo knjigo Slovenska poštenost. Cerkveni obred je bil prav tako v Gornji Radgoni - v župnijski cerkvi - opravil pa ga je duhovnik Franc Puncer, ki ju je pred 50 leti tudi poročil. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok, od katerih jih živi šest. Imata deset vnukov in šest pravnukov. Marija je vseskozi gospodinjila in z občasnim delom pomagala »krpati« gospodinjski proračun. Jakob, ki je imel težko mladost, saj je zgodaj izgubil starše, bil je mobiliziran v vojsko ..., pa je od 1947. do 1977. leta delal v radgonski opekarni. - Fotografija: L. Kramberger

SELO - Ker so v evangeličanski cerkvi v Moravskih Toplicah dobili nove orgle, bodo "stare", a še uporabne, dali v evangeličansko cerkev v Selo na Goričkem. Orgle bo mojster Jenko obnovil v zimskem času. Ker v selanski cerkvi niso imeli orgel, bodo "moravske" orgle kar lepa pridobitev in obogatitev bogoslužja. Občina Moravske Toplice je za obnovo in preselitev orgel primaknila iz proračuna 1.500.000 tolarjev. (G. G.)

KAPELA - Salezijanski župnik župnije Marije Magdalene na Kapeli g. Tone Hribernik je pripravil srečanje zakonskih parov z območja te župnije, ki letos praznujejo (ali pa so že pranovali) obletnico poroke, deljivo s pet, torej: 10-, 15-, 20-, 25-, 30-, 35-, 40-, 45-, 50-letnice. K slovesnosti je bilo povabljenih 111 zakonskih parov in večina se je prijaznemu povabilu odzvala. (F. Kl.)

PETIŠOVCI - Kulturno društvo Jožef Horvat praznuje 15-letnico. Velja za zelo delavno, saj ima več sekcij: citrarsko skupino, mešani pevski zbor, ročnodelski krožek ...Ob jubileju so pripravili bogat kulturni program. Najbolj zagnanim članom pa so podelili plakete in priznanja. (J. Ž.)

Uspešno zbiranje posebnih odpadkov

Tudi v občini Cankova - Tišina so izvedli akcijo ločenega zbiranja posebnih odpadkov, ki so jo pripravili v sodelovanju s podjetjem Saubermacher - Komunala iz Murske Sobote. Skupno je bilo zbranih kar 2159 kilogramov posebnih odpadkov, kar kaže, da se občani dobro zavedajo pomena te akcije, k čemur sta pripomogla tudi njihovo boljše informiranje in ekološka osveščenost.

Več kot polovico skupne količine posebnih odpadkov so zbrali na območju krajevne skupnosti Gederovci, in sicer 1215 kilogramov. Prevladala so odpadna olja (550 kilogramov), barve in laki (410 kilogramov) ter akumulatorji (200 kilogramov). Poleg tega se je nabralo precej embalaže pesticidov, raznih čistil, lepil in razredčil. V krajevni skupnosti Tišina so uspeli zbrati 564 kilogramov posebnih odpadkov (največ je bilo akumulatorjev, barv in lakov), v krajevni skupnosti Cankova pa »le« 380 kilogramov, kjer so prav tako prevladovali akumulatorji (255 kilogramov).

M. JERŠE

SREČANJE STAREJŠIH SOBOČANOV - Podobno kot minula leta, so mestne četrti iz Murske Sobote tudi letos pripravile že tradicionalno srečanje občanov, starejših od 70 let. V kavarni hotela Diana se je ob tej priložnosti zbralo veliko babic in dedkov. V imenu mestnih četrti jih je pozdravil Jože Stvarnik, nagovoril pa jih je tudi župan Anton Slavič. Za prijetnejše razpoloženje so ob glasbeni spremljavi poskrbeli učenci soboške druge osemletke, ki so se tudi pomešali med starejše. M. JERŠE, foto: N. JUHNOV

Pri Sv. Tomažu imajo eno najlepše urejenih pokopališč, zdaj pa so zgradili do tretje gradbene faze vežico, ki tudi izstopa. V tlorisu meri 13 krat 12 metrov in je podkletena! Tajnik KS Sv. Tomaž Ivan Rakuša nam je povedal, da so doslej porabili za gradnjo okrog 8.000.000 tolarjev. Denar so zbirali (in še zbirajo) s krajevnim samoprispevkom, nepogrešljivi pa so tudi prostovoljni prispevki (darovi) prebivalcev. Pričakovani dar od posameznega gospodinjstva je 15.000 tolarjev.

Na območju KS Sv. Tomaž živi v 17 vaseh 2.300 prebivalcev, župnija pa je nekoliko večja, saj zajema tudi dele vasi Lahonci in Žvab, ki sicer spadata v KS Ivanjkovci, zato so denar za vežico prispevali tudi tamkaj. Na tomaževskem pokopališču pokopavajo ljudi torej iz 19 vasi in velja za farno pokopališče. Letno imajo okrog 40 pogrebov. Ko bo vežica povsem urejena, bodo pokojniki ležali pred pokopom v njej (in ne več na domovih). V vežici bodo uredili tudi kapelo za verski obred.

Fotografija: Š. Sobočan

V Bogojini uspel referendum

Za samoprispevek 65,9 odstotka volivcev

Hkrati s predsedniškimi volitvami so v Bogojini izvedli tudi referendum o uvedbi krajevnega samoprispevka v naslednjih petih letih. Le-ta je uspel, saj se je za dodatno zbiranje denarja odločilo 65,9 odstotka volilnih upravičencev, medtem ko jih je bilo 32,3 odstotka proti. Pohvalijo se lahko tudi z udeležbo, saj je od 488 vpisanih v volilni imenik glasovalo 387 krajanov ali 79,3 odstotka.

Na ta način bodo od začetka februarja 1998, ko se izteče zdajšnji krajevni samoprispevek, zaposleni in upokojenci mesečno plačevali po 2 odstotka od prejemkov, obrtniki in samostojni podjetniki 3 odstotke, kmetje 6 odstotkov od katastrskega dohodka, zavezanci, ki so na začasnem delu v tujini, pa 250 DEM v tolarski protivrednosti. Prav tako so vključili delovno obveznost nosilcev gospodinjstev.

S sredstvi, zbranimi s krajevnim samoprispevkom, bodo financirali oz. sofinancirali gradnjo celotne kanalizacije in čistilne naprave, asfaltiranje vaških cest in pločnikov, ureditev mrliške vežice, parkirišča pri pokopališču, nekaj denarja pa bodo namenili tudi za društva in organizacije ter za druge komunalne potrebe.

M. JERŠE

Košarka - V Lendavi je bil mednarodni košarkarski turnir veteranov. Sodelovale so štiri ekipe. Zmagala je ekipa Radenske, ki je premagala ZTE s 45 : 28 in Lindau Miarte z 51 : 38. Vrstni red: 1. Radenka, 2. Miarte Lindau, 3. Nagykanizsa, 4. ZTE.

Streljstvo - V Bad Gleichenbergu v Avstriji je bilo drugo kolo avstrijsko-slovenske strelske lige. Rezultati - ekipno: 1. KF Tišina 1740, 2. J. Jurkovič Videm 1737, 3. Ljutomer 1731 krogov; posamezno: 1. Pertoci (Tišina) 589, 2. Huber (Gleichenberg) 587 in 3. G. Kocbek (J. Jurkovič) 586 krogov.

V Ljubljani bo v soboto strelski dvoboj reprezentanc Slovenije in Hrvaške. V slovenski reprezentanci bosta nastopila Manuela Rudolf (Ljutomer) in Robi Markoja (Turnišče).

V državni dopisni strelski ligi s serijsko zračno puško, kjer sodeluje 26 ekip, je ekipa SD Gančani z 2210 krogi na tretjem, Radgona, 2133, na enajstem in Varstroj, 2102 krogov, na štirinajstem mestu. Med posamezniki je Balažic s 740 krogi na petem, Hari in Rebrica (vsi Gančani) pa s po 735 krogi na osmem mestu. (T. Horvat)

Športniki občine Moravske Toplice - Komisija za izbiro športnika in ekipe leta pri Športni zvezi Moravske Toplice je pregledala predloge in izbrala najboljše športnike in športne ekipe za leto 1997. Slovesna razglasitev najboljših in podelitev priznanj bo v soboto, 20. decembra, v gostišču Puhan v Motvarjevcih. (G. G.)

Košarka - V nadaljevanju tekmovanja v tretji državni košarkarski ligi je ekipa Lindau Miarte iz Lendave izgubila z Duplekom s 53 : 70 (26 : 32). Strelci: Neuvirt 21, Žižek 20, Sijarič 14, Cör 13, Feher 12, Horvat 4 in Gašparič 3. (F. Bobovec)

V osmem krogu tekmovanja v pomurski šolski košarkarski ligi sta bila dosežena naslednja rezultata: OŠ Križevci : OŠ Olge Megla Ptuj 21 : 81 in OŠ Videm : DOŠ Lendava 85 : 15. VIZ Veržej je bil prost.

Badminton - V Lendavi je bil tretji pozivni turnir v badmintonu kategorije C. Sodelovalo je 26 igralcev in igralk iz severovzhodne Slovenije. Lep uspeh so dosegli Lendavčani, saj je pri moških zmagal Vladimir Petkovič, Sandi Török je bil tretji, Jernej Novak četrti in Goran Dominko šesti. Petkovič in Török sta se uvrstila na B-turnir. (B. Sekereš)

Mali nogomet - ŠD Dokonca je razpisalo tretji božično-novoletni turnir v malem nogometu za člane, ki bo v soboto, 20. decembra, ob 8. uri v telovadnici DOŠ Lendava. Prijave sprejema Ivan Koncut, telefonska št. 75 921. Igralnina je 10.000 SIT. Prve štiri ekipe dobijo denarne nagrade.

V telovadnici OŠ III v Murski Soboti je bilo polfinale območnega tekmovanja osnovnih šol v malem nogometu. Sodelovale so štiri ekipe. Med štirimi ekipami je zmagala OŠ III Murska Sobota z 9 točkami pred OŠ Črenešovci, 6, OŠ Ljutomer, 3, in 4. je bila OŠ Kapela, brez točk. Na finalni turnir sta se uvrstili ekipi OŠ III Murska Sobota in OŠ Črenšovci.

Tenis

Mladi igralci tenisa na Alpskem pokalu '97

V St. Pöltnu v glavnem mestu Spodnje Štajerske je bilo teniško srečanje učencev šol iz Avstrije, Južne Tirolske, Bavarske in Slovenije, ki ga je organiziral za dekleta in fante, stare do 14 let, šolski referat avstrijske teniške zveze. Tekmovanja, ki je vsako leto v drugi državi (lani je bilo v Rogaški Slatini), se udeležujejo državni prvaki. Slovenijo je zastopala ekipa Osnovne šole Gornja Radgona, okrepljena z igralci iz apaške in radenske osnovne šole, ki so nastopili v okviru Teniškega kluba Radenci. Za sodelovanje na tem mednarodnem tekmovanju se je potegovalo 114 šol ali več kot tisoč igralcev, od katerih ima večina tenis vključen v redni program športne vzgoje, zato je bil uspeh naših tenisačev toliko pomembnejši. Za udeležence srečanja so organizirali tudi izlet v Lilienfeld, kjer so parkeljni poskrbeli za bučen sprejem pred muzejem Mathiasa Zdarskega, pionirja alpskega smučanja in utemeljitelja alpskih disciplin. En dan pa je bil namenjen tudi odstiranju skrivnosti plezanja. Pred razglasitvijo rezultatov je pripravil župan v mestni hiši sprejem za udeležence, na katerem smo bili Slovenci deležni največ občudovanja. Lepo je bilo tudi videti, kako so se za veliko belo mizo v dvojezični slovensko-nemški igrici povezovali majhni in veliki, športniki in politiki. To pa je bilo tudi najpomembnejše, bolj kot rezultati. Treba je tudi povedati, da so Radgončani igrali z dve leti starejšimi in tudi močnejšimi nasprotniki. Slovenija je izgubila z Avstrijo in Južno Tirolsko z 0 : 7, z Bavarsko pa s 3 : 4. Da se Slovenija od leta 1993 lahko udeležuje teh srečanj, se ima zahvaliti pokroviteljem. Prehodni pokal bo tako do naslednjega leta v vitrini celovške gimnazije, potem pa bo zopet nov izziv mladim igralcem tenisa na Tirolskem. Udeleženci srečanja v St. Pöltnu Primož Starčič (trener), Dušan Zagorc (ravnatelj), Janko Irgolič (sekretar ŠZ) ter učenci Andrej Pintarič, Damir Bezjak, Dare Vršič, Luka Prislan, Luka Fekonja, Blaž Jaklič, Tjaša Puklavec, Bruna Fekonja in Aljoša Ficko so se vrnili z nepozabnimi vtisi, ponosni, srečni in zadovoljni ter si želijo več takih srečanj.

NORMA BALE

Namizni tenis

Pomurci slabi

Prvi državni turnir TOP 12 za člane, ki je bil v Murski Soboti v odlični organizaciji NTK Moravske Toplice Sobota, je zbral 24 igralcev, ki so tekmovali v dveh kakovostnih skupinah. Od najboljših sta manjkala Smrekar in Kovač. Sodelovala je sedmerica pomurskih tekmovalcev, ki pa se je slabo odrezala, še posebno prva skupina. Po slabih igrah pa kaj več tudi niso mogli doseči. Najboljši pomurski igralec je bil Radgončan Rihtarič, ki je zasedel šele sedmo mesto, Sobočana pa sta bila še slabša, saj je Horvat zasedel osmo, Unger pa enajsto mesto. Nekoliko bolje je bilo v drugi kakovostni skupini, saj je Benkovič zasedel tretje mesto, ki pa je bilo tudi premalo za uvrstitev v prvo skupino. Soliden je bil Kocuvan, ki je zasedel peto mesto, kar je njegova najboljša uvrstitev. Solar je pristal na desetem, Smodiš (Puconci) pa na enajstem mestu.

Igralci Moravskih Toplic Sobote pri žrebu šestnajstine Interpokala niso imeli sreče, saj so za nasprotnika dobila franconsko moštvo Oliver. Nasprotnika sicer ne poznajo, če pa primerjamo slovenski in francoski namizni tenis, potem se jim ne obeta nič dobrega. Ekipa bo šla na pot le s tremi igralci, trenerjem in predsednikom, da bi bili stroški čim manjši. Tekma bo v soboto, 20. decembra.

M. U.

Športno društvo Kobilje

Pričakujejo boljše rezultate nogometašev

Športno društvo Kobilje, v okviru katerega je najaktivnejši nogometni klub, ki je letos praznoval pomemben jubilej - 50-letnico delovanja, je v preteklem obdobju uspelo ustvariti razmere za nemoteno delo. Letos so uredili ograjo okrog nogometnega igrišča in dokončali dela pri ureditvi ogrevanja klubskih prostorov, ki je bila večja investicija. Tako imajo lepo urejene klubske prostore, na katere so lahko ponosni. Odkupili pa so tudi že zemljišče ob nogometnem igrišču, kjer nameravajo zgraditi še nekatere športne objekte in popestriti športno dejavnost. Letos so tudi organizirali že tradicionalni nočni tek, vaške igre in turnir v malem nogometu. Niso pa povsem zadovoljni z jesenskim delom prvenstva v prvi medobčinski nogometni ligi Lendava, saj je Kobilje z 11 točkami na zadnjem mestu. To so bile osnovne ugotovitve iz poročil predsednika Štefana Turnerja, tajnika Franca Nemeta in razpravljalcev na letni konferenci Športnega društva Kobilje, kjer so tudi sprejeli usmeritve dela za v prihodnje.

Izboljšati želijo strokovno delo v nogometnem klubu ter si zagotoviti obstanek v prvi medobčinski nogometni ligi. Ponovno bodo aktivirali mladinsko nogometno ekipo in se vključili v tekmovanje. Načrtujejo tudi gradnjo tribun in postavitev stolpa za snemanje nogometnih tekem. Urediti želijo tlake v klubskih prostorih in kupiti nekaj potrebne opreme ter postaviti klopi ob ograji. Tudi letos bodo organizirali nekatera že tradicionalna tekmovanja in prireditve, kot so vaške in letne športne igre in drugo. V mesecu športa bodo organizirali vsaj eno mednarodno nogometno tekmo, izboljšati pa želijo tudi sodelovanje z domačimi in sosednjimi društvi. Oživiti pa želijo tudi sekciji za strelstvo in šah. (FM)

Atletika - EP v krosu

Sonja Roman za las ob kolajno

V Lizboni na Portugalskem je bilo evropsko prvenstvo v krosu. V teku mladink na 4.000 metrov je sodelovala tudi članica Atletskega kluba Pomurje iz Murske Sobote Sonja Roman, doma s Hodoša, in dosegla izjemen uspeh. Med 62 tekačicami je vodila pred zasledovalkami že 30 metrov, vendar ji je v finišu zmanjkalo moči in je zasedla peto mesto ter za las zgrešila medaljo. Od drugega mesta sta jo ločili le dve sekundi. Kljub vsemu je to doslej največji uspeh, zlasti še, ker je prvič nastopila na tako odmevnem tekmovanju, kot je evropsko prvenstvo.

G. G.

Mobydick pokrovitelj ŠD Dokonca

Športno društvo Dokonca iz Lendave je te dni podpisalo pogodbo o pokroviteljstvu s podjetjem Mobydick iz Lendave. S tem so si zagotovili potrebna sredstva za izpolnitev svojega športnega programa v prihodnjem letu. Športno društvo Dokonca, ki se vedno bolj uveljavlja kot organizator športnih prireditev, je dobilo od Svetovne badmintonske zveze iz Londona sporočilo, da je mednarodni badmintonski turnir Lendava open uvrščen v svetovno jakostno lestvico. (FM)

Igra z zvenečo žogo - V Kopru je bil drugi krog tekmovanja slepih in slabovidnih v igri z zvenečo žogo. Ekipa Murske Sobote (Maučec, Vogrinčič, Golob) je premagala Kranj z 10 : 6 in Koper z 8 : 6, neodločeno igrala z Ljubljano z 8 : 8 in izgubila z Zmaji s 7 : 9. Po dveh krogih je ekipa Murske Sobote na drugem mestu. (T. Kos)

Jubilej

Trideset let pomurske planinske poti

Letos praznujejo pomurski planinci pomemben jubilej - 30-letnico pomurske planinske poti. Ta jubilej so dostojno proslavili v začetku tega meseca z jubilejnim pohodom po delu pomurske planinske poti Voličina-Zavrh-Sv. Trojica in krajšim kulturnim programom, ki ga je pripravilo PD Hakl Sv. Trojica v Slovenskih goricah, navzoči pa si bili planinci iz vseh planinskih društev severovzhodne Slovenije. Začetki Pomurske planinske poti sicer segajo nekoliko nazaj, v šolsko leto 1963/64, ko so dijaki Srednje šole za telesno vzgojo v Murski Soboti (Vera Stanjko, Rozina Vuk in Danica Kovačič) prvič prehodili pomursko transverzalo. Dijakom Srednje šole za telesno vzgojo so se kasneje pridružile tudi skupine iz drugih srednjih šol (učiteljišča, gimnazije, ekonomske šole, kmetijske šole). Tako je bil organiziran prvi večji pohod po severni transverzali, ki so ga izvedli dijaki soboške gimnazije in učiteljišča ob priliki Prvega festivala telesne kulture Pomurja in otvoritve sradiona Hermes v Murski Soboti maja 1960 (Evgen Emri, Herbert Šefer, Štefan Celec, Šarika Temlin, Cilka Aleksič). Pionir in mentor pomurske planinske poti pa je bil predsednik PD Murska Sobota prof. Evgen Titan. Severna transverzala je potekala na relaciji Murska Sobota-Cankova- Kuzma-Dolič-Benedikt-Dobrovnik-Bistrica-Beltinci-Murska Sobota. Dve leti kasneje je planinska skupina SKŠ Rakičan (Janez Husar, Jože Kuhar, Jože Urh, Franc Nemec in Jože Špindler) prehodila južni del pomurske transverzale Rakičan-Apače-Videm-Ljutomer- Rakičan. Tem skupinam so se priključile tudi planinske skupine iz osnovnih šol. Sodelovanje med soboškim planinskim društvom in šolami je bilo vedno večje. Ustanovljen je bil markacijski odsek, postavljene kontrolne točke (32) in drugo. Tako so leta 1967 pri Bukovniškem jezeru pripravili slovesno odprtje pomurske planinske poti, ki so se ga poleg številnih planincev udeležili tudi ugledni gostje. V tem času so obiskali pomursko planinsko pot številni planinci ne samo iz Pomurja, temveč tudi od drugod. Prav gotovo pa bo tudi v prihodnje privabljala številne ljubitelje planinarjenja. (FM)

Skupina dijakov SKŠ Rakičan, ki je leta 1962 prehodila južni del pomurske transverzale. Na fotografiji: Jože Urh, Franc Nemec, Jože Kuhar in Janez Husar.

Kolesarski klub Tropovci je pripravil ob koncu leta srečanje s pokrovitelji in jim podelil zahvalne listine. Med drugimi so jih prejeli: Radenska, Moravske Toplice, Zavarovalnica Triglav, Pomurska banka, Cestno podjetje Murska Sobota, Pomgrad Nizkogradnje in Tovarna asfalta Murska Sobota. Zahvalne listine je podeljeval predsednik kluba Miroslav Flisar. Fotografija: J. Zauneker

Rokoborba

Božični turnir

Rokoborski klub Murska Sobota je pripravil božični rokoborski turnir za dečke. Sodelovalo je 45 tekmovalcev iz slovenskih klubov. Tekmovanje je bilo hkrati kvalifikacija za sodelovanje na mednarodnem božičnem turnirju v Zagrebu.

Rezultati - do 28 kg: 1. Mlinarič, 2. Čirič (oba Ljutomer), 3. Fajs (MS); do 32 kg: 1. Horvat (Ljut.), 2. N. Potočnik (MS), 3. Žnidarič (Lenart); do 35 kg: 1. M. Potočnik, 2. Črnko (oba MS), 3. Hladen (Ljut.); do 38 kg: 1. Miholič (MS), 2. Slavič (Ljut.), 3. Šernek (MS); do 42 kg: 1. Krojs (MS), 2. Kocmut (Razvanje), 3. Ivanič (MS); do 47 kg: 1. Kuhar, 2. Davidovski (oba MS), 3. Štrucl (Lenart); do 53 kg: 1. Lukašev (MS), 2. Hazl (Ljut.), 3. Kramberger (Lenart).

Šah - V petem krogu odprtega prvenstva Nagykanizse sta oba Lendavčana zmagala, Gerenčer je premagal Wellaka, Vida pa Aroka. Po petem kolu imata oba po 3,5 točke. (F. Bobovec)

VESTNIK VESTNI

Športniki Mestne občine Murska Sobota 1997

Športna zveza Mestne občine Murska Sobota je pripravila ob koncu leta slovesno razglasitev najboljših športnikov, športnic in klubov za leto 1997, ki so jo povezali s sprejemom pri županu Mestne občine Murska Sobota Antonu Slavicu

V Mestni občini Murska Sobota imajo zelo razvejeno športno dejavnost, saj gojijo 24 športnih panog in imajo 80 klubov, ki vključujejo okrog 4.200 udeležencev športne rekreacije ter kakovostnega in vrhunskega športa.

V lanskem letu so imeli za to dejavnost na voljo 80 milijonov SIT, od tega iz javne porabe 63 milijonov SIT. Po deležu dajejo na prebivalca 3.000 SIT in so v državi med občinami, ki dajejo za športno dejavnost največ denarja. Poleg tega tudi načrtno skrbijo za ustvarjanje razmer za delo in športno vzgojo. Pred otvoritvijo je namreč nova športna dvorana z 2.400 kvadratnimi metri površine. Sofinancirajo tudi manjše investicije klubov in društev. V letošnjem letu so dosegli športniki in športnice v mestni občini Murska Sobota pomembne športne rezultate na različnih tekmovanjih doma in po svetu. Med temi, ki so dosegli največ, so izbrali po tri najboljše športnike in športnice ter športne klube. Plakete Mestne občine Murska Sobota za leto 1997, ki sta jih podelila župan Anton Slavic in predsednik Športne zveze Mestne občine Murska Sobota Stanko Kerčmar, so dobili: **športniki - Borut Horvat** (kanu), član Kajak kanu kluba Krog - bronasta kolajna v moštveni vožnji v spustu na evropskem članskem prvenstvu, ima status športnika mednarodnega razreda; **Fabijan Cipot** (nogomet), član NK Mura iz Murske Sobote - uspešna vključitev v člansko moštvo in eden najbolj perspektivnih igralcev; **Dejan Fujs** (odbojka), član OK Pomgrad Murska Sobota - najboljši pomurski odbojkar in državni reprezentant; **športnice - Maja Vohar** (jahanje), članica Konjeniškega kluba Grad Rakičan - druga v slovenskem mladinskem pokalu v preskakovanju ovir; **Daliborka Jocič** (košarka), članica KK Pomurje Skiny iz Murske Sobote - državna mladinska reprezentantka in cna najuspešnejših igralk v ekipi Pomurja Skiny; **Danijela Žalik** (atletika), članica AK Pomurje iz Murske Sobote - drugo mesto v skoku v višino na državnem prvenstvu pri ml. mladinkah; **športni klubi - NK Murska iz Murske Sobote** - jesenski prvak v prvi državni ligi in polfinalist slovenskega pokala, uspešno delo in vključitev mladincev v člansko vrsto; **NTK Moravske Toplice Sobota iz Murske Sobote** - uspešno tekmovanje v prvi državni ligi in mednarodnem tekmovanju, skrb za vzgojo mlajših kategorij; **Rokoborski klub Murska Sobota** - ob 20-letnem jubileju je v klub prišla prva medalja s sredozemskih iger, je ekipni državni prvak ter ima številne državne naslove v vseh kategorijah.

FERI MAUČEC

Najboljši športniki, športnice in športni klubi mestne občine Murska Sobota za leto 1997. Foto.: N. Juhnov

Mali nogomet - Polfinalni turnir osnovnih šol v malem nogometu je bil v telovdnici OŠ Križevci pri Ljutomeru. Med štirimi ekipami je bila najboljša DOŠ Lendava, ki je premagala vse tekmece in z 9 točkami zasedla prvo mesto pred OŠ Križevci, 6, OŠ Grad, 3, in OŠ Radenci, brez točke. Na finalni turnir sta se uvrstili ekipi DOŠ Lendava in OŠ Križevci. (O. Bakal)

Mali nogomet - Agencija za šport Ljutomer je pripravila turnir v malem nogometu. Med 19 ekipami je zmagala domača vrsta Meteorplasta, ki je v finalu po streljanju kazenskih strelov s 4 : 3 premagala Luvin iz Maribora. Vrstni red: 1. Meteorplast, 2. Luvin, 3. Cosmos, 4. Tomaž. (NŠ)

Odbojka

Sobočanke premagale Ljutomerčanke

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva v državni moški odbojkarski 1. A-ligi je vodeči Fužinar z Raven na Koroškem v Murski Soboti s 3 : 0 (15 : 8, 15 : 5, 15 : 12) prepričljivo premagal zelo oslabljeni Pomgrad. Sobočani so nastopili brez poškodovanih Berdona, Bačvica, Čeha in Poredoša, tako da je moral trener Borut Praček v moštvo uvrstiti mlade igralce Tota, Horvata in Tineva. Pomgrad: Topovšek, Tot, Kerec, Horvat, Marič, Tinev, Fujs.

V zadnjem kolu prvenstva v državni ženski odbojkarski 1. A-ligi je bil v Ljutomeru odigran pomurskei derbi med Soboto in Ljutomerom Zavarovalnico Maribor. Po razburljivi igri so zmagale Sobočanke s 3 : 2 (8 : 15, 2 : 15, 16 : 14, 16 . 12, 16 : 11). Zanimivo je, da so Ljutomerčanke že vodile z 2 : 0 in bile blizu zmage. Sobočanke so se jim tako oddolžile za poraz v Murski Soboti. Ljutomer Zavarovalnica Maribor: Kodila, Stankovič, Šoštarič, Kosi, Vrbnjak, Pirher, Štumperova, Vrečko. Sobota: Zaporožec, Drevenšek, Kopilova, Šlebinger, Kerčmar, Kuhar, Mörec, Kolar.

V zadnjem kolu prvenstva v državni moški odbojkarski 1. B-ligi je Žužemberk v Ljutomeru premagal domači Ljutomer s 3 : 1 (15 : 13, 7 : 15, 15 : 10, 15 : 10). Ljutomer: Primec, Šmauc, Babič, Šumer, Dobošič, Onišak, Savič, Horvat, Pirher, Rajnar.

Poraz Sobote v polfinalu

V Ljubljani je bil sklepni del tekmovanja za odbojkarski pokal Slovenije za moške in ženske. V ženski konkurenci je med štirimi najboljšimi nastopila tudi ekipa Sobote, kar je doslej največji uspeh ženske odbojke v Murski Soboti. V polfinalni tekmi so se Sobočanke pomerile z drugouvrščeno ekipo v državnem prvenstvu Kemiplasom iz Kopra in izgubile z 1 : 3 (1:15, 15 : 8, 8:15, 5:15).

Rokomet

Pomurka jesenski prvak

Odigrano je bilo zadnje kolo jesenskega dela prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi vzhod. V Murski Soboti je bil derbi med Pomurko iz Bakovec in Krogom, ki se je končal z zmago Pomurke s 23 : 21 (13 : 12). Strelci: S. Buzeti 6, Okreša 5, Javornik 4, S. Husar 3, D. Buzeti 2, A. Vereš, Ritonja in J. Husar po enega za Pomurko ter A. Sapač 5, D. Kolmanko 4, Meolic 4, A. Kolmanko 3, Kovačič 3, L. Sapač 2 za Krog. S to zmago si je Pomurka zagotovila naslov jesenskega prvaka. Rokometaši Poleta so v Murski Soboti premagali Pyramidio iz Moškanjec s 26 : 24 (13 : 9). Strelci za Polet: Škraban 6, T. Merica 5, Sečko 5, Murgelj 4, Fefer 3, Slamar 3. Ormož je premagal Radgono s 35 : 27 (14 : 12). Strelci za Radgono: Trbuc 7, Smolko 7, Husar 4, Strah 4, Klun 3, Pintarič in Vajngerl po enega.

Pikado

A-liga MS

Cafe Royal	5	5	0	0	41:9	15
Joly Rankov.	5	4	1	0	40:10	13
Bakovci	5	4	1	0	31.19	13
Kanu Krog	5	2	1	2	19:31	7
Franky bar	5	2	0	3	19:31	6
Bančec	5	1	1	3	20:30	4
[illegible]ček	5	0	0	5	17:33	0
Šafahovci	5	0	0	5	13:37	0

B-liga MS

Špilak Bodon.	5	5	0	0	37:13	15
Cigut Krog	5	4	0	1	35:15	12
Asfalt Borejci	5	3	1	1	31:19	10
Najbar Lipov.	5	3	0	2	31:19	9
Unprofor	5	2	1	2	23:27	7
Picolo Melin.	5	2	1	2	20:30	7
Zmaj Rankov.	5	2	0	3	19:31	6
Putra Puževci	5	1	1	3	23:27	4
C. B. Sebastj.	5	1	0	4	16:35	3
BD Mura Krog	5	0	0	5	15:35	0

Košarka

Mednarodni turnir v Soboti

Košarkarski klub Creatic Sobota iz Murske Sobote organizira v soboto, 20., in v nedeljo, 21. decembra, mednarodni kadetski košarkarski turnir. Na turnirju, ki se bo začel v soboto ob 9. uri v športni dvorani soboške tretje osnovne šole, bo sodelovalo šest ekip iz Bolgarije, Avstrije, Madžarske in Slovenije, ki bodo v predtekmovanju tekmovale v dveh skupinah - A-skupina: CSK Sofija, Pivovarna Laško, Triglav Kranj; B-skupina: UBBC Dunaj, Zalaegerszeg in Creativ. Turnirja se bo udeležil tudi sekretar Košarkarske zveze Slovenije Iztok Rems. To bo priložnost za pogovor o organizaciji kvalifikacijske tekme za evropsko prvenstvo med Slovenijo in Grčijo prihodnje leto, ki naj bi bila v Murski Soboti.

Tretja zmaga Pomurja Skinyja

V trinajstem kolu prvenstva v slovenski ženski košarkarski ligi je Maribor prepričljivo premagal Pomurje Skiny iz Murske Sobote s 87 : 33 (36 : 17). Strelke za Pomurje Skiny: Jocić 13, Horvat 6, Svetina 5, Ivančič 4, Gorčan 3, Glišič 2. V štirinajstem kolu je gostila ekipa Pomurja Skinyja v Murski Soboti ekipo ljubljanske Ilirije in zmagala s 73 : 69 (55 : 38). Sobočanke so bile v prvem polčasu boljše od gostij iz Ljubljane in odšle na odmor s prednostjo 17 točk. V tem delu sta se zlasti izkazali Svetinova, ki je dosegla kar pet trojk, in Jocičeva, ki je bila druga najboljša strelka in je zlasti dobro igrala pod obema košema. Strelke za Pomurje Skiny: Svetina 28, Jocić 19, Glišič 13, Horvat 9, Huzjak 4.

Pričakovan poraz Radenske

V zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva v državni moški košarkarski 1. B-ligi je vodeča Loka kava v Škofji Loki po pričakovanju premagala Radensko z 81 : 70 (46 : 37). Strelci za Radensko: Karlo 24, Želj 14, Pavlin 13, Ulaga 8, Ojsteršek 7, Balažic 4.

PKL moški

Rezultati - 4. kolo

Radgona : Sobota 85 : 81
Claudia shop : Miarte II 83 : 64
Creativ : Sebeborci preloženo

Radgona	4	4	0	325:292	8
Sobota	4	3	1	306:275	7
Claudia shop	4	2	2	273:260	6
Creativ	3	1	2	243:220	4
Sebeborci	3	1	2	212:237	4
Miarte II	4	0	4	238:334	4

(K. Glažar)

Kegljanje

Kardinarjeva in Steržaj kegljača leta 1997

Po izbiri Kegljaške zveze Slovenije so v Cerkinici razglasili najboljše slovenske kegljače in kegljačice za leto 1997. Za najboljšega kegljača je bil izbran Ljutomerčan Hary Steržaj, član Konstruktorja iz Maribora, za najboljšo kegljačico pa Marika Kardinar iz Dobrovnika, članica Miroteksa iz Celja. Pomurska kegljaška junaka sta se najbolje izkazala na svetovnem pokalnem tekmovanju državnih prvakov in prvakinj v Nemčiji, kjer je Kardinarjeva zasedla drugo mesto, Steržaj pa je bil peti. Kardinarjeva je zmagala s prednostjo 179, Steržaj pa 142 točk. To je bil že šesti tovrstni naslov Marike Kardinar in tretji Haryja Steržaja.

Marika Kardinar in Hary Steržaj po razglasitvi za najboljša kegljača Slovenije v letu 1997 skupaj s predsednikom Kegljaške zveze Slovenije Avgustom Likovnikom (prvi z leve) in predsednikom KK Brest Cerknica Francem Gornikom (prvi z desne).

Strelstvo

Priznanji Slaniču in Ščančarju

Strelska zveza Slovenije je v Laškem razglasila najboljše strelce in strelke za leto 1997, hkrati pa zaslužnim strelskim delavcem podelila plakete - Med dobitniki plaket sta bila tudi znana pomurska strelska delavca Alojz Slanič iz Gornje Radgone in Franc Ščančar iz Murske Sobote

Alojz Slanič - zlata plaketa

Dvainšestdesetletni Alojz Slanič iz Gornje Radgone ima za seboj bogato športno kariero. Že kot vajenec se je vključil v SD Železničar v Mariboru in nadaljeval v SD Borisa Kidriča.

Potem ga je pot zanesla na Dolenjsko, kjer je bil med ustanovitelji številnih strelskih družin: SD Sonje Vesel, SD Muljava, SD Agroservis Ivančna Gorica. Leta 1966 se je zaposlil pri Elradu in se preselil v Gornjo Radgono, kjer se je takoj vključil v strelske vrste in že naslednje leto so mu zaupali funkcijo predsednika takratnega strelskega odbora. To funkcijo opravlja izmenično s sekretarsko vse do danes. Leta 1972 so na njegovo pobudo strelsko sekcijo preimenovali v SD Elrad, kjer je bil ves čas član upravnega odbora, občasno je tudi tekmoval, sicer pa se je posvetil delu z mladimi. Za strelstvo je navdušil vso družino, saj se s tem športom danes ukvarjajo žena in trije sinovi kot tekmovalci ali funkcionarji. Leta 1991 je postal zvezni in nato mednarodni strelski sodnik in dobil A-licenco. Kot član UIT je sodil na številnih republiških, državnih in mednarodnih tekmovanjih, evropskem prvenstvu in pokalnem tekmovanju. Bil je med vodilnimi organizatorji raznih strelskih tekmovanj v Gornji Radgoni. Sedaj je član sodniške komisije pri Strelski zvezi Slovenije in koordinator dela za severovzhodno Slovenijo ter predsednik komisije za pregled orožja in opreme pri SZ Slovenije. Že doslej je dobil za svoje uspešno delo številna priznanja, med njimi pa se zlasti lesketa zlata plaketa Strelske zveze Slovenije.

Franc Ščančar - srebrna plaketa

Sindikalne športne igre so bile »krive«, da se je Franc Ščančar vključil v strelski šport. Bil je med pobudniki, da so leta 1978 ustanovili SD MI Pomurka in se vključili v soboško občinsko strelsko ligo. Dobri rezultati pa so jih leta 1982 pripeljali v drugo slovensko strelsko ligo. Kot aktiven strelec se je poslovil leta 1986 in se posvetil strokovnemu delu z mladimi v SD MI Pomurka, kjer še danes dela kot

trener in tehnični vodja. Med njegovim delovanjem je SD MI Pomurka dosegla zavidanje vredne rezultate. Prvi vidnejši uspeh so dosegli pionirji leta 1989 v Paračinu, kjer so zasedli drugo mesto v takratni Jugoslaviji. Prvi državni naslov v Sloveniji so osvojili leta 1990. Pet let kasneje je njihov član Valter Pajič postal državni pionirski prvak. V lanskem letu je pionirska ekipa MI Pomurke na državnem prvenstvu zasedla drugo mesto, drugi pa je bil tudi njihov najboljši strelec Valter Pajič. V državni pionirski ligi so osvojili naslov prvaka ekipno in posamično (Valter Pajič). Ekipa MI Pomurke in Valter Pajič pa vodijo tudi v letošnji državni pionirski ligi. Za vse te dosežke so hvaležni pokrovitelju MI Pomurki, ki jih ves čas finančno podpira. Priznanje, ki si ga je gotovo zaslužil, mu je zahvala za njegovo dosedanje delo, hkrati pa tudi spodbuda za naprej.

FERI MAUČEC

Gančani jesenski prvak

V četrtem krogu tekmovanja z zračno puško v regijski strelski ligi so bili doseženi naslednji izidi: Jezero : Varstroj 1037 : 1058, Coal : Radgona 1036 : 1048, Sebeborci : Dolina 1060 : 1055, Gančani : Bakovci 1080 : 1064 in SCT : Škorpijon 1080 : 1064. Posamezno: 1. Goran Maučec (Bakovci) 371, 2. Janez Horvat (SCT) 367, 3. Robert Čontala (Sebeborci) 364 krogov. Končni vrstni red po jesenskem delu prvenstva - ekipno: 1. Gančani 12 (4368), 2. Varstroj Lendava 12 (4204), 3. SCT 10 (4297), 4. Škorpijon 8 (4250), 5. Bakovci 8 (4245), 6. Radgona 8 (4150), 7. Sebeborci 6 (4221), 8. Dolina 6 (4159), 9. Jezero Dobrovnik 6 (4156), 10. Coal Petišovci 4 (4144); posamezno: 1. Robert Čontala (Sebeborci) 1469, 2. Štefan Balaško (Škorpijon) 1461, 3. Milan Hari 1461, 4. Marjan Balažic 1457,5, 5. Zvonko Rebrica (vsi Gančani) 1450, 6. Janez Horvat 1448, 7. Janko Kuzma (oba SCT) 1446, 8. Goran Maučec (Bakovci) 1445, 9. Milan Cofek (Coal) 1423, 10. Peter Cuk (Varstroj) 1421 krogov. (F. Horvat)

Bližajo se božično-novoletni prazniki

Petarde – lepše je brez njih

Poostren nadzor nad »pirotehniki«

Prazniki, ko po običaju pokajo petarde, se še niso začeli, kljub temu pa nas tu in tam že »predramijo« poki. Najhujše seveda še prihaja!

Ali pa tudi ne! Akcija ***Petarde - lepše je brez njih***, ki jo je lani vodila policija, je naletela na dober odziv: ni bilo malo takih, ki so si sicer petarde priskrbeli, a so si poznje premislili in so jih uničili (vrgli v vodo) ali pa odnesli na policijo in dobili - bonbone. Bodi tako tudi letos!

K temu pisanju me je spodbudilo pismo policijskega inšpektorja Stanka Ilješa, ki je sicer komandir PP Murska Sobota, naslovil pa ga je »javnosti«, torej vsem ljudem dobre volje. Enake so seveda želje drugih policistov in vseh, ki naj bi mlade (in tudi stare »petardaše«) odvrnili od norega početja. Pomagajo lahko starši, učitelji in profesorji na šolah, predstavniki lokalnih skupnosti (KS, občina) in duhovščina. Seveda ne tako, da bi s silo jemali petarde in drugo, kar poka, koga poškoduje ali celo ubije, ampak *z lepo besedo*.

»Metanje petard samo po sebi ni kršitev, prepovedano pa je povzročanje eksplozij na javnih krajih, še posebno v stanovanjskih soseskah, okolici šol, bolnišnic, cerkva ... Posebej drzna oblika kršitve pa je nastavljanje petard v poštne nabiralnike, žepe ... Zoper vse kršitelje bomo policisti dosledno ukrepali po Zakonu o prekrških zoper javni red in mir; skupaj z inšpekcijskimi službami pa bomo izvajali tudi nadzor nad uvozom in prodajo pirotehničnih sredstev,« je zapisal policijski inšpektor.

In kako se bomo odzvali? Š. S.

NAGRADNA KRIŽANKA

Naše mesečne križanke niso pretežke za reševanje. Taka je bila tudi novembrska, zato smo prejeli veliko rešitev. Dali smo jih v boben in izžrebali te-le reševalce:

Nagrada v vrednosti 20.000 tolarjev:
***Ivan Žunič**, Bolehnečici 3, 9244 Videm ob Ščavnici*

Nagrada v vrednosti 15.000 tolarjev:
***Blaž Koroša**, Prosenjakovci 59, 9207 Prosenjakovci*

Nagrada v vrednosti 10.000 tolarjev:
***Simon Vitez**, Gomilica 25, 9224 Turnišče*

Nagrada v vrednosti 5.000 tolarjev:
***Marko Puconja**, Babinci 11, 9240 Ljutomer*

Četrtletna naročnina na Vestnik:
***Marjan Korošec**, Dolnja Bistrica 125, 9232 Črenšovci*

Četrtletna naročnina na Vestnik:
***Klavdija Haložan**, Porabska ulica 6, 9252 Radenci*

Četrtletna naročnina na Vestnik:
***Alojzija Huber**, Grad 190a, 9264 Grad*

Četrtletna naročnina na Vestnik:
***Frančiška Kavčič**, Frankovo naselje 78, 4220 Škofja Loka*

Četrtletna naročnina na Vestnik:
***Simona Tripkovič**, Jakobovo naselje 48, 9000 Murska Sobota*

Nagrajencem čestitamo, dugim pa želimo več sreče pri žrebanju decembrske rešitve križanke!

Rešitev novembrske križanke (vodoravno): kvaliteta, lipicanec, edukacija, Peru, Ava, jezero, Edo, lat, gestapo, uskok, etapa, Rio, teror, sestradanost, Skovoroda, amarela, jopica, Čepovan, Nin, LIV, Elegik, arest, lot, jasa, Nal, kras, SM, otip, Nkomo, Njasa, tkivo, sipa, Somalka, kan, Neron, tkalka, Odin, karoserija, ea, trobilo, strunar, Stalin, Taranto, Bath, Tana, nitrati, Vili, paleolitik, Rinaldi, KLM, VU, Benazir, OA, Abadan, Iso, aneks, anatema, Endo, Sam, vas, la, Dioniz, poni, pojav, aklimatizacija, Orontes, Evita Peron, ledvica, Ira, Anej, via, hov, tank, anoda, LJ, osa, enkar, ebola, aston, Kaaba, Janja, kraca.

Zgodilo se je ...

Murska Sobota: Morala je v bolnico

10. decembra okrog 15. ure je osebni avto oplazil Jožefo B., ki je šla čez prehod za pešce pri pokopališču v Murski Soboti. Voznik se je ustavil in se z njo pogovarjal. Pozneje pa jo je začela boleti noga, kar je znak, da posledice oplazenja vendarle so. To je potrdil tudi pregled v bolnici. Voznika in očividce prosijo, da skušajo pomagati pri razjasnitvi okoliščin nesreče. Telefon: 113.

Lendava: Kje je »pristal« nissan?

V noči z 10. na 11. december je nekdo odpeljal (ukradel) iz garaže v Kovačevi ulici v Lendavi terenski avtomobil Nissan Terano II SGX, temnomodre kovinske barve, registrska številka MS 53 30E, vreden 3.700.000 tolarjev. Lastnik, policisti, zavarovalnica ... bodo hvaležni vsakomur, ki bi kaj vedel o izginulem terencu oziroma razkrinkal tistega, ki je vozilo odpeljal.

Krapje: Brez orožnega lista

Ljutomerski policisti so 12. decembra obiskali Štefana S. v Krapju in našli neprijavljeno malokalibrsko puško z daljnogledom in naboje. Orožje so zasegli, posestnika pa bodo prijavili sodniku za prekrške.

Lendava: Lucian tihotapil puške

9. decembra so policisti mejne policije na prehodu v Dolgi vasi našli v osebnem avtu, ki ga je vozil italijanski državljan Lucian P., dve lovski puški in 200 nabojev. Ker ni prijavil ne orožja ne nabojev, ko je izstopal iz Slovenije, so mu oboje zasegli in ga povrh še predlagali v postopek pri sodniku za prekrške.

Gornji Petrovci: Peč je eksplodirala

Karel G. iz Gornjih Petrovec je 8. decembra okrog 20. ure prižigal plinsko peč v mrliški vežici v domači vasi, da bi ogrevala sveže ometane stene. Še preden je polno zagorelo, je odjeknila eksplozija plina, ki je moža hudo poškodovala.

Vzrok eksplozije skuša ugotoviti izvedenec.

Murska Sobota: Nerodnost v Šopingu

Le nekaj dni potem, ko so odprli prenovljeno samopostrežnico Šoping v Murski Soboti, so imeli nezaželjenega obiskovalca. 10. decembra med 15. in 18. uro je namreč neznanec izrabil odsotnost osebja ter iz pisarne ukradel bankovce in čeke v skupni vrednosti 376.335 tolarjev.

Lendava: Pismonoša in ponaredek

Na pošti v Lendavi so med štetjem denarja našli bankovec za 10.000 tolarjev in ugotovili, da se razlikuje od drugih. Gre seveda za ponaredek, s katerim je nekdo plačal pismonoši naročnino za časopis. »Inkasant« se bo skušal spomniti, pri kateri hiši je dobil fotokopijo desettisočaka.

Gornja Radgona: Torbičar v mestu

13. decembra med 17.45 in 18.00 je neznanec vlomil v osebni avto, parkiran na parkirišču v Gornji Radgoni, in odnesel žensko torbico, v kateri je bilo 7.000 tolarjev in dokumenti.

Lendava: Ponarejeni dolarji

Uslužbenka Pomurske banke v Lendavi je odkrila med denarjem, ki so ga prinesli iz bancinskega servisa v Dolnjem Lakošu, dva bankovca po 100 dolarjev. Pozneje so ugotovili, da je s ponaredkoma plačal gorivo neki voznik ruskega tovornjaka. Policisti skušajo ugotoviti identiteto vnovčitelja.

Spodnji Ivanjci: Kdo je vlomilec?

V noči s 14. na 15. december je neznanec razbil izložbeno okno kmetijske trgovine v Spodnjih Ivanjcih, katere lastnica je KZ Gornja Radgona, iz iz notranjosti ukradel dve motorni žagi, vredno 150.000 tolarjev.

Gornja Radgona: Ukradel kar 65 peči

Skoraj neverjetna novica: 15. decembra ponoči je nekdo vlomil v garažo v Gornji Radgoni, v kateri je imelo podjetje Most skladišče, in odpeljal 65 peči na petrolej.

Škoda je ogromna: 3.500.000 tolarjev. Le kdo naj bi to storil? Vprašanje, ki bega ne le oškodovanca, ampak tudi policijo.

Dolga vas: Požar v tovornjaku

Ta ponedeljek ob 16.15 je zagorelo v kabini ruskega tovornega avta, ki je bil parkiran na platoju pri mejnem prehodu v Dolgi vasi. Škode je za dober milijon. Ugotovili so tudi vzrok: voznik si je ogreval kabino s plinskim gorilnikom! Še zadušil bi se lahko. Š. S.

Bomba v Ljutomeru

23. decembra se bo na okrožnem sodišču v Murski Soboti nadaljevalo sojenje 25-letnemu Antonu Makarju iz Sebeborec, ki je obtožen več kaznivih dejanj. Zadnje, kar naj bi storil, je napad na policijsko postajo v Ljutomeru, ko je 13. oktobra eksplodirala bomba.

Na sojenju 9. decembra je zanikal, da bi odvrgel bombo, dasiravno je ena od prič povedala, da je tisto noč, ko sta se vozila naokoli, za hip izginil iz avta. V nadaljevanju sojenja bodo zaslišali več prič, podano pa bo tudi izvedensko mnenje o učinkih mamila indijske konoplje, za katero je obtoženi dejal, da jo je gojil le za lastno porabo in ne za preprodajo.

Uboj pri Lenartu

11. junija letos se je v Zimnici pri Lenartu zgodil zločin, saj je za posledicami udarcev s sekiro umrl 46-letni Srečko Bezjak. Preiskovalcem sta kmalu postala sumljiva pokojnikova žena, 44-letna Lidija, in sin, 25-letni Srečko. Zoper njiju so napisali tudi obtožnico.

Obtoženca sta se pred kratkim zagovarjala na mariborskem okrožnem sodišču, vendar ju (še) niso obsodili, ampak nadaljevanje sojenja preložili na nedoločen čas, v katerem bo sodišče skušalo pridobiti nove dokaze. Obtožena namreč prevračata krivdo (smrtni udarec) drug na drugega.

BISERNOPOROČENCA TONČIČ IZ MURSKE SOBOTE - Frančišek Tončič, rojen 1902. leta v kraju Lome pri Idriji, je bil za časa stare Jugoslavije orožnik in je služboval v Prekmurju, nazadnje pa je delal kot skladiščnik v Kamnoseštvu v Murski Soboti in od tam tudi odšel v pokoj. Ko mu je bilo 35 let, je spoznal Ireno Šoštarec, rojeno 1914. leta v Mačkovcih, 1937. leta pa sta se v Križevcih poročila. Po poroki je Irena prevzela možev priimek Tončič in skrbela predvsem za gospodinjstvo. V zakonu se jima je rodila hčerka Zorica, imata pa tudi dva vnuka in dve pravnukinji. Pred kratkim sta Tončičeva praznovala 60-letnico poroke. Biserno poročni obred je bil najprej na matičnem uradu v Murski Soboti, pozneje pa še v evangeličanski cerkvi v Križevcih. - Š. Š., foto: N. J.

kulturni koledar

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 18. decembra, bo v grajski dvorani ob 19. uri terapevtsko-detetivska komedija **Rupert Marovt 2 Globoko grlo**, avtorja Andreja Rozmana Roze.

GLASBA

MURSKA SOBOTA: V grajski dvorani bo v petek, 19. decembra, ob 19.30 **predbožični koncert**, na katerem bodo nastopili **tenorist Dušan Kobal, mezosopranistka Rieko Katumata, na klavir pa bo igral Aleksander Vodopivec.** Koncert je pripravil Lions klub Murska Sobota.

LJUTOMER: V četrtek, 18. decembra, bo v domu kulture **božično-novoletni koncert pihalnega orkestra KD Ivana Kaučiča**. Nastopil bo tudi humorist Ivo Žnidarič.

GORNJA RADGONA: V soboto, 20. decembra, bo ob 18. uri osrednja prireditev ob dnevu osamosvojitve in ob božično-novoletnih praznikih. Nastopil bo **pihalni orkester Gornja Radgona**, kot gost pa **trobilni kvartet iz Maribora**, ki ga sestavljajo glasbeniki mariborske filharmonije.

GORNJA RADGONA: V torek, 23. decembra, bodo pripravili v kulturnem domu ob 17. uri **božično-novoletni koncert** učenci **Glasbene šole Gornja Radgona**.

BALET

MARIBOR: V petek, 19. decembra, ob 19. 30 bo v veliki dvorani SNG Maribor slavnostna premiera **Labodje jezero Petra Iljiča Čajkovskega**, ki so ga posvetili 50-letnici mariborskega baleta.

ZA OTROKE

MURSKA SOBOTA: Od nedelje, 21. decembra, do torka, 30. decembra, bo v soboškem parku ob popoldnevih **novoletni živ žav za otroke**, kjer se bodo lahko sprehodili skozi pravljično deželo in se popejali z vlakcem.

V nedeljo, 21. decembra, bo koncert **Romane Krajnčan.**

OTVORITVE

LENDAVA: V petek, 19. decembra, bodo v grajski dvorani ob 18. uri odprli razstavo **25. mednarodne likovne kolonije Lendava.**

RAZSTAVE

GORNJA RADGONA: V novih prostorih turističnega društva je na ogled razstava izdelkov **Tamare Filipič**, študentke četrtega letnika Tehniške fakultete, smer tekstilna tehnologija, ki se predstavlja s poslikano keramiko ter slikami na svili in steklu.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota je na ogled razstava slik akademskega slikarja Lászla Nemesa **Skrivnostni svet lendavskih goric**. Odprta bo do 4. januarja.

MURSKA SOBOTA: V galeriji Zavarovalnice Triglav bo ob 19. uri otvoritev razstave likovnih del **Endreja Gönterja in Endreja Gönterja mlajšega.** Razstavo si lahko ogledate do 15. januarja.

MURSKA SOBOTA: V razstavišču Pokrajinskega muzeja v soboškem gradu pa je na ogled razstava **dr. Janez Blewies in njegov čas**. Razstavo posreduje Gorenjski muzej Kranj.

MURSKA SOBOTA: V soboškem gradu je na ogled na novo postavljena **stalna razstava Pokrajinskega muzeja Murska Sobota.** Ogledate si jo lahko od torka do petka od 10. do 17. ure, v soboto in nedeljo pa od 10. do 13. ure.

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane si lahko ogledate razstavo likovnih del Geze Kocona.

RADENCI: V galeriji muzeja Radenske si lahko ogledate likovno razstavo akademskega kiparja **Matjaža Počivavška** in akademsmkega slikarja **Iva Prinčiča**.

RADENCI: V razstavnem salonu hotela Radin si lahko ogledate likovna dela akademskega slikarja **Ludvika Pandurja.**

LENDAVA: V razstavnih prostorih lendavskem gradu si lahko ogledate razstavo **25. mednarodne likovne kolonije**. Odprta bo do konca decembra.

LJUTOMER: V knjižici Ljutomer si lahko ogledate razstavo umetniških fotografij **D. Šteinerja Moje mesto.**

MORAVSKE TOPLICE: V razstavni dvorani občine Moravske Toplice si lahko ogledate razstavo likovnih del **Štefana in Sandija Červeka**.

Poroke

MATIČNO OBMOČJE MURSKA SOBOTA:

Jože Frumen, delavec, in Biserka Slivnjek, delavka, oba iz Bokračev; Bojan Kovač, delavec, iz Domanjševec in Suzana Čarni, prodajalka, iz Križevec v Prekmurju; Aleš Horvat, veterinar, iz Murske Sobote in Darinka Zver, ekonomska tehnica, iz Lipe; Roman Kračman, polagalec plastičnih mas, iz Ljubljane in Juvita Maroša, gimnazijska maturantka, iz Moščanec; Evgen Nedeljko, delavec v gradbeništvu, iz Ižakovec in Žaklina Martinec, kmetijka, iz Satahovec; Janez Vučkič, kmetijski tehnik, iz Rakičana in Aleksandra Banfi, gimnazijska maturantka, iz Veščice pri Murski Soboti; Danijel Pestner, delavec, iz Borejec in Julijana Baranja, priučena šivilja, iz Vanče vasi., ***Vestnik vam čestita!***

Delimo vstopnice za kino

Ameriški igralec Harrison Ford v filmu Ugrabitev predstavlja predsednika ZDA in ne ugrabitelja, kot ste zapisali nekateri. Da je Ford prvi mož Amerike, je vedel tudi **Boštjan Gorza, Finžgarjeva 7, 9000 Murska Sobota**, ki bo dobil brezplačno vstopnico za ogled filma po lastni izbiri.

Čestitamo, naše novo nagradno vprašanje pa je:

Kako se imenuje prvi del priljubljene filmske trilogije, s katerim je leta 1985 zaslovel avtor filma Kontakt, režiser Robert Zemeckis, in v katerem je zaigral popularni Michael J. Fox?

Odgovor: _____

_____

Kupon št. 40 Odgovore pošljite do 23. decembra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

KINO

Kino Park Murska Sobota
Danes ob 17.00 si lahko ogledate ameriško komedijo **Sam doma 3**, ki bo na sporedu tudi v petek, 19. decembra, ob 19.00, v soboto, 20. decembra, ob 17.00 in v nedeljo, 21. decembra, ob 17.00 in 19.00. Danes ob 19.00, v petek ob 17.00 in v soboto ob 19.00 pa bodo vrteli ameriško kriminalko **L. A. Zaupno.**

Kino Gornja Radgona
Ob koncu tedna si boste lahko ogledali dva fima, in sicer se bo ameriška komedija **George iz džungle** vrtela v petek, 19. decembra, ob 17.00 in 19.00 ter v nedeljo, 21. decembra, in ponedeljek, 22. decembra, ob 17.30, ameriška grozljivka **Krik** pa v petek ob 21.00, v soboto ob 20.00 ter v nedeljo in ponedeljek ob 19.30.

Kino Ljutomer
V soboto, 20. decembra, ob 19.30 je na sporedu ameriški znanstvenofantastični spektakel **Kontakt**, v nedeljo ob 17.15 in 19.30 pa ameriški akcijski film **Brez obraza**.

KINO

Priporočena sortna lista za krompir v letu 1998

V letu 1997 je strokovna skupina za poljedelstvo na pobudo Kmetijskega inštituta Slovenije prvič izdelala priporočeno sortno listo krompirja

Ne glede na to, da površine, zasajene s krompirjem, upadajo, moramo krompir še vedno šteti med poljščine in ne samo med vrtičkarske kulture. V Sloveniji smo s krompirjem zasadili v letu 1996 21.972 ha površin, v Pomurju pa smo imeli krompir na 1.891 ha obdelovalnih površin, kar je v Sloveniji 8,6-odstotni delež. Če pa pogledamo samo Pomurje, kjer imamo 54.665 ha njiv in vrtov, je delež površin s krompirjem 3,5-odstoten. Od tega imamo 162 ha zasajenih površin z zgodnjim krompirjem, 1.717 ha s poznim in 12 ha s semenskim krompirjem (vsi podatki veljajo za leto 1996).

Priporočena sortna lista je razdeljena po zgodnosti na štiri dele in vključuje 20 sort krompirja. Pri pripravi se vedno upoštevata razširjenost in pomembnost sort ter njihova pomembnost za posamezni namen pridelovanja.

Sorte so razdeljene v štiri kategorije: nosilne sorte, sorte v uvajanju, sorte v opuščanju in domače sorte.

Med **nosilne sorte** spadajo med pridelovalci in porabniki zelo razširjene in uveljavljene sorte krompirja ter tudi kakovostne. **Sorte v uvajanju** so na našem trgu nove, se pa zaradi dobrih lastnosti uveljavljajo pri pridelovalcih in porabnikih. **Sorte v opuščanju** so še vedno priporočene za pridelovanje, se pa že pojavljajo nove in boljše, ki jih bodo nadomestile. V kategorijo **domačih sort** pa so uvrščene pomembnejše domače kakovostne sorte, ki so še vedno zanimive za pridelovanje, na voljo pa je dovolj kakovostnega semena.

Priporočena sortna lista krompirja za leto 1998 za Slovenijo

Zgodnje sorte	Srednje zgodnje sor.	Srednje pozne sor.	Pozne sorte
ADORA	ARINDA	CARLINGFORD	AGRIA
KRESNIK	CONCORDE	CVETNIK	CORNADO
MARIS BARD	JANA	DESIREE	FIANNA
MINERVA		ESCORT	KENNEBEC
ULSTER SCEPTRE		FRISIA	
VESNA		ROMANO	
		SANTE	

Zgodnje sorte

ADORA je novejša sorta in ima status sorte v uvajanju. Ima svetlo rumeno barvo mesa in svetlo rumeno barvo kožice. Uporablja se kot jedilni krompir. V ekološkem preskusu v Rakičanu v letu 1996 je ta sorta dosegla 46,60 tone gomoljev/ha.

KRESNIK spada med pomembnejše domače sorte in je namenjen za uporabo kot jedilni krompir na domačih vrtovih (kot zgodnja pridelava) in za prodajo na tržnicah. Je kot čvrst solatni tip. Barva mesa je bela, barva kožice svetlo rjava. Je slovenska sorta. Gomolji so izrazito podolgovati in zaviti (kifeljčari). Običajno so gomolji številni in srednje veliki. Je na viruse občutljiva sorta, srednje odporna pa proti plesni na listju in gomoljih. Sorta ni primerna za strojni izkop.

MARIS BARD spada med nosilne sorte. V slovensko sortno listo je bila vpisana leta 1995. Ima velike podolgovate gomolje, ki so ovalni in imajo belo barvo mesa in belo barvo kožice. Je odlična jedilna sorta, čvrst solatni tip in daje pri ranem izkopu visoke pridelke. Dobro je odporna proti zvijanju listov in krastavosti, zelo dobro proti krompirjevi plesni in virusu Y (kodravost), manj pa je odporna proti prstanasti oziroma obročkasti nekrozi gomoljev. V Rakičanu je dala v letu 1997 36,38 tone gomoljev/ha.

MINERVA spada med novejše sorte, med sorte v uvajanju. Barva mesa je rumena, barva kožice svetlo rumena. Namenjena je za uporabo kot jedilni krompir. Rakičan 1997: 43,27 tone gomoljev/ha.

ULSTER SCEPTRE je nosilna sorta in spada med zelo zgodnje sorte krompirja. Barva mesa je bela, barva kožice svetlo rumena. Gomolji so podolgovato ovalne oblike. Je srednje odporna sorta proti plesni na listju, plesni na gomoljih in navadni krastavosti. Uporabljamo jo kot jedilni krompir, je čvrst solatni tip. V Rakičanu je dala 1997. 28,87 tone gomoljev/ha.

VESNA je pomembnejša domača sorta. Ima rumeno barvo mesa, barva kožice je svetlo rumena. Oblika gomoljev je okrogla, v polni zrelosti imajo gomolji precej globoka očesca. Slabo je odporna proti plesni na listju in gomoljih, zelo dobro pa je odporna proti navadni krastavosti. Namen uporabe – jedilni krompir, po tipu kuhanja pa spada med dokaj čvrste solatne tipe. Sorta je primerna tudi za strojni izkop in lahko se dolgo skladišči. V letu 1997 je v Rakičanu dosegla 44,49 tone gomoljev/ha.

Srednje zgodnje sorte

ARINDA je novejša sorta, v uvajanju, vpisana v sortno listo leta 1995. Barva mesa je svetlo rumena, barva kožice prav tako svetlo rumena. Ta sorta ima podolgovato ovalne gomolje, ki so veliki in številčni. Slabo je odporna priti plesni na listju in gomoljih in malo odpornejša proti navadni krastavosti. Po tipu kuhanja spada med čvrste solatne tipe. Uporabljamo jo kot jedilni krompir. Ni primerna za strojni izkop. Rakičan 1997: 47,24 tone gomoljev/ha.

CONCORDE je bil vpisan na sortno listo leta 1995, je kot nosilna sorta. Gomolji so podolgovato ovalni in imajo plitva očesca. Barva mesa je svetlo rumena, kožica pa rumena. Proti virusu Y (kodravost) in krompirjevi plesni na gomoljih je zelo dobro odporna sorta. Proti zvijanju listov in navadni krastavosti pa je dobro odporna. Sorta je izredno dobro odporna proti virusu prstanaste (obročkaste) nekroze gomoljev krompirja in je zato primerna za semensko pridelavo. Po tipu kuhanja spada med čvrst solatni tip, gomolji se ne razkuhajo. Ta sorta je primerna tako za vrtičkarje kot tudi za tržne pridelovalce. V Rakičanu 1997: 49,23 tone gomoljev/ha.

JANA je slovenska pomembnejša domača sorta. Gomolji so izrazito podolgovati, barva mesa je bela, barva kožice pa svetlo rumena in gladka. Gomolji so srednje veliki in številni. Ta sorta je odporna proti krompirjevemu raku in navadni krastavosti in tudi proti virusom. Slabo odporna je le proti prstanasti (obročkasti) nekrozi gomoljev. Je pa zelo dobro odporna proti krompirjevi plesni na listju in gomoljih. Primerna je za zgodnjo pridelavo, po tipu kuhanja so gomolji dokaj čvrsti in moknati. Dobro prenaša skladiščenje, ob polni zrelosti vsebujejo gomolji veliko škroba. V Rakičanu 1997: 25,97 tone gomoljev/ha.

Srednje pozne sorte

CARLINGFORD je novejša sorta v uvajanju. Ima belo barvo mesa in belo barvo kožice. Oblika gomoljev je okroglo ovalna, očesca so plitva, gomolji zelo številni. Se dobro skladišči in je primerna za široko uporabo – solatni tip. Povsem odporna je proti prstanasti (obročkasti) nekrozi gomoljev, srednje odporna proti prostalim virusom, plesni in črni nogi. Rakičan 1997: 42,65 tone gomoljev/ha.

CVETNIK je slovenska pomembnejša domača sorta. Gomolji so ovalni, srednje veliki, prekriva jih gladka, svetlo rjava kožica s plitvimi očesci. Meso je bele barve. Na bolezni je dokaj občutljiva sorta, slabše je odporna proti krompirjevemu raku, krompirjevi plesni in tudi virusu prstanaste nekroze gomoljev. Je odličen jedilni krompir, ki je primeren tudi za strojni izkop. Dobro se skladišči, kaliti začne šele pozno spomladi. Ima visoko tržno vrednost. Po tipu kuhanja spada med čvrst solatni tip. Rakičan 1997: 13,05 tone gomoljev/ha.

DESIREE je sorta v opuščanju. Ima svetlo rumeno barvo mesa in svetlo rumeno barvo kožice. Gomolji so podolgovato ovalni, očesca so plitva, gomolji pa številčni. Proti plesni na listju in gomoljih je srednje odporna, za viruse pa srednje občutljiva sorta. Dobro prenaša sušo in dolgotrajnejše skladiščenje. Tudi proti navadni krastavosti je slabo odporna. Po tipu kuhanja je dokaj čvrst moknat tip, primeren tudi za pomfrit. Rakičan 1997: 39,55 tone gomoljev/ha.

ESCORT je sorta v uvajanju, novejša. Na sortno listo je bila vpisana leta 1997. Gomolji so ovalne oblike s svetlo rumeno kožico in svetlo rumeno barvo mesa. Ta sorta je imuna za krompirjevo plesen. Tudi proti virusom je zelo dobro odporna, za zvijanje listov in navadno krastavost pa je dobro odporna. Je vsestransko uporabna in dobra jedilna sorta. Odporna je proti suši in se dobro skladišči. Zaradi odlične odpornosti proti boleznim je primerna za biopridelavo. Rakičan 1997: 53,69 tone gomoljev/ha.

FRISIA je kot nosilna sorta. Barva mesa je krem bela, barva kožice pa svetlo rjava. Namenjena je za uporabo kot jedilni krompir.

ROMANO je kot nosilna sorta krompirja. Na sortno listo je bila ta sorta vpisana leta 1995. Gomolji so okroglo ovalne oblike z rahlo poudarjenimi očesci. Barva kožice je svetlo rdeča, barva mesa pa krem bela. Gomolji so srednje veliki. Po tipu kuhanja spada v dokaj čvrst solatni tip, uporabna je kot jedilni krompir. Proti virusu Y (kodravost) je sorta zelo dobro odporna, proti zvijanju listov in navadni krastavosti pa srednje dobro odporna. Primerna je tudi za semensko pridelavo. Je vsestransko uporabna dobra jedilna sorta. Dobro se skladišči in je zanimiva zaradi lepih gomoljev. Gomolji se ne razkuhajo. Rakičan 1997: 45,09 tone gomoljev/ha.

SANTE je nosilna sorta med srednje poznimi sortami. Na sortno listo je bila vpisana leta 1995. Gomolji so gladki in ovalne oblike. So srednje veliki, s plitvimi očesci in zelo številni. Meso in kožica sta rumene barve. Odporna je proti vsem virusom, tudi proti krompirjevi plesni na listih in gomoljih. Imuna je proti virusu prstanaste (obročkaste) nekroze gomoljev in je zato zelo primerna sorta za semensko pridelavo. Če so gomolji fiziološko zreli, se radi razkuhajo, zato je potrebno prej prekiniti rast. Ker je odporna proti boleznim, je primerna za biopridelavo.

Pozne sorte

AGRIA je kot nosilna sorta, vpisana na sortno listo leta 1995. Oblika gomoljev je podolgovato ovalna z velikimi in plitvimi očesci. Barva kožice je rumena, barva mesa pa izrazito rumena. Dobro je odporna proti virusom in je zanimiva za semensko pridelavo. Je zelo dobra jedilna sorta, ki se dobro skladišči. Je pa še posebno primerna za industrijsko pripravo pomfrita in čipsa. Leta 1997 v Rakičanu: 36,60 tone gomoljev/ha.

CORNADO je novejša sorta, sorta v uvajanju, ki je bila vpisana na sortno listo leta 1996. Gomolji so podolgovato ovalni, zelo izenačeni. Barva kožice je rdeča, barva mesa pa svetlo rumena. Gomolji so veliki s plitvimi očesci, izenačeni in malo številni. Proti virusom je zelo dobro odporna sorta pa tudi proti zvijanju listov in navadni krastavosti je precej dobro odporna. Je vsestransko uporabna sorta, predvsem za svežo uporabo pa tudi za ozimnico. Daje visoke pridelke velikih gomoljev, ki so po okusu in kakovosti nadomestilo za desiree. Rakičan 1997: 35,00 ton gomoljev/ha.

FIANNA je novejša sorta, v uvajanju. Na sortno listo je bila vpisana leta 1995. Gomolji so okroglo ovalni, izredno izenačeni. Barva kožice je svetlo rjava, barva mesa pa krem bela. Gomolji so veliki s plitvimi očesci. Dobro je odporna proti virusom, zvijanju listov in proti krompirjevi krastavosti, odporna pa je tudi proti krompirjevi plesni na listju, manj na gomoljih. Je vsestransko uporabna jedilna sorta, predvsem kot solatni tip. Odlična je za skladiščenje. Uporabljamo jo lahko za pomfrit in čips.

KENNEBEC je starejša sorta, ki jo opuščajo. Gomolji so okroglo ovalni s plitvimi očesci in maloštevilni. Barva kožice je svetlo rjava, barva mesa bela. Sorta je srednje odporna proti virusom in srednje občutljiva za plesen na listju in za plesni na gomoljih. Ta sorta je zelo primerna za skladiščenje. Srednje odporna je proti suši. Uporabna je tudi za predelavo v čips in pomfrit.

Upamo, da se bo z uvedbo priporočene sortne liste za krompir povečala kakovost pridelanega krompirja.

M. BARBARIČ, dipl. inž. kmet.
Kmetijska svet. služ. za Pomurje

Poslej več posluha za čebelarstvo

Strokovno izobraževanje in oživljanje šolskih krožkov

V društvu so člani iz treh občin, in sicer Črenšovec, Odranec in Turnišča - Prihodnje leto pripravljajo čebelarsko razstavo ter oživitev čebelarskih krožkov na osnovnih šolah

Na občnem zboru so se zbrali člani Čebelarskega društva Črenšovci. To ima 34 članov iz občin Črenšovci, Odranci in Turnišče, čebelarji pa imajo več kot 1.190 panjev. Kritično so opozorili na čedalje večji problem v čebelarstvu, menijo namreč, da je potrebno delo čebelarskih krožkov na Osnovnih šolah France Prešeren Črenšovci, Prežihov Voranc Srednja Bistrica in Odranci, vnovič oživeti. O delu društva je govoril predsednik Jože Žalik, ki je povedal, da so za čebelarje organizirali nakup zdravil in nakup sladkorja, po končani pašni sezoni pa so se zbrali na čebelarskem pikniku. Za strokovno izobraževanje članstva so organizirali predavanje o zatiranju varoze.

Sicer pa občine Črenšovci, Odranci in Turnišče namenjajo precej denarja za ohranitev čebelarstva nasploh. Za delo društva so v lanskem letu iz občinskih proračunov tako namenili v Občini Črenšovci 115 tisoč tolarjev, v Občini Odranci 184 tisoč tolarjev in v Občini Turnišče 50 tisoč tolarjev). Za posebne zasluge so podelili priznanja Antona Janše tretje stopnje. Prejeli so jih: Štefan Mlinarič iz Turnišča, Jože Cigan iz Odranec in Ivan Kavaš iz Odranec.

V razpravi so čebelarji kritično opozorili, da družba še premalo skrbi za to vejo kmetijstva. Mladih čebelarjev je čedalje manj, saj denimo v okviru društva deluje čebelarski krožek le na Osnovni šoli Turnišče, starejšim pa že peša zdravje. Sicer pa so čebelarji danes prepuščeni svoji iznajdljivosti. Dejstvo pa je, da 80 odstotkov vsega sadnega in drugega drevja oprašijo prav čebele.V deželi ob Muri je nekaj naselij, kjer ni čebel, zato ni opraševanja. Sklenili so, da bodo v prihodnjem letu še posebno skrb namenili medovitim rastlinam, tako da bi čebelarji ob svojih domovih zasadili nekaj čez sto tovrstnih dreves. Čaka jih še zdravljenje čebel, predvsem se želijo bolj strokovno »poglobiti« v delo z čebelami, zato bodo pripravili nekaj predavanj o zatiranju varoze, oživljali bodo delo čebelarskih krožkov,pripravili pa bodo tudi razstavo o razvoju čebelarstva v zadnjih 60 letih, da bi se predvsem učenci treh osnovnih šol seznanili (tudi praktično) o čebelah, medu in čebelarskih pripomočkih. Sicer pa se bo društvo še naprej povezovalo in združevalo v medobčinsko zvezo čebelarskih društev Lendava.

JOŽE ŽERDIN

Pri Kupljenovih so opravili predzadnje dejanje letošnje vinske trgatve

Sončna Lucija je postregla z vrhunsko kapljico

Potem ko sta si največji vinogradniško vinarski podjetji z območja Radgonsko - Kapelskih goric pred leti 'omislili' posebne vinske trgatve, so se za to odločili tudi nekateri večji zasebni vinogradniki. Mednje gotovo sodi Vinogradništvo Kupljen iz Okoslavec pri Radencih, ki so letos na 8 hektarjih lastnih vinogradov pridelali več kot 60 tisoč litrov vrhunskega vina.

Kupljenovi so že leta 1994 začeli s posebno trgatvijo, ki je vsako leto ne glede na vremenske in druge pogoje na dan sv. Lucije 13. decembra. Letos so s približno 500 trsov natrgali okrog 1500 kilogramov grozdja sorte laški rizling in iztisnili približno 400 litrov nadvse kakovostne vinske kapljice.

»Naša odločitev izpred štirih let, da bomo imeli tako imenovano Lucijino trgatev, se je pokazala kot pravilna, še posebej pri promociji naših vin. Tako tudi od letošnje trgatve pričakujemo, da nam bo 'Lucijino vino' prineslo kakšno kolajno z največjih mednarodnih in domačih ocenjevanj. Glede prodaje tega vina, kakor tudi ostalega vina iz redne trgatve nimamo nobenih težav in upam, da bo tako tudi v prihodnje. Sicer pa večino 'Lucijinega vina' tako in tako pustimo v arhivi ali pa ga podarimo pravim prijateljem in poznavalcem vinske kapljice,« nam je po Lucijini trgatvi povedal solastnik Kupljenovega vinogradništva Vlado Kupljen.

Dodal je, da so naspoh izjemno zadovoljni z letošnjo letino, tako po kakovosti, ki naj bi bila najboljša doslej. Zato pričakuje, da vino iz njihove kleti ne bo imelo težav s prodajo.

Sicer pa to ni bila zadnja trgatev v Kupljenovih vinogradih v okolici Kapele, kajti tudi pri njih so pustili približno 500 trsov nepotrganega grozdja sorte šipon, iz katerega bodo skušali pridobiti ledeno vino.

OSTE BAKAL

Turnišče: cene pujskov

V četrtek, 11. decembra, so na sejmu v Turnišču prodajalci ponujali le 28 živali, starih od 8 do 12 tednov in težkih do 24 kilogramov. Prodali so jih 21, za par pa so morali novi lastniki odšteti od 14.000 do 16.000 tolarjev.

100-letnica gostišča v Martjancih

Dajmo še, Šinjor!

Zgradba stoji na častnem mestu nasproti cerkve - Tako je že od nekdaj: gostilne so pač morale biti ob pomembnih prometnicah in cerkvah - In tako je tudi v Martjancih, menda že 120 let, sedanji lastniki pa praznujejo častitljivo 100-letnico gostinstva prav to leto

Ko vstopite v gostilno, ki je v zadnjem desetletju dobila številne nove prostore in takšne ali drugačne dodatke in okraske, se vam prvi hip zazdi, da v njej ni take gneče, kot ste pričakovali glede na sloves; zdi se, kot da gostov sploh ni. Toda videz in prvi vtis varata; zaradi več prostorov, v katerih so »skriti« gostje, se vam zdi, da ste s svojo družbo v lokalu sami. Toda že čez nekaj časa se gostilna lahko napolni, ko se na primer ustavi avtobus z gosti, ki odhajajo iz bližnjih Moravskih Toplic. Nobene panike, nobene gneče ... natakrji so hitri, natančni in v nekaj minutah so vsi postreženi.

Praviloma ne pišemo kaj veliko o zasebnih gostilnah, toda takšna obletnica, kakršno praznujejo Šinjorovi v Martjancih, si zasluži nekaj prostora tudi v tem pokrajinskem tedniku.

Šinjor

Priimek družine, ki tako spretno in z občutkom upravlja gostilno Šinjor, je Maučec. Presenečenje? Tudi Jolankini (gospe Maučec) starši se niso pisali Šinjor ampak Vukan. Zakaj potem Šinjor? Z italijansko besedo »šinjore« so včasih nazivali glasbenika, glavnega violinista: »šinjore« ali bolj udomačen naziv v Prekmurju »primaš«. In stari oče je bil glasbenik, ki je znal zabavati svoje goste - Vukanova družina je bila in je glasbena. Z gostinstvom so začeli v bližnjih Sebeborcih, nato pa jim je bilo konec petdesetih let ponujena stavba v Martjancih, kjer je bila že prej furmanska (Vezirova) gostilna. Tu je bila od nekdaj gostilna, znana po prijaznem sprejemu in dobrih toplih jedeh. Stavba pa je precej starejša kot dokazi o gostinski dejavnosti v njej, saj je poleg cerkve ena najstarejših zgradb v kraju. To se lepo vidi predvsem v kletnih prostorih in po debelini zidov. Kot se za tako gostilno v krajevnem središču spodobi, je bil v bližini tudi hlev za privez konjev. To je bila že od nekdaj glavna prometnica med Vzhodom in Zahodom. Danes je sedež nove občine sicer v sosednjih Moravskih Toplicah, toda v vasi so krajevni urad, pošta, zdravnik ... sicer pa Šinjor ne potrebuje več drugih pobudnikov za polnjenje svoje gostilne. Danes je Šinjor bolj znan po svetu kot kraj Martjanci. To pa so dosegli z novim šefom, gostilno znana imena, kot so Bobi grupa, Mišo Kovač ... gneča je bila neverjetna, Martjanci so bili zatrpani z avtomobili (čeprav jih v tistih letih še ni bilo veliko). Biti na veselici pri Šinjoru - to je bila v sedemdesetih letih želja vsakega mladega dekleta in fanta. Kaj hitro so dobili posnemovalce, tudi drugi gostilničarji so videli, da glasba pritegne goste, jih bolj sprosti, jih dlje časa obdrži v gostilni.

Gospa Jolanka se ni hotela fotografirati sama; rekla je, da jo lahko poslikamo le z njenimi sodelavci v kuhinji. Pa smo jo!

Franc Maučec je presenečen, kako radi gostje posedajo v stari kleti, kjer je uredil majhno vinoteko.

zetom, ki je postal zgleden gospodar in gostilničar - Francem Maučecem.

Od Bobi grupe do turističnih sob

Franc Maučec se spominja svojih začetku v začetku 70. let. Kaj storiti, da se bo promet povečal? Začeli so z »živo glasbo"; v gostilni je igral ansambel Šinjor (igral je tudi ženin brat, znan tudi kot glasbeni pedagog Jože Vukan), nato so vabili v bilo to v tistih letih pogumno dejanje.

Penzion s polno kupo

Tako kot je postal naziv Šinjor samouven, so gostje sprejeli tudi zaščitni znak: polno kupo ali čašo. Poleg dobre hrane so imeli v tej gostilni vedno tudi dobro vino iz vseh vinorodnih rajonov, odprto pa že po tradiciji s Štajerskega. Odkar so v poznih sedemdesetih letih zgradili penzion z 32 ležišči v 15 sobah, niso imeli nikoli problemov z zasedenostjo.

K njim prihajajo gostje z vsega sveta brez posebne reklame in propagandnih naporov, zgolj z informacijo od ust do ust. Veliko gostov je stalnih, ki se vračajo iz leta v leto. Kmalu bo dograjen prizidek z dodatnimi 30 ležišči, tako da bodo v prihodnje imeli skupno čez 60 ležišč. Pa ne hitijo preveč z gradnjo; pravijo, da nočejo nič dokončati na silo, čeprav denar ni največji problem, ampak je pri njih največji problem pomanjkanje časa. Kar pa je narejeno na hitro, je le redko tudi kakovostno. Vsakemu gostu, vsaki skupini se je potrebno posvetiti, čeprav ne tako, da bi silil v njih. Tega se g. Maučec prav dobro zaveda. Tudi sam ima rad diskretnost, ko gre z družino ven na kosilo. To pa hodijo redno, tedensko. Včasih naložijo v kombi tudi goste in se vsi skupaj odpravijo raziskovat Pomurje. Na Le zakaj so na to mnogi danes pozabili? Šinjorovi ne.

Tudi zdaj imajo v gostilni ob določenih dneh »živo glasbo«. Veselic so se z leti naveličali; spoznali so, da zaslužek ni toliko pomemben kot dobro ime in višja kakovost. In so se odločili za drugo smer razvoja, kakor pravi g. Maučec: *»Moraš biti vedno na liniji, obdržati kakovost, naprej graditi, izboljševati, biti vedno zraven, vedno mora biti nekdo od domačih doma, če je karkoli ali če kdo kliče po telefonu, mora ob vsakem trenutku dobiti koga od domačih.«*

Konec sedemdesetih let so se Šinjorovi odločili, da bodo zgradili prve zasebne turistične sobe. Razlog je bil razumljiv: v sosednje Moravske Toplice je začelo zahajati vse več gostov. Vseeno je plačilnem seznamu imajo kar 12 zaposlenih.

Sin je končal srednjo gostinsko šolo in je zdaj glavni v strežbi; idej in spretnosti mu ne manjka. Hčerka študira pravo.

Dobra hrana in prijazna postrežba

Prvi in osnovni pogoj dobre gostilne in njene priljubljenosti so prijazen sprejem in dobra postrežba ter kakovostna hrana. Tega se že od nekdaj zaveda tudi gospa Jolanka, ki je prehodila kar precej sveta. Ko je končala srednjo gostinsko in turistično šolo v Ljubljani (takrat drugje šole še ni bilo), je šla raziskovat tujino. Pet let je delala v Nemčiji, nato leto dni v Angliji, dve leti v Franciji pa v Ameriki.

Rezultat tega je širši pogled na gostinsko dejavnost in znanje nemškega, francoskega in angleškega jezika. Ko se je nekega dne vrnila domov na dopust, je spoznala Franca ... in s tujino je bilo konec. Izkušnje iz tujine s pridom uporablja doma, saj je »šefica glavna« v kuhinji. Njen največji užitek je preizkušanje novih receptov, ki jih najde vsepovsod v domačih in tujih revijah ali kar na potovanjih. Zato goste, ki jo poznajo, ne čudi, da je sposobna ponuditi tako dober havajski zrezek in postrvi pa tudi bograč in prekmursko gibanico. Porcije v Prekmurju so po njenem mnenju prevelike in preveč »mesene«, sama k vsakemu obroku dodaja veliko zelenjave in raznih pritog

Maučec ml. pred svojo mojstrovino: nagrajenim pogrinjkom, kjer je jedilnik napisan na lončenih ploščah, krožniki in spomiske »pütre« pa so prav tako izdelki domačega lončarja.

In za konec še njuno zlato gostinsko pravilo:

»Če kam pridete in se tam počutite lepo kot doma, če ste lepo sprejeti, potem vedno radi prihajate. Sprejem in lep odnos sta najpomembnejša predvsem pri penzionskih gostih, potem bodo spregledali tudi kakšne malenkosti. Natakarju vedno rečem: vse je odvisno od tebe, jaz ne hodim od mize do mize in sprejemam naročil! Če hočeš imeti kakovost, se moraš zelo žrtvovati. Toda nikoli ne smeš pustiti, da bi ga bil suženj svojega poklica, da bi ga potem opravljal z odporom. Najin hobi so potovanja. Ogromno lahko vidiš, se naučiš, dobiš izkušnje. Na dopust greva vedno tja, kjer se naučiva česa novega.«

MIRANDA REČEK, FOTO: JURE ZAJNEKER

V domu v Lukavcih so pripravili zanimivo prodajno razstavo izdelkov njihovih varovancev. Sedaj že tradicionalno, vendar letos v sklopu otvoritve prenovljenih prostorov.

Z rdečimi in belimi pentljami so stvaritve rok povezali v celoto ter jih tako predstavili številnim obiskovalcem. Prišlo jih je več kot prejšnja leta tako na dan otvoritve kot potem naslednje dni, ko so tudi precej razstavljenega odkupili. Tako zbrani izkupiček bodo letos namenili za skupna darila ob prihodu dedka Mraza, do tridvajsetega decembra, ko bodo imeli težko pričakovani obisk, pa bodo darila pripravili še za vsakega varovanca posebej.

Svojevrstvo darilo varovancem pa so tudi obnovljeni prostori doma. Z investicijo, vredno štirideset milijonov tolarjev in ki jo je v celoti plačal dom, so pridobili dva zimska vrtova, dve jedilnici in dve čajni kuhinji. Na novo so opremili centralno ambulanto in prenovili vse sanitarije s celotno kanalizacijo, centralno ogrevanje ter prezračevanje.

MH, foto: NJ

Silvestrski jedilnik gospe Jolanke

Aperitiv: *šampanjec ali domača slivovka*

Juha: *goveja juha s špinačnimi zvitki*

Glavna jed: *goveja rulada z višnjami, ocvrti puranji file, ajdova kaša, priloge, solata*

Sladica: *tiramisu in kava*

Ob 2. uri zjutraj: *bograč*

Neodvisni žurnalisti I

Branko Maksimovič, predsednik Društva slovenskih novinarjev, je javnosti sporočil, da v press centru Cankarjevega doma ob Kučanovi zmagi ni vzkliknil »Zmagali smo«, kot je to svetovni javnosti sporočil Janez Janša izza parlamentarnega pulta. Beseda je dala besedo, Janša pa mu je nato zagrozil, da bo privedel pred kamere pričo. (Pa naj še kdo reče, da v Sloveniji nimamo demokracije in neodvisnih novinarjev ter obrekljivih politikov news.)

Neodvisni mediji II

Predsednik republike in predsednik vlade sta ta teden gostila eminentne goste: lastnike, urednike in novinarje. (Ni nam uspelo izvedeti, kdo vse se je senčil v siju njune zmage, ali tja so odšli samo neodvisni predstavniki medijev, da bi videli, kdo je odvisen news.)

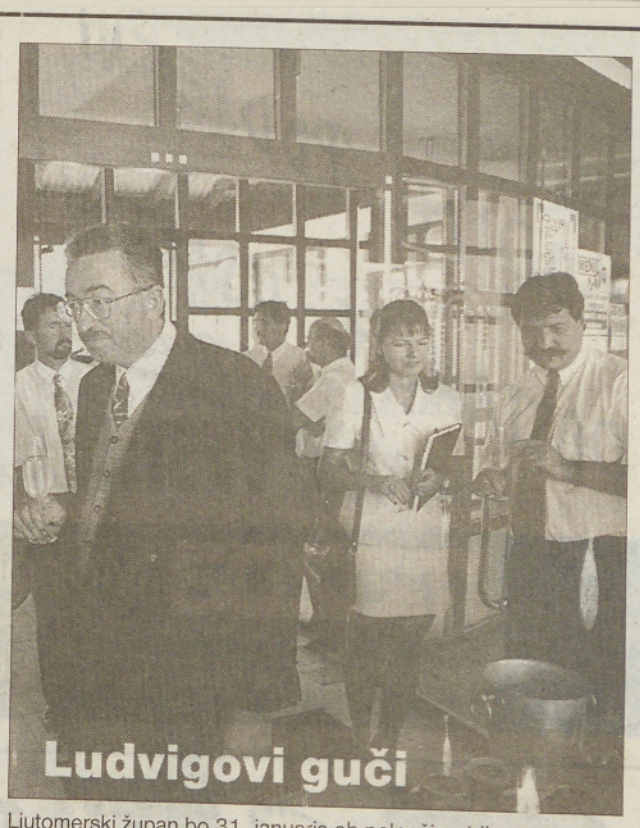

Ludvigovi guči

Ljutomerski župan bo 31. januarja ob polnoči v atriju mestne hiše nagovoril drage občane in občanke lotmerške metropole. (Nekateri se bojijo, da bo to počel vse leto – saj veste, kar počneš prvega januarja, počneš vse leto news.)

Prestopljeni poslanec

Ciril Pucko, imenovani neodvisni (beri: sedeči med liberalnimi demokrati samo za zaščito news) ni glasoval niti proti niti za lustracijo. (Pat pozicija mu je že dodobra prišla v žile news.)

Lustrirani odbor

Peterletovi častilci v ljutomerskem občinskem odboru SKD so prvi začeli izvajati lustracijo. Njihov ataše v regijskem odboru je nato namesto iskanja dveh porednih elektorjev iskal tiste, ki niso podprli njegove kandidature za državnega svetnika. (Hildici je v ljutomerskem hotelu hotel dokazati, kako zvesto posluša vsako Peterletovo besedo news.)

med zvezdami

OVEN
Ona: Zaupala se boš prijateljici in skupaj bosta vendarle uspeli najti izhod iz trenutne krize, ki te preganja. Toda šele prijetna družba in romantičen pogled neznanca ti bosta dokončno odgnala vse črne misli.
On: Obeta se ti dokaj viden uspeh, saj si se za nastop do popolnosti pripravil; zablestel boš ravno tam, kjer so vsi drugi odpovedali. Toda vsak uspeh ima dva obraza in vedi, da poti nazaj ne bo mogoče najti.

BIK
Ona: Sprejela boš zanimivo povabilo, saj si od njega obetaš veliko več, kot se zdi na prvi pogled. Prijateljičina informacija ti bo docela zbistrila trenutni položaj, ki nikakor ni slab.
On: Nikar se ne jezi na tiste, ki niso prav nič krivi za tvoj sicer dokaj neprijeten položaj. Raje najprej pometi pred svojim pragom. Konec tedna se ti obeta prav prijetna avantura, ki se je boš še dolgo spominjal.

DVOJČKA
Ona: Najprej boš deležna delnega negodovanja, pozneje pa se bo vse zasukalo, kot bi si lahko samo želela. S partnerjem se boš spustila v nenameravano naložbo, ki pa ne bo čisto po tvojem načrtu. Zaupaj mu!
On: Igra, ki jo igraš, je prenevarna, da bi se zate vse končalo kolikor toliko dobro. Prijateljica te bo povabila na pijačo, to pa bo le pretveza za nekaj povsem drugega. Od tebe pa bo odvisno, ali ti bo tisto drugo všeč.

RAK
Ona: Prav ti bodo prišli stari prijatelji, na katere si že skoraj pozabila. Prijetno presenečenje ti bo popestrilo običajen vsakdanjik, hkrati pa ti bo prineslo tudi obilo snovi za razmišljanje.
On: Če boš neko preizkušnjo dobro prestal, se ti bodo odprla marsikatera vrata, ki so ti bila do sedaj zaprta, in to tako na poslovnem področju kot tudi povsem zasebno. Torej se ti res splača potruditi!

LEV
Ona: Ne poskušaj spreminjati življenjskih navad, saj boš kmalu naletela na osebo, ki te bo prav zaradi njih kovala v zvezde. Predvsem pa hodi naokoli z odprtimi očmi in ušesi, kajti nekaj se bo zgodilo.
On: Pred teboj sta uspešen teden, ki ga boš kronal s precejšnjim poslovnim uspehom, in prijeten večer v dvoje, ki si si ga že tako dolgo želel. Izkoristi ugodno priložnost in jo kronaj z uspehom.

DEVICA
Ona: Kritičen pogled na dosedanje avanture ti bo odkril tvoje realne možnosti pri nekom, ki ti nikakor ne gre iz glave. Nikar se ne podcenjuj, ampak mu pokaži predvsem tvoje dobre lastnosti, slabe pa pusti raje za drugič.
On: Postavljen boš pred veliko odločitev, vendar boš ostal trezen in razsoden. Prijateljica te bo nenavadno pogledovala, ti pa se nikakor ne boš mogel odlepiti od svoje družbe. Pozneje ti bo še žal ...

TEHTNICA
Ona: Naletela si na enakovredno tekmico, ki ti lahko dodobra zagreni življenje. Partner ni sicer zvest, vendar se je začel zanimati za 'nevarne' zadeve. Poskrbi za red v hiši, če ne, bo prepozno.
On: Tvoje nove ideje bodo naletele na ostro kritiko, vendar bo to le znak, da so te vzeli zares. Poskusi se uveljaviti, dokler so razmere ugodne – za ljubezenske zadeve bo že še čas.

ŠKORPIJON
Ona: Spoznala boš, da si všeč nekomu, ki ti lahko ponudi precej več, kot so tvoje sedanje zmožnosti. Prijeten konec tedna te bo popolnoma prevzel, po drugi strani pa bo pri nekom drugem vzbudil pravi val ljubosumja.
On: Poslušal boš vse vrste nasvetov, na koncu pa se boš vendarle odločil popolnoma po svoji muhasti glavi. To se ti zna obrestovati na dokaj nenavaden način: v ljubezni odlično, pri poslu pa povsem nasprotno!

STRELEC
Ona: Partner bo precej slabe volje, saj bo začel sumiti, da se za njegovim hrbtom dogaja nekaj, kar ni ravno v njegovem interesu. Le stežka ti ga bo uspelo prepričati, da si vse skupaj le domišlja, saj je resnica nekaj povsem drugega.
On: Prepričan si, da si velikodušen in razumevajoč, toda ali te takšnega vidijo tudi drugi? S preveliko samohvalo se lahko le zapleteš, zato bodi objektivnejši. Nekdo pričakuje od tebe veliko več, kot si pripravljen dati.

KOZOROG
Ona: Neka zadeva ti bo najprej sicer spodletela, ko pa boš poskusila znova, boš dosegla prav neverjeten uspeh. Presenetljiv uspeh te bo spravil v odlično razpoloženje, neuspeh iz preteklosti pa bo v hipu pozabljen.
On: Veliko si boš prizadeval zaradi kratkotrajne zaljubljenosti, končalo pa se bo precej komično. Toda nikar tega ne razglašaj naokoli, saj bo edini učinek, da se ti bodo smejali tudi drugi.

VODNAR
Ona: Tvoji izgovori bodo precej prozorni, saj jim ne bodo nasedli niti tisti, ki bi jim sicer prav radi verjeli. Raje poskusi vse skupaj na malo drugačen način, še najbolje pa bo, če se zadevi odpoveš.
On: Če boš zatiskal oči pred resnico, boš prišel do spoznanja, da boš s tem škodil le samemu sebi. Nekaj te bo sicer hudo mamilo, vendar se ne boš mogel pravilno odločiti. Torej bo še vedno vse v zraku ...

RIBI
Ona: Neko spogledovanje bo sicer uspešno, vendar raje dvakrat premisli, preden se boš odločila za kaj več. Prijateljice ti bodo predlagale skupno zabavo, vendar boš imela povsem drugačne načrte.
On: Srečo imaš, da se je vse skupaj končalo tako hitro, saj bi se lahko znašel v nevarnosti, da bi se ti čustva preveč pomešala s tvojim poslovnim življenjem. Toda vseeno je ostal grenak priokus ...

Marjanove manjšine

Med tistim, ko sta Drnovšek in Mateša slavnostno podpisovala meddržavne pogodbe, je hrvaški sabor sprejel ugotovitev, da Slovenci na Hrvaškem niso več manjšina (Marjan Podobnik bo predlagal, naj Hrvaške nikoli ne sprejmejo v EZ ali s Hrvati se pogovarjaš tako, da mu tudi ti držiš figo v žepu news.)

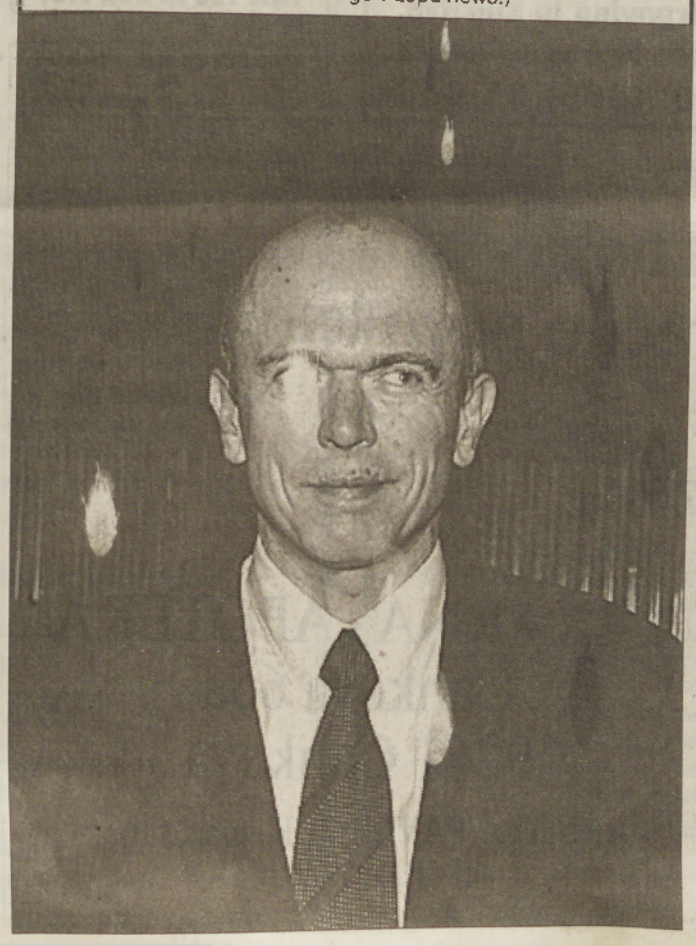

Marjanov kurikuli

Marjan Podobnik se je odločil, da bo kurikularni svet nepolitičen in strokoven, če bo v njem sedelo dovolj njegovih podpornikov. (Neodvisno šolstvo news.)

BODITE PODJETNI, POSTANITE USPEŠNI!
oglašujte v VESTNIK u

mazda Mohor
9252 Radenci, tel.& faks: (069) 65 830
NAJBOLJŠA - MAZDA NAJ BO

OPTE PTUJ
TRADICIONALNI 20 % DECEMBRSKI POPUST
od 10. 12. do 31. 12. '97
za
- opečne izdelke
- montažne preklade in stropove
- betonsko opeko
OPTE PTUJ, ŽABJAK 1, 2250 PTUJ
tel.: 062 775 111

Želite imeti trakor, ki je vsestransko uporaben in ima dolgo življenjsko dobo
TRAKTOR IMT 539 (39KM) s kabino in kompresorjem samo do novega leta
~~cena 13.990~~ 12.990 DEM
Prodaja po sistemu staro za novo, možnost posojila ali lizinga.
Pooblaščeni prodajalec za Pomurje
FINANDER, d. o. o., Trgovina in storitve, Ledavsko naselje 16, Murska Sobota
tel.: (069) 32 888, (069) 35 888

Vesel božič in srečno novo leto 1998 vam želi
LEKARNA - APOTEKA
Cankova 65a
9261 Cankova
BRIGITA PAVLINJEK, mag. farm.
tel.: (069) 40 345

TESARSTVO - KROVSTVO
OPRAVLJAMO VSA TESARSKA IN KROVSKA DELA - polagamo ladijski pod, stropne in talne obloge in vse drugo.
Branko BELEC
Cvetkova 23, M. Sobota
tel. in faks: (069) 31 355
mobitel: 0609 643 851

IZDELAVA PODSTREŠNIH STANOVANJ
Kazel - 84 339, 84 356
KARBA, mgc., Ljutomer

SERVIS, POPRAVILO in PRODAJA TEHTNIC
Dušan Štrakl
Ul. ob kanalu 22, Murska Sobota,
tel./ faks: (069) 32 486

GANČANI - V KS Gančani je 162 ljudi, starih nad 70 let. Na tradicionalno srečanje starostnikov, ki je bilo v dvorani gostišča Slave Maučec, pa jih je prišlo okrog 90. Otroci domačega vrtca, osnovnošolci beltinske osemletke in moški pevski zbor iz Gančan so jim pripravili bogat kulturni program, predsednik sveta KS Bojan Jerebic pa jih je na kratko nagovoril. Tiste, ki pa niso prišli, ker so bolni, so na obiskali na domovih predstavniki KS in TD Sodar. Posebnih daril in pozornosti pa sta bila deležna najstarejša krajana: Barica Jerič in Jože Žalig. (T. H.)

motorna vozila

TOVORNO VOZILO ZASTAVO 83 10 ugodno prodam. Tel.: 41 052. m16409

HONDO CIVIC sedan, letnik 1991, rdečo, prvi lastnik, prodam, odkupujemo pa vozila Zastava od letnika 1989 dalje. Ogled Rogašovci 6 ali tel.: 57 171, 0609 625 560. m16411

KOMBI VW, starejši letnik, registriran, prodam za 2.000 DEM. Tel. 22 661 ali 27 061. m16415

TOVORNI AVTO TAM 75 B, vozen z B-kategorijo, prodam. Tel.: 22 322. m16422

NISSAN SUNNY 1,4, letnik 1991, ugodno prodam. Tel.: 31 042. m16425

OPEL ASCONO, letnik 1976, lepo ohranjeno, reg. do maja 1998, prodam za 1.000 DEM. Tel.: 59 310. m16433

CITROEN BX 1.6 TZS, letnik 1990, ugodno prodam. Tel.: 22 979. m16442

GOLF diesel, letnik 1986, in pletilni stroj, dvoredni elektronik, prodam. Tel.: 32 603. m16453

MERCEDES 190 E, letnik 1994, lepo ohranjen, prevoženih 45.000 km, prodam. M. Kuzmiča 7a, M. Sobota. m16455

OPEL KADETT, letnik 1970, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 48 298. m16459

živali

PLEMENSKO TELICO, v 9. mesecu brejo, prodam. Geza Krančič, Veščica 28, tel.: 26 311. m16401

DVE KRAVI prodam zaradi starosti lastnika. Radovci 30, tel.: 53 313, do 20. ure. m16448

VEDEŽEVANJE IN NAPOVED LOTA
090 42 62
PAR., s. p., 156 SIT/min.

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 42 65
1min 156 sit NON STOP

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 41 02
1min 156 sit NON STOP

posesti

SPIN nepremičnine
p. e. Tišinska 19, Murska Sobota
tel., faks: (069) 31 542,
mobitel: 0609 618 704
POSREDUJEMO PRI NAJEMU, ODDAJI, PRODAJI IN NAKUPU VSEH VRST NEPREMIČNIN. NA VOLJO SO VAM KOMPLETNE STORITVE!
Delovni čas: od ponedeljka do petka od 9.00 do16.00

PODKLETENO ENONADSTROPNO STANOVANJSKO HIŠO z dvema zidanima garažama v centru Radencev s parcelo, 11,5 ara, prodam. Tel.: 47 175. m15413

NEADAPTIRAN POSLOVNI PROSTOR, možnost preureditve v stanovanje, velikost 75 m2, ugodno prodam. Tel.: 83 320, popoldne 87 242. m16386

HIŠO V RAKIČANU na 9-arski komunalno urejeni parceli prodam. Tel.: 82 314, zvečer. m16408

VRSTNO HIŠO v Černelavcih, komfortno, takoj vseljivo, z urejeno okolico, prodam. Černelavci, Slovenska 37. m16416

GRADBENO PARCELO s skladiščem v Černelavcih ter vso gradbeno opremo (dvigala, mešalci, odri, podporniki in opaži) prodam. Tel.: 22 322. m16421

MURSKA SOBOTA, mesto, gradbeno parcelo, 471 m2, prodam. Dill, d. o. o., tel.: 32 322. m16423

V KRIŽEVCIH PRI LJUTOMERU prodajo stanovanje, veliko 68 m2, v pritličju, z etažnim centralnim ogrevanjem, kabelsko TV. Cena po dogovoru. Informacije po telefonu: 87 079. m16424

STANOVANJE, enosobno, 38 m2, prodajo za 38.000 DEM. Tel.: 23 963. m16426

VEČJO HIŠO s trgovskim lokalom ugodno prodam, zamenjam ali dam v najem. Tel.: 23 947. m16428

PRODAM POČITNIŠKO HIŠICO v Lendavskih Goricah z vinogradom. Tel.: 76 910. m16430

GOSTIŠČE V OBRATOVANJU prodamo ali damo v najem. Tel.: 48 533. m16434

FRIZERSKI SALON v centru M. Sobote prodamo. Tel.: 31 542.

ENO-, DVO- IN TRISOBNO STANOVANJE v M. Soboti ugodno prodamo. SPIN nepremičnine, tel./faks: 31 542. m16447

HIŠO v Moravskih Toplicah in lokal v velikosti 40 m2 v centru Murske Sobote prodam. SPIN nepremičnine, M. Sobota, tel/fax.: 31 542. m16450

DVOSOBNO STANOVANJE v M. Soboti prodam. Tel.: 24 157. m16456

STANOVANJE, 56,93 m2, v centru Murske Sobote prodam. Tel.: 062 692 652. m16460

ENODRUŽINSKO HIŠO v Slovenski Bistrici prodam. Tel.: 062 513 183. m16462

POČITNIŠKO HIŠICO v Lendavskih goricah, z vinogradom, prodam. Tel.: 76 910. m16463

DE FACTO
- Zapiranje terjatev (možnost premostitvenega posojila)
- Odkup terjatev in odkup ćakov
- Preverjanje plačilne sposobnosti podjetij
- Posredovanje pravnih oseb in s. p.
- Posredovanje posojil posameznikov
- Posojila ob zastavi vrednostnih papirjev
- Finančno svetovanje
- Računovodstvo za d. o. o. in s. p.
- Borzno posredovanje
Partizanska c. 30, Maribor
tel.: 062 224 375
062 224 377
faks: 062 224 508

BETONARNA PETELIN
TRATE 23 GORNJA RADGONA
ZAPOSLI VODJO BETONARNE IN OPERATIVE
Pogoji: izobrazba V. ali VI. stopnje gradbene smeri, 5 let delovnih izkušenj, strokovni izpit in vozniški izpit B-kategorije.
PRIJAVE POŠLJITE NA

ZA UPOKOJENCE PROSTOVOLJNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE PRI ZZZS KOT DO SEDAJ!

Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije te dni poteka podaljševanje prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj za doplačila. Ker na sedežih enot Zavoda po Sloveniji pri tem opažajo tudi povečan interes upokojencev, jim Zavod sporoča, da se za zavarovane po skupinski polici ZPIZ-a glede veljavnosti prostovoljnih zavarovanj ob koncu leta 1997 nič ne spreminja. Njihovo zavarovanje se podaljšuje v naslednja leta pod pogoji veljavne zavarovalne police. Zaradi tega nimajo nobenih opravkov s podpisovanjem ali izpolnjevanjem kakršnihkoli obrazcev ali dokumentov, razen če želijo prekiniti zavarovanja pri Zavodu.

Ob pripravah na podaljšanje zavarovanj na Zavodu niso pozabili na skupino zavarovancev, zavarovano po skupinski polici ZPIZ-a. Ta polica je bila sklenjena za neomejeno obdobje z vsakoletnim podaljševanjem. To pomeni, da se upokojencem, zavarovanim po tej polici, zavarovanje vsako leto avtomatsko podaljša in ponovno sklepanje ter podpisovanje zavarovalnih polic ni potrebno. Obstoječa izkaznica prostovoljnega zavarovanja Zavoda je tako še naprej veljavna in jo zavarovanci lahko nemoteno uporabljajo na enak način kot do sedaj. Zavarovalni pogoji, ki izhajajo iz obstoječe skupinske police, ostajajo enaki. Vsem zavarovanim prek skupinske police ZPIZ-a se zavarovanje in način uveljavljanja zavarovanja torej ne spremenita.

Tak način urejanja prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja za doplačila bo določen z aneksom k veljavni pogodbi, katerega podpisniki so Zavod za zdrvstveno zavarovanje Slovenije, ZPIZ in Zveza društev upokojencev, kjer bo določen tudi način plačevanja premij vnaprej.

kmetijska mehanizacija

TRAKTORSKO KOSO in obračalnik prodam. Tel.: 48 033. m16395

BARICHELI - enoredni, za obiranje sladkorne pese, tribrazdni plug Lemint, prodam. Tel.: 48 054. m16396

TRAKTOR ZETOR 49 11 kupim. Milan Mlinarič, Spodnji Ivanjci 10, tel.: 60 034. m16406

TRAKTOR do 75 KM, po možnosti na prednji pogon, kupim. Tel.: 51 591. m16432

SAMONAKLADALKO, pajek, skoraj nov, puhalnik in rotacijsko kosilnico prodam. Tel.: 41 336. m16443

kmetijski pridelki

GOSTILNIČARJI, DRUŠTVA IN SPOŠTOVANI PIVCI! Vljudno vam sporočamo, da smo začeli s prodajo vina letnik 1997. Sedaj ponujamo laški rizling z veljavno analizo. Cena 270 SIT + 10 % PD. **KMETIJA HANČIK**, Dobrovnik 238, tel.: 069 79 690. m16405

razno

DELNICE PID serije B, G odkupujem. Gotovina takoj na domu. Tel.: 041 676 170 ali 061 575 287. m16295

HLODOVINO, bukev, smreka, bor, jelša in hrast, odkupujemo. Tel.: 063 754 343. m16334

Preklicujem veljavnost zaključnega spričevala OŠ Puconci, izdanega v šol. letu 1987/88 na ime Jože Kerec, Mačkovci 23. m16392

DELNICE pomurskih skladov, skladov Kompasa, Aktive, Krone in drugih odkupujemo. Tel.: 041 688 433. m16402

SUHE PLOHE, debeline 5cm, (bor, smreka) kupim. Tel.: 76 410. m16403

VSE ZA ETAŽNO CENTRALNO KURJAVO, 25 KW (peč, rezervoar, gorilnik, avtomatika, radiatorji), rabljeno, prodam. Tel.: 77 128, Centiba 249. m16407

TRDI IN MEHKI TERVOL ugodno prodam. Tel.: 33 003. m16419

DELNICE Keme Puconci, Pomgrada, Gorenja, Radenske, Perutnine Ptuj in Pomurskega sklada odkupujemo. Tel.: 61 363. m16437

AKACIJEVA DRVA (metrska), dostava na dom, prodam. Tel.. 47 011. m16445

BOŽIČEK na domu! Tel.: 28 041. m16451

delo

V OKREPČEVALNICI zaposlijo natakarico. Tel.: 42 302. m16127

ENKRATNA PRILOŽNOST! Bližnjica do pokojnine z nekajletnim dodatnim delom. Tel.: 27 817, po 15. uri. m16270

KVALIFICIRANO KUHARICO IN NATAKARICO za delo v Avstriji, blizu meje, z delovno vizo, zaposlim. Tel.: 0043 347 62 816. m16385

ZAPOSLIMO ZIDARJE, tesarje, keramičarja, možnost bivanja v Mariboru. Tel.: 041 684 637. m16388

ŽENSKO ZA VARSTVO OTROKA na domu iščem. Tel.: 45 459, po 15. uri. m16394

ZAPOSLIM ŠOFERJA z E-kategorijo. Odranci, Panonska 8. m16414

NATAKARICO v bistroju zaposlimo. Tel.: 51 590. m16449

storitve

ANTENE z montažo: satelitske od 31.900, zemeljske 16.800, dogradnja POP TV, Kanal A, VIVA, Madžarska 2. TAF, Trnje 61, tel.: 70 021. m16024

OPTIMALNI DIMNIKI za vse vrste kotlov in goriv z vstavitvijo nerjavečih tuljav ali samostojnih, trislojnih iz kakovostne nerjaveče pločevine s certifikatom o kakovosti. Tel.: 041 679 012. m16393

OPRAVLJAMO SEČNJO IN SPRAVILO LESA. Odkupujemo hlodovino sadnega drevja, iglavcev in listavcev. Informacije po telefonu 062 301 016. m16417

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Tvoje pridne roke,
pošteno in dobro srce
so naš ponos in lep spomin nate.

V SPOMIN

Boleč je spomin na 18. december, ko mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in tast

Franc Vogrinčič

iz Lemerja

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu in mu prižigate sveče.

Vsi tvoji, ki smo te imeli radi in te pogrešamo

Te dni mineva eno leto od takrat, ko nas je zapustila draga žena, mama in babica

Irma Šinko

iz Skakovec

Hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njeni

V SPOMIN

Mineva leto žalosti, odkar nas je na današnji dan pred letom dni zapustil naš dragi mož, oče in dedi

Viktor Čerpnjak

iz Moravskih Toplic

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prinašate cvetje ter prižigate sveče.

Tvoji domači

V SPOMIN

17. decembra minevata dve leti, odkar nas je zapustila draga

Marija Andrejek

iz Martinja 34

Hvala vsem, ki z dobro mislijo postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi tvoji, ki v srcu ohranjamo spomin nate.

Ljubemu možu, dragemu očetu in staremu atiju z ljubeznijo

V SPOMIN

na 17. december 1996, ko mineva žalostno leto od takrat, ko nas je zapustil

Franc Šeruga

iz Murske Sobote

Hvala vsem, ki se ga spominjate z lepo besedo, mislijo in dejanji.

Žena Rozina, hčerka Mira, vnukinja Martina in vnuk Goran

Delo, ljubezen, trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Ostali so sledovi tvojih pridnih rok,
katere cenil bo še pozni rod.
Nam ostaja praznina in velika bolečina.

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, tašča, stara mama, sestra in svakinja

Terezija Fartek

iz Gornjih Slaveč 58

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče, nam pa izrekli sožalje.
Hvala g. duhovniku Erniši in gospe duhovnici za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Majc.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoči: mož Štefan, sin Karel z družino, hčerki Frida in Olga z družinama ter sestra Greta z družino iz Ljubljane

Solza, žalost te zbudila ni,
a ostala je praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

19. decembra 1997 bodo minila štiri leta žalosti, odkar te ni več med nami, a v naših srcih še živiš, dragi oče

Štefan Puhan

iz Bukovnice 32

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

Njegovi najdražji

Težko je pozabiti človeka,
ki ti je bil drag;
še težje je, izgubiti ga za vedno;
a najtežje je, naučiti se
živeti brez njega.

V SPOMIN

21. decembra bosta minili dve leti žalosti, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama, tašča, babica in prababica

Marija Kozel

iz Motovilec

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njenem poslednjem počivališču, prižgete svečo ali prinesete cvet ter se je spominjate.

Vsi njeni

Ni smrt, kar nas loči,
in življenje ni, kar nas druži,
so vezi močnejše.
Ob njih so brez pomena razdalje, kraj in čas.

ZAHVALA

V 58. letu nas je zapustila

Dragica Berlot

iz Vrazove ulice 10
v Murski Soboti

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih slovesa, za prijazne besede sočutja in čudovito cvetje.

Posebna hvala Društvu za šport in rekreacijo, župnikoma g. Režonji in g. Horvatu za pogrebni obred, govornici za poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke.

Vsi njeni

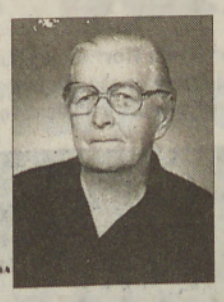

Vse odhaja, kakor tiha reka,
le spomini spremljajo človeka.

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in tašča

Marija Vörös

roj. Kovač
iz Prosenjakovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki so sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše, v dobrodelne namene, in vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku.

Posebna hvala zdravniškemu in medicinskemu osebju internega oddelka v Rakičanu za požrtvovalno lajšanje bolečin.

Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoči vsi, ki v srcu ohranimo spomin na vas

MATERI

Odšli ste, draga mati.
Hvala vam za vso skrb in trud, ki ste ga imeli z nami.

Vaši vnuki, pravnuki, posebno pa prapravnuk David
Pogrešali vas bomo!

Lepo je živeti, dokler imaš za koga.
Ko ti pa črna zemlja prekrije,
kar ti je bilo najdražje,
in ostaneš sam, kot drevo brez listja,
ni več topline na jesen življenja.

V SPOMIN

21. decembra bo minilo deset let, ko je umrl dragi mož, oče in opa

Karel Fartek

iz Kuzme 97

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu, prižgete sveče in prinašate cvetje.

Njegove: žena in hčerki z družinama

Oh, kako je hiša prazna,
odkar te v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj pa pusta, sama tam stoji.
Oh, kako boli, ko tebe,
draga mama, več med nami ni.

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Emilija Šiftar

roj Krenos
iz Strukovec 37

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste darovali cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.
Posebna hvala tudi g. duhovniku Ludviku Jošarju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoči vsi njeni

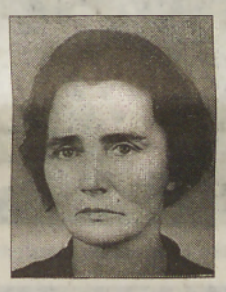

ZAHVALA

Nepričakovano, tiho in brez slovesa nas je v 82. letu zapustila

Ana Režonja

iz Dolge vasi

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo spremljali k zadnjemu počitku, darovali cvetje, sveče, za sv. maše ter nam izrekli sožalje. Hvala pevcem iz Mostja in g. kaplanu Tomislavu Šantaku za pogrebni obred.

Žalujoči otroci z družinami

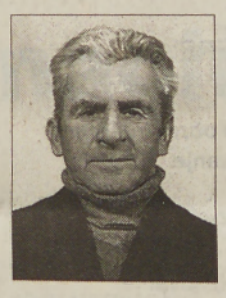

Tebi v krilo senčni gaj
srce sili, žali polno,
ti hladu, miru mu daj,
leči dušo bolno ...
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

Janez Jakšič

iz Gornje Bistrice 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem ter kolegom cvetličarjem, ki ste ob slovesu izkazali spoštovanje in ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali prelepo cvetje, sveče, za popravilo bistriške cerkve, svete maše, izrekli ustna ali pisna sožalja.
Posebej hvala internemu oddelku bolnišnice v Murski Soboti za lajšanje bolečin in trud.
Hvala g. kanoniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku g. Štefanu Žižku za lepe poslovilne besede in pogrebništvu Senica.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoči vsi njegovi

Mednarodni šahovski turnir v Murski Soboti nekoliko drugače

Lovčeva poteza

Kdo bo imel preluknjane dlani?

Predstavljajte si tole: Pionirsko prvenstvo v šahu se bliža koncu. V sredini učilnice je postavljena samo še ena miza, ob njej pa sedita dva fantiča in buljita v figure na šahovnici. Okrog njiju stoji cela množica igralcev, ki so že prej izpadli iz tekmovanja, in z velikim zanimanjem spremlja, kako se bo razpletel finale. Očitno je, da je eden od fantičev, tisti bolj suhljati, v težavah, saj postaja vse bolj nervozen. Njegovi pogledi panično švigajo sem ter tja po šahovnici, roke se mu začnejo močno potiti in vse telo se mu narahlo trese. Ko vidi, da mu bo zaradi predolgega razmišljanja zastavica na šahovski uri padla, se nasloni nazaj in ob izdihu zraka v obupu z roko namerno podere svojega črnega kralja. Konec, predaja. Ko mu zmagovalec, debel fantič okroglega obraza, onkraj mize ponudi roko, jo dolgo gleda, ... nato pa nenadoma pograbi šahovsko figuro in mu zapiči njeno konico v ponujeno dlan.

1Partija med Krunoslavom Hulakom in članom Radenske Pomgrada Miranom Zupetom je bila derbi turnirja. Zupe se je velemojstru iz Hrvaške dobro upiral, proti koncu pa je zašel v časovne težave in je moral partijo predati. Hulakove dlani so kljub temu ostale nepoškodovane.

Takšen je začetek ameriške srhljivke *Knight Moves*, ki so jo pri nas prevedli kot *Lovčeva poteza*, režiral pa jo je Nemec Carl Schenkel. Francoz Christophe Lambert igra šahista, ki se po več desetletjih vrne na turnir, kjer je kot otrok doživel neprijetno in bolečo izkušnjo zaradi zapičene figure v roko, nato pa se dogodki začnejo ponavljati, le na bolj grozljiv način. Njegovi prijatelji in sorodniki začnejo izginjati, policija pa jih vedno najde mrtve, brez kaplje krvi. Očitno se je njegov nekdanji nasprotnik prelevil v množičnega morilca ...

No, na srečo je film eno, realnost pa drugo, tako da se je potekal mednarodni turnir v Murski Soboti veliko bolj miroljubno kot v omenjeni zgodbi. Šahisti so celo šli skupaj na kosilo, kjer si je polovica privoščila pico, polovica pa goveji zrezek. To ni nič čudnega, saj so igralci šaha že od nekdaj znani kot mirni in prijateljsko usmerjeni ljudje. Pa tudi sama igra je bila že od veke vekov mišljena kot sredstvo, ki naj strasti pomiri, ne pa da jih še bolj razburka, čeprav sta tudi v njej napad in obramba poglavitnega pomena. Legend o nastanku te igre je veliko, najlepša pa je tista, ki si jo je izmislil angleški pesnik William Jones, ki je živel v osemnajstem stoletju. Jones je v svoji pesnitvi *Caissa* za izumitelja šaha postavil rimskega boga vojne Marsa. Le-ta je dolgo zaman osvajal srce lepe boginje Caisse, njeno ljubezen pa si je pridobil šele s tem, da ji je podaril šahovsko igro. Jonesova pesnitev je bila sodobnikom tako všeč, da so Caisso imenovali boginjo šaha. Znani pariški šahovski klub si je celo nadel ime Caissa in ga ohranil do današnjega dne.

Nekaterim pa je bila bolj všeč prelepa zgodba, ki nam jo je v svojem epu *Knjiga kraljev* podaril slavni perzijski pesnik Firduzi. Neka indijska kraljica je vzgajala svoja sinova Gava in Talhenda tako, da med njima ni bilo razprtij. Zaradi napornega vladanja je morala kasneje vzgojo prepustiti dvema svečenikoma, ki pa sta hlepela po oblasti in tako začela ščuvati brata drugega proti drugemu. Ko sta Gav in Talhend odrasla, so se pričele med njima razprtije in celo vojne. Da bi bojaželjna brata pomirila, je njuna mati po nasvetu nekega modrijana izumila igro, v kateri so bitke brez ran in krvi, in jo podarila svojima sinovoma, ki sta od tedaj dalje živela v miru in slogi. Igro, ki je tako uspešno spremenila nravi sprtih mladeničev, je Firduzi imenoval *čaturanga*. Ta igra je bila zametek našega šaha.

No, devetdesetim šahistom iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije, ki so se zbrali v nedeljo, sedmega decembra, v kavarni hotela Diana na osmem mednarodnem turnirju v pospešenem šahu, je bilo kaj malo mar teh starodavnih legend, kajti v njihovem prvem planu je bila samo čim višja lastna uvrstitev v končni razvrstitvi. Igralo se je devet kol po švicarskem sistemu, kar je pomenilo, da je pare izžrebal računalnik, ki je postavil skupaj zmagovalce pri eni mizi in poražence pri drugi. *Pospešeni* – to je pomenilo, da je imel vsak igralec za razmišljanje na voljo le petnajst minut, nato pa mu je padla zastavica, kar je seveda pomenilo poraz. Posamezna partija je tako lahko maksimalno trajala le pol ure. Za laike je bilo opazovanje začetka igre zelo dolgočasno, kajti takrat so bili šahisti še vsi zatopljeni v figure ter v svojo in nasprotnikovo igro, toda pravi užitek opazovanja se je začel proti koncu partije, ko so se zastavice na šahovskih urah pomikale proti padcu. Takrat so se šahisti začeli praskati po glavi, jo naslanjati v dlani in na svoj komolec, njihove oči so nervozno pogledovale zdaj uro, zdaj figure, zdaj nasprotnika in marsikateremu so se začele tresti roke. Če bi jih nepoznavalec pogledal od daleč, bi prav gotovo prišel do sklepa, da je pred njim krdelo obupancev. Toda temu se v šahu pravi samo *razmišljanje*, hitro, mrzlično razmišljanje. In roke začnejo z neverjetno hitrostjo vlečti figure in mlatiti po gumbu na šahovski uri. Pogostokrat se zgodi, da začneta takrat nasprotnika, ki imata malo figur, poteze ponavljati, vendar v zelo hitrem tempu, ki mu opazovalec komaj sledi. V tem primeru se dogovorita za *remi*, kar bi v nogometnem žargonu pomenilo neodločeno. Saj smo vam že povedali, da je šah miroljubna igra.

Joj, kako težki so moji možgani, kako težki, kako težki, kako težki ...

Dr. Kelemen: Tole pa je še težje kot moja doktorska disertacija ...

Madžar Gyula Horvath je edini premagal Hulaka in zasedel drugo mesto. Nejasno je ostalo le, zakaj je figure boljše videl brez očal kot z njimi?

Samo en mož na turnirju je bil »hladen kot špricer«. To je bil edini velemojster Hrvat Krunoslav Hulak, ki je veljal za glavnega favorita. On je že vedel, zakaj je tako miren, saj je to svojo favorizirano vlogo na koncu tudi upravičil, čeprav mu je nekaj težav povzročil Madžar Gyula Horvath, ki se lahko pohvali, da je edini na turnirju premagal Hulaka. Hrvat pa se je tudi hitro pomiril ob petdesetih tisočakih, ki si jih je kot skupni zmagovalec prislužil v enem dnevu. Vendar, roko na srce, človek si jih je tudi pošteno zaslužil, saj bolj prijaznega in mirnega šahista svet še ni videl. Pa tudi njegove dlani so ostale cele.

TOMO KOLEŠ
Fotografije: N. JUHNOV

Malo lahko premaga tudi veliko. Maja Kramar je na vprašanje: »Ali bova sploh igrala?« odgovorila z lekcijo, ki je njenega nasprotnika odpihnila v šahovski vrtec.

Menjalniški tečaj

Pomurske banke 16. 12. 1997

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 16. 12. 1997 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.342,2386	1.327,00	1.344,00
Francija	100	2.819,4248	2.763,10	2.826,80
Nemčija	100	9.443,7389	9.340,00	9.460,00
Italija	100	9,6354	9,35	9,67
Švica	100	11.678,1275	11.400,00	11.663,10
ZDA	1	167,7964	166,20	169,20

od 1.decembra 1997

NOVE, NIŽJE OBRESTNE MERE

za kreditiranje malega gospodarstva

izhodiščna obrestna mera

kratkoročni krediti za tekoče poslovanje

- nakup repromateriala,polproizvodov, financiranje zalog, priprava blaga za izvoz ter za druge namene ..... *TOM + 6,50%*

dolgoročni krediti za investicijsko poslovanje

- nakup, gradnja ali adaptacija poslovnih prostorov, nakup opreme in strojev ter druge dolgoročne naložbe ..... *TOM + 8,50%*

Temeljna obrestna mera - TOM - za december je 0,8% mesečno oz. 9,84% letno.

Vse informacije v zvezi z opravljanjem bančnih storitev in kreditiranjem malega gospodarstva dobite v Sektorju za drobno gospodarstvo Pomurske banke d.d., M.Sobota in oddelkih za drobno gospodarstvo v Poslovnih enotah Lendava, Ljutomer in Gor.Radgona.

pomurska banka
Pomurska banka d.d., Murska Sobota, bančna skupina Nove ljubljanske banke

Vito Györek - Sponzorski se je po ponovnem zaostanku z izplačili plač in vprašljivo božičnico na Cestnem in po velikem pomanjkanju soli za posip cest zatekel k svojim dobrim zvezam s kmeti orači, ki so organizirali kupinarsko akcijo za zbiranje živinske soli, ki jo bo potreboval za reševanje zimske nadloge. Tudi sam je bo potreboval nekaj, ker je pot do direktorske pisarne vse bolj spolzka, čeprav je še ni prizadela zmrzal.

***

Župan Tunč Slavic - Pancho Vila je s tajnikom Tiberiusum dvigoval »ležeče policaje«. Smuko je vozil sam prečastiti Rudi Horvat - Pikcajg, ker edini ni imel zlizanih zimskih gum.

***

Na dan 1. 1. 1998 bodo pognali stroje tovarne odpadkov, ki jo bo vodil Ivan Bürgermaister - Desanirani. Stroje bo pognal župan Puconec Ludvik Novak - Od mrtvih vstali.

***

Tine Mlinarič - Plavajoči je organiziral prvi veliki strokovni posvet mlinarskih šušmarjev. V svojem uvodnem referatu je predstavil koncept strokovne manipulacije in iger s pametjo. V referatu, je uspešno ubranil tezo o ničevosti šolniške pameti, če ta ni ideološko razpoznavna.

***

Mega drogerijsko lendavsko podjetje iz bele hiše Tanja je kljub spolzkosti parafina in zaradi snežne ujme in spolzkega dvorišča pri Logu po hitrem postopku pretopilo ves tolminski parafin v adventne svečke. Prazne sode pa so ponudili novemu vinogradniškemu podjetju občine za donegovanje vina.

***

Sedaj sta dobrotnika pomurskega podjetništva Viki Šbül - Konjukturni in Bojan Žunič - Pogoriščni močno privila finančne pipe, ker jima še ni uspelo pognati lendavske Elizabete. To je izkoristil njun močan konkurent Dalibor Gider - Agresivnejši, ki v teh dneh kroži med podjetniki in poskuša transferirati presežek svojega kapitala pod ugodnimi pogoji.

***

Lujzu Slaviču - Zlati palinki je nekako uspelo dobiti nazaj milijon od ZOTKE. Zato pa sedaj stiska njegovega računovodjo Vrečiča - By passa, ki mora poravnati od šest do sedem tisoč mark za prevoz na olimpiado oračev.

***

Jože Nemeš - Verona, direktor Panonke v večni reorganizaciji, je odločno izjavil, da Panonka ne bo šla v stečaj, če pa bo že tako, bodo šli najprej v stečaj nekateri člani upravnega odbora zadruge. Tako bo lahko sedeže novih zadrug prenesel kar na kmečke grunte, ki so bili pod zadružno hipoteko.

BESEDA NI KONJ

KMALU Lepa kot nevesta, VESTNIKova fiesta

VESTNIK božično-novoletna priloga

Nekaj nenavadnega je v zraku, pričakovanje, presenečenje, magičnosti ...

Z Vestnikovo Božično-novoletno prilogo smo prišli v vaš dom le nekaj dni prej, preden boste prižgali četrto adventno svečko. Z vami želimo biti ob enem od najlepših praznikov v letu. Mesta so okrašena, tudi naši domovi so že začeli dobivati drugačno podobo, praznično razpoloženje se je vtihotapilo v vse kotičke našega okolja in v nas same. Z gotovostjo lahko trdimo, da se zunanja podoba praznika, če ji le pustimo, naseli tudi v nas.

Da bodo prazniki še bolj prazrnični, želimo tudi mi, zato smo vam pripravili nekaj nasvetov o kuhanju, o peki keksov, krašenju božičnega drevesca pa o simboliki, ki spremlja ta praznik, in še čem, čeprav dobro vemo, da je ni lepše od vaše vsakoletne božične jelke, da so recepti iz vaše stare kuharske knjige, ki ste jo podedovali, najboljši, da se kakršna koli večerja ne more primerjati z jedmi, ki vas spominjajo na samo vaš božič ..., ki je pogosto poln spominov in nostalgije.

Spomini in nostalgija, kako je bilo nekoč in kako je danes, predvsem pa kako je danes drugače, kot je bilo nekoč in česar danes ni več - tolažimo se, da čas mineva, v bistvu pa se spreminjamo mi. Tudi sama sem si nekoč za božič želela sladkarij in jagodnega kompota. To so bili časi, ko sem si želela bombonov, in nisem razumela voščilnic o miru. Danes imam bombone, ki mi ne pomenijo več toliko, poleg tega pa nadvse dobro vem, kaj pomenita mir in tišina.

Čeprav smo vsako leto starejši, praznovanja božiča v družinah ne želimo spreminjati kaj veliko. Po tradiciji se zbere družina in si najde čas, da se ob tem velikem prazniku pogovarja o nepomembnih, a prijetnih stvareh. Ob skrbno pripravljenih jedeh, ob božičnih jelkah in soju sveč pričakujemo, da bodo zazvonili zvončki, da se bodo prižgale iskrice in svečke in bomo zaslišali Sveto noč. Je čas obdarovanj in presenečenj. Je čar razburjenja, da bomo dobili kakšno darilo. Morda teh daril nikoli ne bomo uporabljali, bodo pa vedno ležala v kakšnih predalčkih in nas bodo spominjala na ljudi in na čudovite trenutke, povezane z njimi.

In potem bo prišla najdaljša noč v letu, prijetna družba, kozarec šampanjca, milijon želja ... Polnočni ognjemet in dunajski valček. Ko bo urin kazalec odbil polnoč in se bo pisalo leto 1998, se bodo pričakovanja spremenila v sedanjost, dnevi pa bodo spet začeli minevati v ustaljenem ritmu.

Veliko želja se še bo zvrstilo v teh dneh, veliko voščilnic bo romalo po svetu. Morda se vam bo zgodilo, da zaradi teh predpraznicnih norišnic, nakupovanj, obveznosti ... ne boste uspeli niti vseh pregledati ali pa boste klišejsko napisali: Upam, da se letos večkrat vidimo, ali morda celo, da se letos srečamo ... Namesto voščilnic morda raje vzemite telefon in ljudi pokličite ali jih preprosto presenetite z obiskom. V prihodnjem letu si torej vzemite več časa, sami zase in za ljudi, ki vam kaj pomenijo.

Ob prihajajočih praznikih in seveda v novem letu vam želimo veliko lepega in nepozabnega ter da bi se vam uresničila vaša pričakovanja. Želimo vam, da bi bilo leto tako pestro in pisano, kot so božične jelke, da bi bila vaša prihodnost tako svetla kot lučke in svečke razsvetljujejo mesta, naj bi dišalo po prijetnih stvareh, kot v teh praznikih diši po pecivu in drugih dobrotah, naj zimzelen prežene vse strahove, nevarnosti in zle duhove ... želim vam, da bi vas vse leto spremljalo toliko prijateljev, kot se vas jih spomni v teh prazničnih dneh, in da bi se uresničile vse njihove lepe želje, naj bo plodno, kot bodo Adonisovi vrtički, predvsem pa vam želim, da bi v pravem trenutku ujeli namig zvezde. Še posebno pa želim lepe praznike tistim, ki jih zaradi kakršnih koli razlogov letos ne bodo mogli preživeti v krogu svoje družine ali svojih najdražjih.

A. NANA RITUPER RODEŽ

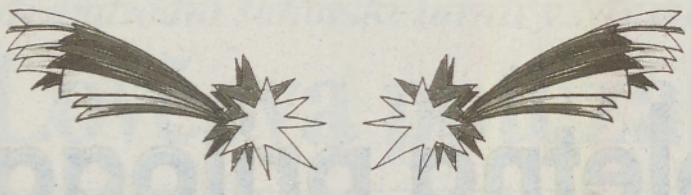

Da Vam bo tudi pozimi toplo...

...Vam od 5.-31.decembra ponujamo do 16% NOVOLETNEGA POPUSTA za okna, polkna in vrata

JELOVICA
Lesna industrija,d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.: (064) 61-30, faks: (064) 634-261
prodajna mesta:
MURSKA SOBOTA, Cankarjeva 25, tel./fax:(069)22-921
Diskont Univerzal, KRIŽEVCI/LJUTOMER

NAJCENEJŠI V SLOVENIJI

Vzdržljivost - Kakovost - Uporabnost

To je traktor LTZ 55

CENA JE PRAV NEVERJETNA:
le 23.900 DEM!
- nizki klirens
- vodno ali zračno hlajeni motor
- hidravlični volan danfos
- dvostopenjska hidravlika
- moč motorja 62 PS
- pridobljena je evropska homologacija

MTZ BELARUS 952 TD 65/90 KW/HP
- vodno hlajeni motor
- sinhronizirani menjalnik
- dvostopenjska hidravlika
- pogon 4+4
CENA: že od 25.000 DEM

IMR RAKOVICA
- nizki klirens
- vodno hlajeni motor
- hidravlični volan
- moč motorja je od 45 do 76 PS
CENA: že od 21.900 DEM

IZ NAŠEGA PROGRAMA LAHKO KUPITE TRAKTORJE: LTZ, VLADIMIREC, MTZ, IMR RAKOVICA! MOŽNOST NAKUPA STARO ZA NOVO! PONUJAMO VAM UGODNA POSOJILA ALI ZAKUP. SEDAJ JE PRAVI ČAS ZA NAKUP!

Volga
d. o. o., ekskluzivni zastopnik in prodajalec traktorjev VLADIMIREC, BELARUS, LTZ 55 IN IMR RAKOVICA
Partizanska 6/II, 2000 Maribor,
tel./ faks: 062 222 641
mobitel: 0609 644 351

S sodobno tehniko – s strojnim rezanjem

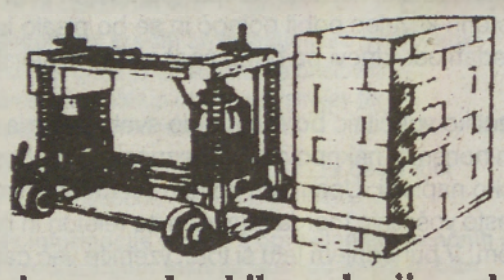

hitro in kakovostno izoliramo

zidove vaše hiše, kleti in gospodarskih poslopij pred vlago.

- *Strokovno hidroizoliramo terasaste strehe – z domačim in uvoženim izolacijskim materialom.*
- *Naredimo zunanjo in notranjo toplotno izolacijo objektov.*

KAKOVOSTNE STORITVE, UGODNE CENE, 5-letna garancija.

Vsem našim strankam in bralcem VESTNIKA želimo vesel božič in srečno novo leto!

Gradbene izolacije HACK, 69223 DOBROVNIK 244, tel./telefaks (069) 79 166

O tem, kako

Zastavili smo jim naslednja vprašanja:
1. Kaj za vašo cerkev pomeni božič?
2. Kako ga praznujete?
3. Simbolika, povezana s tem praznikom?
4. Kakšna lepa misel ali sporočilo vernikom?

Velika noč in sveta noč sta prav gotovo največja krščanska praznika, božič ali sveta noč pa je najobsežnejši, saj je poleg tega, da je krščanski praznik, tudi velik in pomemben družinski praznik. Praznujejo ga malodane po vsem svetu, vsekakor pa je prazničnost marsikje zaznati še mesec in več pred tem. V stoletjih, kar se praznuje, se nanj navezujejo številne šege, navade in verovanja. Božič je eden, v različnih kulturah, cerkvah in državah pa se ga različno praznuje ali spoštuje. Ker so se v naši pokrajini ustalile številne krščanske verske skupnosti, smo duhovne vodje povprašali o njihovem odnosu do tega praznika. Odgovore smo uvrstili po abecednem vrstnem redu verskih skupnosti.

Naj se Jezus rodi tudi v naših srcih

Adventistična cerkev, gospod Mihael Virtič

1. V svetem pismu in nikjer v zgodovini ne najdemo natančnega datuma Jezusovega rojstva. Ve se samo za leto. Toda napisano je to, kar moramo vedeti, da je bil Jezus zares rojen. Zgodovina to potrjuje, saj se vsak človek hote ali nehote strinja s tem, ko pri datumu napiše leto po Kristusovem rojstvu. Ker je božič - 25. december - le z novim imenom nadomestek poganskega praznika »rojstva nepremaganega boga Sonca, ga naša Cerkev ne praznuje. Apostoli in Kristusovi učenci niso poznali tega praznika. Božič se je začel slaviti šele v četrtem stoletju po Kristusu, jasli so bile sprejete v 18. stoletju, božično drevo pa v 20. stoletju.«

2. Za nas je božič drag dogodek, na katerega se pripravlja ves krščanski svet. Je spominski dan na rojstvo Jezusa Kristusa, našega zveličarja, v Betlehemu. Temu dogodku posvetimo pozornost tako, da imamo po vseh večjih cerkvah posebno bogoslužje o pomenu tega enkratnega dogodka v zgodovini krščanstva. Pri tem bogoslužju pojemo poleg drugih pesmi tudi Sveto noč, blaženo noč.

3. Dandanes je ves december »adventni čas«, saj vsi kristjani pričakujejo Jezusov prihod. Beseda advent prihaja od latinske besede adventus, ki pomeni prihod. Razlika je le v tem, da se večina pripravlja na Jezusovo rojstvo le en mesec v letu. Mi se imenujemo adventisti in se vse leto pripravljamo na Jezusov ponovni prihod, na izpolnitev naših molitev oče naš: »Pridi tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji.«

4. Čeprav je Jezusovo rojstvo za nas največjega pomena, pa le malokdo v teh dneh razmišlja o njem. Vprašajmo se: Ali se je Jezus rodil tudi v tvojem in mojem srcu, ne pa samo v Betlehemu? Ali se pozna po našem življenju, da imamo Jezusa v svojem srcu? Sveto pismo pravi, da je Jezus ljubezen. (1 Jn 4,16). Ali ljubimo vse svoje bližnje ne glede na barvo kože, narodnost, posebno še dandanes, ko je na svetu toliko gorja, sovraštva in kriminala? Če bi hoteli ugotoviti, kakšni ste v tem pogledu, vprašajte svoje sosede? Ti vas dobro poznajo, pa vas bodo tudi dobro ocenili.

Ne pozabimo: Če je Kristus v srcu, bosta rasla tudi ljubezen in zaupanje. Če je Kristus v srcu, bo vaš dom srečen in pripravljen za večno življenje. Dom, v katerem imajo družinski člani Kristusa v srcu, je delček nebes na zemlji.

Zunanja okrašenost naj spominja na našo notranjost

Baptistična cerkev, gospod Jožef Časar

1.Če želimo razmišljati o pomenu božiča kot praznika, se moramo vrniti skoraj dva tisoč let nazaj, ko se je zgodil dogodek, ki še danes ni sprejet med vsemi ljudstvi tega sveta. »Bog je namreč svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor veruje vanj, ne pogubil, ampak bi imel večno

življenje.« (Janez 3:16) Svetopisemski temelj krščanstva je Jezus Kristus, ki se je rodil v Betlehemu in tako izpolnil sedemsto let staro proroštvo proroka Izaije. (Izaija 7:14) Brez tega dogodka in pozneje Golgote danes ne bi bilo baptističnega (krščanskega) gibanja.

2. Evangelist Luka je zapisal (Lk. 2:1-20), kaj se je dogajalo ob Jezusovem rojstvu in kako so praznovali prvi božič. Praznovali so tisti, ki so poznali proroške knjige in so pričakovali ta veseli dogodek. Sprašujem se, ali ni tudi danes tako, kadar se v družini rodi željeni otrok? Zame je božič določen datum, za pravega kristajana bi božič moral biti vsak dan. V svetem pismu ni napisano, kako se mora praznovati božič, zato ga mi praznujemo primerno kulturi naroda, kjer živimo. Nimamo polnočnic, program na božični večer pa je prilagojen dogodku; prepevamo božične pesmi, igra božična glasba, z recitacijami in nagovorom pa se poudari pomen božiča.

3. Pristna vsebina pravega božiča je obdarovanje in ljubezen je tista, ki človeka sili k obdarovanju. Toda ob današnji potrošniški mrzlici ne sme postati samo sladkobno čustvo, ampak praznik z globoko vsebino, tako je božič velika resnica o nedvoumni Božji ljubezni. Je praznik ljubezni, odrešenja, radosti in navsezadnje miru. Čas božiča vzbuja upanje tudi osamljenim, zapuščenim, bolnim, ostarelim ... to je upanje, ki ga je poslal Bog na ta svet pred dva tisoč leti in v času božiča ga vsi ponovno podo-življamo. Naša mesta, stanovanja so okrašena, kar nas spominja na svečanost in veličino božiča, in lahko simbolično predstavljajo, kako naj bo okrašena naša notranjost. Božiča ne bi smeli praznovati brez glavne osebe - Jezusa Kristusa, kajti božične sveče bodo ugasnile, okrašeno mesto bo dobilo staro podobo, tudi praznično razpoloženje mine.

4. Živimo v času, kjer mnogi ljudje nimajo upanja na boljši jutri. Svet je v političnem, moralnem, ekonomskem in psihičnem kaosu. Čas božiča pa naj bo čas, ko iskrico upanja, ki živi v nas, pustimo, naj se razvija in prerase tegobe življenja in naj vsak prebivalec te dežele, posebej Pomurja, sprejme darilo, ki ga je Bog podaril kot odrešitelj Jezusa Kristusa in po božiču ne bo ostala praznina. Vsem družinam in vsem posameznikom želim, da doživijo polnost božiča. Blagoslovljen božič in srečno novo leto 1998!

Naj bo božič začetek novega duhovnega razmišljanja

Binkoštna cerkev, gospod Štefan Kuzmič

1. Božič je tudi v Binkoštni cerkvi kot v vseh preostalih krščanskih cerkvah eden od treh največjih praznikov. V njem se spominjamo rojstva Jezusa Kristusa, Božjega sina, ki je pozneje umrl za nas, za naše odrešenje. Poleg skromnih zunanjih znamenj dajemo močan poudarek notranjemu - duhovnemu življenju. Po rojstvu je bil položen v jaslice, ravno tako pa so danes naša srca prostor Njegovega duhovnega bivanja. Božič ima velik pomen za versko občestvo, ravno tako pa tudi za naše družine, »kajti on bo svoje ljudstvo odrešil grehov« (Mt 1,21).

2. V naši cerkvi imamo posebno božično bogoslužje že na sveti večer, pridiga, petje in molitve imajo božično sporočilo, v programu sodelujejo tudi otroci veroučnih skupin. Zapojejo božične pesmi, berejo božična besedila iz svetega pisma in pripravijo prikaze dogodkov božične noči. Na koncu bogoslužja dobijo otroci božična darila - in v nekaterih naših cerkvah tudi ostareli, osameli verniki in prijatelji. To jih posredno spominja na Jezusa Kristusa kot darilo človeštvu iz neba - od Boga, ki ga odrasli sprejemamo neposredno. Praznično razpoloženje pripravljamo tudi v krogu družin ob jelkah in svečanih večerjah, kjer prepevamo lepe božične pesmi.

3. Ob božičnih praznikih in na bogoslužjih prepevamo pesem Sveta noč. Iz zgodovine vemo, da je bil 25. december sicer poganski praznik, posvečen bogu Sonca. Toda v preroku Malahiji (3,20) je zapisano: »Vam pa, ki se bojite mojega imena, vzide sonce pravičnosti in ozdravljenje bo v njegovih perutih.« In to sonce pravičnosti je tudi Jezus Kristus, katerega rojstva se spominjamo tega dne.

4. Slava bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji (Lk 2,14), je bilo angelsko sporočilo tudi za naš nemirni čas. Vsem ljudem dobre volje predlagam, da se ob letošnjih božičnih praznikih z družinami posvetijo branju svetopisemskih dogodkov v začetku Evangelija po Mateju in po Luku. Sprejmimo neizrečeni Božji dar človeštvu - Jezusa Kristusa, Božjega sina. Naj bo letošnji božič mnogim začetek novega duhovnega razmišljanja, razumevanja in življenja - in v miru z Bogom in bližnjim. In se veda vsem bralcem Vestnika vesele božične praznike in blagoslovljeno leto 1988!

Božič je praznik miru in ljubezni

Evangeličanska cerkev, gospod Geza Erniša

1. Božič je tako kot za druge krščanske cerkve eden največjih praznikov tudi v Evangeličanski cerkvi, čeprav je tudi še med teologi precej razprave o tem, ali so pomembnejši velikonočni ali božični prazniki. Ljudje so odločili po svoje in vsakoletni obisk bo-

božič ni za vse božič

goslužja pri božičnih praznikih kaže na to, da je božič postal neke vrste fenomen našega časa. Kaj ljudi ravno v tem trenutku množično pritegne v cerkve, je težko enoznačno odgovoriti. Gotovo pa je dejstvo, da imajo ljudje do tega praznika svojevrsten odnos, pa najsi gre pri enih za sentimentalnost, pri drugih za hrepenenje po izgubljenem otroštvu, pri tretjih za religiozno potrebo.

Kakorkoli gledamo na božič, moramo reči, da ima v krščanskem učenju prav poseben pomen: Bog je v Kristusu otroku postal človek, med ljudmi je živel, za njihovo odrešitev je umrl in vstal. Prav posebno mesto pa ima izpoved: vam je danes rojen Zveličar. In ta danes je še posebno pomemben, kajti izpričuje stalno bližino Boga in njegovo navzočnost pri vseh generacijah.

2. V zgodovini je postal božič eden najlepših in vsebinsko najbogatejših praznikov. V naši cerkvi ga praznujejo dva dni, in to s svečanimi bogoslužji 25. in 26. decembra. Drugi božični dan ali praznik imenujemo tudi štefanovo kot spomin na Štefana - prvega mučenca. Bogoslužja so na božične praznike ob običajnem času.

3. V zadnjih dveh stoletjih praznujemo tudi božični večer ali sveto noč. Po naših domovih in cerkvah postavljamo božična drevesca z jaslicami. Otroci nastopajo na božični večer v najrazličnejših oblačilih, ki simbolično ponazarjajo Jezusa otroka, angela Jožefa in Marijo, pastirje. Vse to so vidni simboli božiča. Prav tako so božično obarvana tudi vsa biblična berila ter pesmi, ki govorijo o rojstvu božjega sina.

4. Božič je praznik miru in ljubezni, praznik družine in prijateljstva, praznik vseh tistih ljudi, ki si želijo, da bi na svetu vladala mir in ljubezen ... Bog nas je po Jezusu obdaril z mirom in ljubeznijo, zato tudi ljudje na te praznike drug drugega razveselimo s kakšnim darilom. Mora pa nas voditi načelo, da ima vse, kar podarimo, le tako in takrat svojo vrednost, če to prihaja iz srca. In tudi sam vam v teh božičnih praznikih, ki so pred nami, želim veliko darov in bistvo je lahko prav v skromnosti.

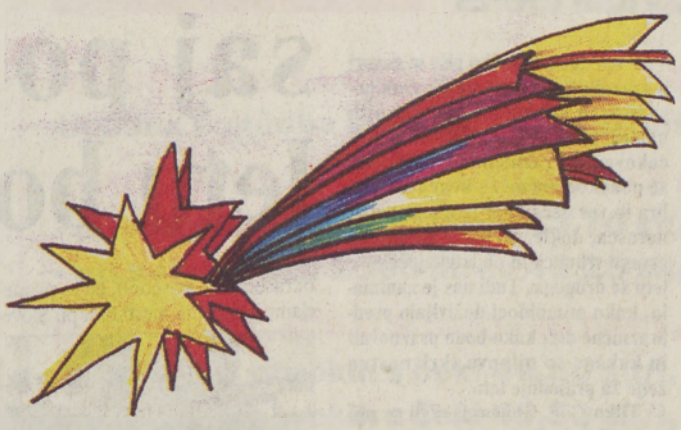

Kako na božič gleda Bog?

Jehovove priče, gospod Daniele Crevatin

1. Pri nas nima božič takšen pomen, kot ga ima za krščanstvo. Ker biblija nič ne pove o tem, kdaj se je Jezus rodil. Zato datuma ne praznujemo. Biblija samo pravi, da se je rodil nekje v začetku oktobra. Božič ima mnogo izročil in običajev, ki prihajajo iz poganstva. Spoštujemo pa tiste, ki ga praznujejo, in smo veseli, če se kdo vsaj v teh dneh bolj posveča veri, če že drugače ne. Če mislijo na Jezusa, je to pozitivno.

3. Mnogi simboli, ki so danes uveljavljeni, nimajo pri praznovanju božiča nič skupnega s krščanstvom. Tako je božiček mit, legenda, ki temelji na običajih, povezanih z mirskim škofom (v današnji Turčiji) iz četrtega stoletja. Nekateri trdijo, da temelijo božične šege in božična simbolika na biblijskih dogodkih, toda v resnici jih večina izvira iz poganstva, tako na primer božična jelka, ki so jo že v predkrščanskem času krasili Skandinavci, ti so ob novem letu z zimzelenjem krasili hiše in skednje, da bi pregnali hudiča. Že Stari Rimljani so na primer izdelovali vence iz zimzelenega rastja, saj so z vejami božičnega drevesa krasili templje ob prazniku, posvečenem Saturnu, bogu poljedelstva. Sam praznik pa je slovel zlasti po neizmernem veseljačenju in razuzdanosti. Poljubljanje pod omelom, da bi se poročili, pomeni vrnitev v srednji vek, kajti temu so pripisovali čarobno moč. Lahko se vprašamo, kako je lahko praznik, s katerim častimo Kristusovo rojstvo, postal tako prepleten z nekrščanskimi šegami? In še pomembnejše: kako na vse to gleda Bog?

4. Izaijajeva knjiga 6 in 7 pravi: »Zakaj dete nam je rojeno, sin nam je dan in vladarstvo pride na ramo njegovo. In ime nje njegovo se bo imenovalo Čudoviti, svetovalec, mogočni Bog, oče večnosti, kres miru. Pomnoževanju njegovega vladarstva in miru ne bode konca na prostoru Davidovem in nad kraljestvom njegovim, da ga utrdi in podpre s pravico in pravičnostjo od tega časa do vekomaj.« Namesto da mislimo na Jezusa Kristusa samo kot na otroka ali dečka ali ko je umrl na križu, bi bilo bolje, da mislimo nanj, kot je danes. In biblija piše, da je sedaj knez miru ali oče večnosti. In to je pravi pomen, zakaj se je rodil in zakaj je umrl. Morali bi biblijo kot izročilo bolj poznati.

Betlehemska zvezda kaže pot reformatu

Reformatorska krščanska cerkev Slovenije, duhovnik Daniel Nagy

1. Božič je za reformata eden najlepših praznikov cerkvene družine v letu. Latinsko ime »dies natalis Domini« pomeni toliko kot Gospodov rojstni dan. Bog je naš Oče, mi pa smo le njegovi otroci, od katerega izvemo, kaj je mir, kaj pomeni radost, ljubezen, kaj je nekomu oprostiti storjeno gorje.

2. V reformatorskih družinah je božič najlepši praznik. Najlepša noč pa je sveta noč, ko je cela družina zbrana pri praznično okrašeni jelki, pod katero postavljamo darila za naše najdražje. Zapojejo se božične pesmi Iz neba angel, ki je prišel med vas. Radujejo se Kristusovem rojstvu ter si zaželijo posvečen božič.

3. Prvi in tudi najpomembnejši simbol božiča je betlehemska zvezda, ki blešči, vabi in kaže pot reformatu. Je obenem tudi simbol reformatorske cerkve. Božični simboli so še jabolka, oreh, božično drevo, ki spada med najbolj razširjena znamenja božiča. Božična jelka nam predstavlja samega gospoda Kristusa, sveče na njej pa oznanjajo gospodov prihod.

4. Iz srca želimo reformatom in vsem konfesiam v Sloveniji ter širom po svetu miren, blagoslovljen božični praznik ter srečno novo leto.

On prinaša luč v temo našega življenja

Rimskokatoliška cerkev, gospod Alojz Benkovič

1. V Katoliški cerkvi ima praznovanje božiča že dolgo tradicijo. Skrivnostni čas božiča nas vsako leto znova prebudi v globinah duše; dotakne se celo src tistih ljudi, ki so že pozabili na svoj krst, na vero svojih staršev in se za Kristusa niso nikdar prav odločili. Krščansko slavje božiča se je uveljavilo v Cerkvi že v 4. stoletju. Takrat se je poleglo preganjanje kristjanov znotraj rimskega cesarstva. Na isti dan, 25. decembra, ko so pogani slavili vzpon »nepremagljivega sonca«, so kristjani uvedli slavje v čast rojstva Jezusa Kristusa, ki so ga poimenovali »Sonce pravičnosti«. Prav v oznanjevanju Jezusovega rojstva na betlehemski poljani je odmevalo sporočilo evangelija: V tisti, »od dneva svetlejši noči« je pastirjem ob njih čredah nebeški znanilec oznanil veselo novico: »Ne bojte se, glejte, oznanjamo vam veliko veselje, veselje za vse ljudstvo: rodil se vam je danes v Davidovem mestu Zveličar, ki je Kristus Gospod« (Lk 2, 10-11).

2. Po evangelijskem poročilu naj bi se Jezus rodil ponoči na betlehemskih poljanah. In kristjani zato slavimo rojstvo Luči - s polnočnico. Opolnoči je slovesna maša, ki je zmeraj lepo obiskana in polna čustvenega naboja - rojen je On, ki prinaša Luč v temo našega življenja. Tako se ta božja Luč, ki se že sedaj sveti v temi, obzirno ponuja v sprejem kot čudovita vaba in hkrati kot nujnost, naj se pred njo odločimo.

3. Božiča brez jaslic si ne moremo predstavljati, prve pa je postavil šele sv. Frančišek in so bile zelo preproste. Danes postavljamo jaslice povsod po cerkvah, po naših domovih. Tudi druge božične simbolike je vedno več - občutno več pa v letih svobode, ko si upajo mnogi javno okrasiti božična drevesa in postaviti jaslice.

4. Za konec bi rad napisal misel, ki jo je izrazila nemška znanstvenica in profesorica Edith Stein, ki je leta 1942 izginila v pepelu zloglasnega oswicncimskega krematorija: »Tema ga ni sprejela.« Tistim pa, ki ga sprejemajo, prinaša luč in mir z Bogom in mir z vsemi, ki so sinovi luči. Pred otrokom v jaslicah se delijo duhovi. Za ene je učitelj življenja, za druge učitelj smrti. Eni so zanj, drugi proti. Njegove roke dajejo, vendar tudi zahtevajo. Vsem želimo, da bi božično slavje prineslo vsem ljudem tako potrebnega miru in luči.

ANRR

ULICA ARHITEKTA NOVAKA 4, tel.: 069 37 050, 31 429

REFLEX d.o.o.
9250 GORNJA RADGONA, Podgrad 4, SLOVENIJA
Telefon: ++ 386 (0)69 61 974, 61 751, telefaks: 61 947

IN REFLEX p. e. MURSKA SOBOTA, Kopališka 2, tel.: 069 27 860

ŽELIMO VAM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1998!

Ne pozabite na nas v letu, ki prihaja, saj v steklarski delavnici v Kopališki 2 (v nekdanjih prostorih DEKORJA) in v Gornji Radgoni ponujamo:

CELOTNO PRIPRAVO IN OBDELAVO STEKLA PO NAJSODOBNEJŠI TEHNOLOGIJI:

* PROIZVODNJA IZOLACIJSKEGA STEKLA
* RAČUNALNIŠKI RAZREZ STEKLA
* SREVISNE STORITVE
* OKVIRJANJE SLIK ...

ZA ZAUPANJE HVALA!

ZLATARNA Mari

ZLATARNA MARI, obiščite nas v hotelu Diana Murska Sobota, tel.: 38 070.

HVALA ZA ZAUPANJE IN OBISK.

SREČNO 1998!

ŽELIMO VAM BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
V KROGU NAJDRAŽJIH
IN USPEHOV POLNO LETO, KI PRIHAJA.
OSTANITE NAŠI PRIJATELJI!

Simpatičen, funkcionalen in praktičen avtomobil

RENAULT KANGOO

Renault kangoo je poseben avtomobil, ki pripada novemu rodu izrazito funkcionalnih avtomobilov, je simpatičnega in nonšalantnega videza ter na voljo za zmerno ceno. Kangoo ni neposredni naslednik nobenega od modelov Renaultove proizvodne palete, uvršča pa se med twingo in megane ter ob bok cliu. S svojim bivalnim udobjem, ki presega običajne okvire, s svojim smislom za praktičnost, s poudarjeno gospodarnostjo in izrazito naklonjenostjo aktivnemu preživljanju prostega časa predstavlja kangoo nov koncept avtomobila življenja, ki se opira na koncept « gorskega kolesa« in izročilo modela renault 4. Njegova prodaja se pri nas začenja decembra, na voljo pa bodo štiri različice s tremi motorji in dvema paketoma opreme.

Kangoo je inovativen avtomobil, ki je bil domišljen in izdelan tako, da bo lahko povsem izpolnil želje in zahteve predvsem naslednjih skupin morebitnih kupcev:
- sodobne mlade družine, katerim je kangoo avtomobil za vsakodnevne vožnje in družinske izlete,
- mladi, ki iščejo zabaven avtomobil po zgledu Renaultovega twinga - vpadljiv, toda prikupnega in sproščenega videza,
- gospodinjstva, ki bodo z njim izpolnila potrebo po drugem ali tretjem avtu, ki je praktičen, uporaben in gospodaren,
- družine z otroki, ki potrebujejo avto z dovolj prostora za pet potnikov in z velikim prtljažnikom, vendar pa jim skromen družinski proračun zadošča le za nakup avtomobila nižjega razreda.

Božična anketa

Saj po novem, saj po novem letu boljše bo!

V teh dneh se veliko piše in govori o praznikih, v bistvu pa jih vsak posameznih doživlja v krogu svojih najdražjih, s svojimi občutki in pričakovanji. Praznično razpoloženje se ponekod začne že konec novembra in ves december iz dneva v dan narašča, dokler za božič ne doseže prvega vrhunca in ob iztekajočem se letu še drugega. Tudi nas je zanimalo, kako mimoidoči doživljajo predpraznične dni, kako bodo praznovali in kakšne so njihove skrivnostne želje za prihodnje leto.

Tilka Cör, Gančani: »Zdi se mi, da je Murska Sobota lepo in pestro okrašena in daje občutek prazničnosti. Morda bi lahko začeli z okraševanjem nekoliko prej, ne pa zadnje dni, ko je itak že vse praznično. Mi

bomo božič praznovali doma v krogu družine tako kot vsako leto. O tem, kako bomo dočakali novo leto, se še nismo pogovarjali. Pri nas je že dolgoletna tradicija, da pripravimo kakšno manjše presenečenje in se obdarimo. Sicer pa si v prihodnjem letu želim zdravja, prav to pa želim tudi vsem drugim.«

Branko in Angelca Fekonja, Kapela: »Ljudje smo taki, da če je izložba lepše okrašena, te bolj pritegne, ustaviš se in pogledaš, pogosto pa te še prepriča, da vstopiš in kaj kupiš. Pri nas je še vedno vse preveč zaspano. Dejstvo pa je, da je v Avstriji, na primer, nekoliko lepše okrašeno. Midva imava tri otroke, in če

bo vse po sreči, bomo božič praznovali skupaj. Midva greva k polnočnicam, otroci pa so še premajhni. Lahko pa se zgodi, da bo morala žena v

službo, saj je gostinka. Če ne bomo skupaj za božične praznike, pa bomo prav gotovo skupaj pričakali novo leto. Že vrsto let pričakujemo novo leto v krogu prijateljev in vsako leto eden od nas pripravi praznovanje. Imamo navado, da vsi, ki pridemo, prinesemo darila in naredimo brezplačni srečelov. V zavojčkih je ponavadi kaj smešnega, spominček, plišaste igrače, igrače z napisi ... bolj spomin kot uporaba. Ampak nič kaj velikega. In želje? Predvsem zdravje, poleg tega pa tudi to, da bi se miselnost ljudi spremenila, da bi ljudje bolj pozitivno gledali na svet, saj ni vse tako črno, kot vsak dan slišimo in beremo. Vse se da, samo volja je potrebna.«

Radmila Kerčmar, Murska Sobota: »Predpraznično razpoloženje v Murski Soboti bi lahko ocenila kot srednje, nič kaj preveč veselo. Lahko bi rekli, da bi morala biti lepše okrašena. Še posebno, če jo primerjamo z drugimi mesti tudi po Slove-

niji. Drugod dajo na to veliko več. Mi božiča ne praznujemo posebej, ampak je to za nas običajen dan. Zato se ob božiču posebej ne obdarujemo, lahko pa povem, da se obdarujemo ves december. V prihodnjem letu pa si želim predvsem zdravja.«

Srečko Rituper, Kuštanovci: »Murska Sobota je lepo okrašena, še posebno Slovenska ulica, čeprav ni ravno kot Las Vegas. Ne bi škodovalo, če bi bila še nekoliko bolj, v Avstriji in Nemčiji dajo več na to. Ven-

dar se v primerjavi s preteklostjo tudi pri nas okraševanju namenja vedno več pozornosti. Po drugi strani pa bi, če bi bile izložbe in trgovine bolj okrašene, človek še več kupil. Božič bom praznoval v krogu družine, novo leto pa s prijatelji. Darila in presenečenje? Sam se bom dal letos kar presenetiti. Kakšne so moje želje v prihodnjem letu? Pravijo, da naj bi bilo po novem letu boljše (smeh). Sicer pa, materialne dobrine bolj ali manj imam, zato pa veliko bolj razmišljam o prihodnosti, ki bi jo rad preživel skupaj s svojo najdražjo.«

Stanka Dešnik, Murska Sobota: »Mislim, da Murski Soboti še vedno manjka načrt za celostno krasitev mesta, tako kot ga imajo v Mariboru in Ljubljani. Tam se več mesecev pripravljajo na okrasitev, ki je potem avtorsko delo. Pri nas pa vedno znova ugotavljamo, da se vsako podjetje odloča za samostojno okrasitev, potem pa ni celostne podobe mesta. To je škoda. Ampak z leti se spreminja. Tako smo imeli še nekaj let nazaj barvaste žarnice, sedaj imamo enobarvne. Na prehodu iz enega v drugi sistem so se spremenile tudi zvezde, sedaj je več božičnih zvezd. Spremembe so, vendar so še vedno prepočasne in premalo inovativne. Tudi doma okrasimo stanovanje,

spletemo adventne venčke, ki jih imamo že od prve adventne nedelje, večer pred božičem krasim božično jelko. Ker imamo majhnega otroka, je to še posebno vznemirljivo, saj sami naredimo okraske iz bioloških materialov, slame, papirja, suhega cvetja, obesimo še balončke in pripravimo posebne pogrinjke. Jaz želim temu mestu, da si najde lepo perspektivo, da bi uspel dober zazidalni načrt centra, predvsem pa, da bi imeli več prostora zase in za otroke, za kolesarje, upokojence in za ljudi, ki so omejeni v gibanju.«

Arpi in Erika Banfi, Murska Sobota: »Lepo je danes, še posebno, če primerjamo s preteklostjo. Včasih je bilo veliko bolj žalostno, zaprto, tako da predbožično razpoloženje nikoli ni moglo priti do izraza. Spominjam se, da smo nekoč komaj po božiču lahko nesli iz trgovine kakšne pomaranče ali druge priboljške. Ne glede na vse to, smo mi vedno praznovali božič in še danes ga praznujemo, kajti za nas je božič družinski praznik. Smo manjša

družina, tako da se vsako leto zberemo štirje. Okrasili smo tudi stanovanje, z adventnim venčkom seveda, na vsak način pa bomo postavili tudi smreko. Veliko, zelo veliko in pravo, tako da bo dišalo po celem stanovanju. Obdarovanja nimamo, da

dan pa pripravimo kakšno boljšo večerjo, spečemo potice, pecivo, pri nas je za božič vedno v navadi puric a. Drugega si v prihodnjem letu skorajda ne moremo več želeti kot to, da bi bili zdravi. Sicer pa rajši s maško kučo, kak beteg.«

Tomislav Krajačič, Lendava: »V Lendavi se pri okraševanju niso ravno najbolje potrudili, ampak so mesta, ki dajejo občutek prazničnega razpoloženja. V zadnjih letih pa je opaziti vedno več dekoracij, lučk ...

in vedno bolj je vse urejeno z okusom, zato se je v teh dneh kar prijetno sprehoditi po mestu in razsvetljenih ulicah. Prva gotovo se bomo v prihodnjih letih vsaj približali temu, kar imajo številna druga mesta po Evropi in tudi drugod. Božič bom praznoval v krogu družine. Vsako leto pa pripravimo tudi kakšna manjša presenečenja, darila, to je ponavadi kaj bolj za dušo in kaj osebnega. V teh dneh spečemo tudi pecivo in z njim krasimo božično jelko. Novo leto bomo praznovali s prijatelji, sicer še ne vem, kje, prepričan pa sem, da si bomo z družbo našli kakšno prijazno in prijetno mesto. Torej, letos bom doma, za prihodnje leto pa si želim, da bi morda praznoval kje v tujini, na ulici. Želim si zdravja, drugim pa naj se izpolnijo osebne želje.« ANRR, FOTO: J. Z.

Kako si pomagamo ob prazničnem »mačku«?

Praznični čas ob božiču in novem letu je tudi čas, ko ne pazimo toliko na to, kaj in koliko pojemo. Pogosto se zgodi, da tisto, kar smo čez leto izgubili, v teh dneh pridno nadomestimo. In kdo bi se upiral vsem dobrotam pa tudi vino in druge alkoholne pijače tečejo v teh dneh bolj kot ponavadi.

Po prekrokani noči

Preden začnete konzumirati alkohol, popijte žlico olivnega olja. Po pretiravanju z alkoholom pa je priporočljivo že zvečer vzeti kakšen aspirin (če ga vaše telo in želodec dobro prenašata) in preden ležete spat, popijte čim več navadne vode. Zelo priporočljivo je tudi, če vodo pijete med pitjem vina, pri čemer ste manj žejni pa tudi količina popitega alkohola se zmanjša. Nekaterim pomaga tudi kozarec paradižnikovega soka s črnim poprom. Pregovoru Klin se s klinom zbija pa se raje izognite.

Osnovno pravilo pa je seveda – zmernost!

Ko se preveč najeste

Po obilni jedi je priporočljivo popiti kaj grenkega, še najbolje je, če je to sok grenivke. Pogosto pa je neprijetno v želodcu tudi naslednji dan. Mnogi se odločajo za post, to pa ni najbolj priporočljivo, saj se na ta dan zniža količina sladkorja v krvi. Bolje je, da se odločimo za kakšen lažji obrok; navaden jogurt, nemasno zelenjavno juho, pusto meso in drugo, kar je lažje prebavljivo. Včasih pa pomaga tudi žlica olivnega olja pred obrokom, ki pospešuje prebavo.

PETROL

PETROL, D. D., TOE MARIBOR,
Enota Murska Sobota

NAJUGODNEJŠA SEZONSKA PONUDBA KURILNEGA OLJA
Ugodna ponudba kurilnega olja po nesezonskih cenah!

GOTOVINSKO PLAČILO IN PLAČILO S KARTICO MAGNA
- pri nakupu nad 1000 litrov 43,70 sit/l, brezplačen prevoz
- pri nakupu nad 2000 litrov 43,20 sit/l, brezplačen prevoz

OBROČNO PLAČILO S ČEKI PRI PREVZEMU NAD 1000 litrov
- plačilo v 3 obrokih s čeki 44,50 sit/l, brezplačen prevoz
- plačilo v 5 obrokih s čeki 45,50 sit/l, brezplačen prevoz

OBROČNO PLAČILO S ČEKI PRI PREVZEMU MED 700 IN 1000 LITROV
- plačilo v treh obrokih s čeki 45,50 sit/l, polovični stroški prevoza

Za naročilo kurilnega olja pokličite:
SKLADIŠČE Murska Sobota, Obrtna ul. 42
Telefon: 069 37 560, 37 561

Vesel božič ter srečno, uspešno, predvsem pa zdravja polno novo leto 1998 vam želi vaš spremljevalec na poti

PETROL

DAEWOO

Nexia, 5 vrat že za 14.990 DEM
Rabljeno za novo. Posojilo in lizing na položnice!

DAEWOO FUTURA SYSTEM
Stročja vas 11, ☎ (069) 84 347

SPONA

MIZARSKO OKOVJE

Akcijska prodaja kuhinjskih delovnih pultov
- za tekoči meter boste odšteli samo 2399 tolarjev + 10 % p. d.
- cena velja ob nakupu cele plošče (4,2 m)

V enakih barvah so na voljo tudi okrasne letve, stenske obloge, servisne ter mizne plošče (v zalogi 16 vzorcev).

POHIŠTVENO OKOVJE
vodila za predale, vodila drsnih vrat, obešalniki, pohištveni ročaji, kuhinjske nape (tudi vgradne), odmične spone, ravne že od 66,00 SIT + 20 % p. d.,

STAVBNO OKOVJE
Največja izbira medeninastih, kromiranih in eluksiranih kljuk za okna in vrata v Pomurju (več kot 50 vrst).
Medeninaste kljuke z zaščito, že od 1272,00 SIT ob gotovinskem plačilu.
V zalogi tudi varnostne ključavnice s kljuko.
- cilindrični vložki za vhodna vrata že od 735,00 SIT + 10 %,
- cilindrični vložki z varnostno kartico že od 2.500,00 SIT + 10 %.

Za mizarje posebne ugodnosti!
Obiščite nas v Panonski ulici 6 v Beltincih vsak delavnik od 7.30 do 12.30 ter od 14.00 do 17.30, ob sobotah od 8.00 do 12.00.
Telefon: (069) 41 469
Mobitel: 0609 627 753

mobitel d.d.
MC M. Sobota, Lendavska 19b
Prednovoletni popusti:
GSM aparati od 33.000,00 SIT
za 5000 SIT pogovora zastonj
TEL.: 069/50- 060

POTREBUJETE KAKOVOSTEN NOVI TELEVIZOR, GLASBENI STOLP, VIDEOREKORDER, AVTORADIO, ANTENE ...?

REŠITEV

SERVIS & TRGOVINA TRATNJEK

Štefana Kuzmiča 2
MURSKA SOBOTA
tel.: 27 980

Štefana Kovača 19
TURNIŠČE
tel.: 72 080

TV
HiFi CD
Video

NAJVEČJA IZBIRA IZDELKOV
SAMSUNG **V POMURJU!**

IZDELKI SAMSUNG, SONY IN GORENJE V DECEMBRU PO NEVERJETNO UGODNIH CENAH
OB NAKUPU NAD 50.000,00 SIT KUPEC SODELUJE V NAGRADNEM ŽREBANJU!
NAGRADE: videorekorder, daljinski telefon in druge nagrade

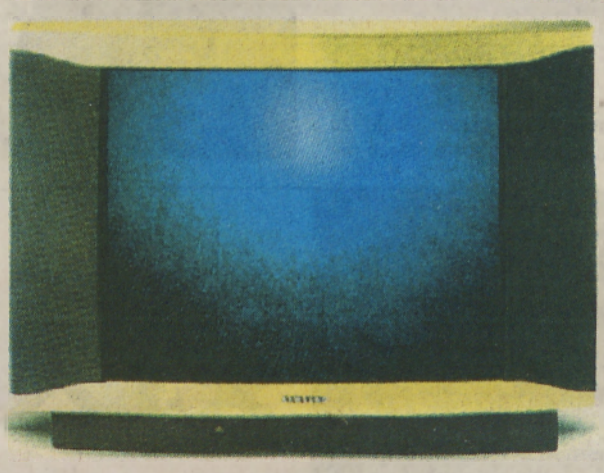

Možnost menjave rabljeno za novo!

Popravilo vseh TV VIDEO in AVDIO NAPRAV z garancijo.

Pustite se presenetiti!

Vsem poslovnim partnerjem, kupcem in drugim želimo vesele božične praznike in srečno ter zdravo novo leto!

Tovarna pohištva
MIZARSTVO d. d.
9240 Ljutomer Ul. Rade Pušenjak 1
Telefon: 81 926, 81 916, 81 936

MIREN BOŽIČ IN SREČNO, PREDVSEM PA ZDRAVO NOVO LETO 1998!

Zimzeleni simboli

Brez božične jelke ni božiča

Čeprav je za božič skoraj obvezen sneg, še posebno za novo leto, je za ta praznik značilen kult zelenja. Poleg tega, da so številne rastline, s katerimi se v teh dneh krasijo stanovanja, mesta in drugo, povezane z verovanji, dajejo tudi poseben prazničen videz, ki ga običjano mesto nima. Mnoge rastline so povezane z božičem in marsikatero zelenje je ob tem prazniku skorajda obvezno. Tako adventni venčki krasijo naša stanovanja že ves december, božične jelke pa bomo okrasili tik pred božičem. Tudi mi bomo zapisali nekaj nasvetov in idej, kako lahko okrasite stanovanje, iz česa lahko naredite obeske. Torej, kako pričarate praznično razpoloženje ter presenetite domače in goste.

Simbolika rož

Adonisovi vrtički imenujemo plitve posodice z mladim zelenim žitom, poznali pa so jih že stoletja na semitskem vzhodu. Ime imajo po grškem bogu Adonisu, v katerem je utelešena rastlinska rast. Božje drevce je na primer simbol dobre volje, veselja, odganjalo naj bi duhove. Takšna je tudi božična zvezda, ki je eden od simbolov božiča, in je bilo o njej v teh dneh že veliko napisanega.

Tudi bela omela naj bi odganjala zle duhove, poleg tega pa simbolizira nesmrtnost in življenjsko bistvo. V mnogih državah obešajo na vrata cele šope, da bi hišo obvarovali vsega hudega. Še posebno so jo častili Kelti, v njihovem jeziku pomeni omela »zdravilce vsega«. Rase tudi pri nas v Pomurju, in sicer kot zajedalski parazit, kakšne večje simbolike pa nima. Kot roža pa je zelo lepa, zato jo cvetličarji pogosto uporabljajo.

Belo omelo (Foto:N. J.)

Seveda pa je osrednjega pomena božično drevesce, ki je središče domačega praznovanja. Preden je postalo božično drevo del praznovanja, je simboliziralo upanje in veselje. Že v predkrščanski dobi so ga okraševali s sadeži in svečami, da bi počastili bogove in obstoj svetlobe. Vse lepe šege in navade pa se hitro razširijo, tako tudi okraševanje zimzelenih dreves. Dandanes bi skorajda težko našli hišo, kjer nimajo okrašenega drevesca, mnoga mesta po svetu pa kar tekmujejo, kdo bo imel največjega, najmogočnejšega in podobno, najbolj znamenita so na primer v New Yorku pri znamenitem Rockefellerjevem centru, v San Franciscu postavijo šestnajst irskih tis in podobno je še marsikje drugje. Poleg vseh okraskov in dekoracij je božična jelka vedno nekako najbolj fascinantna in veličastna. Poleg tega se pod njo običajno skrivajo tudi darila.

Okrasimo božično jelko

Pri krašenju smrek lahko uporabimo različne smreke – navadne, srebrne, posekane ali v lončkih, na plastične pa raje kar pozabite. Najlepše so sekane, letos je potrebno paziti na vijolično plombo. Posajena smreka pa je bolj praktična, saj je večnamenska in jo za krašenje lahko uporabljamo nekaj let, na koncu pa jo lahko še posadimo. Pri posajenih smrekah je potrebno biti previden pri prenašanju, saj jih ne smemo naenkrat prinesti na toplo, ampak postopoma, in potem jih je potrebno tudi postopoma ohlajati, da smreka ne doživi šoka.

Usklajenost z naravo

Kaj je »in« in kaj »out«?

Čeprav je najlažje, da iz omare vzamemo škatle z okraski, ki jih že leta vesimo na božično jelko, je letos trend takšen, da boste morali pospraviti stare svetleče žive kroglice ter svetlikajoče se trakove. Letos imajo prednost umirjene barve in okraski iz naravnih materialov. Prednost ima iznajdljivost, predvsem pa da znate uporabiti različne naravne materiale in da pustite prosto pot domišljiji.

Pri okraševanju smrečic si pomagajte z okraski iz naravnih materialov. To so lahko obeski iz keramike, slame, sadja, jabolk, orehov, drobnega peciva ali keksov, raznih oblik in okrašeni z različnimi barvami (recept za osnovno krhko pecivo najdete pri receptih za božično pecivo) ... in še čim. Lahko pa jelko popestrimo z raznobarvnimi trakovi, ki morajo biti barvno usklajeni.

Nekaj posebnega so okraski iz čebeljega voska, ki poleg vsega še lepo diši. Dišeči obeski lahko nastanejo tudi tako, da v majhne platnene vrečice povežemo različne dišavnice (cimet, negeljnove žbice, vaniljo, posušene kolobarje limone), tudi suho sadje, ter povežemo s trakom. Majhne vrečice lahko obesimo na jelko ali z njimi okrasimo pogrinjek na mizi. Nekateri tekstilci okrasijo smrečice s tekstilom, različnimi prtički. Moderen način pa so različno obarvani krožniki predvsem pri večjih smrekah. Krožniki se lahko aranžirajo z raznobarvnimi trakci.

Vsako leto se barve spreminjajo. Dandanes prevladujejo umirjene barve, veliko pa mora biti zelenja. Barve adventnega časa so bile že od nekdaj zlata in rdeča. Letošnje moderne barve so rjava, čokoladno rjava, zelena, svetlo zelena, bakreno rdeča in veliko zlate barve ter nepogrešljivi rdeča in modra barva.

Okraski iz slame: Slama je naraven material, ki se da lepo oblikovati, tako da lahko iz nje naredite raznovrstne okraske. Najenostavnejše so prav gotovo zvezde, spretnejši pa bodo lahko poskusili narediti še kaj drugega, tudi angelčke in podobno. Za povezovanje slamnatih palčk lahko uporabljamo sukanec, barvo pa uskladimo z drugimi okraski. Poleg tega pa lahko okraske iz slame kombiniramo z mnogimi drugimi materiali pa tudi ujema se z različnimi barvami.

Okraske iz slame lahko naredite tudi sami. (Foto:ANRR)

Okrasitev: Praznična dobrodošlica

V kakšnih manjših stanovanjih nimamo vedno prostora za božične smreke, zato bodo tam prišle prav tudi kakšne manjše dekoracije, ikebane, lahko okrasimo samo kakšno vejo ... Kako in iz česa lahko sami naredite dekoracije?

Poleg smreke je razširjeno vse zimzeleno zelenje, bršljan, omela, božje drevce, zimzelen, mah, ločje, šaš, tisa, pušpan, iz barvnega drena (rumenega in rdečega), različno šibje, zanimiva je vrba in vse veje, ki so nakodrane ... Vsega, kar se lahko pri tem uporabi, je veliko v naši okolici, predvsem pa, če se odpravimo na sprehod v gozd. Tam najdemo tudi storže, gobe ... Uporabimo pa lahko tudi staro vrečo, ki jo razrežemo in vpletemo v dekoracijo. Tik pred novim letom pa se na ikebane, smrečice in drugo lahko doda umeten sneg.

Aranžirajmo vhod

Zelo pomembno je, da se aranžira vhod oziroma prostor, kjer se prihaja v hišo. Vsak, ki prihaja v hišo, nekaj pričakuje in nekaj mora biti drugače kot v drugih mesecih v letu. Vhod se lahko aranžira s pletenimi kitami - girlandami, z venčki, ki so lahko okrogli ali podolgovati, iz različnega materiala, zimzeleni in kombinirani s šibjem ter s kakšno kroglico in trakovi, temu pravimo venčki dobrodošlice. Nekateri imajo doma v lončkih zimzelene grmovnice in ob praznikih jih lahko dajo pred vhod.

Nasvete za okrasitev jelk in drugih aranžamajev nam je dala Olga Varga, floristka na Vrtnarstvu Murska Sobota.

Pri krašenju lahko uporabimo različne naravne materiale. (Foto: J. Z.)

Flamin MS d.o.o.
Industrijska 1
9000 Murska Sobota
Tel.: (069) 36 600, fax: 36 610

Pooblaščeni podprodajalec in serviser:
Avtoservis HIMELRAJH
Kapelska c.21
9252 Radenci
Tel. & faks: (069) 65 517
GSM: 041 685 117

DAEWOO MOTOR
Evropska izbira

- 3 letna garancija
- ponudba velja za omejeno količino vozil

Lanos
Zimski **Lanos S** z dodatnim kompletom **zimskih gum** namesto 18.890 DEM že za **17.390 DEM.**
Pri nakupu ostalih modelov **Lanos** lahko izbirate med kompletom **zimskih gum** ali izredno ugodnimi **kreditnimi pogoji:** 4 leta T+5%. 5 let T+5,5%
v znesku do 1.500.000 SIT.

NEXIA
Že od...
14.990 DEM
neverjetnih

Nubira
Čestitamo vsem kupcem Nubire. Izbrali ste najbolje prodajan avto v svojem razredu!
(v mesecu oktobru)
Že od...
22.440 DEM
5% popusta

PRIJETNE PRAZNIKE IN OBILO SREČE V NOVEM LETU 1998!
NOVOLETNO DARILO – DO NOVEGA LETA VAM POKLANJAMO BREZPLAČNE PREVENTIVNE PREGLEDE.

PREROKOVANJE
Zaupen pogovor z vedeževalko.
POKLIČITE 090 4215

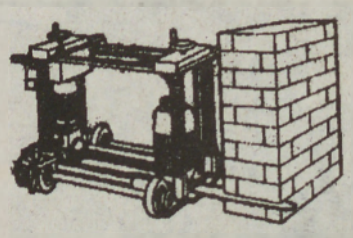

ZIDARSTVO - FASADERSTVO, IZOLACIJE ZIDOV IN STROJNI OMETI
JOŽE HORVAT, s. p.
Filovci 110, 9222 Bogojina
Telefon: 47 014. Mobitel: 0609 631 193
Vsem strankam, poslovnim partnerjem in drugim želimo vesel božič ter srečno in uspešno novo leto 1998!

Miren božič ter srečno in uspeha polno novo leto 1998!

minopek

S.O.S. Company Veščica d.o.o.

69000 M. SOBOTA, Veščica 4e, tel.: 069/23 507, fax: 31576

Vesel božič in srečno, predvsem pa zdravo leto 1998!

AVTOSERVIS LAJTER

Dobrovnik 6c, tel.: (069) 79 015

ALFA ROMEO FIAT LANCIA

Miren božič v krogu najdražjih ter srečno in uspešno novo leto 1998!

POMEX

MURSKA SOBOTA d.o.o.
Ledavsko nas. 16, 9000 MURSKA SOBOTA
SLOVENIJA, P. P. 155
FAX/TEL.: ++386 69/31620
FAX/TEL.: ++386 69/31846

VELIKI BOŽIČNO-NOVO LETNI POPUST

- Traktorji Zetor s prednjim in zadnjim pogonom cenejši za 5 %
- kotli za žganjekuho, rotacijske freze, cene nižje za 10 %
- roto okopalniki ROTO s 4-taktnim motorjem, 4 KS, cena samo 77.280, 00 SIT
- tračni obračalniki cenejši za 25 %
- mlin, drobilnik DB 350 BLISK že od 145.320, 00 SIT
- polžni transporterji, 6 m, kombinirani, cena nižja 25 %
- mehanične stiskalnice za grozdje že od 25.000,00 SIT

Ugodne cene brzoparilnikov, nahrbtnih škropilnic, samohodnih kosilnic in avtomobilskih prikolic.
IZKORISTITE UGODEN NAKUP!
Popust velja do 10. januarja 1998.
VESEL BOŽIČ TER SREČNO, PREDVSEM PA ZDRAVO 1998!

muralesa

Tovarna masivnega pohištva, d.d.
Kolodvorska 3
9240 Ljutomer

tel.: NC 069 84 301,
faks: 84 208
komerciala:
NC 069 84 413,
faks:84 411

Naše pohištvo lahko kupite pri trgovcih pohištva po vsej Sloveniji ali na sedežu podjetja v industrijski prodajalni.

Več kot trden stol je Muralesov stol

Kupci, poslovni partnerji in vsi drugi, hvala za dosedanje zaupanje, vsem skupaj pa vesel božič ter srečno in uspešno, predvsem pa zdravo leto 1998!

TEKSTIL

PLETILSTVO D.D.
PROSENJAKOVCI
PÀRTOSFALVA

- izdelujemo ženska, moška in otroška oblačila za prosti čas in druge priložnosti
- znani smo po tehničnih tekstilnih izdelkih za industrijo in gospodinjstva
- priporočamo se za nakupe v lastnih trgovinah

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN PRIJETNE PRAZNIKE TER SREČNO NOVO LETO 1998!

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

Pomurski sejem d.d.

Gornja Radgona

S prijaznim povabilom za leto 1998

SEJEM MECRA

14. - 18. april 1998
11. mednarodni sejem gradbeništva in gradbenih materialov

SEJEM INPAK

2. - 5. junij 1998
11. mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja, skladiščenja in transporta

KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

22. - 30. avgust 1998
36. mednarodni kmetijsko-živilski sejem

SEJEM SADJE

6. - 10. november 1998
2. mednarodni sejem semen, sadik, trsnih cepljenk, vrtnin, sadja in opreme

Podarite VESTNIK

Ob praznikih lahko razveselite najdražje doma in v tujini z Vestnikom.

☐ **polletno**
☐ **celoletno naročnino za Vestnik podarim:**

ime in priimek: .....
.....
naslov: .....
poštna številka in pošta: .....
.....

Podatki o plačniku

ime in priimek: .....
.....
naslov: .....
poštna številka in pošta: .....
.....
podpis: .....

Polletno naročnino (4800 SIT), celoletno naročnino (9600 SIT) ali naročnino za tujino (14.500 SIT) za leto 1998 boste poravnali poštarju ob prevzemu darilne voščilnice, ki jo bomo takoj po prejemu naročilnice poslali na vaš naslov.

Presenetite prijatelje, sorodnike, znance z VESTNIKOM in naročilnico še danes pošljite na naslov: Podjetje za informiranje, d. d., Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobota, ali pokličite 31 998.

Božična simbolika in vraže

Veliko je pojavnih stvari, ki spremljajo dogajanje ob božiču, in naj o nekaterih spregovorimo. Mnogi so se do današnjih dni obdržali kot simboli, marsikaj pa se je ohranilo, da bi ljudje lahko vplivali na zle duhove in sile ter se obvarovali pred njimi in bi lahko sami vplivali na usodo.

V zadnjih nekaj letih so se pri nas zelo razširili **adventni venčki**, beseda advent pa pomeni prihod ali pričakovanje nečesa. Ta dogodek v krščanskem letu označujejo štiri nedelje pred Kristusovim rojstvom. V številnih deželah slavijo advent po domovih in v cerkvah z adventnimi venčki iz zimzelenega listja, v katerega se vtaknejo štiri sveče. Sveča božičnega dne pa je bela.

Sveče dajejo mehko, razpoloženjsko in toplo svetlobo. Predstavljajo sonce, od katerega je odvisno naše življenje. Pri kristjanih simbolizira tudi zvezdo.

Rdeče sveče ponazarjajo življenje, rumene in v barvi medu pa luč in pričakovanje. Druge barve sveč je potrebno preudarno izbrati, da se ustvari primerno razpoloženje. (Nova doba)

Zvezde in angeli so krščanski znak božičnega časa, saj so napovedali Kristusovo rojstvo v Betlehemu. Zvezda je Svetim trem kraljem povedala, kje se je rodil Kristus.

Sadje, pecivo in sladkarije - v božičnem času jih oblikujemo v simbolične oblike - krog, zvezde in srčke. Po starih šegah so zahvala za dobra dela kot sredstvo za odganjanje hudiča. Poleg tega so semena (v sadju) simbol življenja in obnavljanja.

Zvonéki imajo v sebi moč očiščevanja, odganjajo slabe vplive ali vsaj opozarjajo na to, kaj je blizu.

Tudi za božično mizo nas obdaja cel splet opravil in krščanskih verovanj, mnoga od njih so se ohranila do danes, čeprav pri mnogih danes ne vemo več natančno, zakaj so. Tako je nekdaj na vasi veljalo, da je potrebno za sveti večer mizo in klop obložiti z različnim kmetijskim orodjem, na mizo so poleg božičnega kruha dali še seno, pehar žita, jabolka, suho sadje, steklenico vina, steklenico studenčnice, poleg tega so nekdaj dodali še zbirko, piše Niko Kuret v knjigi praznično leto Slovnecev, denar, šivanko, vosel ključ, krtačo za obleko in še kaj. Predmeti na božični mizi so bili torej čarodejni pripomočki, šega sama pa čarodejno opravilo. Njihova navzočnost na mizi ali ob njej naj bi sprožila ali privabila neznane moči, ki bi se blagodejno pokazale v gospodarstvu, da bi ne primanjkovalo denarja, da bi letina plenjala, živina uspevala in bi bolezni in ujme ne mogle blizu.« Obstajajo torej nenapisana božična opravila, ki je jih je dobro držati, če ne, »te obiščejo nezani in zli duhovi«, tega pa si nihče ne želi.

Božično-novoletno prilogo časopisa Vestnik smo pripravili

Urejanje:
A. Nana Rituper Rodež in Venera, agencija za trženje
Naslovnica Adonisov vrtiček:
Jurij Zauneker
Odgovorni urednik Vestnika:
Janko Votek
Teksti:
A. Nana Rituper Rodež
Oblikovanje:
Endre Gonter
Strokovni sodelavki:
Elvira Štumf, SŠGT Radenci, in Olga Varga, Vrtnarstvo Murska Sobota
Fotografije:
Jurij Zauneker, Nataša Juhnov, A. Nana Rituper Rodež
Lektoriranje:
Nevenka Emri
Grafični prelom:
Robert J. Kovač

Vesel božič in srečno novo leto 1998!

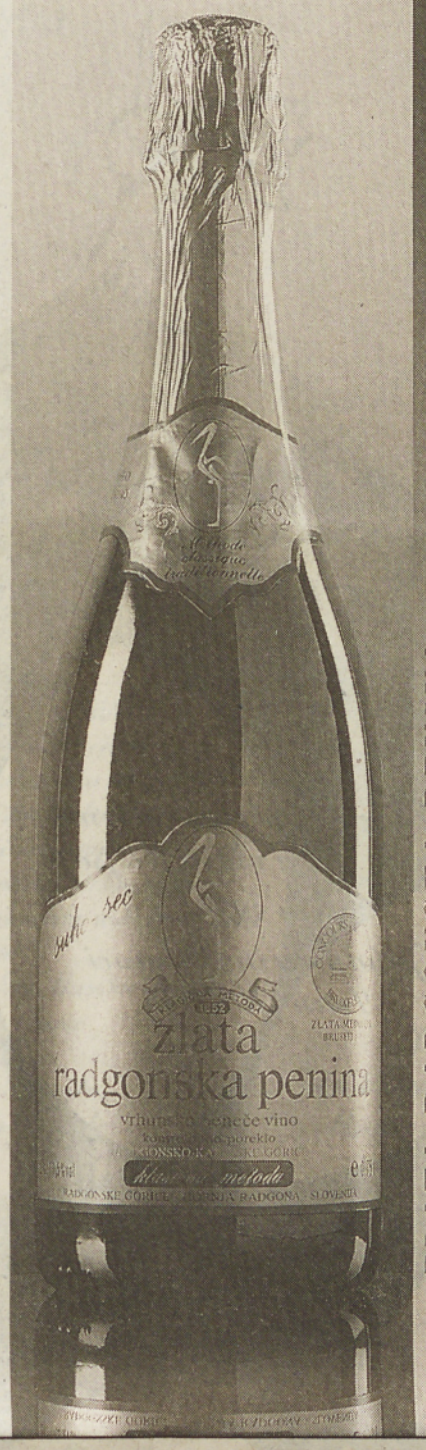

Radgonske gorice
GORNJA RADGONA d.d.
Jurkičeva 5-9
Tel.: (069) 61 321, faks: (069) 61 039

Ob Novem letu se zahvaljujemo vsem našim zavarovancem, občanom, vsem izvajalcem zdravstvenih storitev in poslovnim partnerjem za zaupanje. Zaupanje, ki ste nam ga izkazali na vseh področjih, zlasti pa na področju prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj.

Zagotavljamo Vam, da bodo tudi v letu 1998 naša zavarovanja varna, kakovostna ter kot vse doslej, tudi konkurenčna.

In ne zamudite nobene od 365 priložnosti v Novem letu, da si zagotovite varno prihodnost!

Z najboljšimi željami v letu 1998!

Vsi iz Adriatica.

Adriatic
zavarovalna družba d.d.

življenjsko zdravstveno rentno nadstandardno štipendijsko nezgodno pokojninsko

VOŠČILO SKB banke

Strankam in poslovnim partnerjem
SKB banke
Poslovna enota Murska Sobota
se ob izteku letošnjega leta iskreno zahvaljujemo za izkazano bančno zaupanje. Vse skupaj prijazno pozivamo k nadaljevanju in ohranjanju uspešnega medsebojnega sodelovanja tudi v prihajajočem letu 1998.

Obenem vabimo tiste, ki si v letu 1998 želijo poslovati z SKB banko, naj se oglasijo v naših enotah v Murski Soboti, Lendavi, Gornji Radgoni in Ljutomeru, kjer vas že pričakujejo prijazne Ekipe zaposlenih.

Vsem skupaj - strankam, poslovnim partnerjem in ostalim občanom v letu 1998 želimo veliko novih moči, načrtov in uspehov.

Srečno in veselja polno leto 1998!

SKB BANKA D.D.

PE MURSKA SOBOTA
Kocljeva 6
Tel.: 32 495, 32 496
Faks: 32 490
Za Danes. In za Jutri.

Krajevna skupnost Prosenjakovci z naselji
Prosenjakovci, Berkovci, Čikečka vas, Ivanjševci, Pordašinci in Središče
želi vsem svojim krajanom vesele božične praznike in srečno novo leto 1998!

Dragi božiček ali dedek Mraz ali kdor koli si že, ki nam prinašaš darila!

Prosim te, da nam prineseš
tople rokavice in kape za tiste, ki gredo zgodaj v službo,
obzirno budilko
in čas, ki ga bomo lahko sami uravnavali,
pa štedilnik, ki bo sam pripravil kosilo,
stanovanje, ki se bo samo pospravljalo,
perilo naj zlikano pride iz pralnega stroja,
pa vsak dan kakšno uro za razmislek,
prinesi nam samo dobre knjige
in pozornost človeka, ko ga potrebuješ,
da telefon ne bo zvonil, ko počivaš,
da bo časopis vedno svež, ko si ga vzameš v roke,
dober televizijski program
in prijetno glasbo na radiu,
prinesi nam obilico pameti in jo posuj po naši deželi
pa veliko strpnosti, ki jo razdeli potrebnim,
naj hude besede v prihodnosti nimajo velike moči,
daj nam razumne može, ki odločajo o naši prihodnosti,
prinesi nam več sto kilometrov asfaltnih cest,
dober zrak in dolge sprehode v naravi,
naj vreme ugodno vpliva na rastje
in naj luna ne pušča posledic ljudem,
meni pa prinesite mir in veliko čokolado brez kalorij!

Tvoja Taja!

KO KROJIŠ NOV PLAŠČ, GA PO STAREM MERI.

EN DANES JE VREDEN ZA DVA JUTRI!

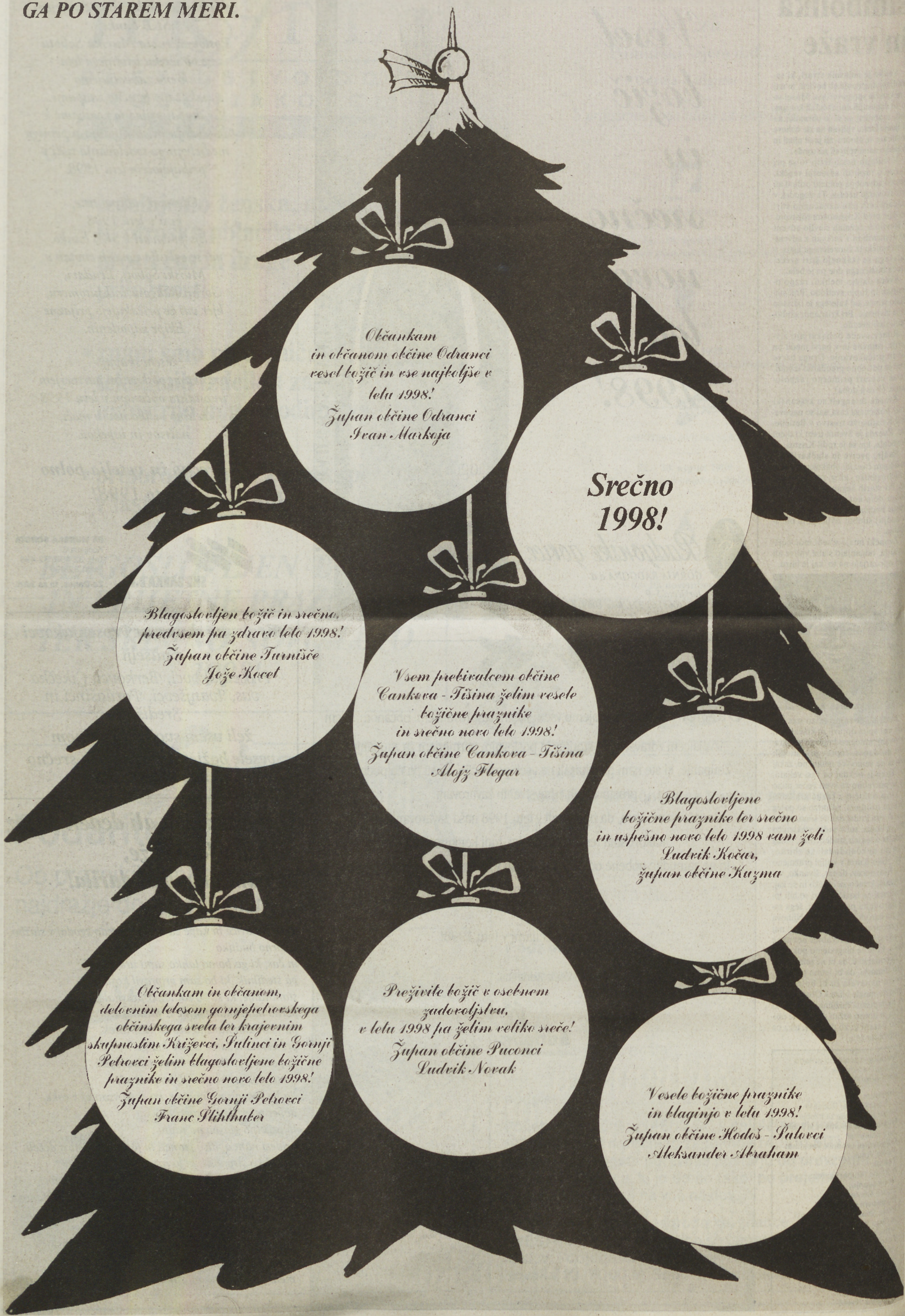

NEUMNO JE LJUBITI STARO SAMO ZATO, KER JE STARO, IN SOVRAŽITI NOVO SAMO ZATO, KER JE NOVO.

KDOR ZAPUŠČA STARO POT ZARADI NOVE, VE, KAJ ZAPUŠČA, A NE VE, KAJ BO NAŠEL.

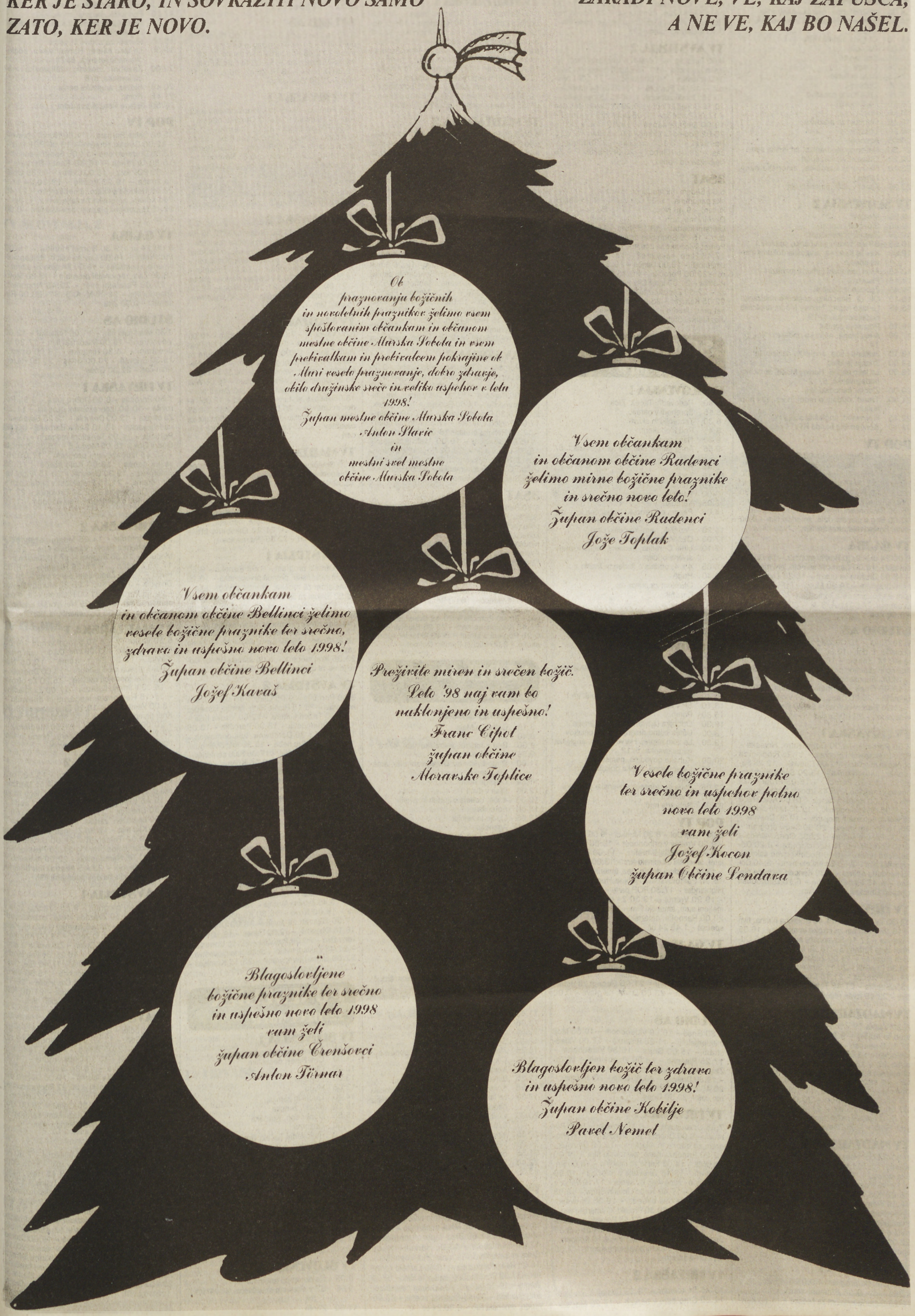

PETEK
19. DECEMBER

TV SLOVENIJA 1
9.30 Moja družina, nemška nanizanka
10.20 Uppsala - Stockholm in ljubljanski madrigalisti
11.10 Obljuba, nemški film
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.05 Omizje
15.35 Gore in ljudje
17.00 Obzornik
17.10 Lahkih nog naokrog
18.00 Po Sloveniji
18.40 Hugo
19.15 Otrokom za praznike
19.30 Dnevnik
20.05 Agencija
21.30 National Geographic, ameriška serija
22.25 Odmevi, vreme, šport
23.10 Newyorška vročica, ameriška nanizanka
23.35 Topot v noči, ameriški film

TV SLOVENIJA 2
9.25 Mostovi
9.55 Slovenski utrinki
10.25 Resnična resničnost
10.55 SP v alpskem smučanju, smuk (ž.)
12.00 Kiri Te Kanawa, angleška dokumentarna oddaja
13.45 Alica, evropski kulturni magazin
14.15 Pisave
14.45 Zgodbe iz školjke
15.15 Oh, dr. Beeching, angleška nanizanka
15.45 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka, 4/12
16.15 Posnetek smuka
17.20 Anna Maria, nemška nadaljevanka, 5/14
18.10 Jeklene ptice, angleška nanizanka
19.00 Znanje je ključ
19.30 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka, 5/12
20.00 Zločin, francoski film
21.30 Trend, oddaja o modi in vizualni pop kulturi
22.15 Holywood, angleška serija
23.10 Koncert Big banda RTV

POP TV
10.00 Santa Barbara - 11.00 Gorski zdravnik - 12.00 Varuhi luke - 13.00 POP kviz - 13.30 Taksi - 14.00 Obalna straža ponoči - 15.00 Tarzan - 15.30 Urgenca - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Varuhi luke - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Smrtonosni mikrobi - 21.00 Milenium - 22.00 Beg s planeta opic, ameriški film - 0.00 Hotel Sanjarjenje, erotični film - 1.30 24 ur

TV GAJBA
9.00 24 ur - 9.30 Borzni monitor - 15.00 Reševalci - 16.00 Čarovnik samote, ameriški film - 18.00 Družina za umret - 18.30 Živa, regionalni program - 19.30 Mulci - 20.00 V kritičnem stanju, ameriška komedija - 22.00 Družina za umret - 22.30 M. A. S. H. - 23.00 Reševalci - 0.00 Živa

STUDIO AS
9.30 Gnes - 10.00 Zaigrajmo in zapojmo po domače, 2. del - 10.30 35. seja mestnega sveta MO M. Sobota - 16.00 Gnes - 16.30 Zaigrajmo in zapojmo po domače - 17.00 Risanke - 18.00 Videostrani - 18.30 Moji mali prijatelji - 19.00 Gnes, informativna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Gnes - 20.30 Videoboom 50 - 21.25 Rezerviran čas - 22.30 Gnes - 23.00 Videospoti - 23.30 Erotika

TV HRVAŠKA 1
7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.55 Izobraževalni program - 11.25 Program za otroke in mladino - 12.00 Dnevnik - 12.25 Savannah, nadaljevanka - 13.20 Santa Barbara, serija - 13.55 Poročila - 15.05 Program za otroke in mladino - 15.45 Izbor iz tujega programa - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 19.05 Hrvaški pomniki - 19.15 Male skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.30 Dnevnik - 20.15 Sedem vrhov - 20.50 Show program - 22.00 Pol ure kulture - 22.35 Opazovalnica - 0.10 Poročila - 0.15 Nočna straža - 0.20 Oddelek za umore - 1.10 Sodniki izven zakona, ameriški film - 2.55 Sedmi element - 3.40 Dokumentarna oddaja - 4.30 Koncert zabavne glasbe - 4.45 Filmska klapa - 5.15 Dobrodošli gospod Chance, ameriški film

TV HRVAŠKA 2
14.30 TV koledar - 14.40 Borbena himna, film - 16.25 Program za otroke in mladino - 16.55 Risanka - 17.10 Savannah, srija - 17.55 Odhodi Jurja Križanića - 18.25 Mojstrovine svetovnih muzejev - 19.00 Španijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.15 Stranka, nadaljevanka - 21.00 Poročila - 21.15 Cosby Show, humoristična serija - 21.45 Tolpa z motorji, ameriški film - 23.15 Izven rešetk, ameriški film

TV MADŽARSKA 1
5.30 Vaška TV - 5.50 Sončni vzhod - 9.05 Vino in oblast - 9.35 Počitniška matineja - 11.10 Savannah - 12.00 Zvon, vreme - 12.05 Melodije - 13.00 Dnevnik - 14.05 Gimnazija strtih src - 15.40 Vino in oblast - 16.05 Za otroke - 16.30 Vesoljske igre - 17.00 Tv-doktor - 17.15 Za upokojence - 17.45 Regionalni dnevniki - 18.00 Okno - 19.00 Za otroke - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Savannah - 20.50 Nemogoče? - 21.50 Ekskluzivno - 22.30 Iz pekla v pekel, ameriški film - 0.30 Pori jazz 1996 - 1.05 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
5.30-9.00 Prenos 1. programa - 11.45 Tretji kanal - 12.30 Ljudje v naravi - 12.50 Madžarska stoletja - 13.05 Po sledeh sončnega žarka - 13.35 Popularne arije - 14.05 Sokolar - 15.05 Kje, kaj? - 15.30 Orson in Olivia - 15.55 Vreme - 16.00 Geia, ekologija - 16.30 Friderikus - 18.30 Vreme - 18.35 Dvorec Frankenberg - 19.30 Družina Onedin - 20.00 Kviz o Kodályju, finale - 21.20 Telešport - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.45 Telešport, športnik leta

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - 9.05 Srednja šola v Kaliforniji - 9.25 Plameni smrti, srhljivka - 10.25 Superveleslalom za ženske - 11.50 Konfeti - 12.15 Kalimero - 12.30 Risanke - 13.25 Tom in Jerry - 14.00 Knickerbockerji - 14.50 Dr. Quinn - Zdravnica iz strasti - 15.40 Knight rider - 16.25 Obalna straža - 17.15 Polna hiša - 17.40 Vsi pod eno streho - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 18.30 Roseanne - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Šport - 20.15 Od policajev križan, kriminalka - 22.05 James Bond: Dovoljenje za ubijanje, akcijski film - 0.15 Mesto vampirjev, film

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Možje v nevarnih letih, filmska komedija - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 12.00 Poročila - 12.10 Univerzum - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Gorski zdravnik - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejok vsak dan - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Stari - 21.15 Naš svet - 22.10 Poročila - 22.35 Moderni časi - 23.05 Nitebox - 23.35 Hektiki - 0.35 Najboljše od Pepija

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Čas za kulturo - 9.45 Novo ... - 10.15 Borza - 10.45 Deželni magazin - 11.30 Na Saškem - 12.00 Literarni kvartet - 13.15 Nova - 13.45 SWF3 v živo - 15.00 Šport pod drobnogledom - 15.30 Portret švicarskega urarja - 16.30 Arhitektura - 17.15 Halo, kako gre? - 18.15 Potovanja k umetnosti - 19.00 Danes - 19.20 Čas za kulturo - 20.00 Poročila - 20.15 Mesto - dežela - Avstrija - 21.00 Inter City - 21.30 3satova borza - 22.00 Zapiski iz tujine - 22.10 Poročila - 22.35 Kabaret - 23.20 Sakat, film - 0.40 Deset pred deseto - 1.05 Čas za kulturo - 1.50 Jazzfestival Stuttgart

SOBOTA
20. DECEMBER

TV SLOVENIJA 1
8.00 Radovedni Taček: Žica
8.15 Sprehodi v naravo
8.30 Taborniki in skavti
8.45 Pod klobukom
9.25 Naša pesem
9.55 Anna Maria, nemška nadaljevanka, 5/14
10.45 Hugo
11.15 Tednik
12.15 Trend
13.00 Poročila
13.05 Karaoke
14.05 Pesem ptic trnovk: Izpuščena leta, angleška nadaljevanka, zadnji del
15.20 Pepelka, nemško-češki film
17.00 Obzornik
17.10 Little Corellas, nemška poljudnoznanstvena oddaja
18.05 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
18.40 Hugo
19.15 Otrokom za praznike
19.30 Dnevnik
20.10 Res je!
21.40 Cik cak
22.15 Poročila, vreme, šport
22.45 Naftarji, angleška nadaljevanka, 4/7

TV SLOVENIJA 2
9.30 Zločin, francoski film
10.55 SP v alpskem smučanju, superveleslalom (ž.)
12.00 Zgodbe iz školjke
12.40 SP v alpskem smučanju, smuk (m.)
13.10 SP v smučarskih skokih
15.30 Pomp
16.30 Odbojka (ž.), Slovenija - Francija
18.00 Umetnostno drsanje, finale prvakov
19.30 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka, 6/12
20.00 Kuhana govedina, nemški film
21.35 Leteči norci, češka dokumentarna oddaja
22.05 Zlata šestdeseta slovenske popevke
23.05 V vrtincu
23.35 Sobotna noč

POP TV
8.00 Pujsji Dol - 8.30 Munkci - 9.00 Zverinice - 9.30 Vrnitev v prihodnost - 10.00 Družinski pes - 10.30 Mlajši bratec - 11.00 Fant, ki je letel, ameriški mladinski film - 13.00 Mali filmar - 13.30 Jezdeci dolgih stez, ameriški vestern - 15.30 Pustolovščine Robina Hooda - 16.30 Highlander - 17.30 POP party - 18.30 Herkul - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Utemeljeni sum, ameriški film - 22.00 Odpadnik - 23.00 Razpotja, ameriški film - 0.45 Playboy special - 1.45 24 ur

TV GAJBA
15.00 Izpostavljeni, ameriški film - 17.00 Šolska košarkarska liga - 18.00 Družina za umret - 18.30 Zapp, glasbena oddaja - 19.30 Mulci - 20.00 Kaskaderji - 21.00 Recept za umor, ameriški film - 23.00 Lovec na glave - 0.00 Zapp

STUDIO AS
9.30 Gnes - 10.00 Videoboom - 10.55 Moji mali prijatelji - 11.25 Risanke - 12.00 Videostrani - 16.00 Gnes - 16.30 Videoboom - 17.25 Risanke - 18.00 Videostrani - 18.30 Zaigrajmo in zapojmo po domače - 19.00 Gnes - 19.30 Dnevnik - 19.50 Utrip - 20.10 Gnes - 20.40 Koncert Marko bande - 21.40 Rezerviran čas - 22.30 Gnes

TV HRVAŠKA 1
7.25 Opazovalnica - 8.15 Koledar - 8.25 Poročila - 9.00 Dobro jutro, Hrvaška - 11.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Dnevnik - 12.20 Princeza Kate, avstralski film - 14.00 Poročila - 14.05 Serija za mladino - 15.00 Briljanteen - 15.45 Televizija o televiziji - 16.20 Dr. Quinn - žena vrač III, serija - 17.10 Večer z Muppetki - 17.40 Turbo Limach Show - 19.03 V začetku je bila beseda - 19.30 Dnevnik - 20.10 Nocoj - 20.30 Projekt X, ameriški film - 22.20 Opazovalnica - 22.55 Polnočna premiera - 2.00 Zaupno - 2.50 Psi - faktor - 3.35 Svet hipnoze Paula McKenne - 4.10 Koncert - 5.10 Največji uspehi hrvaškega športa - 7.00 Jazz pred jutrom

TV HRVAŠKA 2
13.25 TV koledar - 13.35 Dosjeji X, serija - 14.20 Črno belo v barvah - 17.20 Morje - 17.50 Znanstveni film - 18.45 Lepa naša, dokumentarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zlati gong, glasbena oddaja - 21.10 Triler: Waldbuhne - 22.10 Potovanja: Ukrajina, dokumentarna oddaja - 23.05 Oprah Show

TV MADŽARSKA 1
5.50 Vaška TV - 8.00 Otroški program - 10.00 Božična dežela - 11.00 Ponovitve - 12.10 McKenna, nanizanka - 13.00 Dnevnik - 13.10 Skupine za ohranitev dediščine - 13.35 Potepanje po deželi domači - 14.05 Angleški nogomet - 15.05 Filmski muzej, geg z gegom - 16.45 Državljan - 17.30 Obmoćje, reportaže - 17.55 Svetovni popotnik s kamero - 18.30 Pojavi v živalskem svetu - 19.05 Lotoshow - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Evropski kino - 21.55 Show program - 23.35 Koktejl-bar

TV MADŽARSKA 2
5.30-8.00 Prenos 1. programa - 8.05 Računalništvo - 8.35 Živo morje - 9.40 Narodnostne oddaje - 12.00 Zvon, vreme - 12.05 Madžarska hiša - 12.30 Akord - 13.00 V imenu ljubezni - 14.50 Stara Evropa - 15.05 Biseri - 15.35 Domoznanstvo - 15.45 Kon-Tiki, dokumentarni film - 17.00 Telešport - 19.00 Zgodovina književnosti - 19.30 Familija - 20.05 Kodalyjevo spominsko leto - 21.05 Geraldine Apponyi, kraljica Albanije - 21.45 Arboretumi - 21.55 Crackers, ameriški film

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - 8.55 Vroča sled - 10.50 Smuk za ženske, prenos - 12.25 Smuk za moške, prenos - 14.25 Smučarski skoki, prenos - 15.10 Divji bratje s šarmom - 15.35 Beverly Hills 90210 - 16.20 Melrose Place - 17.10 Specialisti - 18.00 Šport - 18.30 Tohuwabohu - 19.00 Gospod Bean - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Richie Rich, filmska komedija - 21.45 Kolumbo - 23.20 Havajska zveza, akcijski film - 0.50 Od policajev križan, kriminalka

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Uživanje dovoljeno - 9.30 James Bond: Pred obličjem smrti, akcijski film - 11.35 Vodič za skoke čez plot, filmska komedija - 13.00 Poročila - 13.10 Dva v enem avtu, filmska komedija - 14.50 Boginja in njen norček, film - 16.30 Dežela in ljudje - 17.00 Poročila - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Kdo me hoče? - 17.53 Religije sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Samotni zvonovi, filmska komedija - 22.00 Gledališka komedija - 0.00 Poročila - 0.05 Slabi časi za damo, film

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Italijansko življenje - 7.30 Trikrat Grčija - 8.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Čas za kulturo - 9.45 Slovenski magazin - 10.15 Domovina tuja domovina - 10.45 Mesto - dežela - Avstrija - 11.30 Pred tridesetimi leti - 12.15 Koncert - 13.15 Vrtiljak šlagerjev - 14.00 Novo - 14.30 Čudoviti svet - 15.15 Televizija za ženske - 15.40 Ulična znanstva - 16.00 Clarence, škilasti lev, pustolovski film - 17.35 Nasveti in tendence - 18.00 Rex in drugi komisarji - 18.30 Tujina - 19.00 Danes - 19.20 Spomenik - 20.00 Poročila - 20.15 Sveta Johana - 22.45 Klasični komadi - 23.25 Bulevar Bio - 0.25 Pogledi s strani - 0.45 Aktualni športni studio - 2.05 Michel Camillo Quintet

NEDELJA
21. DECEMBER

TV SLOVENIJA 1
8.15 Čebelica Maja
8.40 Živ žav
9.30 Beg z Jupitra, avstralska nad., 4/13
9.55 Nedeljska maša
11.00 Dogodivščine z Divjega zahoda, ameriška serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Dlan v dlani
12.30 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
13.00 Poročila
13.05 Ljudje in zemlja
13.35 Agencija
15.10 Vprašanje ljubezni, francoski film
17.00 Obzornik
17.10 Zmenki, ameriška nanizanka
17.35 Po domače
18.35 Portret Matije Slaviča
19.05 Otrokom za praznike
19.15 Žrebanje lota
19.30 Dnevnik
20.10 Zoom
21.25 Moški, ženske
22.15 Poročila, vreme
22.25 Črni Peter, češki film

TV SLOVENIJA 2
8.55 V vrtincu
9.25 SP v alpskem smučanju, slalom (ž.), 1. tek
10.25 SP v alpskem smučanju, veleslalom (m.), 1. tek
11.45 Lahkih nog naokrog
12.25 Slalom (ž.), 2. tek
12.55 Veleslalom (m.), 2. tek
13.10 SP v smučarskih skokih
15.25 Zlata šestdeseta slovenske popevke
16.25 Cik cak
16.55 Košarka NBA
17.25 Evropska liga v namiznem tenisu
17.55 Košarka (ž.), finale slovenskega pokala
19.30 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka, 7/12
20.00 Čevljarjev sin, francoska nadaljevanka, 3/6
20.55 Alpe Jadran
21.25 Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja
21.55 Šport v nedeljo
22.40 Božični koncert
23.30 Tok noč tok

POP TV
8.00 Dogodivščine medvedka Ruxpina - 8.30 Zvezdne steze - 9.00 Kasper in prijatelji - 9.30 Maček Felix - 10.00 Mladi superman - 10.30 Max Glick - 11.00 Brez zapor z Jonasom - 12.00 Highlander - 13.00 Herkul - 14.00 Seks in samsko dekle, ameriška komedija - 16.00 Radijska postaja - 16.30 Otroški zdravnik - 17.30 Pravi McCoy, ameriški film - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Smrt navijačice, ameriški film - 21.45 Športna scena - 23.00 Vzpon, ameriški film - 0.30 24 ur

TV GAJBA
15.00 Šolska košarkarska liga - 16.00 Čas bele smrti, ameriški film - 18.00 Družina za umret - 18.30 Živa, regionalni program - 19.30 Mulci - 20.00 Proti vetru - 21.00 Lov na lisico, italijansko-ameriška komedija - 23.00 Temne sence - 0.00 Živa

STUDIO AS
9.30 Tednik oddaj Gnes - 11.30 Na cestah pred zimo - 11.45 Zaigrajmo in zapojmo po domače - 12.45 Koncert Marko bande, 2. del - 13.45 Videostrani - 18.00 Mladinski film - 19.30 Dnevnik - 19.50 Zrcalo tedna - 20.10 Film - 21.50 Videostrani

TV HRVAŠKA 1
8.55 Poročila - 9.05 Poljudnoznanstvena serija - 9.35 Risanka - 10.00 Otroška oddaja - 11.25 Filipovi otroci - 12.00 Dnevnik - 12.25 Kmetijska oddaja - 13.15 Opera Box - 13.45 Mir in dobrota - 14.20 Risanka - 14.35 Poročila - 14.45 Oprah Show - 15.35 Nevihtni časi, ameriški film - 17.10 Poročila - 17.20 Beverly Hills - 18.15 Melrose Place - 19.30 Dnevnik - 20.15 Na zdravje!, nanizanka - 20.05 Vrnitev v prihodnost III, ameriški film - 22.50 Opazovanja - 23.20 Faraoni in kralji, serija - 0.15 Poročila

TV HRVAŠKA 2
11.40 Koledar - 11.50 Briljantina - 12.35 Psi faktor, nanizanka - 13.20 Polnočna premiera - 16.25 Potujmo po Hrvaški - 17.10 National Geographic, serija - 18.05 Turistični magazin - 18.35 Glasbena oddaja - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Oddaja klasične glasbe - 21.00 Poročila - 21.10 Vidikon - 22.00 Zakonski pristan, nanizanka - 22.30 Vrt užitkov, španski film

TV MADŽARSKA 1
6.30 Vaška TV - 7.00 Otroški program - 10.00 Živali iščejo dom - 10.35 Globus - 11.30 Poje Judit Csala - 12.00 Zvon - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Jani gre na dom - 13.00 Neskončna zgodba, nemški film - 14.35 Tri želje - 15.35 Unitaristični verski program - 16.05 Walt Disney vam predstavlja - 17.10 Želeli ste - 18.05 Halo, svet, turistična oddaja - 19.00 Teden in Dnevnik - 20.00 Evropski kino - 21.55 Odnosi, nanizanka - 22.50 Tonik, 25 minut za osvežitev - 23.15 Legendami kitaristi, rock koncert

TV MADŽARSKA 2
9.50 Graščina brez imena, nanizanka - 11.00 Telešport - 13.00 Od melodije do melodije - 13.30 Vesoljske igre - 14.00 Tečaj angleščine - 14.35 Pinocchio - 15.30 Glasbeni butik - 16.30 Tranzit - 17.00 Švedski vijak, za otroke - 17.50 Domoznanstvo - 18.00 Klub '97 - 18.25 Kviz - 19.00 Sobota, nedelja, ponedeljek, komedija - 21.30 Glasbena ura - 22.30 Telešport - 22.55 Ura resnice

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - 8.50 Risanke - 9.20 Slalom za ženske, prenos prvega teka - 10.10 Veleslalom za moške, prenos prvega teka - 12.20 Slalom za ženske, prenos drugega teka - 13.15 Veleslalom za moške, prenos drugega teka - 13.45 Smučarski skoki, prenos - 15.30 Zvezdne steze, znanstvenofantastični film - 17.30 Nenehni nesmisel - 18.00 Srček - 18.30 Šport - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Samo zate, filmska komedija - 22.00 Kolumbo - 23.35 Kraj zločina - 1.05 James Bond: Dovoljenje za ubijanje, akcijski film

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Uličica do raja, filmska komedija - 10.15 Richie Rich, filmska komedija - 11.45 Teden kulture - 12.00 Visoka hiša - 12.30 Orientacija - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Domovina, tuja domovina - 14.00 Čisto blizu neba - 15.30 Klic divjih gosi, film - 17.00 Poročila - 17.05 Klub seniorjev - 17.55 Lipova cesta - 18.25 Kristus v času - 18.30 Podobe Avstrije - 19.00 Avstrija danes - 19.17 Loto - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Grajski hotel Orth - 22.00 Poročila - 22.05 Šov Patricka Lindnerja - 23.35 Vizije - 23.40 Enostavno klasično - 0.30 Ljubica, to si ti, film - 2.25 Halo Avstrija, halo Dunaj

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Pogovori o prihodnosti - 7.45 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Lirika za vse - 9.15 Schubert: Zimsko potovanje - 10.40 Pandorina skrinjica, nemi film - 11.20 Brigitta, film - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Spomini - 13.45 Zvočna Avstrija - 15.45 Cafe Hawelka - 16.00 Novo - 16.30 Ko oče s sinovi - 17.30 Nasveti za živali - 18.00 Dnevnik - 18.15 Obzornik - 19.00 Danes - 19.10 Pogovor v živo - 20.00 Poročila - 20.15 Univerzum - 21.45 Zakladi sveta - dediščina človeštva - 22.00 Signerjev kovček - 23.15 Komisar - 0.20 Vračajo se domov, film

PONEDELJEK
22. DECEMBER

TV SLOVENIJA 1
10.35 Zmenki, ameriška nanizanka
11.00 Črni Peter, češki film
12.30 Utrip
13.00 Poročila
13.05 Hugo
14.40 Ljudje in zemlja
15.10 Moški, ženske
15.55 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik
17.10 Radovedni Taček: Barva
17.30 Očividec, angleška serija
18.00 Po Sloveniji
18.35 Lingo
19.05 Otrokom za praznike
19.15 Žrebanje 3 x 3 plus 6
19.30 Dnevnik
20.05 Ob dnevu samostojnosti, prenos
21.00 Turistična oddaja
21.25 Osmi dan
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.40 Kdo je glavni, ameriška nanizanka
23.10 Župan Ojdip, kolumbijsko-mehiški film

TV SLOVENIJA 2
9.05 Na potep po spominu
9.55 SP v alpskem smučanju, slalom (m.), 1. tek
11.00 Zoom
12.10 Znanje je ključ
12.55 Slalom (m.), 2. tek
13.45 National Geographic, ameriška serija
14.35 Obzorja duha
15.05 Hollywood, angleška serija
16.00 Čevljarjev sin, francoska nadaljevanka, 3/6
17.00 Posnetek slaloma
18.05 Rodbina Mogadorskih, francoska nadaljevanka, 2/12
19.00 Recept za zdravo življenje
19.30 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka, 8/12
20.00 Zasebni zločini, italijanska nadaljevanka, 5/8
20.45 Sloves, angleška serija
21.45 Pomp
22.50 Brane Rončel izza odra

POP TV
10.00 Santa Barbara - 11.00 Gorski zdravnik - 12.00 Otroški zdravnik - 13.00 POP kviz - 13.30 Družinski pes - 14.00 Športna scena - 15.30 Urgenca - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Dekleta s kitaro, ameriški film - 21.45 Pod krinko, ameriška nadaljevanka, 1. del - 22.45 Nepozabni prazniki, ameriški film - 0.00 24 ur

TV GAJBA
9.00 24 ur - 9.30 Borzni monitor - 15.00 Proti vetru - 16.00 Lov na lisico, italijansko-ameriška komedija - 18.00 Družina za umret - 18.30 Živa, regionalni program - 19.30 Mulci - 20.00 Paralelni svet - 20.45 Nogomet, španska liga - 22.30 M. A. S. H. - 23.00 Reševalci - 0.00 Živa

STUDIO AS
9.30 Mladinski film - 11.00 Risanke - 12.00 Videostrani - 16.00 Mladinski film - 17.30 Videostrani - 18.30 Risanke - 19.00 Gnes - 19.30 Dnevnik - 20.00 Gnes - 20.30 Rezerviran čas - 22.30 Gnes

TV HRVAŠKA 1
7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni progam - 11.25 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.25 Savannah, nadaljevanka - 13.10 Santa Barbara - 13.55 Poročila - 14.00 Turistični magazin - 14.30 Opera Box - 15.05 Modul 8 - 15.35 Poročila - 15.45 Izobraževalni program - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Smerokaz - 19.30 Dnevnik - 20.15 Angel varuh, drama - 21.10 Preteklost v sedanjosti - 22.00 Opazovanja - 22.30 Ekologija - 23.10 Filmska noč s Clintonom Eastwoodom - 1.10 Poročila

TV HRVAŠKA 2
13.55 Koledar - 14.05 Mestece Peyton - 14.55 Majhna darila, kanadski film - 16.25 Modul 8 - 16.55 Risanka - 17.10 Savannah - 17.55 Živeti z ... - 18.25 Risanka - 18.35 Hugo - 19.00 Španijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.30 Murphy Brown - 20.55 Poročila - 21.00 Naše stoletje, dokumentarna serija - 22.05 Newyorški časopis, nanizanka - 22.55 Dokumentarni film

TV MADŽARSKA 1
5.30 Vaška TV - 5.50 Sončni vzhod - 9.05 Družina Onedin - 11.00 Walt Disney vam predstavlja - 12.00 Zvon, vreme - 12.05 Nedeljska glasba med tednom - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 15.20 Za otroke - 16.30 V imenu ljubezni - 17.00 Za mladino - 17.15 Regionalni magazini in dnevniki - 18.00 Vesti iz EU - 18.10 Za otroke - 18.30 Kralj pamp, nanizanka - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Evropski kino - 21.50 Mediamix - 22.25 Mixishow - 22.55 Mario, Maria in Mario, italijanski film - 1.05 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
5.30-9.00 Prenos 1. programa - 13.50 Tretji kanal - 14.35 Ljudje v naravi - 14.55 Madžarska stoletja - 15.15 Po sledeh sončnega žarka - 15.45 Kratki film - 16.10 Potuj z nami - 16.50 Dnevnik - 17.00 Turistični magazin - 17.30 Ljubezen, zaroka, poroka, nanizanka - 18.20 Klip mix - 18.30 Znanstveni poročevalec - 19.00 Telešport - 21.00 Umetnostni zgodovinar János Frank - 21.30 Festival Kalaka - 21.55 Narodopisje - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.45 Abstraktna filmska umetnost, angleški dokumentarni film

TV AVSTRIJA 1
6.05 Otroški program - 9.25 Srednja šola v Kaliforniji - 9.50 Zvezdne steze, znanstvenofantastični film - 11.50 Konfeti - 12.15 Kalimero - 13.35 Tom in Jerry - 14.00 Knickerbockerji - 14.50 Dr. Quinn - Zdravnica iz strasti - 15.40 Knight rider - 16.25 Obalna straža - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Glej, kdo tam razbija - 18.05 Roseanne - 18.30 Varuška - 19.00 Šport - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Samo ljubezen šteje, romanca - 21.50 Klic golobice, srhljivka - 23.25 Chaplin, film

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Od pola do pola - 9.55 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 12.00 Poročila - 12.05 Šiling - 12.35 Tednik - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 14.00 Čisto blizu neba - 15.30 Bogati in lepi - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Univerzum - 21.10 Žarišče - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Ogled - 23.00 Oddaja o kulturi - 23.30 Z dežnikom, šarmom in melono, film - 0.20 Alien/Nation, film

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Spomenik - 9.40 Kino nasvet - 9.45 Halo, kako je? - 10.45 Obzornik - 11.30 Tujina - 12.00 Münchenski krog - 13.30 ARD ekskluzivno - 14.00 Nedeljski koncert - 14.45 Klub seniorjev - 15.30 Nasveti in tendence - 16.00 Noben angel ni letel v Nazaret - 16.45 Puščavske sanje - 17.15 Okolje - 17.45 Umetnost in kič - 18.15 Slike iz Avstrije - 19.00 Danes - 19.20 Inter City - 20.00 Poročila - 20.15 Laži imajo lepe noge - 21.00 Zahodna Sahara - 21.30 Novo ... - 22.00 Atatürkovi heroji - 22.40 Izpovedi pustolovca Felixa Krulla - 23.40 Foyer - 1.10 Halo, Avstrija; halo, Dunaj

TOREK
23. DECEMBER

TV SLOVENIJA 1
9.50 Rodbina Mogadorskih, francoska nadaljevanka
10.40 Še en krog, ameriški film
12.30 Portret Matije Slaviča
13.00 Poročila
13.05 Lingo
14.40 Po domače
15.40 Turistična oddaja
15.55 Mostovi
17.00 Obzornik
17.10 Taborniki in skavti
17.25 Beg z Jupitra, avstralska nadaljevanka, 5/13
18.00 Po Sloveniji
18.35 Kolo sreče
19.15 Otrokom za praznike
19.30 Dnevnik
20.05 Meje, dokumentarna oddaja
20.55 Studio city
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.40 Rabljeva pesem, ameriška nadaljevanka, 3/4
23.30 Svet poroča

TV SLOVENIJA 2
8.25 Dlan v dlani
8.55 Sobotna noč
10.55 Jahorina: Slalom miru, 1. tek, prenos
12.25 Recept za zdravo življenje
12.55 Slalom miru, 2. tek
13.50 Osmi dan
14.20 Sloves, angleška serija
15.20 Zasebni zločini, italijanska nadaljevanka, 5/8
16.05 Slalom miru, posnetek
17.10 Najstarejša konfederalna vdova pove vse, ameriška nadaljevanka, 2/4
18.00 Karaoke
19.00 Prisluhnimo tišini
19.30 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka, 9/12
20.00 Božične pesmi
20.50 Opus
21.20 Balet reke v štirih letnih časih
22.00 Večer študentskih filmov AGRF

POP TV
10.00 Santa Barbara - 11.00 Gorski zdravnik - 12.00 Obalna straža - 13.00 POP kviz - 13.30 Glavni kuhar: Puran v pečici - 14.00 POP party - 15.00 Tarzan - 15.30 Urgenca - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Varuhi luke - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Najhujša izdaja, ameriški film - 21.45 Sedma nebesa - 22.30 Obraz tedna - 23.00 Praznik ljubezni, ameriški film - 0.30 24 ur

STUDIO AS
9.30 Gnes - 10.00 Rezerviran čas - 11.30 Risanke - 12.00 Videostrani - 16.00 Gnes - 16.30 Rezerviran čas - 18.00 Videostrani - 18.30 Zaigrajmo in zapojmo po domače - 19.00 Gnes - 19.30 Dnevnik - 20.00 Gnes - 20.30 Teden ob Muri - 22.00 Glasbeni predah - 22.30 Gnes

TV GAJBA
9.00 24 ur - 9.30 Borzni monitor - 15.00 Reševalci - 16.00 Družina za umret - 16.30 Nogomet, španska liga - 18.00 Družina za umret - 18.30 Živa, regionalni program - 19.30 Mulci - 20.00 Severna obzorja - 22.00 Družina za umret - 22.30 M. A. S. H. - 23.00 Reševalci - 0.00 Živa

TV HRVAŠKA 1
7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni program - 11.25 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.25 Savannah - 13.10 Santa Barbara - 13.55 Poročila - 14.00 Angel varuh, drama - 15.05 Za otroke - 15.35 Poročila - 15.45 Izobraževalni program - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 In tako dalje ... 19.30 Dnevnik - 20.15 Dokumentarna oddaja - 20.45 Tv-parlament - 22.35 Opazovanja - 23.10 Filmska noč s Clintonom Eastwoodom - 1.00 Poročila

TV HRVAŠKA 2
14.20 Koledar - 14.30 Filmska noč s Clintonom Eastwoodom - 16.25 Za otroke - 17.00 Savannah - 17.45 Prizma - 18.35 Hugo - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.30 Bolnišnica upanja - 21.20 Poročila - 21.30 Črno belo v barvah: Hrvaški rock, Prijavo kazalište, Hommage Johnu Lenonu, Novoletni programi iz arhiva HTV

TV MADŽARSKA 1
5.30 Vaška TV - 5.50 Sončni vzhod - 9.05 Vino in oblast - 9.35 Kemeri, nanizanka - 10.40 Družina Smola, risanka - 11.10 Športna akademija - 12.00 Zvon, vreme - 12.05 Narodnostne oddaje - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 15.25 Vino in oblast - 15.55 Za otroke - 16.30 V imenu ljubezni - 17.00 Sotrpini - 17.15 Kviz - 17.45 Regionalni dnevniki - 18.00 Katoliška kronika - 18.20 Za otroke - 18.30 Kralj pamp - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Urgenca, nanizanka - 20.50 Kriminalistični magazin - 21.55 Publikum, kultura - 22.05 Razvozlanje in zavozlanje, madžarski film - 23.45 Andreja Szenes in njen gost - 0.30 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
5.30-9.00 Prenos 1. programa - 16.20 Euroklick, življenje in delo v Evropi - 16.50 Dnevnik - 17.00 Gaia, ekologija - 17.30 Derrick, kriminalka - 18.30 Zimska ofenziva, spisi M. Füsta - 19.05 Mojstrovine - 19.15 Za otroke - 19.30 Družina Onedin - 20.00 Svobodno tekmovanje, gospodarstvo - 20.35 Ženski magazin - 20.55 Znanstveni poročevalec - 21.30 Telesreča - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.45 Miklos Gimes, portret

TV AVSTRIJA 1
6.05 Otroški program - 9.30 Božične risanke - 10.05 Disneyev festival - 11.05 Knickerbockerji - 11.55 Kralj polarnih medvedov, film - 13.15 Božiček še obstaja, film - 14.45 Slučajni očka - 16.30 Dinozaversko dete, pustolovski film - 17.55 Klic divjine, pustolovski film - 19.30 Čas v sliki - 19.45 Roxanne - 21.25 Lightning Jack, filmska komedija - 22.55 Umor v Orient ekspresu, kriminalka - 1.00 Lightning Jack, ponovitev filma

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Luč v temi - 19.15 Evangeličanska maša - 19.45 Besede na sveti večer - 19.55 Luč v temi - 0.00 Katoliška polnočnica - 1.30 Luč v temi

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Klasični komadi - 9.45 Okolje - 10.15 Umetnost in kič - 10.45 Slike iz Avstrije - 11.30 Evropski magazin - 12.00 Božič v Evropi - 12.35 Če bi danes prišel ... - 13.20 Božične pesmi iz Avstrije - 13.55 Karl Heinrich Waggerl bere ... - 15.05 Peter Voss, tat milijonov, film - 16.30 Železniška romantika - 16.45 Svetovne religije - 17.15 Arisha, medved in kamniti prstan - 17.45 Užitek na dober nemški način - 18.15 Slike iz Nemčije - 19.00 Danes - 19.20 Inter City - 20.00 Poročila - 20.15 Ne na božično noč - 21.40 Soba 313 - 22.00 Poročila - 22.25 Hrepenenje po Avstraliji, film - 0.20 Apropos film

SREDA
24. DECEMBER

TV SLOVENIJA 1
10.05 Najstarejša konfederalna vdova pove vse, ameriška nadaljevanka
10.55 Večer študentskih filmov AGRF
12.30 Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.10 Res je!
15.35 Živali pred kamero
17.00 Obzornik
17.10 Male sive celice, kviz
17.55 Risanka
18.20 Jaslice
18.40 Kolo sreče
19.15 Otrokom za praznike
19.30 Dnevnik
20.05 Biblija: Mojzes I, koprodukcijski film
21.35 Spomini na otroštvo
22.30 Poročila, vreme, šport
22.45 Prizori iz življenja pri Hlebanjevih
23.40 Polnočnica, prenos iz Šenčurja
1.35 Biblija: Mojzes I, ponovitev filma

TV SLOVENIJA 2
13.55 Svet poroča
14.25 Prisluhnimo tišini
14.55 Opus
15.25 Kdo je glavni, ameriška nanizanka
15.55 Leteči norci, češka dokumentarna oddaja
16.25 Studio city
17.10 Rabljeva pesem, ameriška nadaljevanka, 3/4
18.00 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka
18.35 Hoganova družčina, ameriška nanizanka
19.00 Filmski triki
19.30 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka, 10/12
20.00 Glumači, opera
21.20 Plašč, opera
22.25 Nova moč, ameriški film

POP TV
10.00 Santa Barbara - 11.00 Gorski zdravnik - 12.00 Varuhi luke - 13.00 POP kviz - 13.30 Obraz tedna - 14.00 Sedma nebesa - 15.00 Power Rangers - 15.30 Urgenca - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Varuhi luke - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Ne imejte me za norca, ameriški film - 22.00 Prijatelji - 22.30 Taksi - 23.00 Božična romanca, ameriški film - 0.30 24 ur

TV GAJBA
9.00 24 ur - 9.30 Borzni monitor - 15.00 Reševalci - 16.00 Severna obzorja - 18.00 Družina za umret - 18.30 Živa, regionalni program - 19.30 Mulci - 20.00 Supermanove dogodivščine - 21.00 Vesoljski bojevniki - 22.00 Družina za umret - 22.30 M. A. S. H. - 23.00 Reševalci - 0.00 Živa

STUDIO AS
9.30 Gnes - 10.00 Teden ob Muri - 11.30 Zaigrajmo in zapojmo po domače - 12.00 Videostrani - 16.00 Gnes - 16.30 Teden ob Muri - 18.00 Zaigrajmo in zapojmo - 18.30 Moji mali prijatelji - 19.00 Gnes - 19.30 Dnevnik - 20.00 Gnes - 20.30 Iz produkcije združenja lokalnih TV - 21.00 Clarence, angel varuh - 22.30 Gnes

TV HRVAŠKA 1
7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Izobraževalni program - 11.25 Božič, risanka - 12.00 Dnevnik - 12.25 Savannah - 13.10 Santa Barbara - 13.55 Poročila - 14.00 Božič v slavonski ravnici - 14.30 Cvetje v prahu, ameriški film - 16.10 Božična zvezda, dokumentarni film - 17.00 Ta leta ... - 17.30 Poročila - 17.40 Hvaljen Jezus, moja stara mama - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Hrvaške božične pesmi - 19.30 Dnevnik - 20.15 Božična poslanica zagrebškega nadškofa - 20.30 Samson, serija - 22.05 Božični koncert - 23.45 Poročila - 23.55 Polnočnica, prenos iz Velike Gorice

TV HRVAŠKA 2
11.40 Koledar - 11.50 Kolcanje, film za otroke - 12.40 Minuta po polnoči, ameriški film - 14.30 Božični koncert - 15.40 Risani film - 16.10 Neskončna zgodba, ameriški film - 17.50 Savannah - 18.35 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.30 Pred božičnim koncertom na Dunaju - 21.00 Tiha noč, glasbena oddaja - 22.00 Otrok z imenom Jezus, italijanski film - 23.35 Ameriška božična zgodba, ameriški film

TV MADŽARSKA 1
5.30 Vaška TV - 5.50 Sončni vzhod - 8.05 Otroški program - 11.00 Iščemo dedka, švedski film - 12.00 Zvon, vreme - 12.05 Pastriji pri Jezusu - 12.40 Kratki film - 12.55 Nujna pomoč - 13.10 Neskončna zgodba, 2. del - 14.45 Božično zvonenje - 15.15 Otroške usode - 16.00 Božiček, angleški film - 17.50 Smernica, skrivnost božiča - 18.20 Mari, dokumentarni film - 19.10 Za otroke - 20.00 Gospodična, ameriški film - 22.00 Halo, svet: Božič po svetu - 22.55 Jaslice pod zvezdo - 23.20 Marijino rojstvo - 23.55 Polnočnica

TV MADŽARSKA 2
5.30-8.00 Prenos 1. programa - 8.05 Zasebnik Krištof - 9.30 Igralci v areni - 11.20 Srečen praznik, svet! - 12.00 Zvon, vreme - 12.05 Za otroke - 13.10 Želi prave praznike! - 14.10 Mir, mir, poezija - 14.45 Advent v Batorju - 16.00 Honkonška grofica, angleški film - 18.00 Žoga, tv-film - 19.20 Srečanje s Svetnikom - 20.00 Pobalin, gledališka predstava - 22.35 Pridiga na gori, po Matejevem evangeliju - 23.55 Polnočnica

TV AVSTRIJA 1
6.05 Otroški program - 9.25 Srednja šola v Kaliforniji - 9.45 Slalom za moške, prenos prvega teka - 11.05 Obalna straža - 11.50 Konfeti - 12.15 Calimero - 12.55 Slalom za moške, prenos drugega teka - 13.45 Tom in Jerry - 14.00 Knickerbockerji - 14.50 Dr. Quinn - Zdravnica iz strasti - 15.40 Knight rider - 16.25 Obalna straža - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Glej, kdo tam razbija - 18.05 Roseanne - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Karolina v velemestu - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Vojska je obrnjena na glavo, filmska komedija - 22.15 Teci, Jane, teci, srhljivka - 23.50 Od hudiča obsedeni, vestern

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Kolumbo - 10.30 Bogati in lepi - 11.15 Konflikti - 11.45 Vreme - 12.00 Poročila - 12.05 Orientacija - 12.35 Podobe Avstrije - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 14.00 Čisto blizu neba - 15.30 Bogati in lepi - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Večna pesem - 22.20 Poročila - 22.50 Oddaja o kulturi - 1.50 Pogledi s strani

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Prometna hiša na potovanju - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Luč v temi - 14.40 Paket dragega Boga - 14.55 Pet biserov, film - 16.45 Vesel božič s Heidi Kabel - 18.30 Božič v zakulisju - 19.00 Danes - 19.10 Božič na letališču - 20.00 Poročila - 20.15 Na vsa leta - 21.10 Cosi fan tutte, opera - 23.45 Najlepše božično darilo - 1.15 Božične pesmi

ČETRTEK
25. DECEMBER

TV SLOVENIJA 1
8.55 Božični živ žav
9.45 Jaslice
9.55 Evangeličansko bogoslužje, prenos
11.00 Hoganova družčina, ameriška nanizanka
11.25 Dogodivščine z Divjega zahoda, ameriška serija
11.55 Prenos papeževe božične poslanice iz Rima
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Novice iz sveta razvedrila
14.05 Biblija: Mojzes I, ponovitev filma
15.35 Spomini na otroštvo
17.00 Obzornik
17.10 Sprehodi v naravo
17.25 Maček Muri
18.00 Risanka
18.40 Kolo sreče
19.15 Otrokom za praznike
19.30 Dnevnik
20.05 Biblija: Mojzes II, ameriški film
21.40 Tednik
22.45 Poročila, vreme, šport
23.00 Koncert za klavir in orkester
23.30 Tednik

TV SLOVENIJA 2
13.55 Filmski triki
14.20 Robert ne sme umreti, nemški film
15.45 Božični koncert
17.05 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka
17.35 Moja družina, nemška nanizanka
18.20 Dogodivščine iz živalskega vrta
19.00 Resnična resničnost
19.30 Le tako naprej, Harvey Moon, angleška nadaljevanka, 11/12
20.00 Hrestač, balet iz pariške opere
21.35 Gibljive slike
22.05 Sladko življenje, italijanski film (č.-b.)

POP TV
8.30 Božična romanca, ameriški film - 10.00 Santa Barbara - 11.00 Gorski zdravnik - 12.00 Varuhi luke - 13.00 POP kviz - 13.30 Taksi - 14.00 Razprtije - 15.00 Power Ranger - 15.30 Ugledna četrt, ameriška nadaljevanka, 1. del - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Varuhi luke - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Brez zapor z Jonasom - 21.00 Obalna straža ponoči - 22.00 Prijatelji - 22.30 Taksi - 23.00 Drugačen božič, ameriški film - 0.30 24 ur

TV GAJBA
15.00 Reševalci - 16.00 Supermanove dogodivščine - 17.00 Vesoljski bojevniki - 18.00 Družina za umret - 18.30 Živa, regionalni program - 19.30 Mulci - 20.00 Peklenski klic, ameriški film - 22.00 Družina za umret - 22.30 M. A. S. H. - 23.00 Reševalci - 0.00 Živa

STUDIO AS
9.30 Gnes - 10.00 Moji mali prijatelji - 10.30 Clarence, angel varuh - 12.00 Videostrani - 16.00 Gnes - 16.30 Moji mali prijatelji - 17.00 Iz produkcije združenja lokalnih TV - 17.30 Videostrani - 18.30 Risanke - 19.00 Gnes - 19.30 Dnevnik - 20.00 Gnes - 20.30 Zakoj pa nej, mladinska oddaja - 21.30 Rezerviran čas - 22.30 Gnes

TV HRVAŠKA 1
8.05 Poročila - 8.15 Risani film - 8.40 Film za otroke - 9.25 Hrvaške jaslice, oddaja za otroke - 10.00 Božična maša, prenos iz zagrebške katedrale - 11.35 Dnevnik - 11.55 Papeževa božična poslanica, prenos iz Rima - 12.30 Božični koncert - 13.35 Savannah - 14.20 Santa Barbara - 15.05 Risani film - 15.30 Kuka, ameriški film - 17.50 Poročila - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Dokumentarno-glasbena oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Samson, serija - 21.50 Božič na Dunaju, posnetek koncerta - 22.50 Poročila - 22.55 Cerkev sv. Petra, dokumentarni film - 23.25 Mož, oblečen kot dedek Mraz, ameriški film - 0.55 Ljubezenska zgodba za spomin, ameriški film

TV HRVAŠKA 2
9.50 Koledar - 10.00 Dr. Dolittle, ameriški film za otroke - 12.30 Samson, serija - 14.00 Otrok z imenom Jezus, italijanski film - 15.20 Risanka - 15.30 Božični koncert iz Cibone - 17.10 Savannah - 17.55 Svetniki - 18.05 Religijska kultura - 18.35 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Koncert Olivera Dragojevića - 21.45 Otrok z imenom Jezus II, italijanski film - 23.20 Frasier, humoristična nanizanka - 23.45 Classical Whitney

TV MADŽARSKA 1
7.30 Otroški program - 11.00 Reformatsko bogoslužje - 12.00 Papeževa božična poslanica, prenos - 12.35 Velika družina - 14.35 Otroške usode - 15.05 Tišina morja, tv-film - 16.05 Mogambo, ameriški film - 18.00 Vinci, zravnaj se! - 19.00 Za otroke - 19.30 Dnevnik - 19.50 Osvobodite Willyja, ameriški film - 21.45 Desert - 22.50 Glavani, angleški film

TV MADŽARSKA 2
9.25 Trije tuji gospodje, tv-igra - 10.05 Halo, svet - 11.00 Reformatsko bogoslužje - 12.00 Papeževa božična poslanica, prenos - 12.40 Sporočilo betlehemske zvezde - 13.20 Božično omizje - 15.20 Pratika - 15.25 Top 40 - 16.00 Telešport - 17.30 45-letnica orkestra Rajko - 18.30 Družina Onedin - 19.00 Podoba neznanega moškega - 19.50 Poroka Johna Tannerja, komedija - 22.10 Božične pesmi - 22.35 Mari

TV AVSTRIJA 1
6.20 Otroški program - 9.20 Klic divjine, pustolovski film - 10.55 Feivel gre na zahod, risani film - 12.00 Velika dirka okoli sveta, pustolovski film - 14.30 Mac milijonar, filmska komedija - 15.55 Zvezdne steze II - Khanova jeza - 17.40 Superpolicaj, filmska komedija - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Mali komisar Rex - 21.50 Film - 0.00 Delta Heat, kriminalka

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Luč v temi - 10.45 Katoliška božična maša - 12.00 Papežev pozdrav iz Rima - 12.30 Potovalne zgodbe - 13.10 Stara gozdarska hiša, film - 14.40 Dekliška leta neke kraljice, film - 16.25 Film - 17.45 Pogled v deželo - 18.15 V Avstriji - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 19.54 Zemeljska vožnja - 20.15 Zvočna Avstrija - 21.45 Poročila - 21.50 Božič na Dunaju. Placido Domingo in Sarah Brightman - 23.05 Čas nedolžnosti, film - 1.20 Umor v Orient ekspresu, kriminalka

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Snežna železnica - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Božični oratorij - 9.35 Glasbene meditacije z Oskarom Keelom - 10.35 Johannes Brahms: V mojih tonih govorim jaz - 11.05 Heinrich Heine - 13.00 Bavarski barok - 13.50 Veter v vilah, risani film - 15.00 Bolšoj gala - 16.15 Heinz Rühman bere - 16.35 Slani baron - 18.10 Potovanja v oddaljene svetove - 19.00 Danes - 19.15 Z zobmi in kremplji - 20.00 Poročila - 20.05 Mati korajža in njeni otroci - 22.20 Chaplinovo zadnje potovanje - 23.05 Z mojimi vročimi solzami - 0.40 Noč švicarskih bobnov

RADIO MURSKI VAL
UKV 94,6 MHZ (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHZ)

PETEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Mariborsko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 09.15 Zamurjenci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1.osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Mladi val - 21.00 Poročila - 21.10 Sipli mi - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SOBOTA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Potepajte se z nami - 11.10 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.45 Evropa v enem tednu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kulturni koledar - 17.35 Radijski knjižni sejem - 18.15 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 21.00 Poročila - 21.10 Ugasni TV! - 24.00 Želimo vam lahko noč.

NEDELJA: 08.00 Začenjamo nov dan - 08.05 Horoskop - 08.15 Panonski odmevi - 08.50 Zamurjenci - 09.15 Misel in čas - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 19.00 Dnevnik RaSlo.

PONEDELJEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Šport - 06.50 Dnevni časopisi - 7.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Porabsko/nemško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 11.15 Oaj, kak san zlufto - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 - Obvestila - 18.00 Šport - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Večernice - 21.00 Poročila - 21.10 Etno glasba (Milan Zrinski) - 24.00 Želimo vam lahko noč.

TOREK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Ljubljansko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 8.30 3 X Country - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 12.45 Male živali - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Vonj po bencinu - oddaja o avtomobilizmu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.45 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Na narodni farmi - 21.00 Poročila - 21.10 DA in NE - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SREDA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Džouži na obisku - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Zagrebško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.15 Nstsnmv - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Srebrne niti - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Subjektivno/V stiski - 21.00 Poročila - 21.10 Mursko-morski val - 24.00 Želimo vam lahko noč.

ČETRTEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Mlado jutro - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.40 Kmetijski strokovnjak - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 09.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Reportaža - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila -18.00 Mali radio - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Bilo je nekoč - 20.15 S krščakon, cekron pa z marelof - 21.00 Poročila - 21.10 Geza se zeza - 24.00 Želimo vam lahko noč.

od glave do pete ... od pete do glave ... od glave do pete ... od pete do glave ... od glave do pete

PREUREJENA ... VEČJA ... LEPŠA TRGOVINA

GLAVA & PETA

PRAKTIČNA NOVOLETNA DARILA IN UGODNI PREDPRAZNIČNI NAKUPI V DECEMBRU

Slovenska 25, tel. & faks: 21 521

• bogata izbira spodnjega perila in športnih oblačil za otroke

• moške, ženske in otroške nogavice

• pletenine in usnjene rokavice

ZA MAJHNE IN VELIKE VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE, USPEŠNO NOVO LETO 1998!

• šali, kape in klobuki ...

od glave do pete ... od pete do glave ... od glave do pete ... od pete do glave ... od glave do pete

KURILNO OLJE, PREMOG
Ugodne cene in možnosti plačila!
KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, tel.: 788 200

MUSIC S-H-O-P

Slomškova 43, tel.: 37 333

PREDNOVOLETNO ZNIŽANJE CEN

VIDEOREKORDERJI PHILIPS IN GRUNDIG	20 %
BREZŽIČNI TELEFONI PANASONIC	10 %
KLASIČNE KITARE	10 %
NEKATERE CD-PLOŠČE DO	80 %

ZELO UGODNO

OZVOČENJE FENDER PASSPORT (komplet z dvema mikrofonoma)	162.900
AKUSTIČNI BOBNI BASIX - komplet	84.800
SINTETIZATOR CASIO CTK - 501	41.850
VIDEOIGRICE »FAMILY COMPUTER"	12.990
GLASBENI KOLEDAR	1.640
OTROŠKE KITARE	9.800

VELIKA IZBIRA:
HI-FI KOMPONENT, GLASBENIH STOLPOV, SINTETIZATORJEV, KITAR IN MIKROFONOV

5 % GOTOVINSKEGA POPUSTA
PRODAJA NA VEČ OBROKOV S ČEKI
OB NAKUPU NAD 30.000 TOLARJEV PRAKTIČNO DARILO

VSEM CENJENIM STRANKAM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1998!

Kovaštvo Prelog Alojz s.p.

IZDELOVANJE KMETIJSKE MEHANIZACIJE
Frana Kovačiča 10, 9241 Veržej, tel.: 069/87-463

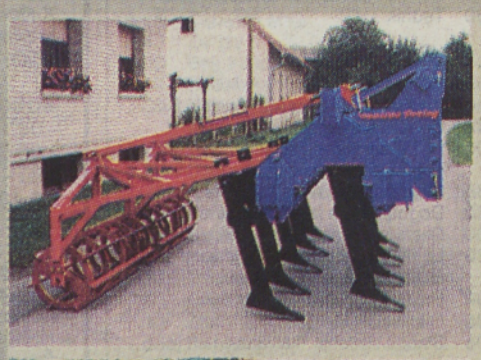

DO KONCA LETA VAM PONUJAMO OD 5 DO 20 % POPUSTA ZA VSE NAŠE IZDELKE.
ZLOŽLJIVI HIDRAVLIČNI IN NAVADNI PREDSETVENIKI do 5 m delovne širine (ježi, valji)
PODRAHLJAČI Z VALJI
ZLOŽLJIVI OKOPALNIKI za sladkorno peso z diski ali zavesicami
OKOPALNIKI za koruzo z dognojevalno napravo
KLINASTE BRANE: tri-, štiri- in petdelne
REZERVOARJI za kurilno olje
DRUGI IZDELKI PO NAROČILU

IZKORISTITE BOŽIČNO-NOVOLETNI POPUST IN SREČNO V PRIHAJAJOČEM LETU!

Najboljše stvari so najdražje.
Najboljši
LEASING
pa ni.

MARIBOR
Ptujska 133
Tel.: 062/424 680

LJUBLJANA
Dunajska 153
Tel.: 061/165 33 80

CELJE
Ljubljanska 14
Tel.: 063/482 311

KOPER
C. Zm. Vojnih Gusarjev 7
Tel.: 066/401 420

HYPO LEASING
najboljši v mestu

V mesecu decembru podarimo vsaki stranki ob podpisu leasing pogodbe za vozila brezplačen trening varne vožnje pri g. Küzmiču!

Božične pesmi

Sveta noč prevedena v 230 jezikih

Božiča si nikakor ne moremo zamišljati brez glasbe, saj je eden od osnovnih spremljevalcev tega praznika. Pa tudi sicer se v času praznovanja vrti veliko glasbe, ki opeva božič in tudi novo leto. Na različnih radijskih postajah nas spremlja božična glasba in skladbe, ki so posvečene tem prazniku.

Tako po radiju, telvizija, v mnogih mestih pa jo vrtijo kar na okrašenih ulicah. Mnogi glasbeniki v predbožičnem času izdajo plošče, kjer obdelajo znane božične pesmi ali pa napišejo nove. Najbolj popularna božična skladba pa je prav gotovo Sveta noč, po zadnjih podatkih, ki krožijo po internetu, bi naj bila prevedena v 230 jezikov. Mnogi celo pravijo, da brez te skladbe sploh ni božiča.

Najstarejša znana božična pesem je iz leta 11. stoletja, množično pa so začele nastajati v 12. stoletju kot enostavne posvetne pesmice za ples. V poznejših stoletjih pa jih je bilo seveda vedno več. Najpopularnejša skladba vseh časov Sveta noč je nastala leta 1818 v Oberndorfu pri Salzburgu. Ima pa precej zanimivo zgodovino, saj je nastala naključno. V kraju Armsdorf so se pred božičem pokvarile orgle. Duhovnik, ki je bil velik ljubitelj pesmi in glasbe, polnočnice pa si nikakor ni mogel predstavljati brez glasbe, se je odločil hitro in učinkovito ukrepati. Pri nastanku sta sodelovala Josef Mohr, župnikov pomočnik pri cerkvi sv. Nikolaja v Oberndorfu, ki je bil v Armsdorfu na bolniškem okrevanju, in Franc Ksaver Gruber, organist in cerkovnik v Oberndorfu in učitelj v Armsdorfu. Duhovnik je nanju pritiskal, in Mohr je napisal besedilo, Gruber pa je besedilo uglasbil, za dva solo glasova in kitaro. Pesem so kmalu po tem, ko je bila napisana, peli na polnočnici. Originalna skladba je imela šest kitic, kasneje pa so tri opustili in še danes se pojejo samo tri kitice.

Skladba je bila ljudem všeč, vendar se ni uveljavila takoj, saj so ji očitali teološke nepravilnosti. Nekoliko prej so jo potem sprejeli protestanti kot katoličani. K njeni popularizaciji pa je veliko pripomogel izdelovalec in popravljalec orgel Karl Mauracher s Tirolskega. Temu je bila pesem tako všeč, da jo je povsod, kamor je hodil popravljat orgle zaigral omenjeno skladbo. Mnogi so jo dolgo časa imeli za tirolsko božično pesem.

V glasbenih krogih pa se je uveljavila po zaslugi berlinskega stolnega zbora. Kral Friderik Wilhelm IV. je bil nad jo tako navdušen, da so jo morali prepevati vsak božič. Kmalu pa se je začela širiti in danes skorajda več nikjer ne slavijo božiča brez te skladbe.

Tudi Slovenci imamo nekaj znanih božičnih pesmi, ljudskih in umetnih, med najbolj znanimi pa so: Glej zvezdice božje, Na sveti večer, Poslušajte vsi ljudje in druge. Skladbe so izdali mnogi znani slovenski glasbeniki, kupite pa jih lahko na kasetah in kompaktnih ploščah.

Sveta noč

Sveta noč, blažena noč!
vse že spi, je polnoč,
le devica z Jožefom tam
v hlevcu var'je detece nam.
Spavaj, Dete sladko,
spavaj, Dete sladko.
sveta noč, blažena noč!
prišla je k nam pomoč;
Dete božje v jaslih leži,
grešni zemlji radosti deli;
rojen je Rešenik,
rojen je Rešenik.

Sveta noč, blažena noč!
Radostno pevajoč
angeli Gospoda slave,
mir ljudem na zemlji žele:
človek, zdaj si otet,
človek zdaj si otet.

Božična plošča Hansonov

Snowed In

Mladi zvezdniki skupine Hanson so v teh božičnih dneh izdali novo kompaktno ploščo, ki so jo poimenovali Snowed In. Na njej je zbranih enajst povsem zimskih in božično novoletnih skladb, med njimi tudi Silent Night Holy Night Everybody in White Christmas, poleg tega pa tudi božične klasike 50-tih in 60-tih let Rockin' Around The Chistmas Tree in druge, ki opevajo božično praznično vzdušje. Mnogi zanj celo trijo, da je album zime.

Zapisali pa so, da je plošča izšla, ker obožujejo praznovanje božiča in pesmi, ki so postale del bogatega spomina na božič. Na album so uvrstili svoje najljubše božične skladbe ter skladbe, ki so jih prav za ta album napisali sami v letošnji jeseni. »Album posvečamo božičnim lučkam in vsem ljudem, predvsem pa tistemu, ki je naša luč in naše upanje.«

Isaak, Taylor in Zac pravijo, da si za letošnje praznike najbolj želijo, da bi jih lahko praznovali miru doma v miru in v krogu družine. Že naslednji dan se bodo odpravili na koncert v Rotterdam, s tem pa se nadaljuje njihovo aktivno nastopanje. Fantje so namreč od takrat, ko so dobili nagrado MTV-ja, neprestano obkroženi z oboževalci in mediji.

MUSIC S-H-O-P

Psycho-Path posneli svoj drugi videospot

V Münchnu jih bodo poslušali ljudje iz megazaložbe Virgin

Najuspešnejša prekmurska rockovska skupina Psycho-Path je posnela svoj drugi videospot za pesem *United Fuckers*, ki je prav tako vzeta z njihove zgoščenke Jiu Jitsu. Režiser spota je bil Fred Liss, Newyorčan, ki že nekaj časa živi v Ljubljani.

Po uspelem nastopu kot predskupina na koncertu Faith No More

foto: Igor Škafar

v Ljubljanski hali Tivoli, se skupini Psycho-Path na široko odpirajo vrata v svet megabiznisa. Decembra se člani namreč odpravljajo na turnejo po Avstriji, Nemčiji in Švici, na koncert, ki bo osemnajstega decembra v Münchnu, pa bodo prišli tudi ljudje iz ene najbolj znanih založb na svetu Virgin Records, ki ima pod svojim okriljem izvajalce, kot so U2, Simple Minds in Peter Gabriel. In če bodo Prekmurci zadovoljili glasbeni okus Angležev, se jim obeta najlepše božično darilo, lepše, kot so si ga lahko sploh predstavljali: vstop v glasbeni svet največjih.

Dokaz za njihovo kvaliteto je tudi povabilo na nizozemski festival Euroslag, ki se bo odvijal devetega januarja 1998. Mnogo sreče!

TOMO KOLEŠ

Jazz & Blues

Božični čas je tisti, ki vsako leto povzroči pravo poplavo novih verzij božičnih skladb in plošč. Največ je vsekakor klasičnih in pevskih predelav, za njimi pa prav nič ne zaostajajo kakšne pop in rock predelave. Jazzisti se prav tako vključujejo v ta krog glasbenikov, ki vsako leto poskušajo dati svoj pečat božičnemu času. Čeprav so to mogoče povprečnemu poslušalcu malo manj znane verzije, gre za izvrstne izdelke, ki praviloma ne ostajajo na stopnji že slišanega, ampak skladbam vdihujejo novega duha. Uspešnica izpred let, ki to prav lepo dokazuje, je vsekakor plošča z božičnega koncerta z naslovom **Carnegie Hall Christmas Concert**, ki je potekal leta 1991. Na tem koncertu in kasneje na plošči je mogoče slišati izredno posrečeno kombinacijo jazza in klasične glasbe. Eden velikanov današnje jazz scene **Wynton Marsalis** je s svojim septetom združil moči s klasičnim The Orchetra Of St. Luce's pod taktirko **Andrea Previna**. Kot vokalni gostji sta se predstavili izredni pevki **Cathlen Battle** in **Frederica Von Stade**. Plošča zelo lepo kaže drugačne možnosti uporabe standardnih božičnih pesmi.

Tudi letos so se različne jazzovske založbe odločile za bolj ali manj posrečene izide plošč z božično vsebino. Vodilna založba na področju jazza Verve je izdala ploščo z naslovom **Jazz For Joy: A Verve Christmas Album**, ki vsebuje kolekcijo božičnih pesmi in prekrasne balade v izvedbi treh med največjimi jazzovskimi pevkami: **Betty Carter, Shirley Horn in Abbey Lincoln**. Spremljevalno all-star zasedbo tokrat sestavljajo trobentač **Roy Hargrove**, basist **Christian McBride**, trobentač **Nicholas Payton**, pianist **Stephen Scott**, kitarist **Mark Whitfield** in drugi.

Pri založbi Concord Jazz pa so tokrat izdali dve plošči. Na prvi je podpisan znani tenorsaksofonist **Scott Hamilton**, ki je skupaj z godalno zasedbo posnel ploščo z naslovom **Christmas Love Song**. Kot aranžer se mu je tokrat pridružil letošnji dobitnik grammyja na področju aranžerstva **Alan Broadbent** (sicer redni član Charlie Haden Quartet West), ki je skladbam vlil svoj pečat. Druga plošča pa predstavlja božične skladbe v solo obliki, in sicer prihaja izpod prstov pianista **Dava McKenna**. Plošča z naslovom **Christmas Ivory** vsebuje šestnajst božičnih skladb z močno swing podlago.

Skupna točka skoraj vseh plošč, tako klasičnih kot jazzovskih z božično vsebino, je vsekakor zelo podoben, če ne enak repertoar skladb, ki jih glasbeniki izvajajo. Tako pri tem tudi v prihodnje ni pričakovati kake bistvene raznolikosti, zato pa mnogo več dovoljujejo aranžmaji, s katerimi božičnim skladbam vdihujejo vedno novo energijo.

IZTOK R.

Novice od tu ...

Vlado Kreslin je lani za neki časopis izjavil, da si v novem letu najbolj želi, da bi vsaj še eno leto igral skupaj s Kocipri. Želja se mu je uresničila in tudi letos so pripravili vsakoletni decembrski koncert. Čeprav letos ni izdal nobene nove plošče, mu je znova uspelo napolniti dvorano Cankarjevega doma.

♪♪♪

Le nekaj dni pred koncertom kontroverzne srbske skupine Riblja čorba smo izvedeli, da jih zaradi tehničnih težav mitinga resnice ne bo. Nekoč eni najbolj popularnih jugoslovanskih glasbenikov so se zamerili slovenski javnosti, še posebno **Bora Đorđević**, s svojimi izjavami, da smo dunajski kočijaži, po čemer je nastala tudi istoimenska skladba. Slovenci ne pozabljamo hitro.

... in tam

Pred nedavnim je izšla nova obdelava skladbe **Lou Reeda Perfect Day**, ki so jo objavili v Veliki Britaniji kot Charity Single. Prihodek je namenjen dobrodelni organizaciji **Children In Need Appeal**, kar je tradicionalno predbožično prizadevanje BBC-ja za pomoč ogroženim otrokom.

♪♪♪

Člani skupine **Hootie and the Blowfish** pravijo, da se pogosto zelo zabavajo ob branju internetovih strani, kamor pišejo njihovi člani fun kluba. Nič kaj posebno pa niso komentirali sporočil »vsiljivcev«, ki jim pišejo neprijetne stvari.

Eden duhoviteževj je zapisal, da si za božič najbolj želi, da bi skupina razpadla. Zanimivo je tudi, da je bila stran razglašena za najbolje urejeno.

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: N S T S N M V

1. ANYBODY SEEN MY BABY - Rolling Stones
2. TUBTHUMPING - Chumbawamba
3. N' OUBLIEZ JAMAIS - Joe Cocker
4. CONGO - Genesis
5. BITTER SWEET SYMPHONY - The Verve
6. JUST FOR YOU - M People
7. TELL HIM - Barbra Streisand/Celine Dion

PREDLOGI:
YOU MIGHT NEED SOMEBODY - Shola Ama
DID IT AGAIN - Kylie Minogue
CATCH ME - Bandits

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. POT DO SRCA - Alenka Godec in Damjana Golavšek
2. ČE ME SLIŠIŠ - Andreja Makoter
3. NIKOLI NE POZABIVA - Simona Weiss in Werner
4. NAZDRAVIMO PRIJATELJSTVU - Berti Rodošek in NSQ
5. BRIGA ME - Slo Active
6. ČRN TULIPAN - Big Foot Mama
7. SVEČA V VETRU - Nikola

PREDLOGI:
LJUBI, NE ČAKAJ - Faraoni
PESEM PRIJATELJSTVA - Edvin Fliser
MORJE - Jan Plestenjak

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. TA PRESNETA LETA - Ans. Franca Mihelича
2. BELA VRTNICA - Alpski kvintet
3. KRUH PONOČI SPI - Ans. Tonija Verderberja
4. ZA MAVRICO - Fraj Kinclan
5. ABRAHAM - Jože Burnik s prijatelji
6. MOJ RODNI KRAJ - Show band Klobuk
7. NE JOČI, DEKLE - Igor in Zlati zvoki

PREDLOGI:
NAŠA POLKA - Vrisk
NAPITNICA OČETU - Slovenskogoriški kvintet
VESELO V KAMNIK - Ans. bratov Poljanšek

Izpolnjene kupone pošljite do četrtka, 25. decembra 1997, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 51

Glasujem za skladbo - tuja: _____

domača: _____

narodnozabavna: _____

Ime in priimek ter naslov: _____

MURSKO - MORSKI VAL s turistično agencijo **RELAX** iz Murske Sobote postavlja v vsaki sredini večerni oddaji od 21.45 do 22.45 nagradno vprašanje.

Tokratno se glasi:
Glavno mesto Madžarske.

ODGOVOR: _____

Odgovore pošljite najkasneje do 7. januarja 1998 na naš naslov: Murski val, za oddajo MURSKO-MORSKI VAL, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.
NAGRADA: konectedenski paket v HOTELU MAESTRAL v Novigradu.

KUPON ŠT. 44!

Narodnozabavna uganka

Štiri dekleta sestavljajo skupino Vesele Štajerke. Tako je zapisal tudi **Milena Bogdan, Okoslavci 79, 9244 Videm ob Ščavnici**. Čestitamo! Poslali ji bomo kaseto. Novo vprašanje pa se glasi:

Kateri ansambel je pred kratkim izdal kaseto Naš stari Ptuj?

Odgovor: _____

Kupon št. 35

Odgovore pošljite do 29. decembra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom za »narodnozabavno uganko«.

Rubriko uredila ALEKSANDRA NANA RITUPER RODEŽ

KEMA PUČONCI TRGOVINA

Ja, kar ste želeli!

BOŽIČNO-NOVOLETNA RAZPRODAJA
V ČASU OD 12.12.1997 DO 31.12.1997

- KERAMIČNE PLOŠČICE - ITALIJANSKE, ŠPANSKE, ČEŠKE IN DOMAČE — DO -20%
- KERAMIČNE PLOŠČICE (STENSKE 15X15) — 770 SIT za m²
- KERAMIČNE PLOŠČICE (OPUŠČENI PROGRAMI IN OSTANKI) — -40%
- KOPALNIŠKA OPREMA, SANITARNA KERAMIKA, TOPLOTNE IZOLACIJE, TERMOPUTZ, APNO, BARVE, LAKI, CEMENT, GRADBENA LEPILA IN VES OSTALI GRADBENI MATERIAL — DO -15%

Vsi, ki boste kupili blago v vrednosti nad 50.000,00 SIT, pa boste še dodatno nagrajeni.

tel. (fax) 45-536
DELOVNI ČAS: OD 7. DO 16. URE
SOBOTA OD 7. DO 12. URE

Želimo Vam vesel Božič in srečno Novo leto!

Kako okrasiti mizo?

Praznično okrašena miza

Miza je tista, ki ima ob praznikih središčni pomen, pa ne samo zaradi dobrot, ampak tudi zato, ker se ob njej zbere vsa družina. Zato lahko prav z majhnimi dodatki, kot so zelene vejice, predvsem pa usklajene barve, sveče, pogrinjki, morda tudi kakšna manjša darilca poudarimo praznično razpoloženje ob mizi.

Ob tem prazniku pa lahko mizo pogrnemo z božičnimi in novoletnimi barvami, zelo primerni so rdeče-beli ali rdeče-zeleni prti v kombinaciji z manjšimi zlatimi vzorci. Najosnovnejši je seveda bel prt, dodatke pa lahko izbiramo v prazničnih božično-novoletnih barvah, barve so iste, le da pri božičnih barvah prevladuje zlata, pri novoletnih pa srebrna. Ker je ob novem letu veliko dobrot, moramo paziti, da ne bo na mizi preveč vsega. Pogrinjke dekoriramo v smislu zimzelenega: smreka, brstičje ali kakšno drugo zelenje, lahko pa kombiniramo tudi s svežim cvetjem. Barve pa je potrebno uskladiti tudi s svečami, prtički in drugim.

Pomaranča - ob praznikih mora dišati. Prav to lahko storimo tudi s pomarančo, v katero smo nabodli nageljnove žbice, pomaranče razvrstimo po mizi, in da bo še bolj dišalo, lahko okrog naložimo cimetove palčke.

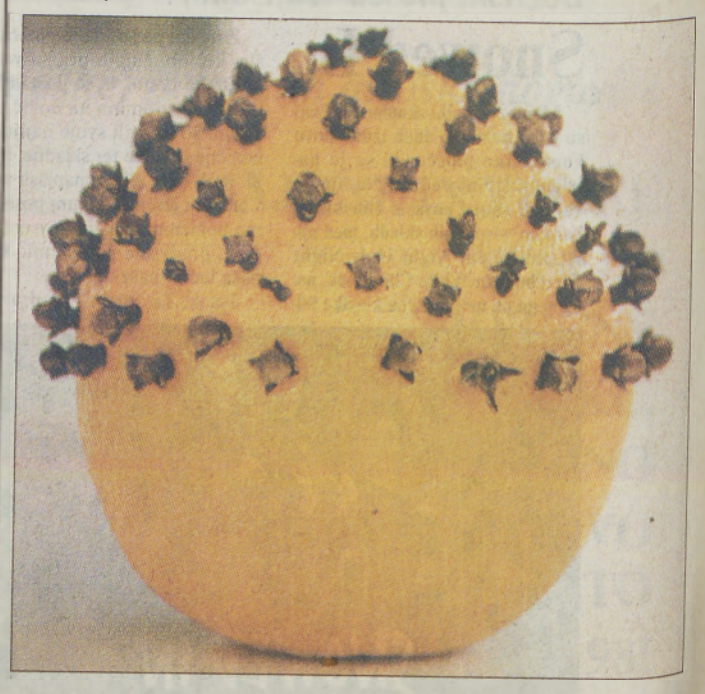

Jabolka s svečami: namesto običajnih svečnikov si lahko pomagamo tudi z jabolki. Izdolbemo primerno luknjo, vanjo pa damo sveče. Lahko jih razporedimo po pogrnjeni mizi za vsakega gosta ali pa jih na zimzelene vejice naložimo na pladenj.

Kako presenetiti goste?

Darilca so lahko majhna, predvsem pa naj izzovejo presenečenje - naj se vključijo v dekoracijo in ni nujno, da so kaj velikega. Za vsakega gosta je lahko kakšna malenkost - lahko je keramični zvonček ali kuhinjska krpa, suho sadje, zavito v majhne platnene vrečke, ali kakšna malenkost, lepo zavita v papir, ki je usklajen z mizo. To so majhne pozornosti, ki ponazorijo božičnega ali novoletnega duha.

Vrečice z vsebino!

V manjšo platneno vrečico, lahko je tudi košček blaga, zavijemo krhlje, cimet, posušena jabolka in drugo suho sadje. Vse skupaj pa zvežemo v platnene vrečice in okrasimo s pentljami.

Vsakemu gostu lahko v pisani vrečki pripravimo majhno presenečenje. Pazimo na barvno usklajenost.

Za božični čas, za novo leto
z vami in za vas, vse dni
in vse naslednje leto
SREČNO 1998

Mercator
Mercator SVS, d.d.

Pismo Božičku

Dragi Božiček!

Vsako leto me razveseliš z darilom. Prosim, da mi letos prineseš lego kocke, takšne, da bom lahko naredil formulo po načrtu. Vesel bi bil tudi sladkarij. Darila mi, prosim, nastavi, pod smreko.

Lepo te pozdravlja

tvoj DENIS MENCIGAR, 2. raz., Podružnična OŠ Petroča

SEM NINA ŠOŠ IZ PUCONEC. STARA SEM 7 LET IN HODIM V 1.A RAZRED. MOJA UČITELJICA JE MAJDA NOVAK. ZELO RADA IMAM MESEC DECEMBER. V TEM MESECU KRASIMO JELKE, PRIČAKUJEMO DEDKA MRAZA IN SE VESELIMO DARIL.

NINA ŠOŠ
PUCONCI

Veseli, prazrični december

Spet je tu december, eden najlepših mesecev za otroke. V šoli ga praznujemo kot »veseli december«, na koledarju pa so z rdečo barvo označeni številni prazniki.

Najprej nas obišče prijazen bel mož z zlato palico v roki. Podoben je škofu. Z njim pridejo tudi črni parklji. Kaznjujejo otroke, ki niso bili pridni. Iz velikega koša pa razdelijo darila tistim, ki so bili pridni, so marljivo pomagali staršem ter zavzeto sodelovali v vrtcu in šoli. Verjetno že vsi veste, da imam v mislih Miklavža.

Proti koncu decembra se vsi vneto pripravljamo na božič. Praznujemo ga v čast Kristusovega rojstva. Temeljito počistimo stanovanje ter napečemo veliko dobrega in hrustljavega peciva. Dan pred božičem okrasimo jelko ali smreko. Ni potrebno, da kupimo vse okraske, ampak jo lahko okrasimo po svoji domišljiji. Pod njo postavimo jaslice. Otroci smo najbolj veseli, ko nas obišče božiček. Z veseljem odpiramo darilne pakete in napeto gledamo, kaj se skriva v njih. Lepo je, če se zbere zvečer ob božični jelki vsa družina in skupaj zapoje nekaj božičnih pesmi. Takrat se spomnimo tudi ljudi, posebej otrok, ki ne živijo v miru, ampak poslušajo pokanje bomb in pušk, pa tudi tistih, ki nimajo svojega doma. Še bolj romantično pa je, če na ta večer padajo z neba kristalno bele snežinke in se lesketajo v siju luči, ki gorijo pred hišo.

In čisto na koncu decembra se poslovimo od starega ter stopimo stopničko višje - v novo leto. Zaželimo si vse najboljše in najlepše. Zase si želim, da bi bilo bolj veselo. Letos sem namreč izgubila najboljšo teto, ki sem jo imela zelo rada. Žal je umrla v Londonu, kjer je bila na zdravljenju. S tem se nikakor ne morem sprijazniti. Teh praznikov si ne morem predstavljati brez njenega prijaznega nasmeha, ki ga je vedno delila vsem nam, in brez njenih sijočih oči, ki so vsakomur želele le srečo in dobroto! Pa še nekaj! Končala bom osnovno šolo in želim si, da bi uspešno nadaljevala šolanje v gimnaziji.

Prijetne praznike želim vsem ljudem širnega sveta ter srečno in veliko uspehov v novem letu 1998!

URŠKA TROPENAUER, 8. a
OŠ Apače

***

Vsako leto se že v začetku decembra začnemo pripravljati na božične in novoletne praznike. Najprej spletemo adventni venček. Na že pripravljen obroč iz šibja polagamo smrekove ali cipresne vejice. Ko je venček spleten, vstavimo vanj štiri sveče in ga okrasimo še s pentljami. Naredimo lahko tudi novoletne ikebane.

Pred božičem gremo v gozd po mah, smreko ali smrekovo vejo. Doma pa naredimo različne okraske iz svetlečega se papirja. Nekoč so božično drevo okrasili z jabolki in orehi. Dan pred božičem postavimo jaslice in okrasimo božično drevo. Še prej mama speče potico in pecivo. Pripravi tudi dobro kosilo. Čez nekaj dni pa pride novo leto. Takrat mama speče novoletno torto. Praznujemo ob dobri večerji, se zabavamo ob družabnih igrah ... Ob polnoči si odrasli nazdravijo s šampanjcem, otroci pa s sokom. Zeželimo si srečno in zdravo novo leto, potem pa se utrujeni odpravimo spat.

JASMINA VOK, 4. a
OŠ Sveti Jurij ob Ščavnici

Bliža se zima in z njo pride tudi praznični december. Otroci smo polni pričakovanj.

4. decembra praznuje Barbara. Ljudski pregovor pravi, da na barbarino ne smeš k sosedu, ker potem kokoši ne bodo nesle jajc. Sveti Miklavž nas obišče 6. decembra. Pridnim otrokom prinese darila, poredne in tiste, ki nočejo moliti, pa parkelj odvleče z verigo. 13. decembra je lucijino. Babica mi je povedala, da Lucije nosijo na krožniku vilice in oči ter hodijo od hiše do hiše. Božič, ki ga praznujemo 25. decembra, je najlepši družinski praznik. Na sveti večer krasimo božična drevesa in si izmenjujemo darila.

Še preden pa se zavemo, je veselega decembra konec. Poslovimo se tudi od starega in nazdravimo novemu letu.

KATJA HORVAT, 7. b
OŠ Bakovci

***

December je za otroke najljubši mesec v letu. Najprej jih obdari Miklavž, nato božiček, nazadnje pa še dedek Mraz. To je tudi družinski mesec. Ob božiču se zbere vsa družina. Najbolj veselo pa je 31. decembra, ko nazdravimo novemu letu.

LEJA ŠAD, 8. c
OŠ III M. Sobota

***

Spomin se mi večkrat vrne v čas, ko sem bila stara komaj nekaj let. Vsa nestrpna sem z babico pričakovala Miklavža. Končno je prišel, jaz pa sem se skrila za babičen hrbet. Nisem bila dovolj pogumna, da bi stopila k njemu in ga ogovorila. Ko pa sem bila nekoliko starejša, Miklavž ni hodil več v našo hišo.

Pri nas božička nikoli nisem videla, verjela pa sem babici, ki mi je govorila, da ga ne moremo videti zato, ker hodi skrivaj po hišah.

Najbolj pa še vedno občudujem dedka Mraza, ki ima dolgo belo brado, topel bel kožuh in sivo kučmo. Prevaža se s sanmi, ki jih vlečejo jeleni, pri sebi pa ima goro daril. Ah, jaz ničesar ne dobim, ker sem za take stvari že prevelika!

Vsi trije možje so mi zelo pri srcu. Vedno znova me spominjajo na ta lepi zimski čas, poln pričakovanj in upanj.

MAJA FRČKO, 6. b
OŠ Sveti Jurij

***

V teh prazničnih dneh je svet okoli mene veliko lepši in prijaznejši.

MATEJ CMOR, 5. b
OŠ Gornja Radgona

***

December je čas praznikov, veselja, počitnic in daril. To je tudi čas za družino in prijatelje. Praznovanje božiča in novega leta je nekaj posebnega. Povsod vlada prazničo razpoloženje; skoraj nikjer ne vidiš jeznega obraza. Vsi so veseli in živahni. To daje praznikom poseben čar.

Otroci imamo zgodbe o božičku in njegovih škratih zelo radi. Najbolj veseli pa smo na božični večer, ko dobimo lepa darila. Lepo je, če obiščemo tudi starejše in bolne ljudi ter otroke brez staršev in tudi njih obdarimo ali vsaj potolažimo.

JERNEJ ŽILAVEC, 6. a
OŠ III M. Sobota

Dedek Mraz

Bliža se veseli čas,
ko prišel bo dedek Mraz
s polnim košem daril za nas.
Z rdečimi sanmni
že proti nam hiti
in potem nas ogovori:
»Zdravo, otroci!
Če ste pridni bili,
dobili boste lepe stvari.«
Ko pa odhajal bo,
rekel bo tako:
»Adijo, otroci,
dobri bodite,
se pridno učite,
da drugič spet kaj dobite!«

METKA SMODIŠ, 3. a
OŠ Bakovci

Kaj je sreča?

- Sreča vsakega vsaj enkrat doleti. Mene pa spremlja že vsa leta, odkar živim. Sreča je, če imaš dobre starše, lepo domovino ter sploh to, da imaš možnost biti na svetu in živeti. (*Miša Erlih, 5.a*)
- Sreča je, če nekoga ljubiš in mu to poveš, čeprav bo padel v nezavest. (*Damjan Zrnec, 5. a*)
- Srečna sem takrat, ko lahko v miru poslušam glasbo. (*Maja Sakovič, 5. b*)
- Kdo pravi, da življenje nima smisla, ko pa vedno pride možnost, da lahko nekoga osrečimo in v tej sreči najdemo nekaj tudi zase! (*Martina Novak, 5. a*)
- Sreče ne more človeku podariti nihče. Lahko pa si jo ustvari sam. Imejmo se radi, spoštujmo se in bomo srečni! (*Martina Horvat, 5. b*)
- Ob praznikih mi je toplo pri srcu. Slišim trkanje po oknu. Nestrpna sem ... Pričakujem ... Tudi to je sreča. (*Rok Kovačič, 5. b*)

OŠ GORNJA RADGONA

***

Rodila sem se 29. maja v Mariboru. Prvi besedi, ki sem ju izgovorila, sta bili mama in ata. Ko sem bila stara tri leta, sem šla v vrtec. V hiši, ko smo jo zgradili, sem dobila svojo sobo. Ko sem bila stara sedem let, sem šla v šolo. Tu je lepo.

MATEJA, OŠ Apače

Novoletne želje, pričakovanja ...

V novem letu si želimo: da bi imeli vsi otroci dovolj hrane, da bi bila ata in mama zdrava, da bi zgradili novo hišo, da bi imeli dosti denarja, da bi bili vsi zdravi in srečni, da bi imeli v šoli vsak dan telovadbo ...

Učenci I. razreda OŠ Sveti Jurij ob Ščavnici

***

- Veliko otrok si želi razna darila, jaz pa pričakujem samo to, da bi vladala medsebojna ljubezen. (*Jelka*)
- Pričakovanje je čaroben trenutek vznemirjenosti. Če tisto, kar si želiš, tudi dobiš, pa je to eden najlepših, najbolj očarljivih trenutkov. Lahko se zgodi, da se tvoja pričakovanja ne izpolnijo. To pa je že druga zgodba. (*Simona*)
- V novem letu si želim, da bi imela pianino. Želim si tudi mir, srečo, veselje in da bi okrašeno jelko postavili v moji sobi. (*Petra*)
- Pričakujem dedka Mraza, božička in lepe igrače. Rada bi imela tehnične svinčnike, radirke in vse. (*Tjaša*)

OŠ Apače

***

- Želim si, da bi si sošolci popravili slabe ocene. (*Nina*, OŠ Mala Nedelja)
- Želim si, da bi lepše pisal. (*Peter*)
- Želim si, da bi se vsi moji petošolci naučili poslušati drug drugega in da si ne bi segali v besedo. (*Breda*)
- Želim si, da bi si bili med seboj prijatelji in da se ne bi toliko prepirali. (*Andrej*)
- Rad bi sedel poleg prijatelja Primoža in želim si novejše videoigrice. (*Vasja*)

OŠ Mala Nedelja

***

- Želim si, da bi bili v družini vsi srečni, da imeli konja in računalnik pa še svojo sobo si želim. (*Nataša*, 6. a)
- Lepo bi bilo, če bi me starpi razumeli, kadar dobim slabo oceno. (*Meggie*, 6. a)
- Želim si svojo sobo, v kateri bi bil lahko tudi moj pes Jaka. (*Sandra*, 5. a)
- Želim si akvarij z lepimi, pisanimi ribami in še knjigo o ribah. (*Robert*, 5. a)
- Želim si nov računalnik, da bi se dobro učil in da bi zapadlo veliko snega. (*Jernej*, 5. b)
- Lepo bi bilo, če bi si bili učenci 5. a- in 5. b-razreda prijatelji in se ne bi zbadali, kdo je boljši. (*Andreja*, 5. b)
- Želim si zdravje, srečo, veselje, ljubezen, dober uspeh, mir, pisalno mizo in zajca. (*Valerija*, 6. a)

OŠ Sveti Jurij

***

- Za novo leto bi rad vsem ljudem sveta podaril paket miru in veselja, posebej pa si želim, da bi si vsi lahko segli v roke in se poboljšali. (*Jure Jerebic*, 6. b, OŠ III M. Sobota)
- Želim si, da ne bi bilo več vojn in da bi bogati pomagali revnim. (*Mirko Mencigar*, 6. b)
- Vsem ljudem po svetu, posebno mojim vrstnikom, želim srečno, veselo in zdravo novo leto, polno ljubezni in iskrenosti! (*Vanja Lebar*, 6. b)

OŠ III M. Sobota

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota; nagrade pošiljamo po pošti)

Imeli smo podatek, da je skafander potapljaška naprava oz. obleka (za potaplajče in vesoljce), vi pa ste izbrskali, da se tako reče tudi plavalnemu pasu iz plute in posebni vrsti mehkužcev. Tudi prav. Naš nagrajenec pa je tokrat **BRANKO PEČEK iz M. Sobota (Kroška 18)**. Čestitamo!

KUPON št. 15 – ALI VESTE?

Ali veste dopolniti pregovor Brez sreče je vsak ...? Odgovore zbiramo najpozneje do 24. decembra na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobota. Priložite (zalepite na dopisnico) tudi kupon, če želite sodelovati pri žrebanju za knjižno nagrado.

ČUPI
Riše in piše: Peternelj

Praznično pecivo

Ko diši po čokoladi, cimetu ...

Božični in novoletni prazniki so bili že od nekdaj tudi prazniki peciva in dobrot. Že v predkrščanski dobi v času, ko je minilo delo na polju, so pripravljali najboljše jedi. Tudi prvi zametki božičnega kruha segajo daleč nazaj. In še danes so osnova tega praznika božični kruh, orehova potica in seveda pisano drobno pecivo. Glede na to, da nas v teh dneh obiščejo številni gostje, ga mora biti v teh dneh vse tja do treh kraljev dovolj. In kakšno naj bo to pecivo? Drobno, z belim ledom, ki ponazarja sneg, pisano kot božično drevo in v sestavinah peciva naj se pozna skrbnost gospodinjinega celoletnega dela, vse, kar je v prejšnjih mesecih shranjevala in pripravljala, lahko sedaj s pridom uporabi: orehe, lešnike, mandeljne, suho sadje, med, marmelado, mak in še kaj. Domače dobrote pa obogatimo še s čokolado, kakavom, kavo in dišavnicami, kot so: cimet, limona, pomaranča, nageljnove žbice in drugo. Seveda je za božično in novoletno pecivo pomembno, da je okrašeno. In morda je prav v tem bistvo slaščic. Ker je božični praznik družinski praznik, povabite k okraševanju peciva tudi svojo družino, še posebno pa so lahko pri tem kreativni in iznajdljivi otroci.

Predlagamo vam nekaj receptov in vam želimo, naj tudi vaše stanovanje v teh dneh diši po dobrotah.

Pri drobnem pecivu, ki ga lahko vidimo na fotografiji, smo uporabili le nekaj vrst testa, ki pa smo ga drugače oblikovali in okrasili.

Različne vrste testa:

Osnovno krhko testo za božične okraske

Sestavine:
100 g sladkorja v prahu
200 g margarine
300 g gladke moke

Boljše krhko testo

Sestavine:
25 dag mehke moke
1/2 pecilnega praška
12 dag margarine
7 dag sladkorja v prahu
1 vaniljev sladkor
3 dag mletih orehov (ali mandeljnov ali lešnikov)
1 jajce
sesekljana limonina lupinica

Črno testo

Sestavine:
190 g mehke moke
10 g kakava
133 g margarine
70 dag sladkorja v prahu
1 rumenjak
malo beljaka
1 g soli

Belo testo

Sestavine:
300 g mehke moke
200 g margarine
100 g sladkorja v prahu
1 rumenjak
1/2 jajca
limonina lupinica
sol

Snežinka in pisani kolaček

Iz boljšega krhkega testa izrežemo pecivo, ko je pečeno, ga lahko okrasimo s čokoladnim ali belim ledom.

Kako iz črnega in belega testa naredimo šahovnico ...

Testo pregnetemo in ga pustimo počivati. Kasneje testo razvaljamo na pol centimetra debeline ter razrežemo na pol centimetra široke trakove. Iz dela testa razvaljmo tanek plašč testa (črnega ali belega), nanj zlagamo palčke, tako da dobimo šahovnico, in jih ovijemo. Štručko razrežemo na pol centimetra debele rezine.

... in kako krhke polžke?

Na tanko posebej razvaljamo belo in črno testo. Položimo enega na drugega, polžasto zvijemo ter štručko narežemo na polcentimetrske rezine.

Rogljički s pistacijami

Iz črnega krhkega testa oblikujemo rogljičke, ko so pečeni in ohlajeni, jih pomočimo v čokoladni led in v sesekljano pistacijo.

Makov cvet

Iz navadnega krhkega testa oblikujemo cvetove in jih napolnimo z makovim nadevom.

Sestavine za nadev:
1 beljak
3 dag sladkorja v prahu
7 dag maka
sok pol limone

Čokoladni zlaganci

Oblikujemo jih lahko iz črnega krhkega testa. Potrebujemo večji in manjši model za izrezovanje. Večjega namažemo z marmelado in nanj položimo manjšega. Po želji lahko tudi okrasimo.

Rogljički z mandeljni

Sestavine:
21 dag moke
7 dag sladkorja v prahu
12 dag margarine
1 rumenjak

Vaniljev rogljiček pomažemo z beljakom in povaljamo z mandeljni, narezanimi na lističe.

Vrečica z mandeljni

Sestavine:
12 dag mehke moke
7 dag masla
1 rumenjak
3,5 dag sladkorja v prahu
1 žlička ruma
6 dag mletih mandeljnov
sok pol limone
vaniljev sladkor

V krog izrezano testo zvončasto zvijemo, vstavimo mandelj, na pregibu pa testo premažemo z razžvrkljanim jajcem, da se sprime.

Orehova božična zvezda

Iz boljšega krhkega testa izrežemo zvezde, namažemo z marmelado in na vrh damo kupček nadeva. Vse skupaj spečemo.

Sestavine za nadev:
1 beljak
1 vaniljev sladkor
12 dag sladkorja v prahu

Sestavine penasto vmešamo, potem pa lahko masi po želji dodamo 15 dag sesekljanih orehov, mandeljnov ali lešnikov.

Beli led

Sestavine:
1 beljak
1-2 žlički limoninega soka
20 dag sladkorja v prahu

Čokoladna glazura - led

Sestavine:
20 dag jedilne čokolade
5 dag olja
5 dag margarine ali kakavovega masla

Nekaj pravil pri pripravi krhkega testa:

- vedno uporabljamo kakovostno gladko moko,
- maščobo z mešalnikom penasto umešamo, da je testo bolj krhko - rahlo,
- vse sestavine pognetemo v testo na hitro - sicer začne maščoba izstopati,
- testo naj počiva pokrito na hladnem vsaj 30 minut (pokrito s prozorno folijo), preden ga začnemo oblikovati,
- pecilni prašek dodamo testu le, če vsebuje malo maščobe,
- za fino krhko testo uporabimo mleti sladkor,
- kadar testo valjamo, delovno površino lahno posipamo z moko, kajti če je moke preveč, je testo pretrdo,
- pečene piškote malo pustimo postati na pekaču, potem jih s paleto preložimo,
- temperatura pečenja naj je od 160 do 175 stopinj Celzija,
- če piškoti ne obdržijo lepe oblike in se raztečejo, testu dodamo - prignetemo malo jajc in moke.

Drobno pecivo sta pripravili Elvira Štumf in Zdenka Tompa, strokovni učiteljici kuharstva na SŠTG Radenci. Foto: ANRR

Božični sadni kruh

Kvašeno testo

1 kg moke
1 dag soli
1 dag kvasa
4 dag sladkorja
8 dag masla
2 žlici olja
0,5 dl toplega mleka (približno)
1 žlica ruma
sesekljana limonina lupina

Sadni nadev

20 dag jabolčnih krhljev
20 dag suhih sliv
20 dag fig
20 dag rozin
10 dag suhih marelic
10 dag olupljenih mandeljnov
10 dag orehov
10 dag lešnikov
2 dl ruma ali slivovke

Premaz
1 rumenjak
2 žlici smetane

Potek dela

Slive, jabolčne krhlje, fige in marelice damo v vrelo vodo, na rahlo povremo in narežemo na ne premajhne koščke. Dodamo v rumu namočene rozine, grobo nasekljane mandeljne, orehe, lešnike in rum. Posodo z nadevom pokrijemo in pustimo počivati 10 ur pri sobni temperaturi ter maso večkrat premešamo.

Kvašeno testo: Testo zamesimo in ga pustimo vzhajati, nato ga 1/3 odrežemo in dodamo k sadnemu nadevu tako, da testo nadrobimo na majhne koščke ter oblikujemo štruco. Preostalo testo zvaljamo na prst debelo in vanj zavijemo pripravljeno štruco. Položimo na namazan pekač in pustimo vzhajati. Vzhajan sadni kruh namaženo z mešanico rumenjaka in smetane.

Iz ostankov testa lahko oblikujemo like ter jih z nageljnovimi žbicami spnemo na štruco.

Recepte je pripravila Elvira Štumf, strokovna učiteljica kuharstva na SŠGT Radenci.

Kako krasimo kekse

Navadno drobno pecivo lahko postane s pomočjo naše kreativnosti, poleg tega da je dobro, še paša za oči. Tako lahko pečene rogljiče namočimo v pripravljen čokoladni led in nato v sesekljane madeljne ali pistacijo. Pistacija je še posebno zanimiva zato, ker je drugačne, zelene barve. Navadne vaniljeve rogljiče premažemo z raztepenim beljakom, celega pomočimo v mandeljne, narezane na tanke lističe, in skupaj spečemo. Z raztopljeno čokolado lahko naredimo na pecivo različne vzorce. Seveda pustimo pri tem domišljiji prosto pot.

POSEDI, M. Sobota
28 100, 38 100

POSEDI, Ljutomer
81 166

Audi

Vsem poslovnim partnerjem, strankam in drugim želimo
blagoslovljene božične praznike
ter srečno, predvsem pa zdravja polno leto 1998!